

IDAD

CCIÓN

BX2186

.P82

1833

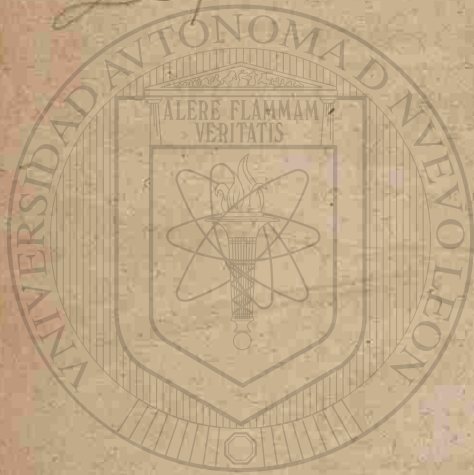
v.1

c.1

1080046414

240

674 B#88

240

DE PONTE.
MEDITATIONES.
TOM. I.

DE PONTE.
MEDITATIONES.
TOM. II.

UNIVERSIDAD AUTÓNOMA DE NUEVO LEÓN
DIRECCIÓN GENERAL DE BIBLIOTECAS

LUD. DE PONTE ,

E SOCIETATE JESU,

COMPENDIUM MEDITATIONUM ,

DE PRÆCIPUIS FIDEI NOSTRÆ MYSTERIIS.

Accesserunt hâc editione , supplementum in dominicas , festa , etc. , ex Joanne Busæo , Joanne Suffren , Juliano Hayneufve , Nicolao Avancino , etc. , ex eâdem societate ; et indices duo ,
1. in singulos anni dies ; 2. ad exercitia spiritualia.

TOMUS PRIMUS.

UNIVERSIDAD AUTÓNOMA DE NUEVO LEÓN

LUGDUNI,

APUD PERISSE FRATRES, BIBLIOPOLAS.

in viâ Mercatoriâ, n° 33.

DIRECCIÓN GENERAL DE BIBLIOTECAS

PARISIIS,

IN CENTRALI DEPOSITO LIBRARIÆ ;

in viâ dictâ, Pot-de-Fer & Solaice n.° 8.

1833

110381

37977

LUD. DE PONTE ,

E SOCIETATE JESU,

COMPENDIUM MEDITATIONUM ,

DE PRÆCIPUIS FIDEI NOSTRÆ MYSTERIIS.

Accesserunt hâc editione , supplementum in dominicas , festa , etc. , ex Joanne Busæo , Joanne Suffren , Juliano Hayneufve , Nicolao Avancino , etc. , ex eâdem societate ; et indices duo ,
1. in singulos anni dies ; 2. ad exercitia spiritualia.

TOMUS PRIMUS.

UNIVERSIDAD AUTÓNOMA DE NUEVO LEÓN

LUGDUNI,

APUD PERISSE FRATRES, BIBLIOPOLAS.

in viâ Mercatoriâ, n° 33.

DIRECCIÓN GENERAL DE BIBLIOTECAS

PARISIIS,

IN CENTRALI DEPOSITO LIBRARIÛ ;

in viâ dictâ, Por-de-Fer & Sulpice n.° 8.

1855

110381

37977

BX2185
P82
1833

FONDO BIBLIOTECA PUBLICA
DEL ESTADO DE NUEVO LEON

DE L'IMPR. DE PERISSE FILS,
A LYON.

LECTORI.

QUATUOR hâc novissimâ Editione, pie lector, effcimus, planè ut factum in Parisiensi: nisi quòd primùm, haud paulò hîc habes peractum accuratiùs.

I. Igitur, librum infinitis ubique mendis scatentem, ut sæpissimè autoris mentem assequi nemo posset, prolatorumque ex Scripturâ, aliisve libris locorum in primis perturbata esset ratio, integrum, et quantum licuit, à nævis ejusmodi purgatum damus.

II. Subjicimus *supplementum* Meditationum, maximè ex *Joanne Busæo*, *Joanne Suffren*, *Juliano Hayneufve* et *Nicolao Avancino*, è *societate Jesu*, in dominicas quasdam et festa: item, ex *Antonio Gaudier ejusdem societatis*, de renovatione votorum. De quibus omnibus in Ludovico à Ponte nihil extat.

BX2185
P82
1833

FONDO BIBLIOTECA PUBLICA
DEL ESTADO DE NUEVO LEON

DE L'IMPR. DE PERISSE FILS,
A LYON.

LECTORI.

QUATUOR hâc novissimâ Editione, pie lector, effcimus, planè ut factum in Parisiensi: nisi quòd primùm, haud paulò hîc habes peractum accuratiùs.

I. Igitur, librum infinitis ubique mendis scatentem, ut sæpissimè autoris mentem assequi nemo posset, prolatorumque ex Scripturâ, aliisve libris locorum in primis perturbata esset ratio, integrum, et quantum licuit, à nævis ejusmodi purgatum damus.

II. Subjicimus *supplementum* Meditationum, maximè ex *Joanne Busæo*, *Joanne Suffren*, *Juliano Hayneufve* et *Nicolao Avancino*, è *societate Jesu*, in dominicas quasdam et festa: item, ex *Antonio Gaudier ejusdem societatis*, de renovatione votorum. De quibus omnibus in Ludovico à Ponte nihil extat.

III. Indicem Meditationum conteximus in singulos anni dies : nisi quòd eæ diebus duobus assignatæ sunt, quæ justo ampliores videbantur.

IV. Addidimus *indicem ad exercitia spiritualia* : in quo selectas habes ex opere toto Meditationes, et capita ex libro *de Imitatione Christi*, iisdem accommodata. Denique, *considerationes* de præcipuis christianæ vitæ officiis, in dies singulos subjunximus.

INDEX MEDITATIONUM, IN SINGULOS ANNI DIES.

- DOMINICA 1. Adventus.** De resurrectione corporum, etc. Tom. 1, pag. 64
Vel De sententiâ Judicis. Tom. 1, 69
- Feriâ 2 et 3.** Fundamentum de Christo rege invitante ad imitationem. Tom. 1, 151
- Feriâ 4.** De decreto divino Incarnationis Verbi. Tom. 1, 157
- Feriâ 5.** De infinitâ Dei caritate in mysterio Incarnationis. Tom. 1, 161
- Feriâ 6.** De electione Matris Christi, ac ejus Conceptione. T. 1, 163
- Sabbato.** De Nativitate beatæ Virginis (*omissis iis, quæ fusiùs, de vitâ sequente.*) T. 1, 167
- Domin. 2. Adventus.** Vita Præcursoris. T. 1, 245
- Feriâ 2.** De vitâ beatæ Virginis usque ad Annuntiationem, (*post puncta de Nativitate.*) T. 1, 167
- Feriâ 3.** De tempore exhibitæ Redemptionis. T. 1, 172
- Fer. 4 et 5.** De missione Gabrielis et salutatione Virginis. T. 1, 173
- Feriâ 6.** De expositione nuncii ad Virginem. T. 1, 176
- Sabbato.** De assensu Virginis. T. 1, 179
- Domin. 3. Adventus.** Testificatio Joannis Baptistæ de Christo. T. 1, 248
- Feriâ 2.** Executio incarnationis. T. 1, 181

vj *Index Meditationum*

<i>Feriâ 3.</i> De perfectionibus animæ Christi, etc. T. 1,	
	<i>pag.</i> 184
<i>Feriâ 4.</i> De profectione beatæ Mariæ ad Elizabetham. T. 1,	187
<i>Fer. 5 et 6.</i> De ipsâ visitatione Elizabethæ. T. 1,	188
<i>Sabbato.</i> De Nativitate Præcursoris. T. 1,	189
<i>Dom. 4.</i> <i>Adventûs.</i> Prædicatio Joannis. T. 2,	456
<i>Feriâ 2.</i> De eo quòd Joseph voluit dimittere Mariam. Tom. 1,	196
<i>Fer. 3 et 4.</i> De expectatione partûs. Tom. 1,	198
<i>Vigiliâ Nativitatis.</i> Profectio beatæ Virginis in Bethleem. Tom. 1,	200
<i>In Nativitate Christi.</i> Tom. 1,	201
<i>In festo S. Stephani.</i> Tom. 2,	240
<i>In festo S. Joannis evangelistæ.</i> Tom. 2,	486
<i>In festo SS. Innocentium.</i> Tom. 1,	224
<i>Dominicâ infra octavam Nativitatis.</i> De Simeone et Annâ. Tom. 1,	218
<i>Vel vita Christi ad annum trigesimum.</i> T. 1,	231
<i>29 Decembris.</i> Annunciatio ad pastores. Tom. 1,	203
<i>30 et 31.</i> Adoratio pastorum. Tom. 1,	205
<i>Circumcisio Christi.</i> Tom. 1,	207
<i>1 Januarii.</i> De impositione nominis Jesu. T. 1,	209
<i>3.</i> <i>In festo S. Genovesæ.</i> Tom. 2,	488
<i>4 et 5.</i> Magorum profectio. Tom. 1,	211
<i>In Epiphaniâ Domini.</i> Inventio et adoratio Christi. Tom. 1,	214
<i>Dominicâ infra octavam Epiphaniæ.</i> Christus ascendit in templum. Tom. 1,	226
<i>Vel quaritur Jesus, et invenitur.</i> Tom. 1,	228
<i>7 Jan.</i> Purificatio Matris et presentatio Filii. Tom. 1,	216
<i>8 Jan.</i> De Simeone et Annâ. Tom. 1,	218
<i>9 et 10 Jan.</i> Fuga in Ægyptum. Tom. 1,	221

in singulos dies.

vij

<i>11 Jan.</i> Cædes Innocentium, et reditus ex Ægypto. Tom. 1,	<i>pag.</i> 224
<i>12 Jan.</i> Christus ascendit in templum, et manet. Tom. 1,	226
<i>13 et 14 Jan.</i> Quæritur Jesus, et invenitur. T. 1,	228
<i>15 et 16 Jan.</i> Vita Christi usque ad annum trigesimum. Tom. 1,	231
<i>17 Jan.</i> Vita Præcursoris. Tom. 1,	245
<i>18 Jan.</i> Testificatio Joannis Baptistæ de Christo. Tom. 1,	248
<i>19 Jan.</i> Christus baptizatur. Tom. 1,	251
<i>Dom. 2. post Epiph.</i> De nuptiis in Cana. Tom. 1,	275
<i>Feriâ 2.</i> Christus baptizatur. Tom. 1,	251
<i>Feriâ 3.</i> Christus in desertum secedit, et jejumat. Tom. 1,	255
<i>Fer. 4 et 5.</i> Christus tentatur à diabolo. Tom. 1,	257
<i>Fer. 6 et Sab.</i> De vocatione Apostolorum. Tom. 1,	261

Quo die celebrabitur Septuagesima, omite reliquas istas Meditationes; ac post 23 hebdomadam à Pentecoste rejice.

<i>Dom. 3. post Epiph.</i> De leproso sanato. Tom. 1,	363
<i>Vel de servo centurionis.</i> Tom. 1,	356
<i>Fer. 2 et 3.</i> De generali vocatione hominum. Tom. 1,	265
<i>Feriâ 4.</i> De resignatione ad sequendam vocationem. Tom. 1,	272
<i>Feriâ 5.</i> De ejectis è templo negotiatoribus. Tom. 1,	272
<i>F. 6 et Sab.</i> De sermone Domini in monte: <i>Pars prior</i> , de octo beatitudinibus. Tom. 1,	282
<i>Dom. 4. post Epiph.</i> Sedata tempestas. Tom. 1,	314
<i>Feriâ 2.</i> De triplici munere apostolico. Tom. 1,	292

viii *Index Meditationum*

<i>Feriâ 3.</i> De excell. ntiâ legis evangelicæ. Tom. 1, p.	295
<i>F. 4 et 5.</i> De Oratione dominicâ. Tom. 1,	296
<i>F. 6 et Sab.</i> Missio discipulorum ad prædicandum. T. 1,	304
<i>Dom. 5. post Epiphân.</i> De zizaniis. Tom. 1,	394
<i>Feriâ 2.</i> Martyrium Joannis Baptistæ. Tom. 1,	308
<i>Feriâ 3.</i> Miraculum quinque panum. Tom. 1,	310
<i>Feriâ 4.</i> Christus ambulat super mare. Tom. 1,	315
<i>Feriâ 5.</i> Petrus divinitatem Christi confitetur. T. 1,	320
<i>Feriâ 6.</i> Transfiguratio Christi. Tom. 1,	324
<i>Sabbato.</i> Consecuta transfigurationem. Tom. 1,	327
<i>Dom. 6. post Epiphân.</i> De grano sinapis. Tom. 1,	398
<i>Feriâ 2.</i> Filii Zebedæi petunt primas sedes. Tom. 1,	330
<i>F. 3 et 4.</i> De Lazaro mendico, et Epulone. Tom. 1,	334
<i>Feriâ 5.</i> De conversione Magdalene. Tom. 1,	338
<i>F. 6 et Sab.</i> Conversio Samaritana. Tom. 1,	342
<i>Dominicâ Septuagesimæ.</i> De operariis conductis.	
Tom. 1,	419
<i>Feriâ 2.</i> Flet super Jerusalem. Tom. 2,	22
<i>Feriâ 3.</i> Cæna in Bethaniâ. Tom. 2,	24
<i>Feriâ 4.</i> Christus à Judâ venditur. Tom. 2,	26
<i>Feriâ 5.</i> Esus Agni pascualis. Tom. 2,	30
<i>Feriâ 6.</i> Lotio pedum. Tom. 2,	32
<i>Sabbato.</i> De præmissis ante institutionem SS. Eucharistia. Tom. 2,	35
<i>Dominicâ Sexagesimæ.</i> De semine. Tom. 1,	392
<i>Feriâ 2.</i> De loco, tempore, et convivis in institutione SS. Eucharistia. Tom. 2,	37
<i>Feriâ 3.</i> De conversione panis in corpus Christi. Tom. 2,	39
<i>Feriâ 4.</i> De conversione vini in sanguinem. Tom. 2,	42
<i>Feriâ 5.</i> De sacramentalibus speciebus. Tom. 2,	44
<i>Feriâ 6.</i> De insinuatione proditoris super cœnam. Tom. 2,	52

in singulos dies. ix

<i>Sabbato.</i> Contentio apostolorum, et prædictio scandal. Tom. 2,	pag. 55
<i>Dominicâ Quinquagesimæ.</i> Prædicat discipulis de passione sua. Tom. 2,	17
<i>Feriâ 2.</i> Sermo Christi post cœnam. Tom. 2,	57
<i>Feriâ 3.</i> Oratio Christi ad Patrem. Tom. 2,	62
<i>Feriâ 4.</i> Cinerum. Memento homo quia pulvis es. Tom. 1,	45
<i>Fer. 5 et 6.</i> De circumstantiis dominicæ passionis. (Omissis iis quæ de beatâ Virgine, T. 2, 8	
<i>Sabbato.</i> De doloribus beatæ Virginis. (Punctum VIII et IX præcedentis Medit.) Tom. 2,	14
<i>Dom. 1.</i> <i>Quadragesimæ.</i> Christus tentatur. T. 1,	257
<i>Feriâ 2.</i> Christus pergit ad hortum, et tristatur. Tom. 2,	66
<i>Feriâ 3.</i> Oratio in horto. Tom. 2,	69
<i>Feriâ 4.</i> Confortatio et sudor sanguineus. T. 2,	72
<i>Fer. 5 et 6.</i> Osculum Judæ. Tom. 2,	75
<i>Sabbato.</i> Comprehensio Christi. Tom. 2,	79
<i>Dom. 2.</i> <i>Quadrages.</i> Transfiguratio Christi, et consecuta transfigurationem. T. 1, 324 et 327	
<i>Feriâ 2.</i> Ducitur Christus ad Annam. Tom. 2,	82
<i>Feriâ 3.</i> Alapam accipit, etc. Tom. 2,	84
<i>Feriâ 4.</i> Triplex negatio Petri. Tom. 2,	86
<i>Feriâ 5.</i> Accusatur apud Caipham. Tom. 2,	89
<i>F. 6 et Sabb.</i> Illuditur apud Caipham. Tom. 2,	91
<i>Domin. 3.</i> <i>Quadrages.</i> De surdo et muto. Tom. 1,	372
<i>Feriâ 2.</i> Trahitur ad Pilatum. Judas desperat. T. 2,	95
<i>Feriâ 3.</i> Accusatur apud Pilatum. Tom. 2,	98
<i>Feriâ 4.</i> Mittitur ad Herodem. Tom. 2,	102
<i>Feriâ 5.</i> Barabbæ postponitur. Tom. 2,	104
<i>Feriâ 6.</i> Flagellatur. Tom. 2,	106
<i>Sabbato.</i> Coronatur spinis. Tom. 2,	108
<i>Dom. 4.</i> <i>Quadrages.</i> Miraculum quinque panum. Tom. 1,	310

x *Index Meditationum*

<i>Feriâ 2.</i>	Producitur ad populum. Tom. 2, pag. 111	
<i>Feriâ 3.</i>	Damatur ad crucem. Tom. 2, 114	
<i>Fer. 4 et 5.</i>	Bajulatio crucis. Tom. 2, 115	
<i>Feriâ 6.</i>	De loco et tempore crucifixionis. T. 2, 120	
<i>Sabbato.</i>	Cruci affigitur. Tom. 2, 121	
<i>Dom. 5.</i>	<i>Passionis.</i> De immunitate Christi à peccato. Tom. 2, 462	
<i>Feriâ 2.</i>	Mysteria in Christo crucifixo. Tom. 2, 124	
<i>Feriâ 3.</i>	De titulo crucis. Tom. 2, 126	
<i>Feriâ 4.</i>	Partitio vestium, et blasphemiae. T. 2, 129	
<i>Feriâ 5.</i>	Orat pro crucifixoribus. Tom. 2, 131	
<i>Feriâ 6.</i>	Secundum verbum in cruce, ad latronem. Tom. 2, 133	
<i>Sabbato.</i>	Tertium verbum. Commendat Matrem Joanni. Tom. 2, 137	
<i>Dominicâ</i>	<i>Palmarum.</i> Solemnis ingressus in Jerusalem ante passionem. Tom. 2, 19	
<i>Feriâ 2.</i>	De tenebris, et quarto verbo. Tom. 2, 139	
<i>Feriâ 3.</i>	Quintum verbum: <i>Sitio.</i> Tom. 2, 141	
<i>Feriâ 4.</i>	Sextum verbum: <i>Consummatum est.</i> Tom. 2, 143	
<i>Feriâ 5.</i>	De Eucharistiâ, ut memor. passionis. T. 2, 428	
	<i>Vel</i> de conversione panis et vini. Tom. 2, 39	
	et 42	
<i>Feriâ 6.</i>	De septimo verbo: Commendat et emittit spiritum. Tom. 2, 144	
	<i>Vel</i> de lateris apertione. Tom. 2, 148	
<i>Sabbato.</i>	De cruce. Tom. 2, 152	
	<i>Vel</i> de Christi sepulturâ. Tom. 2, 153	
	<i>Vel</i> descensus ad inferos. Tom. 2, 163	
<i>Dominicâ</i>	<i>Resurrectionis.</i> De resurrectione Christi. Tom. 2, 167	
<i>Fer. 2 et 3.</i>	Apparet euntibus in Emmaus. Tom. 2, 183	
<i>Fer. 4 et 5.</i>	Apparet Matri, et annuntiatur ab angelis resurrectio. Tom. 2, 171	

in singulos dies. xj

<i>F. 6 et Sab.</i>	Apparet Magdalena. Tom. 2, pag. 175	
<i>Dominicâ 1.</i>	<i>post Pascha.</i> Apparet præsente Thomâ. Tom. 2, 193	
<i>Fer. 2 et 5.</i>	Apparet aliis mulieribus. Tom. 2, 179	
<i>Fer. 4 et 5.</i>	Petrus et Joannes adeunt sepulcrum. Tom. 2, 181	
<i>F. 6 et Sab.</i>	Apparet discipulis decem. Tom. 2, 186	
<i>Dom. 2.</i>	<i>post Pascha.</i> De ove perditâ. Tom. 1, 403	
<i>Fer. 2 et 3.</i>	Christus dat discipulis Spiritum sanctum in primâ apparitione. Tom. 2, 190	
<i>Fer. 4 et 5.</i>	Cur servaverit cicatrices in corpore glorificato. Tom. 2, 195	
<i>F. 6 et Sab.</i>	Apparet discipulis piscantibus. Tom. 2, 197	
<i>Dominicâ 3.</i>	<i>post Pascha.</i> Sermo Christi post cœnam. (Punctum IV, consolatur et animat ad patiendum.) Tom. 2, 61	
<i>Fer. 2 et 3.</i>	Committit Petro oves. Tom. 2, 200	
<i>Fer. 4 et 5.</i>	Apparet in monte Galilæa. Tom. 2, 203	
<i>F. 6 et Sab.</i>	De mansione Christi nobiscum usque ad consummationem seculi. Tom. 2, 205	
<i>Dom. 4.</i>	<i>post Pascha.</i> Vado ad eum qui misit me. Tom. 2, 463	
<i>Fer. 2 et 3.</i>	De variis apparitionibus. Tom. 2, 207	
<i>Feriâ 4.</i>	De actionibus vitæ contemplativæ. Tom. 1, 235	
<i>Feriâ 5.</i>	Vita activa opus habet contemplatione. Tom. 1, 237	
<i>Feriâ 6.</i>	De uno necessario. Tom. 1, 240	
<i>Sabbato.</i>	De præstantiâ vitæ contemplativæ. T. 1, 241	
<i>Domicâ 5.</i>	<i>post Pascha.</i> Sermo Christi post cœnam. (Punctum III, commendatur vis orationis.) Tom. 2, 60	
	<i>Vel</i> de Providentiâ in orationibus exaudiendis. Tom. 2, 410	
<i>Feriâ 2.</i>	De vitæ mixtæ excellentiâ. Tom. 1, 242	

x *Index Meditationum*

<i>Feriâ 2.</i>	Producitur ad populum. Tom. 2, pag. 111	
<i>Feriâ 3.</i>	Damnatur ad crucem. Tom. 2, 114	
<i>Fer. 4 et 5.</i>	Bajulatio crucis. Tom. 2, 115	
<i>Feriâ 6.</i>	De loco et tempore crucifixionis. T. 2, 120	
<i>Sabbato.</i>	Cruci affigitur. Tom. 2, 121	
<i>Dom. 5.</i>	<i>Passionis.</i> De immunitate Christi à peccato. Tom. 2, 462	
<i>Feriâ 2.</i>	Mysteria in Christo crucifixo. Tom. 2, 124	
<i>Feriâ 3.</i>	De titulo crucis. Tom. 2, 126	
<i>Feriâ 4.</i>	Partitio vestium, et blasphemie. T. 2, 129	
<i>Feriâ 5.</i>	Orat pro crucifixoribus. Tom. 2, 131	
<i>Feriâ 6.</i>	Secundum verbum in cruce, ad latronem. Tom. 2, 133	
<i>Sabbato.</i>	Tertium verbum. Commendat Matrem Joanni. Tom. 2, 137	
<i>Dominicâ</i>	<i>Palmarum.</i> Solemnis ingressus in Jerusalem ante passionem. Tom. 2, 19	
<i>Feriâ 2.</i>	De tenebris, et quarto verbo. Tom. 2, 139	
<i>Feriâ 3.</i>	Quintum verbum: <i>Sitio.</i> Tom. 2, 141	
<i>Feriâ 4.</i>	Sextum verbum: <i>Consummatum est.</i> Tom. 2, 143	
<i>Feriâ 5.</i>	De Eucharistiâ, ut memor. passionis. T. 2, 428	
	<i>Vel de conversione panis et vini.</i> Tom. 2, 39 et 42	
<i>Feriâ 6.</i>	De septimo verbo: Commendat et emittit spiritum. Tom. 2, 144	
	<i>Vel de lateris apertione.</i> Tom. 2, 148	
<i>Sabbato.</i>	De cruce. Tom. 2, 152	
	<i>Vel de Christi sepulturâ.</i> Tom. 2, 153	
	<i>Vel descensus ad inferos.</i> Tom. 2, 163	
<i>Dominicâ</i>	<i>Resurrectionis.</i> De resurrectione Christi. Tom. 2, 167	
<i>Fer. 2 et 3.</i>	Apparet euntibus in Emmaus. Tom. 2, 183	
<i>Fer. 4 et 5.</i>	Apparet Matri, et annuntiat ab angelis resurrectio. Tom. 2, 171	

in singulos dies. xj

<i>F. 6 et Sab.</i>	Apparet Magdalene. Tom. 2, pag. 175	
<i>Dominicâ 1. post Pascha.</i>	Apparet præsentè Thomâ. Tom. 2, 193	
<i>Fer. 2 et 3.</i>	Apparet aliis mulieribus. Tom. 2, 179	
<i>Fer. 4 et 5.</i>	Petrus et Joannes adeunt sepulcrum. Tom. 2, 181	
<i>F. 6 et Sab.</i>	Apparet discipulis decem. Tom. 2, 186	
<i>Dom. 2. post Pascha.</i>	De ove perditâ. Tom. 1, 403	
<i>Fer. 2 et 3.</i>	Christus dat discipulis Spiritum sanctum in primâ apparitione. Tom. 2, 190	
<i>Fer. 4 et 5.</i>	Cur servaverit cicatrices in corpore glorificato. Tom. 2, 195	
<i>F. 6 et Sab.</i>	Apparet discipulis piscantibus. Tom. 2, 197	
<i>Dominicâ 3. post Pascha.</i>	Sermo Christi post cœnam. (Punctum IV, consolatur et animat ad patiendum.) Tom. 2, 61	
<i>Fer. 2 et 3.</i>	Committit Petro oves. Tom. 2, 200	
<i>Fer. 4 et 5.</i>	Apparet in monte Galilee. Tom. 2, 203	
<i>F. 6 et Sab.</i>	De mansione Christi nobiscum usque ad consummationem seculi. Tom. 2, 205	
<i>Dom. 4. post Pascha.</i>	Vado ad eum qui misit me. Tom. 2, 463	
<i>Fer. 2 et 3.</i>	De variis apparitionibus. Tom. 2, 207	
<i>Feriâ 4.</i>	De actionibus vitæ contemplativæ. Tom. 1, 235	
<i>Feriâ 5.</i>	Vita activa opus habet contemplatione. Tom. 1, 237	
<i>Feriâ 6.</i>	De uno necessario. Tom. 1, 240	
<i>Sabbato.</i>	De præstantiâ vitæ contemplativæ. T. 1, 241	
<i>Domicâ 5. post Pascha.</i>	Sermo Christi post cœnam. (Punctum III, commendatur vis orationis.) Tom. 2, 60	
	<i>Vel de Providentiâ in orationibus exaudiendis.</i> Tom. 2, 410	
<i>Feriâ 2.</i>	De vitæ mixtæ excellentiâ. Tom. 1, 242	

- Feriâ 3.* Quomodo Christus utramque vitam con-
junxerit. Tom. 1, pag. 243
- Feriâ 4.* Apparet apostolis die ascensionis. Tom. 2,
209
- In festo Ascensionis.* Ascendit in Cœlum. Tom. 2, 211
- F. 5 et Sab.* Triumphalis ingressus, et sessio. Tom. 2,
215
- Dominicâ post Ascensionem.* Sermo Christi post cœ-
nam. (Punctum I et II, commendatur
amor Christi, et proximi.) Tom. 2, 58
et 59
- Vel cum venerit Parachitus.* Tom. 2, 465
- Feriâ 2.* De gloriâ cœlesti: quid sit, de loco, et
sociis. Tom. 2, 446
- Feriâ 3.* De essentiali gloriâ animæ et corporis.
Tom. 2, 448
- Feriâ 4.* De gloriâ cœlesti, ut respondet octo beati-
tudinibus. Tom. 2, 450
- Fer. 5 et 6.* De gloriâ cœlesti, ut datur vincenti.
Tom. 2, 453
- Sabbato.* Expectatio adventûs Spiritûs sancti. Tom. 2,
218
- In festo Pentecostes.* De beneficio dati Spiritûs sancti.
Tom. 2, 222
- Fer. 2 et 3.* De modo, quo datus est Spiritus sanctus.
Tom. 2, 225
- Feriâ 4.* De gestis ab apostolis ipsâ die Pentecostes.
Tom. 2, 230
- Feriâ 5.* De vitâ primorum christianorum. T. 2, 232
- Feriâ 6.* De Spiritûs sancti inspirationibus. T. 2, 234
- Sabbato.* De septem donis Spiritûs sancti. T. 2, 296
- In festo SS. Trinitatis.* Quod Deus sit unus essentiâ,
trinus personis. Tom. 2, 308
- Feriâ 2.* De Providentiâ in institutione venerabilis
Sacramenti. Tom. 2, 423

- Feriâ 3.* De præmissis ante institutionem SS. Eucha-
ristiæ. Tom. 2, pag. 35
- Feriâ 4.* De loco, tempore et convivis. Tom. 2, 37
- In festo Corporis Christi.* De conversione panis in cor-
pus Christi. Tom. 2, 9
- Feriâ 6.* De conversione vini in sanguinem. T. 2, 42
- Sabbato.* De sacramentalibus speciebus panis et vini.
Tom. 2, 44
- Dominicâ infra octavam Corporis Christi.* De invitatis
ad nuptias. Tom. 1, 424
- Feriâ 2.* Ritus à Christo usurpati in consecra-
tione, etc. Tom. 2, 47
- Feriâ 3.* De potestate conficiendi Eucharistiam. T. 2,
49
- Feriâ 4.* Quod sacramentum Eucharistiæ sit memoria
mirabilem Domini. Tom. 2, 425
- Feriâ 5.* Octava Corporis Christi. De supplicatione
corporis Christi. Tom. 2, 435
- Feriâ 6.* De Eucharistiâ, ut signo, et causâ sancti-
ficationis. Tom. 2, 430
- Sabbato.* De Eucharistiâ, ut est pignus futuræ glo-
riæ. Tom. 2, 432
- Domin. 3. post Pentecosten.* De ove perditâ. T. 1, 403
- Feriâ 2.* De sancto Stephano protomartyre. T. 2, 240
- Feriâ 3.* Conversio Pauli. Tom. 2, 245
- Feriâ 4.* De iis que secuta sunt Sauli conversionem.
Tom. 2, 250
- Fer. 5 et 6.* Illustres Pauli virtutes. Tom. 2, 255
- Sabbato.* Vocatio Cornelii, et visum Petri. T. 2, 263
- Domin. 4. post Pentecosten.* Christus docet è navi
Petri. Tom. 2, 467
- Feriâ 2.* De adulterâ. Tom. 1, 348
- Feriâ 3.* De Zachæo. Tom. 1, 350
- Feriâ 4.* De Chananeâ. Tom. 1, 354
- Feriâ 5.* De servo centurionis. Tom. 1, 356

<i>Feriâ 6.</i>	De sanata à fluxu sanguinis. Tom. 1, p. 358
<i>Sabbato.</i>	De sanato ad probaticam piscinam. T. 1, 360
<i>Domin. 5. post Pentecosten.</i>	De irâ. Tom. 1, 96
<i>Feriâ 2.</i>	De leproso sanato. Tom. 1, 363
<i>Feriâ 3.</i>	De decem leprosis. Tom. 1, 365
<i>Feriâ 4.</i>	De cæco apud Jericho. Tom. 1, 367
<i>Feriâ 5.</i>	De cæco nato. Tom. 1, 369
<i>Feriâ 6.</i>	De surdo et muto. Tom. 1, 372
<i>Sabbato.</i>	De dæmoniaco lunatico. Tom. 1, 374
<i>Domin. 6. post Pentecosten.</i>	Miraculum quinque panum. Tom. 1, 310
<i>Feriâ 2.</i>	De filiâ archisynagogi suscitata. T. 1, 378
<i>Feriâ 3.</i>	De filio viduæ suscitato. Tom. 1, 380
<i>Fer. 4 et 5.</i>	De Lazaro suscitato. Tom. 1, 382
<i>Feriâ 6.</i>	De concilio contra Christum. Tom. 1, 388
<i>Sabbato.</i>	De sapiente et stulto. Tom. 1, 390
<i>Domin. 7. post Pentecosten.</i>	De falsis prophetis. Tom. 2, 471
<i>Feriâ 2.</i>	De semine. Tom. 1, 392
<i>Feriâ 3.</i>	De zizaniis. Tom. 1, 394
<i>Feriâ 4.</i>	De grano sinapis. Tom. 1, 398
<i>Feriâ 5.</i>	De negotiatore margaritarum. Tom. 1, 401
<i>Feriâ 6.</i>	De ove perditâ. Tom. 1, 403
<i>Sabbato.</i>	De filio prodigo. Tom. 1, 405
<i>Domin. 8. post Pentecosten.</i>	De villico. Tom. 1, 415
<i>Feriâ 2.</i>	De saucio à latronibus. Tom. 1, 409
<i>Feriâ 3.</i>	De servo debitore decem millium talentorum. 1, 412
<i>Feriâ 4.</i>	De operariis conductis. Tom. 1, 419
<i>Feriâ 5.</i>	De vineâ. Tom. 1, 422
<i>Feriâ 6.</i>	De decem virginibus. Tom. 1, 428
<i>Sabbato.</i>	De talentis. Tom. 1, 431
<i>Domin. 9. post Pentecosten.</i>	Flet super Jerusalem. T. 2, 22

Quia circa hoc tempus occurrit Assumptio beatæ Virginis, de quâ, per octo dies, in Proprio Sanctorum Meditationes habentur, omittitur hic hebdomada. Quòd si tardius festum beatæ Virginis celebretur, Meditationum argumenta è sequentibus hebdomadis repetentur.

<i>Domin. 10. post Pentecosten.</i>	De publicano et pharisæo. Tom. 1, pag. 417
<i>Fer. 2 et 4.</i>	Quòd Deus sit. Tom. 2, 297
<i>Feriâ 4.</i>	Quòd Deus sit æternus. Tom. 2, 302
<i>Feriâ 5.</i>	Quòd Deus sit infinitus et incomprehensibilis. Tom. 2, 304
<i>Feriâ 6.</i>	Quòd Deus sit unus essentiâ, trinus personis. Tom. 2, 308
<i>Sabbato.</i>	Quòd Deus sit infinitè perfectus. T. 2, 318
<i>Domin. 11. post Pentecosten.</i>	De surdo et muto. Tom. 1, 372
<i>Feriâ 2.</i>	Quòd Deus sit summè bonus. Tom. 2, 319
<i>Feriâ 3.</i>	Quòd Deus sit summè communicativus sui. Tom. 2, 322
<i>Feriâ 4.</i>	Quòd Deus sit summè amabilis. Tom. 2, 324
<i>Feriâ 5.</i>	Qualem caritatem Deus habeat. Tom. 2, 327
<i>Feriâ 6.</i>	De quatuor excellentiis divinæ caritatis. Tom. 2, 332
<i>Sabbato.</i>	Quòd Deus vult amari à nobis. Tom. 2, 338
<i>Domin. 12. post Pentecosten.</i>	De saucio à latronibus. Tom. 1, 409
<i>Feriâ 2.</i>	Quòd Deus sit infinitè misericors. T. 2, 341
<i>Feriâ 3.</i>	Quòd Deus sit infinitè liberalis. T. 2, 345
<i>Feriâ 4.</i>	Quòd Deus sit immensus. Tom. 2, 348
<i>Feriâ 5.</i>	Quòd Deus sit infinitè sapiens. Tom. 2, 352
<i>Feriâ 6.</i>	Quòd Deus sit omnipotens. Tom. 2, 356

xvj	<i>Index Meditationum</i>	
<i>Sabbato.</i>	De omnipotentia Dei in creatione. Tom. 2,	
		pag. 358
<i>Domin. 13. post Pentecosten.</i>	De decem leprosis.	
	Tom. 1,	365
<i>Feria 2.</i>	Circa id quod initio temporis creatum est.	
	Tom. 2,	360
<i>Feria 3.</i>	De opere primae diei. Tom. 2,	363
<i>Feria 4.</i>	De opere secundae diei. Tom. 2,	366
<i>Feria 5.</i>	De opere tertiae diei. Tom. 2,	369
<i>Feria 6.</i>	De opere quartae diei. Tom. 2,	375
<i>Sabbato.</i>	De opere quintae diei. Tom. 2,	379
<i>Domin. 14. post Pentecosten.</i>	De Providentia in victu	
	et bonis fortunae. Tom. 2,	400
<i>Feria 2.</i>	De opere sextae diei. Tom. 2,	381
<i>Feria 3.</i>	De creatione hominis. Tom. 2,	384
<i>Feria 4.</i>	De formatione corporis Adae, et inspira-	
	tionis animae. Tom. 2,	388
<i>Feria 5.</i>	De approbatione totius operis, ac de sab-	
	bato. Tom. 2,	392
<i>Feria 6.</i>	De conservatione rerum. Tom. 2,	395
<i>Sabbato.</i>	Quid sit Providentia. Tom. 2,	397
<i>Domin. 15. post Pentecosten.</i>	De filio Viduae suscitato.	
	Tom. 1,	380
<i>Feria 2.</i>	De Providentia in gubernatione mundi.	
	Tom. 2,	399
<i>Feria 3.</i>	De Providentia in victu de bonis fortunae.	
	Tom. 2,	400
<i>Feria 4.</i>	De Providentia Dei in adversis et malis.	
	Tom. 2,	406
<i>Feria 5.</i>	De Providentia in orationibus exaudiendis.	
	Tom. 2,	410
<i>Feria 6.</i>	De Providentia in custodia angelorum.	
	Tom. 2,	411
<i>Sabbato.</i>	De Providentia in reparatione hominis.	
	Tom. 2,	415

	<i>in singulos dies.</i>	xvii
<i>Domin. 16. post Pentecosten.</i>	De superbia. Tom. 1,	
		pag. 82
<i>Feria 2.</i>	De Providentia in Ecclesia fundanda.	
	Tom. 2,	418
<i>Feria 3.</i>	De Providentia in vocatione ad fidem.	
	Tom. 2,	419
<i>Feria 4.</i>	De Providentia in sacramentorum institu-	
	tionis. Tom. 2,	423
<i>Feria 5.</i>	De Providentia in assignando cuique statu.	
	Tom. 2,	437
<i>Feria 6.</i>	De Providentia erga praedestinos. Tom. 2,	443
<i>Sabbato.</i>	De humilitate et resignatione pro conse-	
	quendis fructibus Providentiae T. 2,	443
<i>Domin. 17. post Pentecosten.</i>	Quod Deus vult amari a	
	nobis. Tom. 2,	338
<i>Fer. 2 et 3.</i>	De ultimo fine hominis. Tom. 1,	27
<i>Fer. 4 et 5.</i>	De triplici peccato, angeli, Adae, et parti-	
	culari quocumque. Tom. 1,	32
<i>Feria 6.</i>	De gravitate peccatorum ex multitudine et	
	pugnantia cum ratione. Tom. 1,	37
<i>Sabbato.</i>	De gravitate peccati ex vilitate hominis.	
	Tom. 1,	39
<i>Domin. 18. post Pentecosten.</i>	De paralytico. Tom. 2,	473
<i>Fer. 2 et 3.</i>	De gravitate peccati ex Dei offensi excel-	
	lencia. Tom. 1,	41
<i>Feria 4.</i>	De gravitate peccati ex poenis. Tom. 1,	43
<i>Feria 5.</i>	De proprietatibus mortis. Tom. 1,	45
<i>F. 6 et Sab.</i>	Ea quae angunt moribundum. Tom. 1,	47
<i>Dom. 19. post Pentecosten.</i>	De invitatis ad nuptias.	
	Tom. 1,	424
<i>Fer. 2 et 3.</i>	De particulari iudicio. Tom. 1,	50
<i>Feria 4.</i>	De corpore animae destituito. Tom. 1,	54
<i>Feria 5.</i>	Super illa verba: <i>Memento, homo, quia pul-</i>	
	<i>vis es.</i> Tom. 1,	57

xviii	<i>Index Meditationum</i>	
<i>F. 6 et Sab.</i>	De oblivione mortis, ex parabolâ divitis avari. Tom. 1,	pag. 59
<i>Dom. 20. post Pentecosten.</i>	De reguli filio. Tom. 2,	475
<i>Fer. 2 et 3.</i>	De signis præcedentibus iudicium. T. 1,	61
<i>Fer. 4 et 5.</i>	De resurrectione corporum, et præcedentibus sententiam. Tom. 1,	64
<i>F. 6 et Sab.</i>	Sententia iudicis pro bonis, et contra malos. Tom. 1,	69
<i>Dom. 21. post Pentecosten.</i>	De rege et servo debitorum. Tom. 1,	412
<i>Fer. 2 et 3.</i>	De inferno: Quid sit, etc. Tom. 1,	74
<i>Fer. 4 et 5.</i>	De penâ sensûs et dâmi. Tom. 1,	78
<i>Feriâ 6.</i>	De superbiâ. Tom. 1,	82
<i>Sabbato.</i>	De vitio gulæ. Tom. 1,	86
<i>Dom. 22. post Pentecosten.</i>	De créatione hominis ad imaginem Dei. Tom. 2,	384
	<i>Vel de numismate census.</i> Tom. 2,	476
<i>Feriâ 2.</i>	De luxuriâ et bono castitatis. Tom. 1,	88
<i>Feriâ 3.</i>	De avaritiâ. Tom. 1,	92
<i>Feriâ 4.</i>	De irâ. Tom. 1,	96
<i>Feriâ 5.</i>	De invidiâ. Tom. 1,	99
<i>Feriâ 6.</i>	De acediâ. Tom. 1,	101
<i>Sabbato.</i>	<i>Aliqua superiorum iterabitur.</i>	
<i>Dom. 23. post Pentecosten.</i>	De sanâtâ à fluxu sanguinis. Tom. 1,	358
	<i>Et de filiâ archisynagogi suscitâtâ.</i> Tom. 1,	378
<i>Fer. 2 et 3.</i>	Super Decalogi præcepta. Tom. 1,	104
<i>Feriâ 4.</i>	Circa quinque sensus exteriorës. T. 1,	111
<i>Feriâ 5.</i>	Circa internas animæ potentias. Tom. 1,	113
<i>Feriâ 6.</i>	De quotidiano examine conscientiæ. Tom. 1,	117
<i>Sabbato.</i>	De examine particulari. Tom. 1,	120

in singulos dies. xix

Inseruntur hic, ante Dominicam 24 et ultimam post Pentecosten, hebdomadæ, si quæ superfuerunt, post Epiphaniam.

<i>Domin. 24. et ultima post Pentecosten.</i>	De signis præcedentibus iudicium. Tom. 1,	pag. 61
<i>Feriâ 2.</i>	De sacramento Penitentia. Tom. 1,	123
<i>Feriâ 3.</i>	Præparatio ad confessionem. Tom. 1,	127
<i>Feriâ 4.</i>	Gratiarum actio pro beneficio absolutionis. Tom. 1,	132
<i>Feriâ 5.</i>	Præparatio ad sacram communionem. Tom. 1,	135
<i>Feriâ 6.</i>	De spirituali communionem. Tom. 1,	139
<i>Sabbato.</i>	Gratiarum actio post communionem. Tom. 1,	142

PROPRIUM SANCTORUM.

30. <i>Novembris.</i>	Sancti Andreæ. Tom. 2,	479
3. <i>Decembris.</i>	Sancti Francisci Xaverii. Tom. 2,	481
6.	Sancti Nicolai. Tom. 2,	483
8.	Conceptio beatæ Virginis. Tom. 1,	163
27.	Sancti Joannis evangelistæ. Tom. 2,	486
	<i>Habes, quæ hic desiderantur, in Indice totius anni.</i>	
3. <i>Januarii.</i>	Sanctæ Genovefæ. Tom. 2,	488
25.	Conversio sancti Pauli. Tom. 2,	245
29.	Sancti Francisci Salesii. Tom. 2,	491
2. <i>Februarii.</i>	Purificatio beatæ Virginis. Tom. 1,	216
5.	Beatorum Martyrum Japonum. Tom. 2,	494
24.	Sancti Matthiæ. Tom. 2,	220
7. <i>Martii.</i>	Sancti Thomæ Aquinatis. Tom. 2,	495
19.	Sancti Josephi. Tom. 1,	196
21.	Sancti Benedicti. Tom. 2,	497
25.	Annuntiatio beatæ Virginis. <i>Med. de missione Gabriëlis, et duæ seqq.</i> Tom. 1,	173, 176, 179

xviii	<i>Index Meditationum</i>	
<i>F. 6 et Sab.</i>	De oblivione mortis, ex parabolâ divitis avari. Tom. 1,	pag. 59
<i>Dom. 20. post Pentecosten.</i>	De reguli filio. Tom. 2,	475
<i>Fer. 2 et 3.</i>	De signis præcedentibus iudicium. T. 1,	61
<i>Fer. 4 et 5.</i>	De resurrectione corporum, et præcedentibus sententiam. Tom. 1,	64
<i>F. 6 et Sab.</i>	Sententia iudicis pro bonis, et contra malos. Tom. 1,	69
<i>Dom. 21. post Pentecosten.</i>	De rege et servo debitore. Tom. 1,	412
<i>Fer. 2 et 3.</i>	De inferno: Quid sit, etc. Tom. 1,	74
<i>Fer. 4 et 5.</i>	De penâ sensûs et dâmi. Tom. 1,	78
<i>Feriâ 6.</i>	De superbiâ. Tom. 1,	82
<i>Sabbato.</i>	De vitio gulæ. Tom. 1,	86
<i>Dom. 22. post Pentecosten.</i>	De créatione hominis ad imaginem Dei. Tom. 2,	384
	<i>Vel de numismate census.</i> Tom. 2,	476
<i>Feriâ 2.</i>	De luxuriâ et bono castitatis. Tom. 1,	88
<i>Feriâ 3.</i>	De avaritiâ. Tom. 1,	92
<i>Feriâ 4.</i>	De irâ. Tom. 1,	96
<i>Feriâ 5.</i>	De invidiâ. Tom. 1,	99
<i>Feriâ 6.</i>	De acediâ. Tom. 1,	101
<i>Sabbato.</i>	<i>Aliqua superiorum iterabitur.</i>	
<i>Dom. 23. post Pentecosten.</i>	De sanâtâ à fluxu sanguinis. Tom. 1,	358
	<i>Et de filiâ archisynagogi suscitâtâ.</i> Tom. 1,	378
<i>Fer. 2 et 3.</i>	Super Decalogi præcepta. Tom. 1,	104
<i>Feriâ 4.</i>	Circa quinque sensus exteriorës. T. 1,	111
<i>Feriâ 5.</i>	Circa internas animæ potentias. Tom. 1,	113
<i>Feriâ 6.</i>	De quotidiano examine conscientie. Tom. 1,	117
<i>Sabbato.</i>	De examine particulari. Tom. 1,	120

in singulos dies. xix

Inseruntur hic, ante Dominicam 24 et ultimam post Pentecosten, hebdomadæ, si quæ superfuerunt, post Epiphaniam.

<i>Domin. 24. et ultima post Pentecosten.</i>	De signis præcedentibus iudicium. Tom. 1,	pag. 61
<i>Feriâ 2.</i>	De sacramento Penitentie. Tom. 1,	123
<i>Feriâ 3.</i>	Præparatio ad confessionem. Tom. 1,	127
<i>Feriâ 4.</i>	Gratiarum actio pro beneficio absolutionis. Tom. 1,	132
<i>Feriâ 5.</i>	Præparatio ad sacram communionem. Tom. 1,	135
<i>Feriâ 6.</i>	De spirituali communionem. Tom. 1,	139
<i>Sabbato.</i>	Gratiarum actio post communionem. Tom. 1,	142

PROPRIUM SANCTORUM.

30. <i>Novembris.</i>	Sancti Andreæ. Tom. 2,	479
3. <i>Decembris.</i>	Sancti Francisci Xaverii. Tom. 2,	481
6.	Sancti Nicolai. Tom. 2,	483
8.	Conceptio beatæ Virginis. Tom. 1,	163
27.	Sancti Joannis evangelistæ. Tom. 2,	486
	<i>Habes, quæ hic desiderantur, in Indice totius anni.</i>	
3. <i>Januarii.</i>	Sanctæ Genovefæ. Tom. 2,	488
25.	Conversio sancti Pauli. Tom. 2,	245
29.	Sancti Francisci Salesii. Tom. 2,	491
2. <i>Februarii.</i>	Purificatio beatæ Virginis. Tom. 1,	216
5.	Beatorum Martyrum Japonum. Tom. 2,	494
24.	Sancti Matthiæ. Tom. 2,	220
7. <i>Martii.</i>	Sancti Thomæ Aquinatis. Tom. 2,	495
19.	Sancti Josephi. Tom. 1,	196
21.	Sancti Benedicti. Tom. 2,	497
25.	Annuntiatio beatæ Virginis. <i>Med. de missione Gabriëlis, et duæ seqq.</i> Tom. 1,	173, 176, 179

Proprium sanctorum.

2. <i>Aprilis.</i> Sancti Francisci à Paulà. Tom. 2, pag. 499	
25. Sancti Marci. Tom. 2,	502
1. <i>Maii.</i> SS. Philippi, et Jacobi. Tom. 2,	504
11. Beati Francisci de Hieronymo. Tom. 2,	507
24. Beate Mariæ Virginis. Auxilium Christianorum. Tom. 2,	509
6. <i>Junii.</i> Sancti Norberti. Tom. 2,	510
11. Sancti Barnabæ. Tom. 2,	512
16. Sancti Joannis Francisci Regis. Tom. 2,	515
21. Sancti Aloysii Gonzagæ. Tom. 2,	516
24. Nativitas sancti Joannis Baptistæ. Tom. 1,	194
28. <i>Vigilia</i> SS. Petri et Pauli. Tom. 2,	200
29. Sancti Petri. Tom. 1,	320
30. Commemoratio sancti Pauli. Tom. 2,	55
2. <i>Julii.</i> Visitatio beate Virginis. Tom. 1,	188
16. Beate Mariæ Virginis de monte Carmelo. Tom. 2,	519
22. Sanctæ Mariæ Magdalene. Tom. 1,	338
25. Sancti Jacobi. Tom. 1,	330
26. (<i>Parisiis</i> 28.) Sanctæ Annæ. Tom. 2.	522
31. Sancti Ignatii. Tom. 2,	524
4. <i>Augusti.</i> Sancti Dominici. Tom. 2,	527
6. Transfiguratio Christi. Tom. 1,	324
10. Sancti Laurentii. Tom. 2,	530
15. Assumptio beate Virginis. (<i>Transitus ejus à vitâ mortali.</i>) Tom. 2,	271
16. Glorificatio animæ. Tom. 2,	275
17. <i>Assumptio in corpore.</i> Tom. 2,	278
18. <i>De humilitate beate Virginis quæ meruit ita exultari.</i> Tom. 2,	279
19 et 20. <i>Qualiter vixerit beata Virgo post adventum Spiritus sancti.</i> Tom. 2,	267
<i>Item.</i> Sancti Bernardi. Tom. 2,	534
21 et 22. <i>De devotione erga beatam Virginem.</i> Tom. 2,	283

Proprium sanctorum.

<i>Dominicâ post octavam Assumptionis.</i> Sancti Cordis beate Mariæ Virginis. Tom. 2,	pag. 531
24. (<i>Romæ</i> 25.) Sancti Bartholomæi. Tom. 2,	537
25. Sancti Ludovici. Tom. 2,	539
28. Sancti Augustini. Tom. 2,	542
29. Decollatio sancti Joannis Baptistæ. Tom. 1,	308
8. <i>Septembris.</i> Nativitas beate Virginis. Tom. 1,	167
<i>Dominicâ infra octavam Nativitatis beate Mariæ Virginis.</i> Sancti Nominis beate Mariæ Virginis. Tom. 2,	544
<i>Dominicâ tertiâ septembris.</i> Septem Dolorum beate Mariæ Virginis. Tom. 2,	545
14. Exaltatio sanctæ Crucis. Tom. 2,	546
21. Sancti Matthæi. Tom. 2,	548
29. Sancti Michaelis. Tom. 2,	550
1. <i>Octobris.</i> Sancti Angeli custodis. Tom. 2,	411
<i>Primâ Dominicâ octobris.</i> Sancti Rosarii beate Mariæ Virginis. Tom. 2,	552
4. Sancti Francisci. Tom. 2,	553
6. Sancti Brunonis. Tom. 2,	556
<i>Secundâ Dominicâ octobris.</i> Maternitatis beate Mariæ Virginis. Tom. 2,	558
9. Sancti Dionysii. Tom. 2,	560
10. Sancti Francisci Borgiæ. Tom. 2,	562
<i>Tertiâ Dominicâ octobris.</i> Puritatis beate Mariæ Virginis. Tom. 2,	565
15. Sanctæ Theresiæ. Tom. 2,	566
18. Sancti Luca. Tom. 2,	569
<i>Quartâ Dominicâ octobris.</i> Patrocinii beate Mariæ Virginis. Tom. 2,	572
28. SS. Simonis, et Judæ. Tom. 2,	573
30. Beati Alphonsi Rodriguez. Tom. 2,	575
1. <i>Novembris.</i> SS. Omnium. <i>De celesti gloria.</i> Ut respondet octo beatitudinibus. <i>Et: Ut datur vincenti.</i> Tom. 2,	450, 453

- Vel *De octo Beatitudinibus.* Tom. 1, pag. 232
 2. Commemoratio fidelium defunctorum. *De purgatorio.* Tom. 1, 141
 . Sancti Caroli. Tom. 2, 577
 11. Sancti Martini. Tom. 2, 581
 13. Sancti Stanislai Kostkæ. Tom. 2, 583
 21. Præsentatio beatæ Virginis. (*Med. de Nativitate et vitâ usque ad Annuntiationem. Punct. 3 et seqq.*) Tom. 1, 167
 25. Sanctæ Catharinæ. Tom. 2, 585

DE COMMUNI.

- Pro festis Sanctorum.* Tom. 2, 289
Apostolorum. De vocatione apostolorum. Tom. 1, 266
Evangelistarum. Missio discipulorum. Tom. 1, 304
Martyrum. De sermone Domini in monte. (*Pars prior, seu de 8 Beatitud.*) Tom. 1, 282
Confessorum. De talentis. Tom. 1, 431
Doctorum. De triplici munere apostolico. Tom. 1, 292
Virginum. De decem virginibus. Tom. 1, 428
Non Virginum. De negotiatore margaritarum. T. 1, 401
In dedicatione Ecclesiæ. De Zachæo. Tom. 1, 350
Pro sacerdotibus. De potestate sacerdotali conficiendi Eucharistiam. Tom. 2, 49
Pro religiosis. De bono statûs religiosi. Tom. 2, 441
Pro renovatione votorum. 1. Religiosi reformatio in renovatione votorum. Tom. 2, 588
 2. Idea religiosæ reformationis. Tom. 2, 591
 3. Defectus luminis spiritualis practici. Tom. 2, 595
 4. Defectus amoris Jesu Christi. Tom. 2, 598
 5. Levitas et inconstantia. Tom. 2, 601
 6. Tepiditas. Tom. 2, 604

INDEX

AD EXERCITIA SPIRITUALIA.

PRIMO DIE.

1. **M**EDITATIO. De ultimo fine hominis. T. 1, pag. 27
De Imitatione Christi. Lib. 3, cap. 9.
 2. *Medit.* De triplici peccato, angelorum, Adæ, et particulari quocumque. Tom. 1, 32
De Imitatione Christi. Lib. 1, cap. 21,
 3. *Medit.* De gravitate peccatorum ex multitudine et pugnantiâ cum ratione. Tom. 1, 37
De Imitatione Christi. Lib. 4, cap. 7.
Consideratio. De missæ sacrificio, sacrâ communionem, et visitatione SS. Sacramenti. Tom. 2, 608

SECUNDO DIE.

1. *Medit.* De gravitate peccati ex vilitate hominis; ex Dei offensi excellentiâ. Tom. 1, 39 et 41
De Imitatione Christi. Lib. 3, cap. 8.
 2. *Medit.* De mortis proprietatibus. *Et:* De iis quæ angunt moribundum. Tom. 1, 47 et 49
De Imitatione Christi. Lib. 1, cap. 23.
 3. *Medit.* De corpore animâ destituto. Tom. 1, 54
De Imitatione Christi. Lib. 1, cap. 23.
Consideratio. De examine conscientiæ, et confessione sacramentali. Tom. 2, 611

- Vel *De octo Beatitudinibus*. Tom. 1, pag. 232
 2. Commemoratio fidelium defunctorum. *De purgatorio*. Tom. 1, 141
 . Sancti Caroli. Tom. 2, 577
 11. Sancti Martini. Tom. 2, 581
 13. Sancti Stanislai Kostkæ. Tom. 2, 583
 21. Præsentatio beatæ Virginis. (*Med. de Nativitate et vitâ usque ad Annuntiationem. Punct. 3 et seqq.*) Tom. 1, 167
 25. Sanctæ Catharinæ. Tom. 2, 585

DE COMMUNI.

- Pro festis Sanctorum*. Tom. 2, 289
Apostolorum. De vocatione apostolorum. Tom. 1, 266
Evangelistarum. Missio discipulorum. Tom. 1, 304
Martyrum. De sermone Domini in monte. (*Pars prior, seu de 8 Beatitud.*) Tom. 1, 282
Confessorum. De talentis. Tom. 1, 431
Doctorum. De triplici munere apostolico. Tom. 1, 292
Virginum. De decem virginibus. Tom. 1, 428
Non Virginum. De negotiatore margaritarum. T. 1, 401
In dedicatione Ecclesiæ. De Zachæo. Tom. 1, 350
Pro sacerdotibus. De potestate sacerdotali conficiendi Eucharistiam. Tom. 2, 49
Pro religiosis. De bono statûs religiosi. Tom. 2, 441
Pro renovatione votorum. 1. Religiosi reformatio in renovatione votorum. Tom. 2, 588
 2. Idea religiosæ reformationis. Tom. 2, 591
 3. Defectus luminis spiritualis practici. Tom. 2, 595
 4. Defectus amoris Jesu Christi. Tom. 2, 598
 5. Levitas et inconstantia. Tom. 2, 601
 6. Tepiditas. Tom. 2, 604

INDEX

AD EXERCITIA SPIRITUALIA.

PRIMO DIE.

1. **M**EDITATIO. De ultimo fine hominis. T. 1, pag. 27
De Imitatione Christi. Lib. 3, cap. 9.
 2. *Medit.* De triplici peccato, angelorum, Adæ, et particulari quocumque. Tom. 1, 32
De Imitatione Christi. Lib. 1, cap. 21,
 3. *Medit.* De gravitate peccatorum ex multitudine et pugnantiâ cum ratione. Tom. 1, 37
De Imitatione Christi. Lib. 4, cap. 7.
Consideratio. De missæ sacrificio, sacrâ communionem, et visitatione SS. Sacramenti. Tom. 2, 608

SECUNDO DIE.

1. *Medit.* De gravitate peccati ex vilitate hominis; ex Dei offensi excellentiâ. Tom. 1, 39 et 41
De Imitatione Christi. Lib. 3, cap. 8.
 2. *Medit.* De mortis proprietatibus. *Et*: De iis quæ angunt moribundum. Tom. 1, 47 et 49
De Imitatione Christi. Lib. 1, cap. 23.
 3. *Medit.* De corpore animâ destituto. Tom. 1, 54
De Imitatione Christi. Lib. 1, cap. 23.
Consideratio. De examine conscientiæ, et confessione sacramentali. Tom. 2, 611

TERTIO DIE.

1. *Medit.* De particulari iudicio. Tom. 1, pag. 50
De Imitatione Christi. Lib. 1, cap. 24.
2. *Medit.* De inferno. *Et* : De penâ sensûs et damni.
 Tom. 1, 74 et 78
De Imitatione Christi. Lib. 1, cap. 24.
3. *Medit.* De filio prodigo. Tom. 1, 405
De Imitatione Christi. Lib. 1, cap. 25.
- Consideratio.* De oratione mentali, cæterisque precipuis. Tom. 2, 613

QUARTO DIE.

1. *Medit.* De Christo Rege invitante ad sui imitationem.
 Tom. 1, 154
De Imitatione Christi. Lib. 1, cap. 1, et lib. 3, cap. 32.
2. *Medit.* De Nativitate Christi. Tom. 1, 201
De Imitatione Christi. Lib. 2, cap. 8.
3. *Medit.* De Circumcissione. Tom. 1, 207
De Imitatione Christi. Lib. 3, cap. 12.
- Consideratio.* De lectione spirituali, sacrâ concione, et communicatione cum direttore. Tom. 2, 616

QUINTO DIE.

1. *Medit.* De fugâ in Ægyptum. Tom. 1, 221
De Imitatione Christi. Lib. 1, cap. 9, et lib. 3, cap. 13.
2. *Medit.* De vitâ Christi usque ad annum trigesimum. Tom. 1, 231
De Imitatione Christi. Lib. 3, cap. 53.
3. *Medit.* De generali vocatione hominum. Tom. 1, 265

D

ad exercitia spiritualia.

De Imitatione Christi. Lib. 3, cap. 56.
Consideratio. De statu et officio uniuscujusque, deque temporis usurâ. Tom. 2, pag. 618

SEXTO DIE.

1. *Medit.* De tentationibus Christi. Tom. 1, 257
De Imitatione Christi. Lib. 1, cap. 13.
2. *Medit.* De sermone Domini in monte. Tom. 1, 282
De Imitatione Christi. Lib. 3, cap. 2, et 3.
3. *Medit.* De Christi tristitiâ in horto. *Et* : De sanguine sudore. Tom. 2, 69 et 72
De Imitatione Christi. Lib. 3, cap. 29, et lib. 2, cap. 11.
- Consideratio.* De virtute, cui studere potissimum debemus. Tom. 2, 620

SEPTIMO DIE.

1. *Medit.* De flagellatione. Tom. 2, 106
De Imitatione Christi. Lib. 2, cap. 12.
2. *Medit.* Mysteria in Christo crucifixo. Tom. 2, 124
De Imitatione Christi. Lib. 4, cap. 8.
3. *Medit.* De resurrectione Christi. Tom. 2, 167
De Imitatione Christi. Lib. 3, cap. 47.
- Consideratio.* De conversatione. Tom. 2, 623

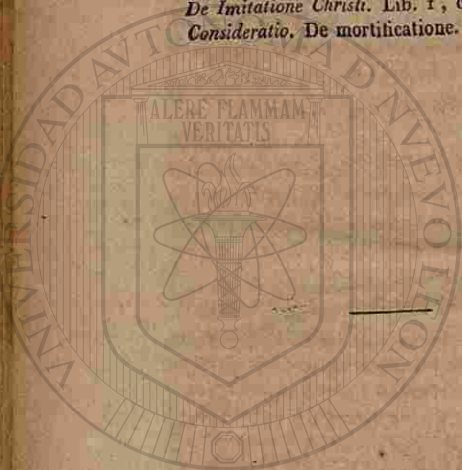
OCTAVO DIE.

1. *Medit.* De celesti gloriâ, ut respondet octo beatitudinibus. *Et* : Ut datur vincenti. T. 2, 450 et 453
De Imitatione Christi. Lib. 3, cap. 48 et 49.

6

xxvj *Index ad exercitia spiritualia.*

2. *Medit.* De quatuor excellentiis divinæ amicitiae. Tom. 2, 332
De Imitatione Christi. Lib. 3, cap. 5, 6 et 22.
3. *Medit.* De bonis statibus religiosi. Tom. 2, 441
De Imitatione Christi. Lib. 1, cap. 17 et 19.
Consideratio. De mortificatione. Tom. 2, 625

UNIVERSIDAD AUTÓNOMA DE NUEVO LEÓN

DIRECCIÓN GENERAL DE

INTRODUCTIO

INTRODUCTIO

AD MEDITANDUM.

CAPUT PRIMUM.

Quid sit Oratio mentalis?

ORATIO mentalis est exercitatio internarum animæ Quid sit. rationalis potentiarum, nempe memoriæ, intellectûs, et voluntatis, circa Deum, et mysteria potissimum fidei, cum colloctione internâ et familiari ad Deum. Unde quatuor habet partes.

Prima est exercitatio memoriæ, quâ Dei præsentia adducitur ante oculos, et mysterium illud, circa quod meditandum est, per puncta distinctum memoratur, et intellectui proponitur; cum fide vivâ ac ferventi ipsius mysterii, sine quâ languebit meditatio, nec intelligetur, quod frigide creditur; juxta illud: Partes Meditationis.
Nisi credideritis, non intelligetis. Luc. 7. 9.

Secunda est ratiocinatio intellectûs circa propositam materiam: tum, ut eam intimè percipiat; tum, ut eliciat documenta virtutum, quæ voluntati amplectenda proponat.

Tertia est concitatio voluntatis, ut res fert considerata, eliciendo varios actus et affectus; vel erga Deum, amoris, fiducia, gratitudinis; vel erga seipsum, odii, compunctionis, desiderii meliorum, et similes: qui est finis meditationis.

DE ROX. Compend. I

A

Quarta est petitio eorum quæ meditando intelleximus nobis expedire: cum fiduciali colloquio, vel ad unam speciatim ex divinis personis, pro re natâ, et affectu; vel universè ad omnes. In petendo autem proferemus rationes, cur exaudiendi simus; quæ potissimum sunt tres. 1. Ex parte Dei, quia bonus, quia ipse amat nos, quia vult à se peti, quia sic glorificabitur. Et tandem per singulas ipsius perfectiones nominatim expressas, potest fieri obsecratio. 2. Ex parte Christi, obtendendo illius merita universè; tum sigillatim singula ejus mysteria, et actiones, passionisque; denique per ipsius virtutes, quibus placuit Patri, eundem Patrem obsecrando. Modò ipsum Filium rogando per amorem, quo nos amplexus est; per officium, quod gerit Mediatoris, per magnitudinem pretii quo nos redemit; et ipsum quoque Spiritum sanctum compellendo, pro eo amore, quo Christum prosequitur, ejusque merita: in quem sine mensurâ effusus est. 3. Ex parte nostrâ, prætersâ necessitate et miserâ maximâ; in iniquitatibus concepti sumus, intus urgemur à concupiscentiis, foris impetitur à dæmonibus, et à mundi illecebris provocamur; persequitur diabolus in nobis imaginem Dei, ut vel eo nomine debeat nos Deus ab injuriâ vindicare. Licebit hic particulares necessitates, ac proprias sigillatim commemorare, ad divinam misericordiam magis permovendam. Aliquando etiâ viri perfecti obtendere possunt obsequia; ut Ezechias:

4. Reg. 20. 3. *Memento, Domine, quomodo ambulaverim coram te in*

Ratio.

veritate; et Christus ipse: *Ego te clarificavi super terram, et nunc clarifica me, tu Pater.* Joan. 17. 4.

Atque modus iste orandi traditur ab Apostolo: *In omni oratione et obsecratione, cum gratiarum actione, petitiones vestre innotescant apud Deum.* In Philip. 4. 6. Nec istæ obsecrationes tam adhibentur ad persuadendum Deo, qui urget ipse et præcipit ut petamus, quàm ad excitandum in nobis fervorem devotionis, et impetrandi fiduciam, quo mereamur exaudiri. Consentit prædictis illa sancti Augustini sententia: *Meditatio parit scientiam; scientia compunctionem; compunctio devotionem; devotio verò perficit orationem.* 1. lib. de Spir. et An. c. 70. Etenim per meditationem homo in Dei, et sui ipsius cognitionem venit. Hinc compungitur, et erubescit de propriâ vititate. Compunctus, in Dei misericordiâ et bonitate conquiescit dulciter. Huc proventus, miscet colloquia cum Deo, necessitates exponens suas, fidenterque postulans auxilium opportunum.

CAPUT II.

De Modo colloquiorum.

IN colloquiis potissimum consistit oratio, quorum finis est duplex: alter confessio laudis divinæ, alter imploratio gratiæ. Finis colloqui duplex. Ad priorem pertinent quatuor affectus à Paulo recensiti. Primos finis. *Impleamini Spiritu sancto, loquentes vobismetipsis in psalmis, hymnis, et canticis spiritualibus: cantantes et psallentes in cordibus vestris* Eph. 5. 19.

Domino ; gratias agentes semper pro omnibus , in nomine Domini nostri Jesu Christi , Deo et Patri.

Primus affectus : *In psalmis.* Hic est amor in Deum cum deliberata voluntate non discedendi minimùm ab illius mandatis. Hoc est psalterium decem chordarum , quod in oratione pulsatur , quando anima concipit alia atque alia desideria perficiendæ divinæ voluntatis.

Secundus affectus : *In hymnis.* Hic est admiratio et prædicatio divinarum perfectionum in se , et operum mirabilium extra se ; propter quæ Seraphim atque Cherubim incessabili voce proclamant : *Sanctus , Sanctus , Sanctus.* Adde tu : Bonus , misericors , sapiens , omnipotens ; et si quid aliud voles. Dicit illi cum senioribus : *Dignus est Agnus qui occisus est , accipere virtutem et divinitatem , et sapientiam , et fortitudinem , et honorem et gloriam , et benedictionem in secula seculorum. Amen.*

Et quia major est omni laude , invita omnes etiam inanimas creaturas , ad eum laudandum , ut fecerunt tres pueri in fornace ; et totus ipse in laudes effundere cum Davide , dicens : *Benedic , anima mea , Dominum , et omnia quæ intra me sunt , nomini sancto ejus.*

Tertius affectus : *In canticis spiritualibus.* Hic est gaudium et exultatio de divino bono in se : et quòd glorificatur à Sanctis in Cælo et in terra : illic per possessionem plenam , istic per spem. Undè dicunt : *Alleluia , quoniam regnavit Dominus Deus noster omni-*

potens , gaudeamus et exulemus , et demus gloriam ei.

Quartus affectus gratitudinis , *Agendo gratias* pro beneficiis acceptis ; necnon pro collatis in alios etiam , sive homines , sive Angelos ; quin in ipsa inanimata , quæ per se nequeunt gratias agere.

Alter finis colloquiorum est , *petitio gratiæ.* In petendo autem , variè affici possumus ; vel spiritu filiali erga Patrem , quæ ratione jussit nos orare : *Pater noster , qui es in Cælis ;* vel , ut mendicus à prædite petit : *nam Dives est in omnes qui invocant illum ;* vel , ut æger medico infirmitatem suam exponit ; vel ut discipulus à magistro edoceri cupit ; vel , si eò fiducia surgat , tanquam sponsa cum dilecto suo colloquatur. Sed in his omnibus Spiritus sanctus est præcipuus director , qui et *postulat pro nobis gemitibus inenarrabilibus ,* suum affectum inspirans , qui est maximè opportunus. Quare S. Bernardus rectè dicit : *Devotionem esse linguam animæ , et qui illam tenent , optimè loqui et conversari posse cum Verbo æterno.* Licet etiam colloqui nobiscum ipsis , arguendo , increpando , excitando , ut sæpe in Psalmis : *Quare tristis es , anima mea ? Spera in Deo. Nonne Deo subjecta erit anima mea ? Surgam et ibo ad Patrem meum.* Sanctos etiam alloquemur ; tum gratulando ipsis bona sua , tum nobis similia postulando.

CAPUT III.

De Excellētia orationis.

PRÆSTANTIA apparet, quòd in ea exercentur tam sublimes actus, ut in præcedentibus capitibus ostensum est. Quare S. Chrysostomus eam comparat Reginæ cum amplissimo comitatu. Aliæ enim virtutes præcedunt, quibus præparatur anima orationi: fides, humilitas, reverentia, intentio pura. Aliæ comitantur, charitas, religio, devotio, intellectus, sapientia, aliaque dona Spiritûs sancti. Aliæ sequuntur: ardentia desideria, et exercitia virtutum, obedientiæ, patientiæ, temperantiæ, et reliquarum.

Oratio facit similes Angelis; Seraphinis, per ardentem amorem; Cherubinis, per scientiæ plenitudinem; Thronis, per altissimam in Deo quietem; Dominationibus, per dominium appetitûs proprii; Potestatibus, per imperium in dæmones; Virtutibus, per admirabilem operationem; Archangelis, per fortitudinem in arduis; Angelis, per obedientiæ promptitudinem; denique omnibus Spiritibus cœlestibus, per sanctitatem et sapientiam.

In oratione non ipse homo tantum cum Deo loquitur, sed vicissim Deus cum homine: *Locutio* autem *Verbi* (ut ait S. Bernardus) est *infusio doni*. Indè *lætitia spiritûs inenarrabilis, pax exsuperans omnem sensum*; Quare *audiam quid loquatur in me Deus, quo-*

Virtutes
Orat.

Caput IV.

niam loquetur pacem in plebem suam, et super Sanctos suos, et in eos qui convertuntur ad cor.

Oratio est connexa cum omnibus virtutibus, ut Cassianus docet: quòd oratio perfecta sine istis esse non valeat, nequè istæ absque oratione acquiri vel conservari possint, ex quo necessitas orationis commendatur. Oratio est finis omnium virtutum: quia per orationem inhæretur Deo, unione intimâ: quòd refertur quicquid boni in vitâ agitur. Ibi Deus reddit centuplum pro iis, quæ ipsius causâ contempsimus vel toleravimus, et arham præbet vitæ æternæ.

CAPUT IV.

De Materia meditationis.

MATERIA est universè, quidquid divinitus revelatum est. Potest autem distingui, juxta conditionem meditantium, tripliciter. Nam aliqui peccatores sunt, sed cupiunt respicere: vel, si peccatum reliquerunt, adhuc subjacent vitæ prioris passionibus, quas mortificare desiderant; undè Purgativam adhuc Viam ingrediuntur. Alii, his superatis difficultatibus, profectui virtutum, et ampliori lumini cœlestium acquirendo intendunt: quæ est Via Illuminativa. Alii denique progressi sunt ad familiarem et intimam cum Deo unionem, quæ dicitur Via Unitiva.

Vitæ Purgativæ convenit meditatio circa ipsa peccata: ut cognoscatur eorum multitudo et gravitas; tum dolor concipiatur admissorum, atque horror pec-

candi. Ad quem finem juvant quæ timorem incutiunt, qui est initium sapientiæ: qualia sunt, novissima nostra, mors, iudicium, et infernus, de quibus, ut de aliis, ad ritè confitendum, et ad justificationis gratiam percipiendam, agitur in prima parte meditationum. Id ubi incipiens peregit, quo etiam à reliquiis peccatorum purgetur, incumbet in meditationem mysteriorum vitæ Christi Domini, et maximè ejus infantie (de qua est secunda pars Meditationum), studens evadere quasi modò genitus infans.

Vitæ Illuminativæ quæ est jam purgatorum, et in virtute proficientium, convenit meditatio gestorum Christi per tempus suæ prædicationis, necnon Passionis obitæ. Nam proficimus agendo et patièdo: utriusque documenta præbuit Christus eximia in vitâ et morte suâ; cujus conversatio fuit, ut S. August. ait: *Mira facere et mala pati*. De his tractatur in III. et IV. parte Meditationum.

Vitæ Unitivæ convenit meditatio tum Christi humanitatis jam resuscitatæ et glorificatæ, tum Divinitatis in Trinitate personarum, divinarumque perfectionum, quæ tractantur in V. et VI. parte. *Montes excelsi cervis, petra refugium herinacæis*. Alta Divinitatis juga petunt agiles, et expediti ab omni terreno affectu: imperfectis autem petra refugium. *Petra autem erat Christus*, ejusque Humanitas.

Istæ sex partes Meditationum sunt instar sex alarum Seraphim, quibus ad Deum attollimur; indeque purgati, illuminati, atque consummati, regredimur

In Pi. 49.

Pi. 107.
18.

Cassian.
Coll. 10.
c. 10.

ad perficiendos alios: quia non debemus profectu proprio esse contenti, nisi et alios juvemus. Deinde ita ex his Meditationibus aliæ aliis conveniunt, ut quis exercere se possit aliquando in omnibus, tamen non eodem modo. Nam Perfectus ex quibuscumque colliget fructum unionis: Incipiens autem seu Proficiens, pro suâ necessitate, juvari poterit ex qualibet etiam Meditatione. Sed et Imperfectus potest aliquando assurgere ad actus unionis: ut et Perfectus timore concuti, ob admissa peccata. Et est varietas ingeniorum: ut quidam à suppliciis minus percillantur, ad detestanda peccata; magis autem ex consideratione divini amoris. Ordinariè autem, viâ incedendum est cujusque gradûs propriâ, et Meditationes adhibendæ accommodatæ.

CAPUT V.

De Ingressu ad orandum.

ANTE orationem præpara animam tuam, et noli esse Eccl. 19. Matrua præpara- ta. quasi homo qui tentat Deum. Huc pertinet præparatio certæ materiæ, et digestio in puncta: alioqui anima evagabitur per varia sine fructu. Licet autem sequi impulsus Spiritûs sancti, si quando trahit aliò à materiâ propositâ, dum non leviter fiat.

Primum igitur cogitabimus Deum præsentem, qui Dei præ- sentia. cum sit ubique, non acceditur ad illum passibus corporis, sed fide vivâ præsentie ipsius. Variè autem cogitari potest præsens, vel tanquàm mare immen-

sum me circumvallans et continens, vel tanquam intra me existens per essentiam, præsentiā, et potentiam. Et hoc est quòd ipse Dominus jussit: *Cùm oraveris, intra in cubiculum tuum, et clauso ostio, ora Patrem tuum. Pete secretum cordis, et occlude ostia sensuum tuorum. Quòd si in hęc representatione præsentiæ Dei, sentiat se homo affici singulariter, morari in ea licebit: ordinariè autem non, nisi ad se sistendum mente coram Deo; à cujus conspectu, in reliquo etiam orationis decursu, non est discedendum, ut monet David: *Meditatio cordis mei in conspectu tuo semper: sed præcipuè in colloquiis, quando effundo orationem meam in conspectu ejus, et tribulationem meam ante ipsum pronuntio.**

Secundò exhibenda est profunda reverentia Deo præsenti, tum gestu corporis, tum animi sensu, semel, iterum ac tertio flexo poplite, venerabitur illam majestatem, tantò majori jure, quàm id præstatur regibus terrenis. Dein etiam procidemus ad terram, exemplo Christi, qui *preces supplicationesque cum clamore valido, et lacrymis offerens, exauditus est pro suâ reverentiâ.*

Oratio
preparat.

Post hæc, in loco orationi designato genua flectam, et Cruce me signabo, præmittens illud: *Per signum Crucis de inimicis nostris libera nos, Deus nos-ter, ne ab illis impediatur orando. Tum invocabo SS. Trinitatem: In nomine Patris, et Filii, et Spiritus sancti; in cujus virtute insituo orationem auspiciari. Sunt qui præmittant etiam confessionem gene-*

ralem: quia *Justus in principio orationis accusator est sui.* Et sunt qui ab actione gratiarum ordiantur, ut S. Basilius monet: in quo sequi licet propriam devotionem. Sed illud tamen ab omnibus servandum, ut aliquâ brevi precatione dirigatur præsens opus ad gloriam Dei, et postuletur gratia rectè perficiendi.

CAPUT VI.

De Difficultate meditandi, et de Distractionibus.

MEDITATIO, quæ est operatio mentis, et discussio propositæ materiæ, magnam habet difficultatem, ut absque evagatione fiat: de quo etiam Sancti queruntur. *Cogitationes meæ, inquit Job, dissipatæ sunt, torquentes cor meum. Et David: Cor meum dereliquit me.* Provenit autem ex diversis causis; vel à dæmone satagente impedire fructum orationis; vel ex conditione phantasie per se vagæ et volubilis; vel ab affectibus immortificatis, mentem ad se rapientibus, vel à curis sollicitantibus animam atque pungentibus; vel à remissione et ignavia; vel denique à defectu discursus.

Universè oportet rem meditandam probè concipere: deinde circa illam expendere causas, effectus, circumstantias. Velut in mysterio Incarnationis, primò rem ipsam, prout fides docet, menti distinctè objiciam: deinde considerabo causam motivam tanti operis, quæ fuit bonitas et misericordia Dei, non

merita hominum : tum finem , ostensionem divinæ bonitatis ; et reparationem generis humani : postmodum fructus , justificationem , resurrectionem , et glorificationem nostram : item damna alioqui obventura : denique circumstantias loci , temporis , et modi , et qualem carnem et animam assumpserit . Cæterum in singulis punctis immorandum est , quoad fructus eliciatur , nec ad alia properandum . Et quia , cum à Spiritu sancto peculiariter impellimur , succedunt omnia ; oportet etiam , quando extraordinario illo ductu destituimur , per ordinarium gratiæ auxilium quod non negatur volenti , adiuvi , quantum possumus : qui conatus , ut minus habeat internæ consolationis , forte plus habebit meriti , ob majus nostrum studium , et conflictus difficultatem . Aderit Christus laborantibus in remigando , et tranquillum faciet .

Matth. 14.
32.

Remedia.

Adversus evagationes et ariditatem spiritus juvant ista . 1. Humilitas ex cognitione propriæ infirmitatis , et confusione , quod ita cum Deo versemur . 2. Constantia propositi non admittendi ullam cogitationem alienam , conatusque repellendi ; exemplo Abrahæ , qui à sacrificio abigere volucres perseveravit , donec extasi correptus , meruit de maximis divinitus edoceri . 3. Oratio , quæ petatur à Deo remedium . *Cor meum Ps. 39. 13. dereliquit me : complaceat tibi , Domine , ut eripias me . Et : Ps. 142. 7. Anima mea sicut terra sine aqua tibi . Velociter exaudi me , Domine : defecit spiritus meus . 4. Fiducia , quod Deus Ps. 118. 115. aderit conantibus , cum ipse jubeat orare . Dicam : Declinate à me , maligni , et scrutabor mandata Dei mei ;*

et : Venite adoremus , et procidamus , et ploremus ante Deum , qui fecit nos . Ps. 94. 6.

CAPUT VII.

De quibusdam extrinsecis Adjumentis ad meditandum.

ETSI meditatio est opus intellectus , juvatur tamen ab imaginatione , lingua , et sensibus . I. Phantasia , etsi alioqui impedit , cum vaga est , tamen confert vis illius ad representandum intus rem per imagines , ut quasi præsens cernatur . Quare id erit faciendum in exordio meditationis , pro qualitate rei meditandæ . Ut si de inferno , cogitetur locus tanquam carcer , obscurus , arctus , profundus , horridus , ignivomus , quo delineantur damnati . Si de Christi Nativitate , specus ventis pervia , in quâ jaceat Salvator . Verum , qui difficulter efformant hasce imagines corporeas , potius abstineant , ne caput lædant : qui verò facile , et vehementer concipiunt , caveant tum à læsione capitis , tum ab elusione diabolicâ , quâ fit ut phantasma pro re accipiatur , et putetur divina ostensio , quæ est imaginationis propriæ figmentum .

Admiracula uerit.
I.
Imaginatio.

II. Juvat lingua , sive oratio vocalis , ipsam meditationem , præcipue in ariditate et distractionibus ; nam excitatur ad attentionem anima , et ad torporem excutiendum . Fit autem dupliciter : vel cum mens ex affectu prorumpit in verba minimè præme-

II.
Lingua.

ditata, aut composita: vel cum aptam aliquam precationem ab alio compositam, in eum finem excitandi seipsum, assumit.

III
Sensus.

III. Quod ad sensus externos attinet, quidam sunt collectiores, vitatis omnibus objectis, oclusisque sensibus. Alii autem aspectu Cœli, aut piæ imaginis, vel etiam conventu pio permoventur, et motibus cæteris; ut tunsione pectoris, geniculatione frequenti, prostratione corporis, expansione brachiorum, statione. Alii aliter afficiuntur. Vitanda autem in publico, quæ insolita sunt.

CAPUT VIII.

De Examine facièndo super meditatione.

Quid examiniandum.

CONFERT multum ad fructum, ut super meditatione jam peractâ instituat exam. Id quod circa alias quoque orationes vocales, præsertim longiores facere, operæ pretium erit.

- I. I. Examinabo accessum ad meditandum: an præparata sufficienter materia; an præsentia Dei ante oculos studiosè posita; an opus illud purâ intentione in Deum direxerim, et obtulerim, gratiâ dignè perficiendi postulâtâ. Quod si minùs præstiterim, dolebo, cum proposito emendationis.
- II. Examinabo progressum orationis: distractusne atque aridus, an collectus et devotus fuerim; an multus in discursibus, et parùm affectibus intentus; an bona desideria ac proposita in posterum conce-

perim: et quâ reverentiâ in colloquiis cum Deo me habuerim. Si quid benè gestum, Deo referam acceptum, gratiasque agam: quòd si minùs, ejus rei causam investigabo, ad removendum.

III. Examinanda sunt ipsa lumina in meditatione percepta, et affectus spirituales; dispiciendo, quòd ducant animam, et quales in ea pariant effectus; ut discamus varios spiritus discernere.

IV. Dispiciendum quâ ratione exequi valeamus, atque in praxim quamprimum deducere, quæ intelleximus, nobis esse facienda. Nam arbor infructuosa excindetur: Justus autem erit tanquàm lignum, quod Ps. 1. 3. plantatum est secùs decursus aquarum, quod fructum suum dabit in tempore suo. Cæterùm fructus meditationis esse debent, reformatio morum, vitatio culpæ etiam levium, declinatio occasionum mali, et quarumvis imperfectionum, refrænatio passionum, victoria difficultatum in exercitio virtutum, superatio tentationum; studium laborandi, ac patiendi in iis quæ sunt proprii statûs, et vocationis accurata exercitatio; denique imitatio Christi, in charitate, humilitate, patientiâ, obedientiâ, crucis amore, mortificatione, cæterisque virtutibus; ac præsertim, quâ quisque maximè indigere se sentit.

III.

IV.

Fructus
medit.

CAPUT IX.

De variis orandi modis.

QUÆ est hominis infirmitas, ut spiritualium rerum tædium facile concipiat; ad illud vitandum excogitati sunt à viris sanctis modi orandi. Tres S. P. noster Ignatius quàm accommodatissimos tradit.

- I. I. Modus est, quo Decalogi præcepta, aut vitæ capitalia, aut internæ animæ potentia, ipsique sensus exteriores pro materia meditandi assumuntur. Qui modus convenit viæ purgativæ, ac de illo agitur in I. parte Meditationum, ubi propriæ de iis capitibus considerationes proponuntur.
- II. II. Modus, cum psalmi alicujus versiculus, aut alia Scripturæ sententia, aut etiam hymni ecclesiastici pars, ad meditandum proponitur, eliciendo ex eâ spiritum fructumque latentem. Itaque singula verba pensitanda sunt, et quò spectent, considerandum. Nam si Deus in proposita sententia loquatur homini, aut docet, aut præcipit, aut corripit, aut terret; vel contrà, erigit, solatur, allicit: et pro affectu flec-tendus est animus, Deoque subjiciendus. Si autem homo loquatur Deo, ut passim in psalmis, aut laudat et gratias agit aut petit peccatorum veniam, vel liberationem à malis, aliave beneficia. Induendus porrò est ille affectus, quem verba præ se ferunt; vel ejusmodi sententia debet assumi, quæ conveniat affectui, quem volumus in nobis excitare. Convenit

Caput X.

iste modus viæ illuminativæ, quæ scrutatur mysteria divinatorum eloquiorum, ad proficiendum in spiritu. Praxis tradetur in II. et II. parte Meditationum, circa orationem Dominicam, et salutationem Angelicam, et alias Christi Domini sententias, quæ in primis efficaces sunt. Nam *labia ejus lilia distillantia myrrham primam*. Et ipse de se: *Verba quæ ego locutus sum vobis, spiritus et vita sunt*. Quod Petrus agnovit, cum dixit: *Verba vitæ æternæ habes*.

III. Modus constat variis affectibus per intervalla respirationum: non enim hæretur diutius in verbo aut parte aliquâ sententiæ, nisi quantum inter unam aut alteram respirationem intercedit; veluti carpendo cursim ex propositis fructum, et alium post alium affectum concipiendo, et quasi jacula in Cælum jaciendo. Quod exprimere videtur David in illis verbis: *Os meum aperui, et attraxi spiritum; quia mandata tua desiderabam*: quasi ad singulas attractiones funderet orationem. Convenit hic modus viam ingressis unitivam.

CAPUT X.

De supplendo Labore meditandi.

TRIPLICITER se habent homines in meditando. Quidam plus ratiocinationi dant, minus affectui: alii plus affectui, sed cum ratiocinatione: alii simplici intuitu rei in affectus assurgunt: quæ est contemplatio. Verùm ad hanc ferè non perveniunt, nisi qui in

Simile.

meditando et inquirendo se diù exercuerunt. Velut cum puella nubere volens, de sponsi conditione multa exquirat; sed omnibus compertis, ad solam illius mentionem, aut subitum conspectum, tota exhilarescit, nequicquam expendens singula, ob quæ est sibi amabilis, sed ex præconceptâ cognitione subito exardescens. Ita, qui diù multumque per meditationis studium in Christi Domini gesta inquirunt, et deprehenderunt, qualis, quantusque sit; tandem absque alio discursu, ad quamvis occasionem, in eum rapiuntur: atque ita de aliis meditationis argumentis. Quia tamen in nobis facilius delectentur spiritualium rerum imagines, oportet etiam exercitatos viros renovare subinde ipsas meditationes, quibus foveatur ac confirmetur notitia illa habituata, lumenque rerum divinarum.

Dei boni-
tus.

Cæterum solet Deus quosdam etiam minus in meditando antea versatos prævenire in benedictionibus suis, et speciali lumine perfusus subito illustrare, atque ob oculos intuendum ponere, undè in varios affectus incalescant. Idcirco, qui debilitate capitis, aut alio impedimento prohibentur meditationi intendere, hanc rationem poterunt servare: ut, propositâ sibi aliquâ certâ materiâ, cœleste lumen implorent, quod suppleat conatum laboremque meditandi: præsertim, quia ex præterito usu accedit semper aliquod juvamen, cum non planè sint res ignotæ, et nunquam antea perpensæ. Aderit Deus, qui non deserit in se confidentes. Triplex autem notitia universè spec-

tatur, sui ipsius, Christi Domini, Dei ac ejus perfectionum et operum: quæ notitiæ ita sunt connexæ inter se, ut ex aliâ in aliam facillè fiat gradus inter meditandum: et habent singulæ proprios quosdam affectus.

CAPUT XI.

De extraordinariis orandi Modis.

ORATIONIS donum à Spiritu sancto est, illic promissum: *Effundam super domum David et super Zach. 12. habitatores Jerusalem Spiritum gratiæ et precum: nam, 20. Nescimus quid oremus, sicut oportet. Non tamen uno Rom. 8. 26. modo Spiritus sanctus docet orare: ut valdè sit reprehensibile, quod quis velit, omnes alios tenere eum modum, quem ipse probat, ac sequitur; cum Spi- Sap. 7. 22. ritus sit unus et multiplex.*

Porro generatim modi orandi sunt duo, alter ordinarius, de quo hactenus dictum est; alter verò extraordinarius, isque multiplex. Sed hunc nec postulare, nec expetere quidem licet, quòd id sit præsumptionis, et periculo illusionis expositum, *transfigurante se diabolo in angelum lucis: oblatum autem 1. Cor. 14. à Deo, submissè et cautè oportet admittere, servatis documentis, quæ III. part. Medit. 19. traduntur; et V. part., ubi de apparitionibus Christi. Juvat tamen quædam non ignorare ad hunc modum pertinentia.*

Est igitur sciendum quòd quemadmodum in parte animæ sensitivâ habemus quinque sensus exteriores,

Simile.

meditando et inquirendo se diu exercuerunt. Velut cum puella nubere volens, de sponsi conditione multa exquirat; sed omnibus compertis, ad solam illius mentionem, aut subitum conspectum, tota exhilarescit, nequicquam expendens singula, ob quæ est sibi amabilis, sed ex præconceptâ cognitione subito exardescens. Ita, qui diu multumque per meditationis studium in Christi Domini gesta inquirunt, et deprehenderunt, qualis, quantusque sit; tandem absque alio discursu, ad quamvis occasionem, in eum rapiuntur: atque ita de aliis meditationis argumentis. Quia tamen in nobis facilius delectentur spiritualium rerum imagines, oportet etiam exercitatos viros renovare subinde ipsas meditationes, quibus foveatur ac confirmetur notitia illa habituata, lumenque rerum divinarum.

Dei boni-
tus.

Cæterum solet Deus quosdam etiam minus in meditando antea versatos prævenire in benedictionibus suis, et speciali lumine perfusus subito illustrare, atque ob oculos intuendum ponere, undè in varios affectus incalescant. Idcirco, qui debilitate capitis, aut alio impedimento prohibentur meditationi intendere, hanc rationem poterunt servare: ut, propositâ sibi aliquâ certâ materiâ, cœleste lumen implorent, quod suppleat conatum laboremque meditandi: præsertim, quia ex præterito usu accedit semper aliquod juvamen, cum non planè sint res ignotæ, et nunquam antea perpensæ. Aderit Deus, qui non deserit in se confidentes. Triplex autem notitia universè spec-

tatur, sui ipsius, Christi Domini, Dei ac ejus perfectionum et operum: quæ notitiæ ita sunt connexæ inter se, ut ex aliâ in aliam faciliè fiat gradus inter meditandum: et habent singulæ proprios quosdam affectus.

CAPUT XI.

De extraordinariis orandi Modis.

ORATIONIS donum à Spiritu sancto est, illic promissum: *Effundam super domum David et super Zach. 12. habitatores Jerusalem Spiritum gratiæ et precum: nam, 20. Nescimus quid oremus, sicut oportet. Non tamen uno Rom. 8. 26. modo Spiritus sanctus docet orare: ut valdè sit reprehensibile, quod quis velit, omnes alios tenere eum modum, quem ipse probat, ac sequitur; cum Spi- Sap. 7. 22. ritus sit unus et multiplex.*

Porro generatim modi orandi sunt duo, alter ordinarius, de quo hactenus dictum est; alter verò extraordinarius, isque multiplex. Sed hunc nec postulare, nec expetere quidem licet, quòd id sit præsumptionis, et periculo illusionis expositum, *transfigurante se diabolo in angelum lucis: oblatum autem 1. Cor. 14. à Deo, submissè et cautè oportet admittere, servatis documentis, quæ III. part. Medit. 19. traduntur; et V. part., ubi de apparitionibus Christi. Juvat tamen quædam non ignorare ad hunc modum pertinentia.*

Est igitur sciendum quòd quemadmodum in parte animæ sensitivâ habemus quinque sensus exteriores,

quibus res sensibiles et delectabiles percipimus, ita, proportionem quâdam, in parte rationali sunt actus illis similes, quibus invisibilia Dei et delectabilia percipiuntur: unde existit cognitio quâdam experimentalis divinarum, quæ tantò præstat notitiæ rationationibus comparatæ, quantò degustatio mellis antecellit omnem de eâ re discursum. Hinc existit mystica Theologia, quæ est sapientia, sive sapida scientia Dei, de quâ Dionysius, et alii Patres, et nominatim Bonav. de Septem itineribus æternitatis, in sexto Itinere. Sed in hujusmodi, ut S. Bernardus ait: *Non capit intelligentia, nisi quantum experientia attingit.*

I.
Visio.

Primus modus communicationis est, velut aspectui obijciendo aliquod mysterium in tam claro lumine, ut videre homo sibi videatur ipsam rem, quamvis ea visio non excludat fidem. Hanc notitiam comitatur jubilus, qui est gaudium velut exsurgentis animæ præ lætitiâ, ob tam eximiam claritatem; quale apud Job: *Job. 33. 26. Deprecabitur Deum, et placabilis ei erit, et videbit faciem ejus in jubilo.* Ad quod invitatur à Deo ipso: *Pi. 45. 11. Vacate, et videte, quoniam ego sum Deus.* Sed vacare oportet à terrenis. Tales illustrationes immittere solet Deus servis suis, sed tanquam fulgurationes transeuntes: ut subito cernant quasi oculis mysterium quoddam, aut fidei veritatem; ex quo mirifici in animâ affectus relinquuntur. Quin ipsi peccatores nunquam similiter illustrantur, ut perspiciant vel peccati malitiam, vel quid aliud, unde penitus imitentur. De quo in part. V. de conversione Pauli.

Secundus modus per internum auditum: quando Deus ita se interiùs communicat, ut quædam spiritalia verba formet, quibus doceat animam, vel voluntatem suam circa rem aliquam disertè intimet. Ubi non res ipsa cernitur, ut in primo modo, sed percipitur quid Deus velit; ad cujus vocem diffluit in affectus Sponsa: *Anima mea liquefacta est, ut dilectus Cant. 5. 6 locutus est.* Huic internæ locutioni similes sunt inspirationes internæ, quæ communiter justis, ac ipsis peccatoribus immittuntur: quæ sunt voces Dei, sed non illo modo expressæ. Ambos modos per visum et auditum insinuat Job: *Audita auris audiivi te, nunc autem oculus meus videt te.* Sed præstat visus, ut habens plus claritatis: quia res ipsa cernitur, non dicitur solùm. Ergò audiam quid loquatur in me Dominus Deus. *Ps. 84. 9.*

II.
Auditus

Tertius modus per internum olfactum, quo præsentitur quædam rerum divinarum quasi fragrantia, valdè reficiens confortansque animam, atque in earum prosecutionem inflammans; ut dicat: *Curremus in odorem unguentorum tuorum.* Et S. Bonav. de S. Joanne apostolo refert, orare solito: *Odor tuus, Domine, excitavit in nobis concupiscentias æternas.* Sicut canis, vestigia feræ odoratus, non desistit iis insistere, donec reperiat: ita anima, suavitate æternorum intimè delimita, ad ea se extendit; nihil morata, quidquid est extra illa. Solent, qui ad Religionem vocantur, aliquid de hoc odore percipere, quando, per difficultates quascunque, à proposito nequeunt retardari.

III.
Odoratus.

IV.
Gustus.

Quartus modus per internum gustum, quo sunt homini Deus et divina supra mel et favum: contraque planè desipiunt omnia mundana. Et solet is sapor etiam in sensum redundare, ut Davidi contin-

Ps. 33. 3. *gebat: Cor meum et caro mea exultaverunt in Deum vivum.* Per hunc saporè fit nobis suave jugum Domini, et exercitatio virtutum alioqui difficilium: *O Domine, quàm magna est multitudo dulcedinis tuæ quam abscondisti timentibus te!* Quasi dicat: magna et multa est dulcedo: Quippe unaquæque virtus suam habet propriam, et eam magnam dulcedinem, unde existat fervor operandi. Verùm etsi non datur cuius ille sublimis gustus, aliquid tamen de illo communicatur justis ordinariè, et ipsis peccatoribus, ut ablectentur à sensuum voluptatibus: sed illis in primis datur, qui, Christi amore, se penitè abdicarunt omnibus desiderabilibus.

V.

Tactus.

Quintus modus per spiritualem tactum, quo Deus velut tenetur arcto complexu: *Tenui eum, nec dimittam.* Quin et osculum expetitur: *Osculetur me osculo oris sui.* Et vicissim Deus, subjectà capiti lavâ, *dextrâ suâ amplexatur sponsam.* Hæc est quædam adhesio, de quâ scriptum est: *Qui adhæret Domino, unus spiritus est;* ut absit hinc omnis carnalis cogitatio. Hi sunt spirituales quasi sensus, quos Deus tribuit, ut placet. Nos intereà mortificemus sensus nostros exteriores, ut participare possimus de interioribus. Nam teste Gregorio: *Ubi externus sensus clauditur, mox internus aperitur.* Contrà verò teste S. Au-

Custodia sensuum.

gustino: *Internus sensus dormit, si suis externus voluptatibus se tradit.*

CAPUT XII.

De præscribendo Tempore meditationi.

ORATIONIS duplex tempus esse potest: unum quotidianum et statum; alterum extraordinarium, cum ad unam vel plures hebdomadas, cæteris curis sepositis, homo se tradit divinorum commentationi; quod ob plures causas suscipi potest. 1. Ad seriam conversionem, per accuratam et generalem confessionem. 2. Ad comparandum mysticæ hujus Theologiæ usum per plures hebdomadas, sub aliquo spiritali duce. 3. Ad consulendum Deum de vitæ statu, vel etiam de negotio aliquo gravi suscipiendo. 4. Quando aliquis vir in hoc genere exercitatus sentit se languere, ad excitandum spiritum. 5. Quando etiam nihil horum subsit, ad fruendum Deo per otium.

Orationis tempus duplex.

Extraordinarium.

Ordinarium et quotidianum tempus non potest omnibus idem præscribi: utile foret manè aut vesperi horam unam ponere, exemplo Christi, cum objecit apostolis: *Non potuistis unâ horâ vigilare mecum?* Si minùs liceat horam dare, saltem mediam, aut quartam partem, et in festis ampliùs aliquid. Sed quod constitutum semel fuerit, vel ex obligatione instituti, vel ex devotione, debet inviolabiliter observari: alioqui semel aut iterùm omittendo, fit ut pe-

Ordinarium tempus.

Matt. 26. 40.

^{10.} Dan. 6. nitus negligatur. In quo imitabimur Danielelem , qui nec metu mortis intermisit ternum quotidie precationis tempus ; undè meruit à leonibus illæsus servari. Ità nos ob consuetum orationis tempus non patiemur jacturam aut damnum in cæteris negotiis : ob quæ alioqui solemus à consuetis exercitiis avocari.

Jaculato-
vie pre-
ces. Juvant orationem frequentata per diem ad Deum suspiria , quas jaculatorias vocant orationes , quibus devotio in meditatione concepta fovetur : et qui illi non vacant , per ea supplent illius vices et fructum. Et est eò facilius , quòd brevius , et potest affectuosius fundi ; neque enim Deus in multiloquio exaudit.

Luc. 18. 1. Et ità etiam impletur Christi præceptum : *Oportet*
Ps. 75. 11. *semper orare et non deficere* ; et illud : *Reliquiæ cogitationis diem festum agent tibi*. Nam istæ orationes sunt veluti reliquiæ ex meditatione præcedenti , quas S. Chrysostomus vult minimum ad horas singulas frequentari , ut sint quasi quoddam spirituale horologium : et frequentabantur olim , teste Cassiano , à sanctis Ægypti incolis inter labores manuum assiduè , cum ingenti fructu ; qui potest ex contrario æstimari. Nam si quis tam esset impius , ut per momenta in Deum contumelias jaceret , quantum is sibi malorum cumularret , tantumdem vir pius meritorum , per religiosos affectus identidem expressos , sibi procul dubio conquiret.

CAPUT XIII.

De Usu sequentium meditationum.

VARIUS usus potest esse sequentium meditationum. ^{Usus med.}
I. Ut serviant lectioni spirituali , in quâ Deus velut ^{teq.} I. locuitur legenti ea quæ scripta sunt intus , mentem de iis illuminans , affectumque movens. Quare debent attentè legi , nequè cursim , sed cum meditatione quâdam , et petitâ gratiâ cum fructu legendi : *Loquere , Domine , quia audit servus tuus*. II. Ut præ- ^{Reg. 3. 9.} II. beant materiam meditationis : juvat enim ad colligendam mentem , quando super punctis meditationis aliquid prælectum est ; et possunt inde colligi certa puncta meditanda , quot sufficiant. Affectus autem , petitiones , et colloquia , non sunt conceptis verbis ex libro sumenda , sed suggerente spiritu formanda.
III. Ut Patres spirituales inde suos instituunt , et ^{III.} informant in ratione meditandi , suppeditatis punctis meditandi , pro capacitate et necessitate cujusque. Quin et ad exhortandum et exstimulandum ad perfectionem pro ratione statûs , conferre possunt. Ob quos fines in meditationibus afferuntur multa ex sacris Litteris et Patribus ; et habent in quo exercere se possunt incipientes , proficientes , atque ipsi perfecti. ®

PRIMA PARS
MEDITATIONUM.

De pertinentibus ad purgandam animam à peccatis.

Introductio ad hanc I. partem.

MEDITATIO, ut ait sanctus Bernardus, facit ad puritatem cordis; et quod S. Petrus inquit, *Fide purificans corda eorum*, tunc præcipue contingit, si mysteria fidei accuratè consideratione expendantur; cumque omnia juvent, potissimum illa, quæ viæ purgativæ conveniunt. Hæc spectant triplicis generis actus. I. Cognitio sui et contemptus, unde existit virtus humilitatis. Porrò hæc est duplex. Una eorum qui nunquam animam lethali culpâ fœdârunt; qui nihilominus humiliari debent ex consideratione sui nihili, quod ex se sunt, tam quoad naturam, quam quoad gratiam; quò faciunt Meditationes IV. partis. Altera est eorum, qui aliquandò se inquinârunt: isti autem humiliari debent suarum intuitu miserationum; et his conveniunt Meditationes I. partis. II. Genus actuum, est illorum qui ad justificationem disponunt; ut sunt timor divinæ justitiæ, spes misericordiæ, dolor de peccatis, confessio, satisfactio. III. Genus actuum, quibus remanentes ex peccato

Act. 15. 9.

I. Humilitas duplex.

II. Dispositio Justificat.

III. Passio.

mali habitus, et inordinatæ passiones mortificantur: nam mortificatio. Rom. 6. 19. nam æquum est quod poscit Apostolus, ut *sicut exhibuistis membra vestra servire injustitiæ ad iniquitatem, ita nunc exhibeatis servire justitiæ in sanctificationem*; et *sicut portavimus imaginem Adæ terreni, ita portemus et celestis*. Imò qui ferventiores sunt, non debent esse contenti illâ paritate, quam per indulgentiam permittit Apostolus; sed potius obaudire debent Prophetæ consulenti: *Sicut fuit sensus vester, Boruc. 4. ut erraretis à Deo, decies tantum, iterum convertentes, requiretis eum. Cæterum convenit etiam justos, qui longius progressi sunt in viâ spirituali, aliquando se referre ad meditationes purgativæ; siquidem mone- mur: De propiliato peccato nolite esse sine metu; et, ne verearis usque ad mortem justificari; et, qui justus est, justificetur adhuc.* Ecclesi. 5. 5. et 18. 22. Apoc. 22. 11.

MEDITATIO PRIMA
ET FUNDAMENTUM RELIQUARUM.

De ultimo Fine hominis.

PRÆLUDIUM I. Pro loci compositione, cogitabo Deum quasi mare immensum, ex quo manant, veluti rivi, creaturæ omnes, atque ad eundem revertuntur.

Prælidium II. Petam lumen cognoscendi penitus finem meum, atque ad eum actiones vitæ meæ deviantes dirigendi; illud usurpans: *Emitte lucem tuam* Ps. 42. 3.

et veritatem tuam; ipsa me deduxerunt, et adduxerunt in montem sanctum tuum, et in tabernacula tua.

PUNCTUM PRIMUM.

Quis sit finis hominis.

I. Videlicet, ut Deum laudet ac revereatur, ei-que serviens, tandem salvus fiat: quod ait Apostolus: *Habetis fructum vestrum in sanctificationem, finem verò, vitam æternam.* Quasi dicat: finis proximus pro hâc vitâ, est sanctitas actionum; ultimus autem, felicitas æterna. Circa quod expendam, quod non sum creatus ad indulgendum cupiditatibus, vel ad ambiendum honores, vel opes cumulandas; quod plerique tamen faciunt: sed ad cultum deferendum Deo debitum, ejusque mandatis ac voluntati serviendum; quod perpauci seriò præstant.

Ultimus.

II. Quod spectat ad futuram vitam, cum humana conditio nihil tale postulet, bonitate suâ Deus destinavit hominem, ut Deum clarè in se ipso videret, eoque frueretur summo bono. Quod est simillimum fieri Deo, qui eò beatissimus est, quod se ipsum videt, et amat. *Scimus* (inquit S. Joannes) *quoniam, cum apparuerit, similes ei erimus, quoniam videbimus eum sicuti est.* O finem altissimum! Et tenebatur aliqui homo, absque tali mercede, Deo suo omne obsequium præstare. Præstabo igitur tantò studiosius. Sed proh dolor! quàm aliter meam hæcenus vitam impendi! Dimitte, Domine, dimitte, ut plangam

r. Joan.
3. 2.

paululum hanc supinam in tanto negotio negligentiam, antequàm vadam ad terram tenebrosam et operam mortis caligine. Dimitte, Domine, dimitte propter temetipsum.

III. Quem non promovet tam excellentis finis amor, deterreant mala quæ deficientem à fine suo consequuntur. Et quid est in hâc vitâ boni, quod vicissim tantam sarciat jacturam? Nam *quid prodest homini, si universum mundum lucretur; animæ verò suæ detrimentum patiatur?* Ergo age, anima mea: illuc contende, propter quod condita es; illum satage comprehendere, qui est omne bonum; et extra quem nullum est verum bonum. Is est centrum tuum, in quo solo potes adipisci requiem: *Fecisti enim nos ad S. August. te, Deus; et inquietum est cor nostrum, donec requiescat in te.*

Damnam.
lio.

Math. 16.
26.

S. August.
Confess.
c. 1.

PUNCTUM II.

Quis sit finis uliarum rerum?

Ut juvent hominem ad finem suum consequendum, tam in hâc vitâ, quàm in alterâ; sicut ait David: *Dedit illis regiones gentium, et labores populorum possederunt, ut custodiant justificationes ejus, et legem ejus requirant.* Circa quæ tria consideranda veniunt.

Ps. 104.
43.

I. Munificentia Dei erga hominem, in cuius usum tot tamque varia condidit; non ad necessitatem modò vitæ, verùm etiam ad oblectationem. Quare, quod ipsis creaturis Deus dedit, mihi præcipuè dedit, propter quem illæ sunt. *Benedicite ergo omnia opera*

Liberali-
tas Dei.

Dan. 3. 57.

Domini Domino. Perque singula discurrendo, per cælos, elementa, plantas, aliaque, pro singulis gratias agam.

Creaturarum obsequium.

II. Quod, cum ipsæ creaturæ obsequium suum tam fidele mihi præsent, contrâ ego eis abutar: siquidem non utor ut mediis, ad finem meum consequendum, sed tanquam in fine proprio, in illis acquiesco; quæ est inordinatio maxima. Idque facit omnis peccans, vel ipsâ naturali creaturarum inclinatione reclamante, quæ proinde liberari à servitute ipsâ cupiunt, quam serviunt peccatoribus. Et verò si possent, subducerent se à sensibus eorum, ne illos oblectarent, quando in Dei offensam cedit: verèque ipsi peccatores digni essent tali subtractione, nisi ratio divinæ providentiæ eam vetaret, quæ *solem suum oriri facit super bonos et malos, et pluit super justos et injustos.* Delleho meam et similibus ingratitude, in tanto abusu donorum Dei, et mediorem consequendi finis.

Matt. 5. 45.

Notitia Dei ex creaturis.

III. Serviunt etiam creaturæ ad finem hominis: quia ex ipsis creator illarum cognosci potest, et amari: et invitant quodammodo ipsæmet hominem ad divinas perfectiones contemplandas, quæ in eis sunt adumbratæ. Nam *invisibilia Dei, per ea quæ facta sunt, intellecta, conspiciuntur: sempiterna quoque ejus virtus et divinitas.*

Rom. 1. 20.

PUNCTUM III.

I. Ex duobus punctis præcedentibus, tanquam ex præmissis certis et necessariis, colligitur illa conclusio, et vitæ regula: Oportere hominem indifferentem esse circa usum omnium creaturarum; ut vel utatur, vel abstineat, vel hoc aut illo modo utatur, prout ad finem suum ultimum conducit. Quæ indifferentia est apex perfectionis, et origo omnium bonarum actionum; contrâque est peccatorum omnium radicibus extirpatio.

Usus reus.

II. Hinc aggrediar perscrutari cor meum circa affectiones rerum creaturarum; divitiarum, honorum, voluptatum, cognatorum et amicorum, aliorumque omnium, quæ suspecta esse possunt: et sicubi hæret affectus, enitar evellere, meque in indifferentiâ verâ constituere, in manus Dei projiciendo, qui maxime illis providet, qui se totos ipsi committunt; sicut etiam promittit: *Quærite primum regnum Dei, et hæc omnia adjicientur vobis.*

Meritificatio.

Matt. 6. 33.

III. Et quia huc assurgere non est virium hominis, auxilium divinum suppliciter implorabo. *De his punctis plura in sextâ parte.*

PUNCTUM IV.

Altera conclusio ex iisdem principiis sequitur: Quod peccatum super omnia mala detestandum sit: quippe quod solum privat hominem suo fine, eique directè adversatur, præsertim mortale. Quare in *Tu. 1. 16.* Scripturâ dicitur *Deus factis malis abnegari: Ven-* *Phi. 3. 19.*

Detestatio peccati.

Ephes. 5. ter, esse Deus; et Pecunia, idolum: quia Deus honore finis ultimi privatur, peccando; isque in creaturam transfertur, quæ Deo præfertur.

MEDITATIO II.

De triplici peccato, Angeli, Adæ, et particulari quocunque.

ÆSTIMATUR gravitas peccati in hâc meditatione, ab exemplis, quæ meritò formidare debemus, atque ex eis cognoscere imbecillitatem nostram, ne fidamus nobis ipsis.

Pro introductione hujus, et sequentium meditationum, cogitabo Deum pro tribunali sedentem, aspectu formidoloso; à facie cujus fluvius igneus rapidusque egreditur, ad hauriendos peccatores: me verò multorum criminum reum, catenis vinctum coram illo assistere, sententiam promeritam excepturum.

PUNCTUM PRIMUM.

Lapsus Luciferi, et sequacium angelorum.

1. Ezech. 28. 12, 13. Angelor. dignitat.

I. Angelus qualis fuerit creatus. *Tu signaculum similitudinis, plenus sapientiâ et perfectus decore, in deliciis Paradisi fuisti, omnis lapis pretiosus operimentum tuum.* Hi lapides fuerunt; 1. quòd purus spiritus, sine ullâ corporis admixtione; 2. quòd immortalis, ut nec posset mori; 3. quòd intelligens, et mirâ ingenii subtilitate ornatus; 4. quòd liber, ac dominus sua-

De triplici peccato.

rum actionum; 5. quòd sapiens, omni scientiâ præditus rerum creaturarum; 6. quòd potens super omnes creaturas; 7. quòd sanctus à donis gratiæ; 8. quòd incolæ Cæli empyrei; 9. quòd capax videndi Deum in semetipso, et cum spe certâ id assequendi, modò perstitisset.

II. Quòd ingratus, ex iis ipsis donis accepit ruinæ occasionem, inquit Scriptura: *Elevatum est cor tuum in decore tuo.*

III. Quòd in momento deturbatus est: *Videbam Satanam tanquam fulgur de Cælo cadentem: nec ullus ei relictus pœnitentiæ locus; idque ad nostram instructionem, ut monet S. Petrus: Si enim Deus angelis peccantibus non pepercit, sed rudentibus inferni detractos in Tartarum tradidit cruciandos; quanto magis nos!*

IV. Applicabo hæc tria ad me, æstimans bona accepta, ingratitude à me redditam, abusumque donorum, ac promeritum judicium: tantò magis, quòd non unum, ut angelus, sed plurima peccavi: non cogitatione tantum, ut ille; sed verbo et opere: nec in uno genere, ut ille, superbiæ; sed in multis; et quòd maximum est, contra Sanguinem Christi, in quo redemptus et sanctificatus sum; cum non item angelus. Concutiar debito timore, à periculo in quo versatus fûi; mirabor patientiam et longanimitatem Dei, et meum Judicem deprecabor.

PUNCTUM II.

Peccatum Adæ, in quo similiter tria considerabo.

I.
Dona
Adæ.

I. Qualis creatus sit, videlicet: 1. ad imaginem et similitudinem ipsiusmet Dei; 2. gratiâ donatus, quâ erat filius Dei adoptione; 3. cum justitiâ originali, quâ appetitus plenæ rationi subjectus erat; 4. immortalis, ut posset non mori, si vellet; et immunis ab ærumnis et miseris, quas nunc patimur; 5. dominus creaturarum factus, et inditâ illarum cognitione imbutus, ut omnibus nomina imponeret; 6. in loco deliciarum constitutus; transferendus aliquando in Cælum cum glorificato corpore ad visionem Dei.

II.
Ingrati-
tudo.
Genes. 3.
4.

II. Quam ingratus exlitterit. Nam Eva acquievit serpenti pollicenti: *Nequaquam moriemini, sed eritis sicut dii, scientes bonum et malum.* Adam etiam, quem saltem oportebat sapere, indulsit mulieri, ut gustaret de fructu, contra præceptum Dei.

III.
Ultio Dei.

III. Quæ sit pœna consecuta. 1. Spoliati sunt gratiâ adoptionis. 2. Exuti justitiâ originali, rebellante appetitu. 3. Necessitati moriendi facti sunt obnoxii, et tot tantisque miseris, quas posteris etiam magno sanè suo damno experiuntur: qui etiam nascimur filii iræ, quia in Adamo peccavimus. Atque ex eo peccato tanquam origine pullulârunt plurima alia, quotquot ab hominibus perpetrantur. 4. Denique genus humanum factum est reum æternæ damnationis, ac-

tumque in exilium, ut in sudore vultûs sui pane suo vescatur, vitamque sustentet: terra etiam ipsa propter hominem à Deo maledictioni devota.

IV.
Reflexio.

IV. Expendam quòd ego similiter diaboli tentationibus circumveniri me quam sæpissimè passus sim, carne, ut alterâ Evâ, spiritum pelliciente; quòdque per superbiam Dei similitudinem affectaverim, arrogans mihi non mea, sed Dei; et tandem, quòd pro unâ Adæ inobedientiâ, ego innumerabiles admiserim.

V.
Pœnam
gravitatis.
Sapient
10. 2.

V. Quòd Adam diuturnam valdè pœnitentiam egit, toto vitæ tempore, quam extraxit ad nongentos annos. *Et eduxit illum,* ut ait Sapiens, *à delicto suo.* Cujus exemplo seriam agam pœnitentiam, Deo supplicans, ut nunc feriat, urat et secat, modò in æternum parcat.

PUNCTUM III.

Circa peccatum quodcumque lethale.

I. Cogitatione in infernum descendens, ibi contemplabor complures, qui ob unum aliquod peccatum mortale sempiternas pœnas luunt, alii ob aliud. Et ex iis aliqui, qui vixerunt aliquandò piè et sanctè, sed per remissionem in peccatum lapsi, in eo mori permissi sunt, justo Dei iudicio; atque ita delinquentes in uno, *facti sunt omnium rei,* sicut ait S. Jacobus; hoc est perindè æternæ damnationi adiecti, etsi non pari pœnæ.

I.
Pœna
unius pec-
cati.

Jac. 2. 10.

II.
Reflexio.

II. Considerabo quòd idem mihi contingere poterit, qui sæpè sæpius peccavi, et infernum in singulis promerui. Quòd autem secùs evenerit, non ullis meritis meis, sed bonitati singulari Dei erga me, adscribam; simul gratias agens, et constituens firmiter non abuti amplius Dei patientiâ, et commissa per debitam pœnitentiam expiare.

III.
Præservatione quid.

Psal. 85.
12, 13.

III. Expendam, quòd præservatum esse à damnatione, cum illam meritò poteram incurrere, perinde est, atque ex ipso inferno fuisse ereptum; ut dicere possim: *Confitebor tibi, Domine... quia misericordia tua magna est super me, et eruisti animam meam ex inferno inferiori.* Jam, si quis indè ereptus fuisset, locusque pœnitentiæ ipsi datus, qualem et quantam libentissimè perageret! quàm se gratum exhiberet! Faciam ergo idipsum.

PUNCTUM IV.

I.
Passio Christi pro peccatis.

Lue. 23.
31.

I. Æstimanda gravitas peccati, præcipuè ab exemplo Christi, quod efficacius multò est tribus reliquis. Nam, *si in viridi ligno talia fiunt, et Filius Dei tanta debuit pati pro expiandis peccatis alienis, in arido quid fiet?* quantum suppliciorum reservabitur ipsi peccatori! 2. Itaque repræsento mihi Christum per omnes passionis suæ partes, pro me exsolventem; variosque affectus excitabo in me; modò timoris à tantâ severitate judicii; modò compunctionis, quòd causa exstiterim; modò vindictæ de meipso. Sed et certos Christi cruciatus certis peccatorum

torum generibus applicabo, tanquam pro illis inflicto; uti sel et acetum pro gulâ, coronam spineam pro superbiâ, flagella pro carnis indulgentiâ; atque ita de aliis: et tandem à Christo supplex peccati mihi efficaciter applicari fructum ipsius passionis; et pro eo gratias agam.

MEDITATIO III.

De Gravitate peccatorum ex multitudine et pugnantiâ cum ratione.

PUNCTUM PRIMUM.

I. MULTITUDO colligenda est ex decursis omnibus vitæ partibus et officiis: atque fieri debet cum sensu animi; qualis Ezechîæ regis: *Recogitabo tibi omnes annos meos in amaritudine animæ meæ.* Ac præter mihi cognita, ne dubitem restare complura ignota, pro quibus David: *Ab occultis meis munda me, Domine.* 2. Fugiant autem nos, vel per oblivionem; vel ob subtilitatem, ut interni motus superbiæ, sinistrae intentiones, omissiones; vel ex ignorantîâ, et circumventionem inimici, per speciem boni operis. 3. Ex utrisque, notis et ignotis, colligam immensum numerum; ut dicere possim cum Davide: *Super capillos capitis mei multiplicatæ sunt iniquitates meæ; et cum Manasse: Super arenam maris.* Unde laudabo patientiam Dei, qui non unam aut alteram à me injuriam, quòd ipsum apud homines vix toleratur, sed innumerabiles sustinuerit.

Multitudo peccatorum.
Ier. 38.
15.

Ps. 138.

Ps. 39. 3.

2 Paral. in fine.

PUNCTUM II.

Gravitas peccatorum.
 Luc. 17. 2. Æstimabo jam ex multitudine gravitatem meorum peccatorum. Nam si quodvis lethale est instar lapidis molaris, quo deprimimur in profundum abyssi; quam depriment tot, talesque lapides! Nectitur ex tot peccatis velut catenâ ferreâ, ad infernum usque pertingens, quâ peccator constrictus illuc pertrahitur, quemadmodum Lucifer cum suis à Cælo ipso de-
 2 Pet. 2. 4. tractus est, *rudentibus inferni*, ut ait S. Petrus.
 2. Sunt etiam instar crudelium ferarum, quæ animam circumstant ad laniandum ac devorandum: *Aperuerunt super me os suum, sicut leo rapiens et rugiens.*
 3. Sicut denique debitum illud decem millium talentorum, cui solvendo nemo est, quamvis omnia ejus bona divendantur. 4. Et augetur malum, quod in eadem peccata sæpissimè relapsus sum: *Sicut canis ad vomitum reversus, et sicut sus lota in volutabro luti.*
 Recidiva. 2 Pet. 2. 22.
 Matt. 18. 26. Sed adhuc semel, *Domine, patientiam habe in me, et omnia reddam tibi, per gratiam tuam.*

PUNCTUM III.

Peccatam contra rationem.
 1. Et cum homo ad imaginem et similitudinem Dei factus sit, per peccatum jumentis insipientibus comparatur, et eis similis efficitur, si minus quoad substantiam animæ, certè quoad vitam et operationes: nam operari est vivere. 2. Deinde assiduitate peccandi habitus contrahit bestiales, quibus quasi in naturam versis, continenter agitur ad malum.

3. Et postremò quid deformius, quàm rationem ancillari sensui; spiritum, carni? Quin homo fit servus diaboli, et peccati: *A quo enim quis superatus est, hujus et servus est.* Et omnis qui facit peccatum, servus est peccati. Certè et diabolus et peccatum plus valent in animam peccantis.

MEDITATIO IV.

De Gravitate peccati ex vilitate hominis.

PUNCTUM PRIMUM.

Quid sit homo secundum corpus?

Ex limo terræ, fenum et flos agri, vapor ad modicum parens, umbra fugiens; qui brevi vivens tempore, repletur multis miseris, et innumeris necessitatibus est obnoxius. Et hic eum, à quo juvari potest, tam audacter offendit, et eum qui potest perdere in gehennam!

PUNCTUM II.

Quid sit homo quoad animam?

1. Ex nihilo creatus: *Substantia mea tanquam nihilum ante te*: et in nihilum recideret, nisi à Deo conservaretur, sine quo nihil potest agere. 2. Deinde in peccatis secundum animam conceptus est, et immoderatis passionibus agitur intus; foris autem, ab invisibilibus inimicis incessanter appetitur: unde

passim peccatis involvitur; ut melius foret si natus non esset. 3. Et tandem, ut ait S. Augustinus, *Soliloq. cap. 5.* *nullum est peccatum quod unquam fecerit homo, quod non possit facere alter homo?* Ita ex se miser est, et totus quasi ulcus unde sanies fluit, nisi sanetur à gratiâ. Et hic irritabit illum, à quo solo è tantis malis vindicari potest!

PUNCTUM III.

Quàm sit ezile bonum quod homo quisque habet.

1. Primum comparatione aliorum omnium hominum: plura enim in aliis sunt, quibus carent singuli. 2. Deinde quid sit præ omnibus hominibus et angelis. 3. Et tandem quid respectu Dei. Nam omnes omnino gentes quasi non sint, sic sunt coram eo, et quasi nihilum et inane reputate sunt ei: et, tanquam momentum stateræ, sic est ante te orbis terrarum, et tanquam gutta roris antelucani, quæ descendit in terram. Quid sunt stellæ in præsentia solis? Nec apparent quidem. Quid bona omnia creata in unum hominem congesta sive corporis, sive animi? Nihil: Nemo bonus nisi solus Deus. Et tantillus non veretur liberimè hunc offendere hunc irritare! Propterea agam pœnitentiam in favillâ et cinere.

Luc. 40. 17.
Sep. 11. 23.
Luc. 18. 30.
Job. 42. 6.

MEDITATIO V.

De Gravitate peccati ex Dei offensi excellentiâ.

PUNCTUM I.

Perpendam divinas perfectiones, ex quibus potissimum aggravatur peccatum.

I. EST bonitas, ob quam Deus est dignus infinito amore, quali se ipse amat, et beati clarè eum videntes toto corde in eum feruntur; nec possunt non ita ferri, tanta est illius amabilitas. Et hunc ego flocci habui!

1.
Bonitas.

II. Immensitas, quæ replet omnia, notitiaque infinita. Itaque in sinu quasi Dei existens, non tantum in conspectu, non dubitavi ea patrare quæ serenissimi ejus oculi essecrantur. Oculi enim ejus mundi sunt, nec vident malum, nec respicere ad iniquitatem sine horrore possunt.

1.
Immensitas.

1.
Habac. 1. 13.

III. Omnipotentia, quæ rebus omnibus dat esse et operari; ut ipsæmet actiones malæ, quæ sunt aliæque res, exerceri sine illo nequeant. Concurrunt autem pro bonitate suâ, ut naturæ cursum teneat, et libertatem humanam servet. Igitur cooperatione divinâ ego abutor, et eam servire facio meæ cupiditati.

III.
Omnipotentia.

passim peccatis involvitur; ut melius foret si natus non esset. 3. Et tandem, ut ait S. Augustinus, *Soliloq. cap. 5.* *nullum est peccatum quod unquam fecerit homo, quod non possit facere alter homo?* Ita ex se miser est, et totus quasi ulcus unde sanies fluit, nisi sanetur à gratiâ. Et hic irritabit illum, à quo solo è tantis malis vindicari potest!

PUNCTUM III.

Quàm sit ezile bonum quod homo quisque habet.

1. Primum comparatione aliorum omnium hominum: plura enim in aliis sunt, quibus carent singuli. 2. Deinde quid sit præ omnibus hominibus et angelis. 3. Et tandem quid respectu Dei. Nam omnes omnino gentes quasi non sint, sic sunt coram eo, et quasi nihilum et inane reputate sunt ei: et, tanquam momentum stateræ, sic est ante te orbis terrarum, et tanquam gutta roris antelucani, quæ descendit in terram. Quid sunt stellæ in præsentia solis? Nec apparent quidem. Quid bona omnia creata in unum hominem congesta sive corporis, sive animi? Nihil: Nemo bonus nisi solus Deus. Et tantillus non veretur liberimè hunc offendere hunc irritare! Propterea agam pœnitentiam in favillâ et cinere.

Luc. 40. 17.
Sep. 11. 23.
Luc. 18. 30.
Job. 42. 6.

MEDITATIO V.

De Gravitate peccati ex Dei offensi excellentiâ.

PUNCTUM I.

Perpendam divinas perfectiones, ex quibus potissimum aggravatur peccatum.

I. EST bonitas, ob quam Deus est dignus infinito amore, quali se ipse amat, et beati clarè eum videntes toto corde in eum feruntur; nec possunt non ita ferri, tanta est illius amabilitas. Et hunc ego flocci habui!

1.
Bonitas.

II. Immensitas, quæ replet omnia, notitiaque infinita. Itaque in sinu quasi Dei existens, non tantum in conspectu, non dubitavi ea patrare quæ serenissimi ejus oculi essecrantur. Oculi enim ejus mundi sunt, nec vident malum, nec respicere ad iniquitatem sine horrore possunt.

1.
Immensitas.

1.
Habac. 1. 13.

III. Omnipotentia, quæ rebus omnibus dat esse et operari; ut ipsæmet actiones malæ, quæ sunt aliæque res, exerceri sine illo nequeant. Concurrunt autem pro bonitate suâ, ut naturæ cursum teneat, et libertatem humanam servet. Igitur cooperatione divinâ ego abutor, et eam servire facio meæ cupiditati.

III.
Omnipotentia.

PUNCTUM II.

Ex beneficiis acceptis à liberali Dei manu aggravatur peccatum.

I. Ipse creavit, conservat et gubernat. *Hæccine reddis Domino, popule stulte et insipiens? numquid non ipse est Pater tuus, qui possedit te, et fecit et creavit te? Deum qui te genuit, dereliquisti, et oblitus es Domini Creatoris tui?* En, quot verbis similibus inculcat, ut indignitatem offensæ apprehendam.

II. Redemit: et quomodo, et quanti? Ipse Pater, Pastor, Medicus, Magister, et Salvator meus: et hunc, peccans, iterum crucifixi, et ostentui habui.

III. Sanctificavit. Hinc spectant Sacramenta idcirco instituta, præsertim Baptismus, Eucharistia, Pœnitentia; necnon sancti Spiritus internæ inspirationes et auxilia, milleque media divinitus oblata; et ipse tandem sanctificationis finis, promissa resurrectio, et gloria. Quæ cum ita sint, quidni dicam majori jure quàm Joseph, quando pelliciebatur ad

Gen. 39. 9. peccatum: *Quomodo possum hoc malum facere, et peccare in Dominum meum?* Et illud Sathis ad Da-
1 Reg. 24. vid: *Justior tu es quàm sim; ego autem reddidi tibi mala.*
18.

PUNCTUM III.

Propter quid offenderim Deum.

Propter levissimam rem, sive voluptatem, sive lucrum, sive auram popularem; tales mihi deos fabricans, et Barrabam Christo præponens. *Obstupescite, Cœli, super hoc, et porte ejus, desolamini vehementer! Duo enim mala fecit populus meus: Me dereliquerunt fontem aquæ vivæ; et foderunt sibi cisternas, cisternas dissipatas, quæ continere non valent aquas. Pejus hoc, quàm quod Esau progenita sua vendiderit pro lentis edulio; quæ ille recuperare amplius non potuit; at, quæ est bonitas et misericordia Dei, mihi licet, gratiâ ipsius.*

PUNCTUM IV.

Stupor et exclamatio, quæ me tam ingratum terra sustinuerit; neque armaverit Deus creaturas ad ultionem inimici; quin servire eas mihi fecerit, solem, astra, elementa, plantas, animalia, et ipsos angelos!

MEDITATIO VI.

De gravitate peccati ex Pœnis

PUNCTUM I.

Ex pœnis temporalibus, quæ infligi à Deo solent, in bonis, tum externis, tum corporis, et in vitâ ipsâ.

Certè tria illa, fames, bellum, pestilentia, quorum data est optio Davidi, à peccatis venire solent.

PUNCTUM II.

Peccati una
pauca sunt
345.

Peccatum est malum tantò majus illis omnibus peccatis, ut simul omnes non sufficiant solvendo debito, pro uno peccato mortali.

I.

I. Ratio: Quia istæ pœnæ privant hominem bono aliquo creato et finito; culpa autem bono infinito. Et sicut Deus absolutè solus est bonus, ita illud absolutè est malum quod privat Deo: reliqua secundùm quid mala. Quare benè Eleazarus olim respondit: *Præmitti se malle in infernum, quàm prævaricari legem Dei.*

2 Mach.
cap. 6. 25.

II.

II. Ratio. Hinc fit etiam, quòd Deus cum reliqua mala inferre valeat, (*nam non est malum in civitate, quod Dominus non fecerit,*) culpæ tamen auctor esse non potest. Item, cum Filius Dei ad omnia alia se demiserit mala, peccatum vel minimum non potuit admittere.

Amos. 3. 6.

III.

III. Ratio: Quòd mala cætera adhibentur à Deo in medicinam peccati; nemo autem sapiens medicus intulerit majus malum ad curandum minus. Certè Christus ideo tot illa et tanta perpressus est, ut medicinam faceret peccato.

PUNCTUM III.

Majus
æterni.

Ex comparatione æternæ pœnæ. Nam mala omnia præsentis vitæ nec computantur in partem sup-

De proprietatibus mortis. 45

plicii culpæ debiti, sed de integro punitur peccator in inferno, quamvis summa in hæc vitâ fuerit passus. Id autem justè fit: nam, cum peccatum sit habendum infinitum à majestate infinitâ Dei offensi, debet quoque pœna esse infinita. Talis est inferni pœna, eò quòd privat Deo. *Sed quia hæc amantibus duntaxat pœna est, non contemnentibus,* ut ait Augustinus, ideo istis decreta est pœna sensûs inferni, præquâ præsentis videri umbra debent.

August
in Ps. 49.

PUNCTUM IV.

Tandem, vel ipsæ inferni pœnæ simul omnes non æquant peccati malitiam; ut si optio detur, vel illas subeundi, vel peccatum admittendi, prius omninò præoptari debeat. Sed hæc collatio non est necessaria, quando dari nequit casus, ubi alterutrum sit necessariò eligendum.

Peccatum
pejus in
inferno.

DE NOVISSIMIS.

MEDITATIO VII.

De proprietatibus mortis.

PUNCTUM PRIMUM.

I. Quòd sit certa et inevitabilis: et ita quidem ut Deus præhuiverit diem et horam, quæ præteriri non poterit. Proinde convenit ut omnem vitam ponam in servitio Dei, à quo per momenta pendet.

Mors
certa.

2. Porrò Deus aliquandò vitam prorogat ultra naturales causas, vel ad preces, ut Ezechiae, et iis qui suscitantur à mortuis; vel ob alia consilia suæ providentiæ. Aliquandò etiam minuit, vel *ne malitia mumpet intellectum*; vel contrà, in pœnam: *Viri sanguinum non dimidiabunt dies suos*; et pro expiando peccato in hæc vitâ; ut ille propheta, qui, quòd cibum sumpsisset contra prohibitionem, ab alio circumventus, occubuit à leone.

PUNCTUM II.

1. Quòd dies, locus et modus latent: hoc tamen homo scit, quòd veniet uti fur. Atque id ita ordinavit Deus, ut advigilarem semper, ut ipse monet Christus: *Vigilate, quia nescitis diem neque horam*; et: *Estote parati, quia, quâ horâ non putatis, Filius hominis veniet*. Quam rem pluribus parabolis inculcavit, ut de decem virginibus. 2. Recolam igitur casus auditos, aut visos (et quotidie veniunt improvisi); et per eos admoneri me intelligam, cui perindè possint contingere. 3. Cogitabo etiam quovis mortali peccato me reddi dignum tali animadversione. Nam Christus de quibusdam ruinâ oppressis pronuntiavit: *Putatis quòd præ omnibus Galilæis peccatores fuerint, quia talia passi sunt? Non dico vobis, sed nisi penitentiam habueritis, omnes similiter peribitis*. Quasi dicat: Non gravissima tantum peccata merentur talem animadversionem, sed quæcunque, nisi pœnitentiâ expientur. Et ausim vel horam in peccato permanere?

Mors incerta.

Vigilandum.
Mat. 24.
40. 44.

Instat peccanti.

Luc. 13. 2.
3.

Quis me securum reddit, cum Christum sciam comminari omnibus? Ergo, homo, *Miserere animæ tuæ placens Deo*. Eccli. 30. 25.

PUNCTUM III.

1. Quòd semel tantummodò mori datur: *Statutum est hominibus semel mori*: proinde, si semel malè, caret remedio in omnem æternitatem: uti contrà, absque periculo jacturæ est mors semel obita in gratiâ Dei. *Ubi ceciderit lignum, sive ad Austrum, sive ad Aquilonem, ibi erit*. 2. Hinc obstupescam, qui fiat ut homo ista pro certissimis habens ex fide divina, tam incurius vivat suæ salutis. 3. Deinde excitabo meipsum ad curam majorem, et fervorem, suppliciter orans, ne ad Aquilonem mihi cadere contingat. Discutiam quoque, quid hoc momento foret mecum, si mors obreperet.

Mors irreparabilis.
Heb. 9. 27.

Eccl. 11. 3.

MEDITATIO VIII.

Ea quæ angunt moribundum vel sunt præterita, vel præsentia, vel futura.

PUNCTUM I.

1. PRÆTERITA, in primis sunt peccata quæ tunc uno agmine obsidebunt animam, ac importunè se ingerent; ut impleatur illud: *Circumdederunt me dolores mortis, et torrentes iniquitatis conturbaverunt me: dolores inferni circumdederunt me, prætorcupaverunt me*.

Memoria præteritorum.
Ps. 17. 5.

Ecclesi. 5.5. laquei mortis. Quare, de propitiato peccato noli esse sine metu. 2. Deinde occurret animo jactura facta temporis, in rebus inutilibus et vanis, pro quibus poteram multa mihi merita cumulare. 3. Neglectus etiam mediorem, quibus juvari potui, praesertim Sacramentorum. 4. Tuus proposita concipiam bene agendi, quando copia agendi non dabitur amplius: et illa forte inutilia, quod extorta necessitate, ac minimè sincera; ut quondam Antiochi regis, de quo Scriptura: *Orabat hic scelestus Dominum, à quo non esset misericordiam consecutus.* 5. Itaque hora illa revelabit fraudes, quibus nunc circumvenimur à mundo et diabolo; et ostendet serò, vanitatem esse, quæ modò suscipimus. 6. Proinde discite nunc sapere, ut non defrauderis à die bono, et particula bonæ diei non te pratereat, quominus in bono semper proficias.

2 Mach. 9. 33.

Ecclesi. 4. 34.

PUNCTUM II.

I. Præsentia quoque affligent, quando non deseritur sine dolore quod cum amore possidetur. Sunt autem triplicia. 1. Bona externa. *O mors, quam amara est memoria tua homini pacem habenti in substantiis suis!* Et eò magis, si cum peccato fuerint acquisita, eos affligent in quos dicetur: *Panis ejus in utero ejus vertetur in fel; divitias, quas devoravit, evomet.* 2. Personæ conjunctæ et caræ, à quibus divellimur: *Sicine separat amara mors?* Vosne etiam relinquendi? 3. Corpus ipsum, diutinâ atque arctâ societate cum animâ conjunctum; et cum corpore, simul omnium

1. Relictio præsentium. Ecclesi. 1. 1.

1. 1. 20. 14.

1. Reg. 15. 32.

quibuscum corpore fruimur, æterna jactura facienda est.

II. Inquiram in me, an horum aliquid inordinatè diligam? et nunc potius istis moriar, quàm cum deserenda sunt.

III. Expendendum etiam quàm sit absurdum, ob ea quæ mox amittenda sunt, æternam vitam in discrimen vocare.

PUNCTUM III.

Denique affliget timor futurorum. Ut cum quis jamjam expectat definitivam sententiam, in quâ agitur de opibus, honore, et vitâ; nec satis ei constat de eventu: hic etiam agitur de bonis et vitâ æternâ; et sententia erit irrevocabilis, et tam incerta, ut nec justus sciat, utrum amore vel odio dignus sit; et quamvis nihil sibi conscius, non tamen in hoc justificatus sit. 2. Accedet tentator, calcaneo maximè insidians, illudque ingerens: *Si justus vix salvabitur, impius et peccator ubi parebunt?* qui et aliis mille modis turbare phantasiam, et illudere homini potest, et solet. Nunc dispiciam quid tunc maximè terrere me possit, et occurram: et pro felici morte Crucifixum deprecabor.

Futurorum timor.

Ecclesi. 9. 1.

1. Cor. 4. 4.

1. Pet. 4. 18.

MEDITATIO IX.

De particulari Judicio statim à morte.

PUNCTUM I.

I. QUÆ personæ interveniunt. 1. Anima judicanda, exuta corpore, et iis quæ corpus comitantur; perinde rustici, ac regis: et quæ animam sequuntur. Scientiæ nihil conferent: sola juvabunt bona opera. 2. Cingent latera angelus custos, et malus, diverso affectu, prout erit diversa conditio animæ. Nam bonæ applaudet bonus, malus mœrebit: è contrà, si mala sit. 3. Assidebit iudex Deus, invisibilis quidem, sed certis signis suam præsentiam manifestans; infinitè sapiens, justus, potens, à quo non appellatur: et in oculis ponentur omnia, quando libri aperientur nostrarum actionum, ut non sit tergiversationi locus.

II.
Timor.

II. Cogitabo me assistere, atque, ut salutarem timorem concipiam, videre iudicem ipsum irato vultu, et accusatorem diabolum gestientem; ac in me impletum illud: *Diabolus stet à dextris ejus: cum judicatur, exeat condemnatus.* Contrà verò, ut spem excitem, aspiciam benevolam iudicem et angelum custodem arridentem mihi, atque abigentem à me dæmonem, illis verbis: *Increpet in te Dominus, Satan! qui elegit hunc. Numquid non iste torris est eratus de igne?*

Zach. 3. 3.

PUNCTUM II.

Tempus et locus judicii hujus. 1. Tempus est momentum illud quo anima solvitur à corpore: in eo accusatio, sententia, et executio perficiuntur. O momentum, æternitatis principium, sive gloriæ, sive pœnæ! 2. Locus est ille ipse ubi homo moritur. 3. Quid si hoc momentum, quid si hic locus decernet? Uxor Lot, ubi se convertit retrò, ibi iudicium tulit.

Tempus
et locus.

Gen. 19.
26.

PUNCTUM III.

I. Ordo judicialis. Accusatores erunt tres: 1. Diabolus, qui per excellentiam dicitur *accusator fratrum*, accusabit de iis quæ ipsius instinctu peccavi; et cum interna nostra non perspiciat, affirmabit plura ex conjecturâ, vel etiam malitiâ. 2. Erit conscientia, mille testes: hic omnia patebunt, unde animam exstimulet, de quâ istud est: *Cum vadis cum adversario tuo ad principem, in viâ da operam liberari ab illo; ne fortè trahat te ad iudicem, et iudex tradat te exactori, et hic mittat te in carcerem.* Adversarius est conscientia, à quâ in viâ liberatur qui in hac vitâ eluit peccata. 3. Quodammodò erit ipse angelus custos, cuius posthabui monita, et officiis ingratus fui.

I.
Accusatores.
Apoc. 12.
10.

Luc. 12.
58.

II. Examen erit, 1. accuratissimum, usque ad verbum otiosum; nec de commissis tantum, sed etiam de omissis, ac de mediis non adhibitis, de neglectis inspirationibus, de beneficiis posthabitis, tam con-

II.
Examinis
conditio-
nes.

munibus quàm privatis, ac de ipsis circumstantiis bonorum operum : quò pertinet illud : *Ego justitias judicabo.* 2. Fiet hoc examen in tantâ luce, ut anima conspiciat omnia mala sua. Et gravitatem illorum æstimabit, et quæ pro peccatis non habuit, aut non advertit, vel oblita est, repræsentabuntur ei omnia ; sicut dicit Dominus : *In tempore illo scrutabor Jerusalem in lucernis ; abditos quosque angulos : nec Babylonem tantum, sed et Jerusalem ; justos ipsos.*

Sophon. 1. 12.

Pi. 143. 2. Heu ! non intres in judicium cum servo tuo, Domine, quia non justificabitur in conspectu tuo omnis vivens. 3. At vicissim Deus bona opera justorum etiã minuta, usque ad calicem aquæ frigidæ, producet et repræsentabit animæ, ad ipsius mirificam consolationem :

Apo. 14. 13. Opera enim illorum sequuntur illos.

PUNCTUM IV.

Privatur donis. Examine facto, anima primùm expoliabitur donis quæ residua erunt : ad eum modum, quo degradatur sacerdos, sacræque vestes detrahuntur, ad insignem ignominiam, tanquam indigno munere ac dignitate sacerdotali ; ut ita tradatur in manus iudicis secularis, morte mulctandus. 2. Donum fidei ab eo aufertur, quòd non studuerit vitam agere fidei suæ conformem. 3. Deinde spei donum, quòd mediâ neglexerit, per quæ debuerat ad speratum bonum aspirare. 4. Præterea spoliabitur gratis gratis datis, si quas habuit propter bonum aliorum ; quòd vel iis non usus benè sit ad finem, propter quem datæ erant ;

vel quòd aliis intendens, seipsum neglexerit ; quod est inordinatum. 5. Ipsæ etiã virtutes morales acquisitæ in eo deficient. 6. Scientiæ etiã erunt ad majorem cruciatum, quòd scientiam salutis postposuerit illis. 7. Unicus manebit character Baptismatis, et si quem alium accepit ; ut appareat, à quâ conditione exciderit, illudaturque illi ab Infidelibus, eo nomine, quòd, cum posuerit tanti ædificiū fundamentum, non valuerit consummare. Igitur in talem complebitur illud Ezechielis : *Denudabunt te vestimentis tuis, et tollent vasa gloriæ tuæ, et dimittent te nudam, et ignominiam plenam.*

Ezech. 23. 26.

PUNCTUM V.

Sententia Christi in peccatricem animam : *Discedite à me, maledicti, in ignem æternum, qui paratus est diabolo et angelis ejus.* Quo ipso momento destituetur divinâ protectione, quâ etiã peccatores illuc usque prosequitur Deus ; et ab angelo custode deseretur, illud usurpante : *Curavimus Babylonem, et Jerem. 51. non est sanata : derelinquamus eam ; utique in manus sævissimi leonis, qui cum tripudio, è lectulo delictato, et coronâ amicorum, in puncto ad inferna deportabit.* Quid tam subita et tam dispar conditio, rerumque omnium permutatio in infelicis animâ efficiet ?

O juste Judex ! Cum veneris judicare, noli me condemnare.

PUNCTUM VI.

Sententia Justi. *Sententia pro animâ justâ: Venite, benedicti Patris mei, possidete paratum vobis regnum à constitutione mundi; et: Euge, serve bone et fidelis... , intra in gaudium Domini tui. Suscipiet eam angelus custos, ac pluribus comitantibus, deducet in Cælum, nisi fuerit purganda. In illo autem primo ingressu, et quasi occursu torrentis voluptatis, quomodo afficietur? O verò pretiosa in conspectu Domini mors sanctorum! Mors autem peccatorum pessima! Petam illam mihi: et quoniam in illo iudicio non est locus patrociniis, nunc purissimam Dei Matrem ferventer compellabo: Maria, mater gratiæ, mater misericordiæ! tu nos ab hoste protege, et horâ mortis suscipe.*

Pr. 115. Matt. 25. 34. Matt. 25. 21. Pr. 115. 15. Pr. 33. 22.

MEDITATIO X.

De Corpore animâ destituto.

Hæc meditatio est imago mortis spiritualis, quâ homo passionibus suis moritur, quæ propterea mortificatio dicitur.

PUNCTUM PRIMUM.

Corpus mortuum. **QUALE** remanet corpus? **I.** Destitutum motu membrorum, et usu omnium sensuum; nec illorum objectis afficitur. **2.** Pallidum, deforme, et fœtidum redditur, et mox in corruptionem vergit; estque horrori, quod vivum delectabat. **3.** Proinde solitarium

De corpore animâ destituto. 55

relinquitur cadaver, et quamprimum efferi curatur.

II. Dùm vivo, mortuum imitabor in his tribus. **II.** *Mori in vitâ.*

1. In sensuum mortificatione, etiam à licitis non necessariis; et quasi carerem sensibus, non afficiar.

2. Non considerando quod res sunt, sed quod erunt postmodum, squalidæ et tetræ: *Omnis enim caro fenum, et gloria ejus quasi flos agri.* **3.** Nihil curando, quòd relinquitur, et me vitent alii, ut cadaver; quod de se David: *Qui videbant me, foras fugerunt à me; oblivioni datus sum tanquam mortuus à corde: factus sum tanquam vas perditum, quoniam audivi vituperationem multorum commorantium in circuitu.* Hoc est, crucifixum esse mundo, ut pro mortuo me habeat, et tractet; et mihi mundum, ut id perferam, quasi insensibilis factus ad mundi vexationem.

PUNCTUM II.

I. Vestis, lectus, et habitatio defuncti corporis. **I.** *Cadaver omnibus caret.*

Pro veste, linteum quo involvitur: vel si quid pretiosum additur, mox sepeliendo detrahitur. Pro lecto humus: *Et subter illud sternetur tinea, et operimentum ejus erunt vermes.* Pro habitatione erit fossa septempedalis: ac si qua moles superstruat, quid ea confert exanimi? Pudeat molitiei et superfluitatis dum vivo, circa ejusmodi.

II. Imitabitur religiosus conditionem cadaveris. **II.** *Imitetur Religiosus.*

1. In studio paupertatis: ut vilissima quæque in vestibus, lecto, et habitatione præoptet; neque moveatur, quomodocumque circa ista habeatur. **2.** In

studio castitatis : ut sicut per mortem fit divorcium perpetuum ab omnibus oblectamentis et curis mundi, ita ego per votum castitatis penitus iisdem moriar. 3. In studio obedientiæ : ut, instar cadaveris, me versari sinam sine contradictione.

PUNCTUM III.

I.
Hier ad
sepul-
crum.

I. Elatio ad sepulcrum. 1. In feretro, alienis humeris, per plateas effertur exanimis, qui paulò antè obibat omnia alacer. Quare nunc è cubiculo, è domo egrediens, per compita incedens, memorabo diem illum, cum tantò aliter agetur mecum. 2. Effertur cum comitatu, aliis cantu, aliis fletu prosequentibus, vel honoris ergo : sed ea quid prosunt exanguis? Imò damnato cedunt ad cruciatum. 3. Infertur in sepulcrum, cooperitur humo, lapide clauditur, mox à vermibus depascendus, æternumque memorià delendus : vel si etiam honorificè celebratur, id animæ quantum confert, præsertim æternis ignibus addietæ? Unde benè quidam dicebat : *O Aristoteles! laudaris ubi non es, cruciaris ubi es.*

II.
Docu-
menta.

II. Ergo discam vanos honores pro nihilo habere, me ipsum parvi pendere, neminem aspernari : quando omnes futuri sumus mox per mortem æquales. Dicam autem animæ meæ : Vide, quam foveas et ornas, cui servis carni putidissimæ : quin pro ancillâ eam habeto, et servire tibi facito. Nec istum sepulturæ honorem polliceri tibi potes : cum possit contingere quod regi Joachim, qui sepulturâ asini

Jerem. 22.
19.

Memento, homo, quia pulvis es. 57
sepelietur, putrefactus et projectus extra portas Jerusa- 4 Reg. 9.
lem. Quod et Jezabeli factum, tuque forsitan pro- 35.
meritus es ob tua peccata.

MEDITATIO XI.

Super illa verba: Memento, homo, quia pulvis es, et in pulverem reverteris.

PUNCTUM I.

CUR homo ex pulvere factus, cum potuisset ex nihilo corpus creari, sicut et anima. 1. Ad humiliandum ipsum ex intuitu originis. 2. Ut Dei benignitatem potentiamque amaret, qui ex pulvere, per inspirationem animæ, fecisset ipsum ad imaginem suam. *Quid superbis, terra et cinis,* et ex donis Dei cur ex- *Eccli. 10.*
tolleris? Adam oblitus originis suæ, affectavit esse ^{9.}
sicut Deus.

PUNCTUM II.

Cur homo damnatus ut in pulverem redeat? 1. Ut *In pulve-*
intelligatur malitia peccati, quæ promeruit tam no- *rem re-*
bile opus in pulverem redigi : cum alioqui non fuisset *gressus.*
interiturum, si non peccasset. 2. Ut qui ex vilitate principii, unde plasmatus est, non se continuit in humilitate, humiliaretur ex fine quem habiturus est, redactus in pulverem. 3. Ut recordatione pulveris extremi, terrenas comprimat affectiones, et commissorum agat poenitentiam ; ut suadet Propheta :

Mich. 1. In domo pulveris ; pulvere vos conspergite ; hoc est ,
 10. qui domos luteas habitatis , in suum principium resol-
 vendas , pulvere vos conspergite , ritu poenitentium.

PUNCTUM III.

Pulvis es. CUR dicat , memento quia pulvis es , non autem ,
 fueris ? Nempe , quia de facto est , sicut de terrâ
 constans , ita ad terrena proclivis , et instabilis , ut
Ps. 1. 4. pulvis quem projecit ventus à facie terræ ; tum in con-
 silis et benè cœptis ; tum ob vitæ mortalis casus ,
 et incertitudinem. Optimum esto consilium , ut quo-
 ties aliquod apparens bonum meos percellit sensus ,
 mihi objiciam statim : Atqui hoc totum pulvis est ,
 et ego ipse pulvis sum , postmodùm exsufflandus.

PUNCTUM IV.

Omnia mihi occinunt sententiam istam , ac præ-
 cipuè calvariæ et ossa defunctorum , inter quæ ver-
 sans , et illud audire mihi videar : *Memor esto judicium*
Ecc. 38. mei ; sic enim erit et tuum : mihi heri , et tibi hodiè. Pro
 23. hodierno haberi debet , quod vita mortali clauditur ,
 quia brevis et incerta est.

MEDITATIO XII.

De oblivione mortis , ex parabolâ divi-
 tis avari. Luc. 12.

PUNCTUM I.

TRIPLEX fallacia ex oblivione mortis , exemplo Mortis
oblivio
fallax.
 hujus divitis. 1. Pollicetur sibi longam vitam , cum
 dies illa esset postrema. Tales reprehendit Jacobus
 apostolus , quòd audeant dicere : Faciam cras hoc ,
 vel illud : *Qui ignoras quid erit in crastino. Quæ enim est*
vita tua ? Vapor est ad modicum parens. Pro eo quod di-
cere deberet : Si vixero , si Dominus voluerit. 2. Quòd
 promittat sibi quietam honorum usuram. Unde ait :
Anima , habes multa bona reposita in multos annos ; re-
quiesce , comede , bibe , epulare ; cum alioqui bona
hæc auferri possint , ac si maneant , continget tibi
illud : Cunctis diebus vitæ suæ comedit in tenebris , et
in curis nullis , et in ærumnâ atque tristitiâ. 3. Supina
 negligentia salutis animæ , bonorumque æternorum.

PUNCTUM II.

Damna hujus oblivionis. 1. Quòd serò agnoscat Mala ex
oblivione.
 errorem suum , quandò remedium non subest ; ut
 stulti illi , in libro Sapientiæ , semet propterea *insen-*
satos confitentur. Quare et huic diviti dicitur : *Stulte !*
 2. Quòd noctu abripiantur è vitâ : *Hæc nocte , sci-*

licet in ipsis tenebris peccati; ut ab interioribus transeant ad exteriores et æternas. Averte à me, Domine

Inia. 38.
2. Dico tibi prius: *Dispone domui tuæ, quia morieris tu;* da tempus pœnitentiæ. Etsi illud optimum, ut quotidie id tibi intimari putem, et ita semper sim paratus. 3. Quod ægrè et inviti moriuntur; quare dicit: *Animam tuam repetent à te;* mali scilicet dæmones. Justis autem in desiderio est: *Educ de custodia animam meam, ad confitendum nomini tuo.*

PUNCTUM III.

Inc. 72.
20. *Quæ autem parasti, cujus erunt?* Hoc postremum oblivionis damnum, quod quasi semper victuri non prospiciunt in posterum. Tua certè non erunt, quia diviti dicitur: *Cum interierit, non sumet omnia, neque descendet cum eo gloria ejus.* Non sic justis, non sic, quorum opes sunt opera bona, quæ sequuntur ipsos. *Matt. 16.*
26. Interrogato etiam te: *Et hæc anima cujus erit? Quam dabit impius commutationem pro animâ suâ,* quominus in potestatem diaboli veniat? Dicam Deo: *Tuus sum ego; salvum me fac.*

PUNCTUM IV.

Exemplum. Obliviosi conditio repræsentatur in Balthasare rege Babylonis, cui operam danti comensationibus visa est manus scribens in pariete: *Mane, Thecel, Phares.* Numeravit Deus regnum tuum, et complexit illud. *Dan. 5.*
26. *Appensus es in staterâ, et inventus es minus habens. Divisum est regnum tuum, et datum est Medis et Persis:*
 ita

ita Daniele interpretante. Et eadem nocte id totum subsecutum est; et quadrat in illum divitem ac similes. *Mane, numeravit:* stulte! hæc nocte repetent animam tuam à te. *Thecel, appensus es:* utiquè minus habens inventus es, qui idcirco vocaris stultus. *Phares, divisum est:* et hæc, quæ parasti cujus erunt? Auferentur videlicet à te, et dabuntur ei quem ignoras.

DE JUDICIO UNIVERSALI.

MEDITATIO XIII.

De signis præcedentibus judicium.

PUNCTUM PRIMUM.

CAUSÆ universalis judicii. 1. Ut sententia lata in particulari judicio, ejusque æquitas, innotescat toti mundo; atque ut suppleatur quod defuit. Nam de corpore ibi nihil fuit decretum: et contingit damnati hominis corpus in honore esse; beati autem ignominiosè haberi. Debet autem participare gloriæ aut pœnæ, prout in hac vita servivit justitiæ, aut iniquitati. 2. Ut justis honor coram omnibus habeatur, qui in hac vitâ fuerunt contemptui: ac imprimis, ut justificetur Deus in judiciis suis qui justos premi nunc, malos autem exaltari permisit; quod sapientissimè fuisse dispositum dies illa manifestabit. Propterea, nolite ante tempus judicare. 3. Ut mali et impii videantur

licet in ipsis tenebris peccati; ut ab interioribus transeant ad exteriores et æternas. Averte à me, Domine

Inia. 38.
2. Dico tibi prius: *Dispone domui tuæ, quia morieris tu;* da tempus pœnitentiæ. Etsi illud optimum, ut quotidie id tibi intimari putem, et ita semper sim paratus. 3. Quod ægrè et inviti moriuntur; quare dicit: *Animam tuam repentent à te;* mali scilicet dæmones. Justis autem in desiderio est: *Educ de custodia animam meam, ad confitendum nomini tuo.*

PUNCTUM III.

Inc. 72.
20. *Quæ autem parasti, cujus erunt?* Hoc postremum oblivionis damnum, quod quasi semper victuri non prospiciunt in posterum. Tua certè non erunt, quia *Pr. 48. 18.* diviti dicitur: *Cum interierit, non sumet omnia, neque descendet cum eo gloria ejus.* Non sic justis, non sic, quorum opes sunt opera bona, quæ sequuntur ipsos. *Matt. 16.*
26. Interrogato etiam te: *Et hæc anima cujus erit? Quam dabit impius commutationem pro animâ suâ,* quominus *Ps. 118.*
94. in potestatem diaboli veniat? Dicam Deo: *Tuus sum ego; salvum me fac.*

PUNCTUM IV.

Exemplum. Obliviosi conditio repræsentatur in Balthasare rege Babylonis, cui operam danti comensationibus visa *Dan. 5.*
26. est manus scribens in pariete: *Mane, Thecel, Phares. Numeravit Deus regnum tuum, et complexit illud. Appensus es in staterâ, et inventus es minus habens. Divisum est regnum tuum, et datum est Medis et Persis:*
 ita

ita Daniele interpretante. Et eadem nocte id totum subsecutum est; et quadrat in illum divitem ac similes. *Mane, numeravit:* stulte! hæc nocte repetent animam tuam à te. *Thecel, appensus es:* utiquè minus habens inventus es, qui idcirco vocaris stultus. *Phares, divisum est:* et hæc, quæ parasti cujus erunt? Auferentur videlicet à te, et dabuntur ei quem ignoras.

DE JUDICIO UNIVERSALI.

MEDITATIO XIII.

De signis præcedentibus judicium.

PUNCTUM PRIMUM.

CAUSÆ universalis judicii. 1. Ut sententia lata in particulari judicio, ejusque æquitas, innotescat toti mundo; atque ut suppleatur quod defuit. Nam de corpore ibi nihil fuit decretum: et contingit damnati hominis corpus in honore esse; beati autem ignominiosè haberi. Debet autem participare gloriæ aut pœnæ, prout in hac vita servivit justitiæ, aut iniquitati. 2. Ut justis honor coram omnibus habeatur, qui in hac vitâ fuerunt contemptui: ac imprimis, ut justificetur Deus in judiciis suis qui justos premi nunc, malos autem exallari permisit; quod sapientissimè fuisse dispositum dies illa manifestabit. Propterea, nolite ante tempus judicare. 3. Ut mali et impii videantur

gloriam Christi, præsertim ii qui viderunt humiliatum. Ideoque iudicium in valle Josaphat constituetur, circa Jerusalem et montem Olivarum, ubi crucifixus Dominus fuit, et ascendit in Cælum: ut ibidem il-

Luc. 21. lum videant descendentem cum potestate magnâ et ma-
Act. 1. 11. jestate; sicut prædixerunt angeli: Quemadmodum vi-
Ps. 95. 11. distis cum ascendentem in Cælum, ita veniet. Ergo Læ-
 tentur Cæli, et exaltet terra; quoniam venit iudicare ter-
 ram in æquitate et populos in veritate suâ.

PUNCTUM II.

Signa. Signa præcedentia. 1. Erunt plurima: Omnem enim creaturam armabit Deus ad ultionem, et pugnabit cum illo orbis terrarum contra insensatos: Et merito; quia omnibus abusi sunt peccatores. 2. Erunt terribilia. Sol obscurabitur, et luna non dabit lumen suum (sed convertetur in sanguinem). Stellæ cadent de cælo, et virtutes cælorum movebuntur. Terræ motus erunt per loca... terroresque de cælo. Mare mugiet, arescentibus hominibus præ timore et expectatione impendentium. Nam obscuratio solis portendet æternas tenebras; suffusa luna sanguine, iram iudicis implacabilem; cadentes stellæ, præcipitationes in abyssum etiam hominum aliquando clarorum; fremitus maris, apertique terræ hiatus, et omnium confusio elementorum, imaginem referent furentium demoniorum in capita hominum, et infernale chaos representabunt: in quo nullus ordo, sed sempiternus horror inhabitat. Arescat autem impius præ timore, exsiccante ossa

spiritu tristi ex conscientia factorum: at electi cum timore, simul fiduciam habebunt, memores Christi verborum: *His fieri incipientibus, respicite et levate capita vestra, quoniam appropinquat redemptio vestra.*

Luc. 21.
28.

PUNCTUM III.

Conflagratio mundi, de qua S. Petrus: *Adveniet dies Domini sicut fur, in quo cæli magno impetu transient, elementa verò calore solventur, terra autem, et quæ in ipsâ sunt opera, exurentur: nempe plantæ, animantes, homines ipsi residui, et quicquid ad usum et luxum humana fecit industria; palatia, moles, urbes, amœnitates omnes. Nam, ut ait Joel: Ante faciem ejus ignis vorans, et post eum flamma exurens; quasi hortus voluptatis terra coram eo, et post eum solitudo deserti; neque est qui effugiat eum. Ignis iste cruciabit malos; justi autem per illum purgabuntur. Permanebit autem usque ad finem iudicii, etiam resurrectione factâ; et in corpora damnatorum sæviet, etiam ante sententiam; et eâ pronuntiatâ, tanquam fluvius rapidus trahet eos secum in tartara. At verò justorum resuscitatorum corpora non poterit lædere, Deo intercedente flammam ignis; ut ea verba Basilii interpretatur. Tunc implebitur: *Ecce dies veniet succensa quasi caminus: et erunt omnes superbi, et facientes impietatem, stipula; et inflammabit eos dies veniens, quæ non derelinquet in eis radicem et germen. Et orietur vobis timentibus nomen meum sol justitiæ; et**

Ignis finis mundi.
2Pet. 3. 10.

Malis crudelis.

In Ps. 38.

Maluch. 4. 1, 2, 3.

egrediemini, et salietis sicut vituli de armento, et calcabitis impios, cum fuerint cinis sub plantâ pedum vestrorum.

PUNCTUM IV.

Math. 24.
36.

Dies incerta.

De die illâ et horâ, quâ evenient ista, nemo scit; neque Angeli caelorum, neque Filius hominis, nisi solus Pater. Et non solum non potest à longè prænosci hora illa, sed nec jam instans præsentietur. Ac ita, incautos, et nihil minus cogitantes, imò nuptiis et comessionibus operam dantes, ex improvise corripiet ignis ille; quemadmodum diluvium in diebus Noe, inopinantes obruit, et flamma cælitus Sodomitas absumpsit: quibus exemplis Dominus est usus ad improvisam sui adventûs, et conflagrationis mundi, quasi irruptionem indicandam.

MEDITATIO XIV.

De resurrectione corporum, et de præcedentibus sententiam.

PUNCTUM I.

Resurrec-
tio.
Math. 24.
31.
1 Cor. 15.
52.
1 Thess.
4. 15.
Apoc. 20.
13.

RESURGENT mortui. Mittet Angelos suos cum tubâ et voce magnâ; et congregabunt electos ejus à quatuor ventis; à summis caelorum usque ad terminos eorum; in momento et in ictu oculi, in novissimâ tubâ: canet enim tuba, et mortui resurgent incorrupti. Quoniam ipse Dominus in jussu et in voce Archangeli, et in tubâ Dei, des-

cendet de Cælo; et mortui qui in Christo sunt, resurgent primi. Et dedit mare mortuos qui in ipso erant; et mors et infernus dederunt mortuos suos: et judicatum est de singulis secundum opera ipsorum. Ad hanc citationem comparebunt magni et parvi; et corporibus momento reformatis, animæ à Cælo et inferis revocate, ut prius, unientur. O vocem potentem, malisque terribilem! Quam ut tunc lætus excipiam, audiam modò illam: Surge qui dormis, et illuminabit te Christus.

Eph. 5. 14.

II. Porrò corporum erit diversitas: nam omnes quidem resurgemus, sed non omnes immutabimur. I. Mali sortientur immortalia quidem, sed patibilia et scæda, quæ subire animæ exhorrescant. Ibi se mutuò insectabuntur anima et corpus; illa, quòd ob corporis rebellionem in ea mala devenerit; istud autem, quòd, cum frenari corporis concupiscentiæ ab animâ debuissent, contrâ indulsit ei omnia; ex quo etiã crescet utriusque tormentum. 2. At justi sortientur corpora impatibilia et gloriosa: unde sibi mutuò gratulabuntur anima et corpus de mortificatâ sensualitate.

1 Cor. 15.
51.
Corpora
malorum.

Bonorum.

PUNCTUM II.

Adventus Judicis. I. Gloria et majestas ejus erit præ sole et lunâ, et stellis, quam vel ipsi dæmones coacti venerabuntur, pro Deo ipsum agnoscentes; ut tunc vel maximè omne genu ipsi flectatur, cælestium, terrestrium et infernorum, et omnis lingua confi-

Judicis
gloria.

Philip. 2.
10.

teatur quia Dominus Jesus Christus in gloria est Dei Patris: ubi, juxta promissum, ponentur inimici ejus scabellum pedum ipsius. 2. Comitatus erit angelorum

omnium, ut ipsemet præmonuit: Cum venerit Filius hominis in majestate sua, et omnes angeli cum eo. Qui, ut credi potest, lucidis, instar solis, vestientur corporibus, ad regis sui magnificentiam, corporis oculis, etiam impiorum, subjiciendam. 3. Tunc appa-

rebit signum Filii hominis in Cælo: et tunc plangent omnes tribus terræ; et videbunt Filium hominis venientem. Plangent inimici Crucis; exultabunt, qui carnem

suam crucifixerunt cum vitis et concupiscentiis. 4. Thronum Judici exhibebunt splendidissimæ nubes, è cuius vultu ac oculis micabunt radii placidissimi adversus justos; in malos autem ira et indignatio, ut illius aspectum suslinere nequeant. Quin etiam vulnera ipsa amorem spirabunt, et accendent in pectoribus justorum: confusionem autem et fletum movebunt in expertibus illorum fructibus, et maximè Judæis,

qui illum pupugerunt. 5. Sed et beatissimæ Virgini Mariæ, tanquam Regis Matri, suus thronus collocabitur, non secus ac Salomon matri suæ fieri voluit: non jam ut deprecetur pœnas, sed ut confundantur qui in tempore usi non fuerunt illius patrocinio, aut etiam injuriis eam affecerunt; et ut, quæ præ omnibus compassa est Christo patienti, præ omnibus conglorificetur jam regnanti. Circumponentur etiam sedes apostolis Domini, juxta magistri promissum: Amen dico vobis, quod vos qui seculi

Apostoli.
Matt. 19.
28.

De resurrect. et præced. sent. 87
estis me, in regeneratione, cum sederit Filius hominis in sede majestatis suæ, sedebitis et vos super sedes duodecim, judicantes duodecim tribus Israel.

PUNCTUM III.

Segregatio bonorum à malis. Exibunt angeli, et separabunt malos de medio justorum, sicut pastor separat oves ab hædis; et statuet quidem oves à dextris, hædos autem à sinistris. In hæc vitâ sunt omnes permixti, et plerumque melior pejore loco, sive dignitate, sive opinione hominum, sive successibus. Tunc mutabuntur vices, manebuntque perpetuæ: quo gaudio justorum, et quâ iniquorum confusione! Juvat nunc tenere novissimum locum, ut dicatur tibi: Ascende superius, non contra. Ibi assistet regina à dextris regis, in vestitu deaurato. Propterea neminem in hæc vitâ contemne, quia fortè præcedet te illic.

PUNCTUM IV.

I. Apertio conscientiarum, de quâ Paulus: Nolite ante tempus judicare, quoadusque veniat Dominus, qui et illuminabit abscondita tenebrarum, et manifestabit consilia cordium; et tunc laus erit unicuique à Deo. Conscientiæ sunt libri qui aperientur tunc ad judicandum: qui modò sunt clausi; tunc autem patebunt singulis omnes. Studiosè nunc oculo peccata, et gravissimè ferò-propalari vel uni vel alteri: imò vix non subticeo in confessione; et quo modo sustinebo co-

I.
Patebunt
conscien-
tia.
1 Cor. 4. 5.

ram angelis, et hominibus cunctis, planè nudari, et ostentui haberi?

II.
Opera
bona.

II. Producentur etiam in lucem omnia bona justorum, undè laudem referant; nec mala eorum tementur. Quæ tamen ipsis confusione non erunt, quando ab illis se expediverunt per gratiam Dei; et cedent in confusionem malorum, qui fortè minus peccaverunt, nec se tamen à peccatis per pœnitentiam exemerunt. Malis etiam ipsa bona patrata augebunt ignominiam, quòd à cœptis desisterunt.

PUNCTUM V.

Accusa-
tores.

Accusatio reorum. 1. Diabolus accusabit, et dicet ad Judicem: Ego hos non creavi, pro eis non sum passus, etc., et tamen mihi serviverunt, te neglecto. Ita S. Basilius. 2. Christus, ipsorum conscientias representando, exprobrabit beneficia, tum communia, tum privata in singulos: Et quid tandem facere potui, quod non fecerim? 3. Angeli custodes sua objicient officia; et justique, qui nostræ salutis operam aliquam impenderunt; et denique ipsa nos accusabit vehementissimè conscientia.

Orat. 1. de
amore Dei
et proximi.

MEDITATIO XV.

Sententia Judicis pro Bonis, et contra Malos.

PUNCTUM I.

SENTENTIA pro justis. Blando vultu et voce sic Sententia ad justos. Matt. 25. alloquetur: *Venite, benedicti Patris mei; possidete paratum vobis regnum à constitutione mundi.* Venite: 34. undenam? Qui aliquando vocati parvultis, et tolentes crucem secuti estis me, venite de Libano, quæ est Ecclesia, in quâ regenerati, et aliti in cedros pulcherrimas excrevistis; venite de tribulatione magnâ, ablutis stolis vestris in Sanguine meo; venite de cubilibus leonum, de montibus pardorum, de societate hominum crudelium, qui vos persecuti sunt, et afflixerunt. O audiam primò vocantem, sequarque; ut secundò audire merear in die illâ invitantem! *Benedicti Patris mei: O compellatio optatissima! Quisnam eam promerebitur? Innocens ma-* Ps. 23. 4. *nibus et mundo corde. Hic accipiet benedictionem à Domino, et misericordiam à Deo salutari suo. Benedicti, non Abraham, Isaac, aut Jacob, qui benedixerunt filiis suis; aut Moysis, qui populo benedixit; sed Patris mei, paterno prorsus affectu: Qui benedixit* Eph. 1. 3. *vos in omni benedictione spirituali per gratiam, nunc autem per gloriam; et est benedictio ejus efficax, nec frustrari potest. Possidete paratum vobis regnum*

à constitutione mundi. Quodnam regnum? quod solum est verè regnum, et per excellentiam tale. Quomodo paratum? in misericordià et beneplacito divino: idque à constitutione mundi, quando præparabat Cæ-

los, sedem hujus regni constituens empyreum Cælum; et vobis paratum præ tot aliis. *Esurivi enim et dedistis mihi manducare; sitivi, et dedistis mihi bibere, etc.* Admiratio capiet justos quòd ob tam exilia merita tribuat regnum, et quidem tale; et quòd tanti faciat opera misericordiæ, sibi que exhibita imputet quæ pauperibus, quos et fratres vocare non dedignatur. Verè igitur: *Beati misericordes, quoniam ipsi misericordiam consequentur.*

Matt. 5. 7.

Cæterùm, non illa tantum in remunerationem adducet, sed omnia alia; et unicuique speciatim, illa quibus excellit, interiùs repræsentabit; ut martyri, quòd pro se vitam posuerit; virgini, quòd se Deo immaculatam servaverit; religioso, quòd, relictis omnibus, sibi fideliter adhæserit.

PUNCTUM II.

Sententia in reprobos, formidabili vultu voceque pronuntiata: *Discedite à me.* Hæc est pœna Damni, exclusio à regno, à visione et fruitione divinâ, ab amore, ab omni favore et beneficio, à cœlesti sede, à consortio Beatorum, Angelorum et hominum. *A me, qui principium et finis omnium sum, Creator vester, Redemptor, Deus! qui ad id tantummodo in vobis ero, ut quoniam sine me esse non*

In impiis
sententia.
Pœna
Damni.

Matt. 25.
41.

potestis, non planè in nihilum redigamini, sed vivatis ut nunquam miseri esse desinatis. *Maledicti.* Per omnia maledicti; in corpore, animâ, potentiis illius, in sensibus, in loco, in sociis, in rebus omnibus. Non dicit, *Patris mei;* quia Deus mortem non fecit, nec maledictionis auctor est, sed eam sibi peccatores consciscunt: *Dilexit maledictionem, et venit ei; et noluit benedictionem, et elongabitur ab eo.* Quæ rabies tunc damnatorum? Irrugit Esaii ob præceptam sibi à Jacob benedictionem: quanto magis isti ob superinductam sibi ampliùs æternam maledictionem? Undè etiam in maledicta prorumpent, in matrem quæ genuit, in lac quod suxerunt, in Deum ipsum justum peccatorum vindicem. O Jesu! qui *maledictum facis es,* ut nos à maledicto vindicares, ne, quæso te, illius infaustæ maledictionis pœnam incurram. *In ignem æternum.* Hæc est pœna, quæ vocatur Sensûs, quia peccator non tantum privatur summo bono, sed etiam afficitur summo malo. Ergo ait: *Discedite in ignem æternum;* non tantum qui durabit in æternum, sed qui etiam in æternum cruciabit. Non vos tantum à meo conspectu, et bonis excludo, abjicioque; quòd fortassis parvi feceritis, si liceret, ut prius, uti creaturis, ad explendas cupiditates: sed omni ex illis consolatione exutos, æternis cruciatibus addico. *Qui paratus est.* Sicut empyreum Cælum justis, ita infernalis ignis peccatoribus paratus est; cujus indicia præbent profundæ voragine, in variis terræ locis eromentes ignem, *Præparata est ab*

Maledictio.

Ps. 108.
18.

Galat. 3.
13.

Pœna
Sensûs.

1ra. 30.
31.

heri Topheth, à Rege preparata, profunda et dilatata. Nutrimenta ejus ignis et ligna multa: status Domini, sicut torrens sulphuris, succendens eam. Sic describitur infernus; qui Topheth dicitur à loco incendiï, ubi cremabantur infantes idolo Moloch consecrati: quòd is locus imaginem repræsentet inferni; et est idem locus, qui gehenna dicitur, quo nomine Christus infernum expressit ab eadem similitudine. *Diabolo et angelis ejus*: ut quibus vivendo adhæsisistis, eos habeatis supplicii socios et tortores. Non ait: paratus vobis, sicut dixerat de regno; quia quoad se, voluit omnes salvos fieri, neminem ex proposito perire. Quamquam et de angelis idem est verum: sed significat ignem illum ab initio in angelos prævaricatores excitatum fuisse; homines verò ipsos, dum eos imitantur, sibi quoque illum procurasse, communemque fecisse. *Esurivi enim, et non dedistis mihi manducare: sitiivi, et non dedistis mihi bibere*, etc. Minora objicit, ut ex iis judicium fiat de majoribus. Nec illa parva censi debent, quando ait: *Quandiu non fecistis uni de minoribus his, nec mihi fecistis*. Est autem procul dubio non parvum, Christo ipsi misericordiam denegasse; quod fit, quando pauperi non præstatur: quandoquidem contestatum reliquit sibi præstari aut negari, quod pauperi vel præstatur, vel negatur. Nihilominus cætera quoque objiciet unicuique sigillatim, quorum erit reus.

Dæmones socii.

Ratio.

Donis abusi.

Opponent aliqui bona quæ fecerunt; ut illi: *Domine, nonne in nomine tuo prophetavimus, demonia ejecimus,*

ejecimus, virtutes multas fecimus? Quibus respondebit: *quia nunquam novi vos*. Quòd si hæc divina dona non juvabunt, quantò minus scientiæ, aut dotes naturales? Illa autem non proderunt, quia peccatis propriis obscurata sunt; et quia, dum aliis per ea prosumus, nobis per bona opera non consulimus.

Qualiter hanc sententiam excipient reprobi? Nam, si præ timore arescebant ad signa tantum Domini adventus, quid jam iras experti, quarum illa tantum fuerunt signa?

PUNCTUM III.

I. Executio sententiæ. *Et ibunt hi in supplicium æternum, justi autem in vitam æternam*. Primùm damnati illo ipso momento, dehiscente terrâ, cum toto exercitu dæmonum haurientur, ac implebitur illa maledictio: *Veniat mors super illos, et descendant in infernum viventes. Ibi erit fletus et stridor dentium*.

II. De quorum casu justoque judicio laudabunt sancti Dominum, tanquam demerso Pharaone cum exercitibus suis; et dicent: *Dextera Domini fecit virtutem, dextera Domini percussit inimicum*; et illud: *Magna et mirabilia sunt opera tua; justæ, et veræ sunt viæ tuæ*. Deinde ipsi cum Christo ascendent in Cælum, eo sensu lætitiæ, quem mortalis homo adhuc concipere nequit; concinentes illud: *Benedictus Deus qui non dedit nos in captivum dentibus eorum*.

MEDITATIO XVI.

De inferno : Quid sit ; et de loco , æternitate , sociis , tortoribus .

PUNCTUM I.

Definitio.

Quid sit infernus. Est carcer perpetuus ac durissimus, omni genere incommodorum repletus, iis coercendis, qui, cum peccati mortalis conscientiam, impenitentes ex hac vita discesserunt. Est status omnium bonorum vacuus; et contra, omnium malorum aggregatione cumulatus. Nullum quippe illic adest bonum, vel ex iis, propter quæ vita præsens modò à plerisque diligitur: nullum ibi deest malum, quod in hac vitâ toleratur. Quare discurre per singula; et cogita hæc, præ illis, esse veluti picta; et præter talia, superesse pejora, qualia assequi non potes cogitando; quòd præsentibus sint dissimilia, et sine comparatione atrociora. Et ego defugiam modò modicum laborem, ut in illas calamitates non deveniam? Sed cumulum complet, quòd non habeant finem, ut nec ipsa æternitas. Et postquam millia millium annorum effluerint, semper quasi incipient.

PUNCTUM II.

Æternitas hæc malorum provenit ex his causis.

Causæ
æternita-
tis.

1. Quia damnati ipsi sunt immortales, non tantum

De inferno.

secundum animam, sed etiam secundum corpus. In illis diebus *Quærent homines mortem, et non invenient Apoc. 9. 6. eam; et desiderabunt mori, et fugiet mors ab eis: quod ipsum desiderium, cum impleri non poterit, ipsos aget in rabiem.* 2. Locus similiter est æternus, terræ centrum: nam terra in æternum stabit. 3. Ignis ejus inextinguibilis, et æternus erit: nam *status Domini sicut torrens sulphuris succendet eam: hoc est, Deo ita volente ac faciente, conservabitur ignis; ac si fluvius sulphuris indeficiens suppeditaret ei materiam sine intermissione. Porro ille ignis sic uret, ut non consumat quæ incendit; et ita nec ipse consumetur urendo.* 4. *Vermis eorum non morietur. Hic nascetur ex conscientia peccati, tanquam putredine; quæ cum vigeat semper, et apprehendatur immobiliter, morsus quoque vermis perpetuus existet.* 5. *Decretum Dei immutabile: In inferno nulla est Redemptio, quòd Sanguis Christi non derivatur.* 6. Culpa manet semper, ac proinde comes illius pœna. Permanet autem culpa, quia est impenitentia. Quare cum homo in peccato mori non refugit, hoc ipso elegit in eo perdurare in perpetuum.

PUNCTUM III.

Continuitas pœnarum; ut nec intermissio fiat, nec variatio cum aliquo levamine. Documento sit dives Epulo, cui vel aquæ gutta denegata est ad tantillum refrigerium. Quin pœna ipsa ex accidentiangebitor, sive etiam ex accessu plurium in dies damnatorum,

Job 24. 19. quando (ut legitur apud Job) *Ad calorem nivium transiunt ab aquis nivium* : et extremorum inter-se acris pugna , malis subjectum affliget. Præterea , nec ex habitu quodam patiendi minuetur doloris sensus : potius crescet , crescente ipsâ impatientiâ doloris , furore ac rabie. Nam *superbia illorum qui te oderunt , ascendit semper.*

Impatiens
tur.

Pr. 73. 23.

VERITATIS

PUNCTUM IV.

Infernus
obscurus.

Loci ipsius peculiaris ærumna. 1. Nam subterraneus et tenebricosus erit præ Ægyptiacis tenebris ; quò nullus radius penetrare poterit : et ipse ignis quòque nullam mittet lucem , Deo intercidente flammam ignis , id est , prohibente. Tametsi ea etiam esse poterit ejus natura , ut non evaporet flammam , sed tetrum solummodò fumum , ut alicubi videmus ex spissâ et pingui materiâ ; vel , ut ne fumum quidem ; quia ille ignis non resolvetur , ut communis noster.

Angust.

2. Erit angustissimus præ infinitâ corporum multitudine , ut planè compacta sint futura atque compressa inter se. 3. Nulla adspirabit illuc aura , et ita vo-

Calidiss.

Apoc. 19.

Fœtidiss.

Eternum
clausus.

catur à Joanne *Stagnum ignis et sulphuris* , quo immersi delitescent. 4. Erit fœtidissimus , vel ex afflatu ipsorum corporum , et reliquâ loci fœditate. Denique æternum clausus. Quòd si modò alicui exire datur , is sua tormenta circumfert : post judicium verò , nemini.

PUNCTUM V.

Tormentum à sociis. Erunt ibi ex angelis om- Confusio.
nium ordinum ; erunt ex omni statu et conditione hominum ; et multi , qui nobis aliquâ necessitudine fuerunt in vitâ conjuncti. Omne ibi discrimen dignitatum cessabit , omnis titulus : pares erunt omnes. Accedet odium mutuum implacabile , ut nemo alterum ferre possit ; et præ impatientiâ et rabie sibi mutuò conviciabuntur , et se impetent : atque id atrocius , quò fuerant in vitâ conjunctiores ; præsertim si in malo. Videlicet uti carbones accensi , si cumulentur , se vicissim magis accendunt ; ita isti infernales titiones , ob mali acerbitatem irritati , in semet iras exacuent , atque convertent. Et erit illud eis intolerabile , quòd separari nunquam poterunt ; neque diuturnitate pacari animi , aut reconciliari voluntates valebunt. Odium.

PUNCTUM VI.

Immanitas tormentorum. 1. Ipsi se invicem tor- Tortora.
quebunt , dicentes et facientes sibi mutuò quàm pessimè poterunt : ut in præcedenti puncto. 2. Dæmões in primis exagitabunt illos , et terrificis umbris infestabunt. 3. Vermis conscientiz ; dum homo cernet , quemadmodum potuit ista mala præcavere , gratiamque Dei neglexit : *Mandasti , Domine , et ita fil , ut inornatus animus sibi ipsi sit pœna.* 4. Manus Dei invisibilis super illos aggravata. Illo enim mandante ,

et vim ignis ministrante, excruciantur infelices Undè irâ in Deum exardescentes, blasphemio ore illum proscindunt, extincturi, si possent. Quæ rabies adeo non levat pœnam, ut multùm adaugeat. Heu! horrendum est incidere in manus Dei viventis.

MEDITATIO XVII.

De pœnâ Sensûs, et pœnâ Damni.

PUNCTUM I.

^{Sap. 11.} ¹⁷ ^{Sensuum} ^{pœna.} IN omnibus sensibus torquebitur: nam per quæ peccat quis, per hæc torquetur. *Oculi*, ab aspectu con- tubernalium, quos angue pejus oderit, et à spectris horribilibus, et à patratum peccatorum formis in- visis. *Auditus*, à blasphemis, et maledictionibus, necnon ab inconditis vocibus, et ejulatibus, et quasi ferarum rugitu et ululatu. *Odoratus*, à mutuo corpo- rum pœdore, sulphure, et omni immunditiâ. *Gus- tatus*, ab ingesto sapore hærente palato, quovis ab- synthio et felle amariore, cum stomachi convulsione et nauseâ; necnon à caninâ fame, et siti inextin- guibili, ut apparet in Epulone: *Tactus* toto cor- pore diffusus, ab acutissimis quibusque doloribus per omnia membra, quales ex notis morbis possumus conjectare. In eo autem sensu potissimùm punien- tur, quo maximè peccaverunt. Et operæ pretium du- cemus in hæc omnia mala incurrere, ob brevem et exiguam voluptatem?

PUNCTUM II.

Pœna ignis; cujus erunt proprietates: 1. Ut ad- hærescat damnato, et hic ubique eum circumferat. ^{Ignis} ^{Inferni} ^{quid?} 2. Quòd, cum sit idem, inæqualiter cruciet pro ra- tione meritorum; et eam partem magis, quâ homo peccavit, attemperante Deo illius vim et operatio- nem. 3. Quòd exurit, non lucet: ac licet, ut dicit Malachias, erunt omnes peccatores stipula, quòd sta- ^{Mal. 4. 1.} tim eos flamma corripiet, non consumerunt tamen, ne cruciari desinant. Audi, homo: ^{1ra. 33. 14.} *Quis poterit ha- bitare de vobis cum igne devorante? quis habitabit ex vobis cum ardoribus sempiternis?*

PUNCTUM III.

Pœna potentiarum internarum. *Phantasia* vexabi- tur tristibus imaginibus. Quale de Ægyptiis olim scribitur, quòd *personæ illis truces apparentes pa- vorem illis præstabant; et transitu animalium, et ser- pentum sibilatione commoti tremebundi peribant.* Hinc appetitus sensitivus per varias passiones distrahetur; et quasi lacerabitur ab irâ, tristitiâ, pavore, ago- niâ, desperatione, invidiâ, rabie.

Memoria jactabitur fluctibus cogitationum, tum rerum præteritarum, tum imminetium, quæ se im- portunè objicient, ac ingerent: nec ex ullâ re sola- tium poterit accipere; et ipsæ olim perceptæ vo- luptates tormento erunt.

Intelligentia turbata et excæcata aberrabit in ju-

dicando, et pœnas inflictas injustitiæ divinæ adscribet.

Voluntas in malo indurata et obstinata erit, ut Deum ipsum oderit, et amicos ejus: neque in ullâ re miser homo implere voluntatem suam poterit, undè aliquod levamen accipiat.

PUNCTUM IV.

Pœna
damni si-
militudi-
ne expli-
catur.

Restat pœna *damni*, quæ ex quibusdam similibus, licet infinite distantibus, æstimari potest. Veluti si quis excidat hæreditate amplissimâ, si copiâ maximarum deliciarum privetur, si vitâ hæc longè carissimâ per mortem exuatur intempestivè. Sed hæc vilia sunt, nec conferenda. Plus valet, quòd viri sancti divinitus illustrati vel ad cogitationem solam tantæ jacturæ deficient animis. Porro damnati, etsi non percipiunt intimis sensibus magnitudinem jacturæ quam faciunt, poterunt tamen ex malis, quæ perferunt et patiuntur, ex parte aliquâ conjectare. Nam Deus, qui ita severè vindicat peccata, haud dubiè non est in remunerando minùs liberalis, quàm in puniendo justus. Intuebuntur etiam aliquòd gloriæ cœlestis specimen, ex aspectu sanctorum in die Judicii; quòdque illos in beatas Cœli regiones subvectos cognoscent, ipsi ad tartara detrusis. Neque tamen honesti amor, aut Dei, erit causa dolendi de amisso illo bono; sed quòd illius usura à tot malis eos vindicasset, et magnâ procul dubio quiete beasset.

Cæterùm jactura illa erit tanta, quantum est bonum, videre Deum sicuti est, et frui possessione boni infiniti, modo excellentissimo: item quanti est corpora immortalia et impatibilia gestare, et potentias omnes animæ, tum externas, tum internas habere perfectas, et circa objecta ipsis convenientissima occupatas; frui etiam loci pulchritudine incredibili, et societate jucundissimâ hominum et angelorum, absque omni amaritudine, vel offensione; atque id totum, in æternum. Amen.

Dolor
damnato-
rum.

*Modus orandi pro puritate conscientie
acquirendâ.*

In Introductione, cap. 9, dictum est de tribus orandi modis, quorum unus confert ad purgandam conscientiam. Versatur autem circa septem vitia capitalia, Decalogi præcepta, tres animæ potentias, et quinque sensus exteriores. Subjiciuntur porrò de singulis partibus meditationes: ac primò de septem vitiis, quæ sunt aliorum vitiorum fontes, et in septem capitibus draconis significantur; quin in septem nationibus terræ Palestinæ, quæ subigendæ fuerunt, ut Judæi illam possiderent. Subegerunt autem paulatim, non primo statim impulsu: quod ipsum nobis contingit. Nam licet per contritionem et confessionem deleta sit culpa, remanent prævæ consuetudines, efferatæque passiones, sensim edomandæ. Sicut Moyses Israeli dixit: *Ipsè Deus consumet na-*

Deut. 7.
21.

tionēs has in conspectu tuo paulatim et per partes : non poteris eas delere pariter.

Circa singula peccata considerabuntur tria. 1. Quomodo peccatur, etiam venialiter. 2. Damna provenientia, et pœnæ in hâc et in futurâ vitâ debitæ. 3. Præmium vincentis.

MEDITATIONES

SUPER CAPITALIA PECCATA.

MEDITATIO XVIII.

De superbiâ.

PUNCTUM PRIMUM.

Quid sit, et quomodo peccetur ?

EST appetitus excellentiæ inordinatus, de bonis sive corporis, sive animi. Habet quatuor actus.

Ioa. 10. 13. 1. Cùm tribuit sibi quod est Dei, veluti dicens : *Quis noster Dominus est ?* 2. Cùm à Deo recognoscit, sed tanquam debitum suis meritis, quod est gratiæ. 3. Cùm plura præsumit, quàm habeat. 4. Cùm in habitis se excellere putat alios, aut cupit certè quod sibi cedant.

Vitia. Ex superbiâ multa oriuntur vitia. 1. Vana gloria, quâ appetitur æstimari et laudari ab aliis. Hujus actus sũnt : gloriatio de bonis habitis, ac si ea non

accepisset à Deo ; vel de iis etiam quæ non habet, vel etiam de malis : deinde, studium placendi hominibus propter laudem : denique inane gaudium, quòd placeat illis, et in æstimatione sit ; et est vana gloria, detestabilior de bonis animi, præsertim virtutibus, quòd hæc corrumpat. 2. Ex superbiâ oritur jactantia ; cujus actus sunt, laudare seipsum, venditare quæ non habet, aut exaggerare quæ habet, et inaniter propalare quæ suppressenda forent. 3. Ambitio honorum et dignitatum, quæ inordinata est cùm appetit supra merita, aut mediis non convenientibus, aut affectu nimio, quasi finem constituendo. 4. Præsumptio, quâ, laudis appetitu, majora suis viribus præsumit, et audet. 5. Hypocri-sis, simulando bonam intentionem, cùm sit vana ; aut bona operando, causâ gloriæ. 6. Pertinacia, ubi par erat cedere alieno judicio ; vel cùm tuetur suum, ne errasse videatur. 7. Contemptus aliorum, non inferiorum tantum, sed etiam æqualium et superiorum : *Superbia enim ascendit semper.* Unde existunt innumerabilia peccata, discordiæ, rixæ, maledicta, inobedienciæ, blasphemix. Circa hæc meditans, ingrediar in meipsum et recognoscam in singulis meos defectus, memet acriter reprehendens : *Miser, quid habes quod non accepisti ? Jam dives factus es ; jam saturatus es, et jam solus regnas : Et nescis quia tu es miser et miserabilis, et pauper, et cæcus, et nudus ? Quid superbit terra et cinis ? Pauperem superbum odit Deus.*

Ps. 73. 23.

1. Cor. 3. 7.

Apoc. 3.

17.

Ecc. 10.

9. 25. 4.

PUNCTUM II.

Pœna
superbiæ.
Matt. 23.
12. Damna superbiæ. Ea indicantur illis verbis : *Qui se exaltat, humiliabitur.* Ubi triplex pœna significatur : Et quòd 1. spolietur bono habitu ; et quòd 2. frustretur desiderato ; et quòd 3. pro exaltatione subeat humiliationem. Sic Lucifer amisit gratiam et dona , quibus ornatus fuerat ; non attigit quò aspiravit , et pro excelso solio , præcipitatus est in profundum luti. Quo exemplo Christus gloriantes discipulos repressit : *Videbam Satanam sicut fulgur de Cælo cadentem.* Ita Adam , Nabuchodonosor , Herodes , et alii.

Luc. 70.
18. Deinde superbos destituit Deus extraordinariis auxiliis , et labi sinit etiam in fœda peccata ; quæ est pœna maxima. De Ananiâ et Saphirâ affirmat Basilius , quòd affectantes gloriam ex venditis facultatibus , permittente Deo , partem sibi reservaverint ; undè et laudem facti , et vitam ipsam perderunt. Denique consideranda est æterna confusio , quam subibunt elati , quando eis impropèrabitur à superbis dæmonibus : *Et tu vulneratus es sicut et nos ? Nostrî similis factus es : detracta est ad inferos superbiitua.* O trabs superbiæ in oculo , quæ non sinis videre ! Amove ut videam , Jesu humillime !

Confusio.
Ite. 14. 10.
Matt. 7. 3.

PUNCTUM III.

Matt. 23.
12. Merces humilium : *Qui se humiliat, exaltabitur.* Primò educitur ex statu abjectionis , et miseriis.

Deinde conservata ipsi manent dona accepta. Deum ad ampliora evehitur. Peccator seipsum humilians , eruitur à peccatis , recipit amissam gratiam , exaltatur ad dignitatem Filii Dei. Sic publicanus descendit justificatus coram Deo , præ superbo pharisæo ; et impius Achab , quia se humiliavit , avertit intentatum supplicium. Quòd si peccator humilis exaltatur , quomodo justus humilitatis studiosus ? Augebitur haud dubiè copiosis gratiæ donis. Ergò , *quanto magnus es , humilia te in omnibus ; et coram Deo invenies gratiam.* Sic Dei Mater exaltata est propter humilitatem suam : quin ipse Filius Dei. Nam generalis est regula absque exceptione : *Qui se humiliaverit, exaltabitur.*

Merces
humilium
triplex.
Exempla.
Eccel. 3. 20.
Mat. 23.
12.

Insurgam in meos circa hoc defectus , contrariisque actibus eos extirpare conabor ; initio facto ab humiliatione in rebus externis , quæ facilior est. Nihil porrò , teste Bernardo , *facilius est volenti, quam humiliare seipsum.* Nam , si exaltare me velim , erunt qui obstant : si autem humiliare , nemo repugabit. Est autem expedita ac unica ratio vincendi superbiâ , *humiliatio* , ut idem ait Bernardus.

Extirpatio
viii.
Serm. 7.
quadrag.

MEDITATIO XIX.

De vitio gulæ.

PUNCTUM I.

Gulæ pec-
catur.

EST cibi et potûs inordinatus appetitus. Peccatur autem quinque modis. 1. Si contra præceptum vescamur velitis ab Ecclesiâ, vel ab instituto, vel ex voto. 2. Si immoderate in quantitate, cum gravi valetudinis corporis incommodo, vel animæ periculo; aut bibas usque ad iudicii turbationem, vel amissionem. 3. In qualitate; si exquisitis et pretiosis supra statum, gulæ causâ. 4. In circumstantiis; si tempore aut loco non convenienti, aut sæpius, quam par est, aut contra regulam tui instituti. 5. In modo; si nimis avidè et indecenter ingurgitando, quasi quis in cibum sit absorptus; vel ob solam oblectationem. De his examinabo meipsum, quòd vix absque culpâ vescar: et proponam meliora.

PUNCTUM II.

Peccat. Sibi ipsi. Eccl. 31. 23. Prov. 23. 29. Luc. 21. 34. Pænæ in gulosos. Ipsa gula secum pœnam adfert: *Vigilia, et cholera, et tortura, viro infranito.* Læditur enim sanitas et mors acceleratur: Et, *Cui vis: cui rixæ? cui sine causâ vulnera? nonne his qui morantur in vino, et student calicibus epotandis?* Et Christus monet: *Attendite vobis, ne forte graventur corda vestra crapulâ et ebrietate, et superveniat in vos repen-*

De vitio gulæ.

sina dies illa. Ampliùs, ineptum reddit orationi, et indignum spiritualibus consolationibus, quòd indulgeat carnalibus; facit inertem ad res magnas divini obsequii: et qui à tam infirmo hoste superatur, quomodo vincet fortiores?

Deinde considerandæ pœnæ à Deo inflictæ ob gulam. Primi parentes è paradiso pulsati fuerunt. Judæis in deserto carnes appetentibus, cum haberent cœlestis manna, ira Dei ascendit super eos, et occidit pingues eorum, cum adhuc escæ eorum essent in ore ipsorum. Alias occisa sunt viginti tria millia; quando sedit populus manducare et bibere, et surrexerunt ludæi; videlicet in venerationem idoli. Quin propheta occisus est à leone, quòd comedisset contra Dei mandatum. In alterâ etiam vitâ peculiariter cruciabantur: ut ille dives, qui epulabatur quotidie splendide: postea verò expetiit vel guttam aquæ, quæ ipsi est denegata. Et contra Babylonem pronunciat: *Quantum glorificavit se, et in deliciis fuit; tantum date illi tormentum et luctum.* Heu nolim, ut *Esau*, pro obsonio vendere primogenita mea!

PUNCTUM III.

Merces temperantiæ. Ipsa sibi est merces, quando sanitatem tuetur, et vitam producit, animum aptat suis functionibus, et dominari facit appetitui, et capacem reddit cœlestium, et ad magna expeditum: *Vitia comprimunt, mentem elevat, virtutem largitur.*

Animâ. Deinde remunerat abstinentiam Deus melioribus deliciis spiritûs, ut fecit erga Danielem et socios. Moysem etiam et Eliam per jejunium ad sui consortium assumpsit, et in Transfiguratione adhibuit testes. Post hanc verò vitam assidere facit mensæ suæ, et singulariter reficit abstinentes. O, sim ex illis! *Gal. 5. 24.* Crucifigam nunc *carne* meam cum vitis et concupiscentiis, ut illic epulari valeam. Per sitim, fel, et acetum illud tuum te obsecro, bone Jesu, merear placare te cum Ninivitis, et pro tot culpis satisfacere.

MEDITATIO XX.

De Luxuriâ, et bono Castitatis.

PUNCTUM I.

*Luxuria
fit cogitatione.*

Verbo.

QUID sit. Est inordinatus appetitus delectationis carnalis. Peccatur 1. Cogitatione, cum voluntas in rem cogitatum consentit, vel deliberatè se oblectat ipsâ cogitatione, absque proposito perficiendi rem; quæ vocatur morosa delectatio: vel si minùs deliberatè oblectatur, saltem negligenter repellit cogitationem, aut ejus causam. 2. Peccatur verbo, aut aliquo sensuum exteriorum: verbo, proferendo inhonestâ; auditu, spontè præbendo aures talibus; visu, cum spectantur provocantia, vel leguntur; odoratu et gustatu, cum inde pellicimur ad inhonestâ: tactu, cum mollioribus quis utitur, cum irritamento libidinis; nam tactus alioqui corporum est consum-

De Luxuriâ, et bono Castit. 89

matio peccati, et pertinet ad opus. 3. Peccatur opere *1. 1. 1.* consummato; vel se polluendo, vel alteri committendo: et hoc pro qualitate personæ est multiplex peccatum; si alter sit voto castitatis obstrictus, aut religiosus, aut conjugatus; aut si consanguinei. Extra etiam commistionem merus tactus suimet, vel alterius, causâ delectationis, est peccatum mortale.

PUNCTUM II.

Pœnæ. 1. Quæ ex ipso peccato nascuntur: nam *Pœnæ. Sibi ipsi. Prov. 23. 32.* Blandè ingreditur, sed in novissimo mordebit ut coluber, et sicut regulus venenum diffundet. Morbi, infamia, depauperatio, mors, sunt luxuriæ fructus; et Paulus incestuosum tradidit *Satanæ in interitum carnis*, ut in corpore à dæmone cruciaretur. 2. *Pœnæ à Deo inflictæ in hâc vitâ.* Diluvio obruit mundum, Sodomam incendit; ex Israelitis unâ die viginti tria millia occidit; nepotem Jacob, ob fœsum semen, morte percussit; filios Heli perire fecit in bello: Samson autem, ob mulierem, in servitutem venit. Quid David, quid Salomon propterea passi sunt? Quòd si isti, quin tu times? 3. *Pœnæ futuræ.* *Infernus. Sap. 11. 17.* Per quæ peccat quis, in iis acerbissimè cruciabitur. Pro oblectatione cogitationum, horrendis vexabitur imaginibus; sensus singuli proprio afficientur tormento; totus homo immersus stagno ignis et sulphuris, pro brevi voluptate, æternum ardebit. Ergo fugite fornicationem, ait Paulus: fuga est præsens remedium. Unde *1. Cor. 6. 18.* etiam ait: *Fornicatio nec nominetur in vobis. Ipsum Eph. 5. 3.*

nomen usurpari non debet, ne, rei imagine representatâ, polluat mentem.

PUNCTUM III.

Actus 6
Castit. Bonum castitatis comparatur lilio, ob sex actus tanquam folia candidissima. 1. Custodia visus et auditus, ne quid subeat in animum impuri: hi sunt custodes castitatis. 2. Tum aliorum sensuum, odoratus, gustatus, et tactus mortificatio, ne quem igniculum suppeditent. 3. Sermonis, et motuum omnium corporis, gestuumque, modestia virginalis, necnon ipsius vestitus moderatio, ac decens compositio: ut nihil insit solutum, ac leve. 4. Circumspecta familiaritas et conversatio cum hominibus, cavendo ne quid subrepat à puritate alienum. 5. Provida declinatio occasionum, tam internarum, quam externarum. Internæ sunt: Superbia, in quam Deus animadvertere solet permissione lapsus, undè humilietur homo, et confundatur; deinde ira, quæ exardescit sanguis, tum otium, per quod diffluit mens, et totus homo. Externæ autem sunt varix, à loco, à tempore, à sociis. *Qui amat periculum, peribit in illo.* 6. Puritas cordis ab incursu malarum suggestionum; et corporis, ab involuntariis etiam motibus et illusionibus, tam per vigiliam quam per somnum, quantum homini possibile est.

PUNCTUM IV.

Multiplex favor Dei erga castos. 1. Favor, præsidium angelorum peculiare; nam hi delectantur sui similibus, libenterque illis assistunt. Sic in fornace tribus pueris adfuit angelus: *Et excussit flammam ignis, et fecit medium fornacis quasi ventum roris flantem.* Ita, in ardore tentationis, excutiunt flammam, ne mentem subeat per consensum; et rore cælesti ardorem carnis restinguunt; atque in gratiarum actionem, pro victoriâ erumpere animam faciunt, unâ cum tribus pueris in camino ignis. 2. Favor à peculiari ipsiusmet Dei protectione, qui *passatur inter lilia.* Quare ingruenti tentationi objiciam illud Susannæ: *Melius est mihi mori quam peccare in conspectu Domini.* 3. Favor, quod pro spretis nuptiis Deus sibi peculiariter animam despondet, juxta promissum Christi: *Qui uxorem reliquerit, centuplum accipiet in hac vita:* non centum uxores, sed quod excedit centuplo omnes conjugales voluptates. Nōrunt casta pectora. 4. Favor, multiplicatio prolis. Ne vel hic fructus desit prolis, sunt multiplicia opera bona, quibus se exercet, qui divisus non est per curas matrimoniales, sed uni Deo lucrificat: ut sit non solum frater, et soror, verum etiam mater Christi; quod ipse Dominus asseruit. Quare non dicat Eunuchus: *Ecce ego lignum aridum: quia hæc dicit Isa 56. 3, Dominus Eunuchis: Dabo eis in domo meâ locum et nomen melius à filiis et filiabus: nomen sempiternum dabo*

Favor Angelorum.

Dan. 3. 49. 50.

Dei.

Cant. 2. 16.

Dan. 13. 23.

Nuptiarum celestium.

Luc. 18. 29.

Filiorum spirituum.

Mat. 13. 50.

Isa 56. 3. 4. 5.

Extraor-
dinaria. eis, quod non peribit. 5. Favor: quod, quia supra hominem se per castimoniam attollunt, Deus extra ordinem castos exultat. Sic B. Mariam, ut fieret Mater Dei; Joannem, ut dilectus haberetur, et in sinu recumberet, et tam sublimes futurorum revelationes acciperet. Elias, Elisæus, Daniel, ejusque socii, mirificati sunt ob meritum castitatis. 6. Favor: quod sequuntur *Agnum*, quocumque ierit, singulari societate ei inhaerentes. O liceat mihi, Agne innocentissime, unâ tecum per ista Cœli spatia discurrendo modulari canticum novum, quod incoinquinatâ solùm animæ cantare possunt.

Sequitur
Ag.
nom.
Apoc. 14. Istæ sex prærogativæ erunt mihi munimento adversus tentationes: meque obfirmabo, dicens cum Genes. 39.
9. Joseph: *Quo modo possum hoc malum facere, et peccare in dominum meum?* Quin pallium, et adhuc facultates omnes, honorem, vitam ipsam posthabebo, ut merear, uti Joseph ad regnum Ægypti, ita ipse ad complexum cœlestis Sponsi per studium castitatis aliquando perlingere.

MEDITATIO XXI.

De avaritiâ.

PUNCTUM I.

Avaritiâ
peccatur
3 modis. Quid sit avaritia. Est inordinata appetitio divitiarum. Peccatur autem 1. Si aliena quis concupiscat, contra præceptum decimum; vel etiam sibi

usurpet, invito domino, contra septimum. 2. Si malè utatur propriis, non impertiens egentibus, quando ex justitiâ, vel ex caritate misericordiâque tenetur. 3. Si nimio studio feratur, ut propterea negligat alias obligationes quibus tenetur; vel admittat aliqua alia peccata, ut sunt mendacia, perjuria, fraudes, violentiæ. Nam *radix malorum omnium est cupiditas*, teste Paulo. 4. Si voto paupertatis adstrictus usurpet sibi aliquid de communibus absque superioris licentiâ; vel si alienet, dando, vel donatum accipiat sine ejusdem facultate; vel si concessis utatur affectu inordinato, tanquàm propriis; vel si queratur et murmuret, cum subtrahuntur. 5. Si quis opera virtutis exerceat præcipuo fine lucri, vel lucri causâ omittat exercere. Avaritia vocatur à Paulo Eph. 5. 5.
Coloss. 3.
5. *idolorum servitus*, quia, tanquàm Deo cuidam, servitur cupiditati, et omnia ejus causâ fiunt. Absit à me hæc impietas.

PUNCTUM II.

Danna 3.
Sibi ipsi. Pœnæ avari. 1. Ipsa avaritia est avari ultor, miserimâ servitute illum premens, quam sentit in conquirendis tuendisque bonis. Item tanquàm spinæ animam illius pungunt, tum curæ, tum remorsus conscientiæ, ut nec terrenis quietè fruatur, et cœlestia amittat: velut Judas avarus, qui inter cœlum et terram medius erepuit. 2. Solet eam Deus in hac vita punire: ut Achan, quod surripisset de spoliis, jussu Dei lapidatus est; Nabal, quod Davidi

tunc egent negasset subsidium, Deo animadvertente, extinctus est; Jezabel, ob adeptam vineam, Deo disponente, à canibus devorata est; Ananias et Saphira, ob partem pretii defraudatam, conciderunt repente mortui; Giezi, ob accepta munera contra Elisæi mandatum, leprosus evasit; Judas furari solitus de oblatis, et Magistri venditor ex avaritiâ factus, suspendio voluntario interiit. Et ecce quomodo hæc pestis omne genus hominum corruptit, à regibus usque ad apostolum! 3. Æterna subsequetur eos egestas, qualis illa Epulonis; et memoria prioris abundantiae excruciat magis.

PUNCTUM III.

Avaritia vincitur mortificatione.

PRÆMA virtutis oppositæ. 1. Duobus modis avaritia vincitur: vel frænando inordinatum appetitum habendi; vel renunciando rebus habitis et speratis, quò sic appetitus ipse ab animo radicatus evellatur. Uterque modus potest intelligi per paupertatem spiritus, cui promittitur regnum Cælorum; sive hoc sit vita æterna, sive, quod Paulus etiam vocat regnum Cælorum in hac vita, *justitia, pax, gaudium in Spiritu sancto*. Est autem justitia meliorum divitiarum copia, nempe honorum operum. Pax autem est à molestarum curarum perturbatione quies, quales ingerit avaritia: denique gaudium spirituale, à pacatâ conscientia. 2. Qui, victâ cupiditate, distribuit sua liberaliter in pauperes, Deum erga se liberalem experietur, tum in temporalibus, tum in spiri-

liberalitate.

tualibus bonis refundendis, sicut promisit: *Date et Luc. 6. 38. dabitur vobis: mensuram bonam et confertam, et cogitatam, et superfluentem dabunt in sinum vestrum.* Addit: *Eadem quippe mensurâ, quâ mensi fueritis, remelietur vobis;* quasi dicat: Si vestra creverit liberalitas, etiam divina erga vos. Quibus suffragatur Sapiens: *Alii dividunt propria et diviores sunt; alii* Prov. 11. 24. *repetunt non sua, et semper in egestate sunt. Anima, quæ benedicit, impinguabitur, et qui inebriat, ipse quoque inebriabitur.* 3. Peculiare præmium iis promittitur, qui de facto omnia sua relinquunt, centuplum in hac vitâ, et postea æternum, cum prærogativâ considerendi ad judicandum tribus Israel. Tu qui propter nos egenus factus es, et in testimonium mori nudus voluisti, aufer à me omne caducum desiderium, ut tuæ opulentiae particeps in Cælo fiam!

Præmio celesti.

Concipiendi sunt affectus in primo puncto indicati. 1. Ut habitis contentus sim, quamvis modicis, neque appetam aliena. 2. Ut iisdem benè utar, et liberaliter in pauperes. 3. Ut sine affectu habita possideam, quasi non habens. 4. Ut libenter etiam experiar defectum, causâ Christum imitandi. 5. Serviam Deo; non ob temporalia, sed quia dignus est, et ut assequar æterna.

Proposita quinque.

MEDITATIO XXII.

De Irâ.

PUNCTUM I.

Ira est appetitus inordinatus vindictæ, cum ac-
 censione sanguinis circa cor. Peccatur 1. *Mente*: si
 concipiat quis odium personæ offendentis, si ulcisci
 proponat, si saltem desideret ei quidpiam mali eve-
 nire; si gaudeat de malo eveniente, aut tristetur de
 illius bono. 2. *Peccatur verbo*; cum ex affectu vin-
 dictæ prorumpitur in convicia, aut detractionem,
 aut imprecationes malas, aut contentiones, rixasque
 verborum. 3. *Opere*; cum ex vindictâ infertur ali-
 quod damnum, in corpore, aut rebus, propriâ auc-
 toritate; vel, si à magistratu flagitatur, id fit ex
 odio personæ, non sincero amore justitiæ; vel si
 inexorabilis planè homo sit ad condonandum. Porrò
 ex irâ existunt lites, factiones, belia.

Iræ affinis est impatientia, quæ propriè non est
 appetitus vindictæ, sed immoderata tristitia ex in-
 commodis occurrentibus, et conatus repellendi illa.
 Ex quo affectu nascuntur varia peccata. In Deum
 quidem, per modum querelæ; et aliquando cum ex-
 pressâ blasphemâ; in alios autem, exhibendo se
 morosum, et asperum, et inquietum, contra bo-
 num pacis; imò in ipsas bestias, præ impatientiâ
 sæviendo, aut in res etiam inanimatas involando.

Præterea

De Irâ.

Præterea in seipsum insurgit, mortem optando,
 vitæ tædio, ex impatientiâ malorum; vel morsu,
 aut simili impetu in semet irruendo.

PUNCTUM II.

Pœnæ. 1. Ipsa ira est sibi pœna, quia est velut
 phrenesis quædam, mentisque insania: imò quasi
 malus dæmon possidens hominem; similia enim ob-
 sessis à dæmone agit. Deinde sic turbat animam,
 ut incapacem reddat cœlestium, et inhabitantis Spi-
 ritûs sancti, qui non requiescit nisi super quietum
 et humilem. 2. Deus ulciscitur ultores, jam à prin-
 cipio. Ultio dabitur septuplùm de Cain; de Lamech
 verò, septuagies septies. Sed illud præcipuum quod
 Christus pronuntiavit: *Ego autem dico vobis, quia
 omnis qui irascitur fratri suo, reus erit iudicio. Ante-
 quam prodeat foràs ira, jam apud Deum instituitur
 iudicium: Qui autem dixerit fratri suo, Raca, reus
 erit concilio. Si erumpat in signum, de ampliore
 pœnâ consultatur: Qui autem dixerit, Fatue, reus
 erit gehennæ ignis. Hic, jam hoc ipso est reus æternæ
 damnationis, quando apertam contumeliam jactit:
 quid, si pejus aliquid inferat? 3. Illic, duplici tor-
 quebitur igne, iracundiæ et flammæ: nam eo quòd
 impatientissimè feret flammam, nec vitare poterit,
 rabie percitus augebit incredibiliter cruciatum. In
 quo differunt animæ justæ purgatoriî, quòd pœnas
 ferunt patienter, indeque referunt solatium suæ cons-
 cientiæ.*

F

Fuga. Hinc discam primò, declinare omnem motum iræ; qui suspectus est, quando etiam sumitur zelo justitiæ, ne subsit appetitus propriæ vindictæ. Secundò, insurgentem initio opprimam, ne invalescat: nam *scintilla unâ augetur ignis*, ut Sapiens ait; nec est facile auctum extinguere.

PUNCTUM III.

Bonum compressæ iræ, sive mansuetudinis et patientiæ, quibus frænatur. Nam mansuetudo aversatur nocere cupiam, et comem se exhibet etiam inferentibus injuriam: patientia sustinet mala illata, ne idcirco homo exorbitet, aut indignum aliquid faciat.

Fructus. Fructus istarum virtutum sunt. 1. Pax cordis; *quia mansueti possidebunt terram*; in potestate habebunt seipsos: *In patientiâ vestrâ possidebitis animas vestras*. 2. Mansuetudo reddit amabiles: *Qui in mansuetudine opera sua perficit, super hominum gloriam diligetur*. 3. Patientia autem facit spectandos et admirabiles apud alios: *Melior est patiens viro forti; et qui dominatur animo suo, expugnatore urbium*. 4. Faciunt Deo amabilem, et accessum ad Deum pandunt, exemplo Moysis, ob insignem mansuetudinem. Quare jubet Paulus: *Volo viros orare in omni loco, levantes puras manus, sine irâ et disceptatione*. 5. Tales habent spiritum Christi. Unde discipulis cupientibus venire ignem de caelo in Samaritanos, quod non receperunt ipsos, Dominus ait: *Nescitis cujus spiritus estis: meus certè non est ultionis spiri-*

De Invidiâ.

tus, sed benedictionis. Unde Petrus de illo: *Cùm malediceretur, non maledicebat; cùm pateretur, non comminabatur*.

MEDITATIO XXIII.

De Invidiâ.

PUNCTUM I.

INVIDIA est tristitia de bono proximi, quâ nostrum excedit, vel obscurat. Oritur ex superbiâ, et comitem habet iram. Et ita utriusque actus, veluti odium proximi, quia illius successus me obscurant, gaudere de proximi depressione, tristari de laude, minuere illam, detrahere.

Invidia distingui potest, juxta genera rerum quasi objecta invidiæ. 1. De bonis externis aut corporis, quod præcellat quis divitiis, dignitate, honore, gratiâ hominum, corporis dotibus: et hæc est mundana. 2. De bonis intellectualibus. 3. De bonis virtutum. 4. De ipsâmet caritate et gratis gratuitis: quod est peccatum in Spiritum sanctum; quale fuit Luciferi, ut ideò struxerit homini insidias ad peccandum. *Invidiâ enim diaboli mors introivit in orbem terrarum*. Quare invidi illum imitantur. Proh res indigna!

PUNCTUM II.

Pœnæ. 1. Ab ipsâmet invidiâ: nam exsiccat ossa, fovetur perindè bonis ac malis eventibus, et difficile

Prov. 14.
30.
Exempla.

curatur, quia, quod vilis sit animi, celatur. 2. Ab exemplis: Cain occidit fratrem, voluit occultare Deo crimen, desperavit de veniâ. Joseph, à fratribus per invidiam venditus, evasit illorum dominus. Dathan et Abiron in Moysen insurrexerunt, et absorpti sunt à terrâ. Saül in Davidem insanivit, et periit. Judæi Messiam suum crucifixerunt, in caput suum. 3. In inferno crudeliter eos rodet gloria sanctorum; præsertim ex collatione abjectionis propriæ, atque miserix. Quare *væ illis, qui in viâ Cain abierunt*; similiter fratres suos prosequentes: *Et errore Balaam, mercede effusi sunt*; malis consiliis eosdem subvertere studentes: *Et in contradictione Core perierunt*; non ferentes sibi alios præferri.

Infernus.

Jude.
11.

PUNCTUM III.

Caritatis
actus.

Bonum contrariæ virtutis quâ mortificatur invidia. Ea est caritas; in tribus præsertim actibus. 1. In-surgentes motus invidiæ statim opprimit. 2. Gaudet de bono proximi, perinde ac de proprio. 3. Optat alios excellere omnibus bonis, nihil inde sibi decidere putans.

Dei glor.

Urgemur ad hanc virtutem, quod gloriam Dei et commune bonum oportet præferre proprio. Quare si ita Deus disponit, ut alii excellent, excelsi animi est gratum id habere. Proinde non ut Josue feremus ægrè quod alii prophetent; sed cum Moysè dice-mus: *Quis tribuat ut omnis populus prophetet?* Nec invidiâ tangemur, ut discipuli Joannis, quod Je-

Num. 11.
29.

De Acediâ.

sus baptizaret, et ad eum fieret concursus; sed respondebimus cum Joanne: *Qui habet sponsam, sponsus est; amicus autem sponsi gaudet propter vocem sponsi. Hoc ergo gaudium meum impletum est. Illam oportet crescere, me autem minui.* Deinde, si gaudeam de bono proximi, facio illud meum; et demereor Deum, ut me pluribus augeat. Si doleo de illius malo, Deus vicissim me à propriis expedit. Prætereà, sic agendo, referam fructus caritatis; qui sunt *pax, et gaudium in Spiritu sancto*; et imitabor statum beatorum, ubi singuli, suâ conditione contenti, per unionem caritatis communicant in bonis omnium, tanquam de propriis exultando, gratiasque agendo. Itaque *Æmulemur omnes in bono*, contentes ad summam virtutem, non studio vincendi, sed Deo placendi quàm maximè.

Joan. 3.

29.

Rom. 14.

17.

Gal. 4. 18.

MEDITATIO XXIV.

De Acediâ.

PUNCTUM I.

Acediâ est tristitia inordinata et tædium actuum studiosorum et laudabilium. In quo peccatur variè. 1. Peccatum: nimius timor difficultatum quæ virtutem comitantur; unde tædium. 2. Pusillanimitas, unde etiam occultantur talenta, nec exeruntur. 3. Languor in exequendis obligationibus; cum repugnantia, et ex necessitate magis quàm voluntate, et ob fines vi-

Acediâ
peccatur
9 modis.

les. 4. Inconstantia in bonis actionibus; vel variando ex tædio, vel non perducendo ad exitum. 5. Diffidentia superandi difficultates, usque ad desperationem. 6. Aversio à spiritualibus viris; quòd nobis non sapiant spiritualia, vel quòd ab eis moneri sit odiosum. 7. Otiositas et somnolentia, maxime in spiritualibus. 8. Evagatio per varia ad levandum tædium; vel laxando frænum cogitationibus quibuscunque, vel solvendo linguam, cæterosque sensus in omnia obvia, vel etiam de loco in locum obeundo, ut nullibi, ut nullà in re consistere valeat. 9. Ex totâ hâc hominis habitudine sive dispositione oriuntur innumerabiles culpæ omissionis, et negligentiae infinitæ, in omnibus actionibus debitis.

PUNCTUM II.

Damna. Damna acediæ. Est valdè periculosa, et proclivis ad lapsum; arcet consolationes divinas, dat locum tentationibus dæmonis, qui, assumptis secum pluribus nequioribus, occupat domum illam tanquam vacantem. Multam quippe malitiam docuit otiositas. Et de tali dicitur: *Per agrum hominis pigri transivi; et ecce totum repleverant urticae, et operuerant superficiem ejus spinæ, et maceria lapidum destructa erat.* Horrida nimirum fit anima et pervia viatoribus, hoc est, dæmonibus. Qui propter frigus arare noluit, mendedabit æstate, et non dabitur illi. Qui sectatur otium, replebitur egestate. 2. Quin justii ipsi ab acediâ patiuntur damna. Nam maledictus homo, qui facit opus Do-

Damna.

Ene. 11.
26.Eccli. 33.
29.Prov. 24.
30.Prov. 20.
4. c. 28.
19.

Justi.

Jerem. 48.
10.

mini fraudulenter, sive negligentem; et tepidi revolvuntur à Domino, et onus Christi suave fit ipsis grave. *Pigrum dejicit timor*: remittit studium, metu difficultatis. Et *desideria occidunt pigrum*: quia vult et non vult; sicque augitur sine fructu. 3. Sed et in alterâ vitâ, qui talentum domini sui defodit, ejicitur in tenebras exteriores: sicut et Judæi ignavi exclusi sunt à terrâ promissionis, duobus exceptis impigris, qui ad pergendum cæteros hortati fuerant.

PUNCTUM III.

Fructus ex victoriâ acediæ. 1. Fit labor levis et fructuosus, qui alioqui gravis, et inutilis est acedioso. Et talibus dicitur: *Jugum meum suave est, et onus meum leve.* Et hi unâ horâ promerentur, quantum alii toto die portantes pondus diei et æstatis; quia cum fervore laborant. 2. Singulariter placeat Deo, quòd ei alacriter serviatur. *Hilarem datorem diligit Deus*: sicut ipse impertit hilariter hominibus, quæcunque donat; et talium petitiones, et desideria cordis exaudit; quin prægustare facit lætitiâ, quâ in Cælo sancti obsequuntur Deo. O Deus! Redde mihi lætitiâ salutaris tui, et Spiritu principali confirma me. Fac ut, quemadmodum tu exultasti ut gigas ad currendam viam longè difficillimam, ita et ego. *Viam mandatorum tuorum cucurri, cum dilatasti cor meum.*

Apo. 3.
16.

Prov. 18.

8. c. 24. 25.

Matt. 25.

28 et 30.

Bona et
fructus.Matt. 11.
30.Matt. 20.
12.

2 Cor. 9. 7.

Ps. 50. 14.

Ps. 18. 6.

Ps. 118.
32.

MEDITATIO XXV.

Super Decalogi præcepta.

Visio.
Zach. 5. 2.
et 3.

HABETUR Zachariæ, cap. 5. *Ego video volumen volans: longitudo ejus viginti cubitorum, et latitudo ejus decem cubitorum. Et dixit ad me; hæc est maledictio, quæ egreditur super faciem omnis terræ; quia omnis fur, sicut ibi scriptum est, judicabitur, et omnis juratus ex hoc similiter judicabitur. Educam illud (scilicet volumen) dicit Dominus; et veniet ad domum furis, et ad domum jurantis in nomine meo mendaciter; et commorabitur in medio domus ejus, et consumet eam, et ligna ejus, et lapides ejus.* Hactenus visio. Tale quid in meditatione hæc ob oculos ponemus: librum, ex quo peccata mea contra Dei præcepta consignata sunt, simulque supplicia eis debita; quem jam super me advenientem intuebor, ad perdendum me cum omnibus.

Sensus
præcepto-
rum.

Præcepta considerari possunt dupliciter: et quæ continent quod est de necessitate salutis; et quæ, quod est perfectionis: vel, secundum id quod ad litteram vetant, aut præcipiunt; et secundum spirituales sensum. Atque hoc etiam in ipsis meditationibus indicatur.

PUNCTUM I.

Quomodo circa singula peccetur?

In primo præcipitur *cultus Dei*: quod pertinent virtutes, *fidei, spei, caritatis, et religionis*; contra quas peccatur contrariis actibus. Peccata contra decem præcepta.

Contra *fidem*, per idololatriam, aut infidelitatem aliam, et per solam dubitationem. Sed et est quoddam genus idololatriæ, pertinaciter suo judicio adhærere. *Quasi peccatum enim ariolandi est repugnare, et quasi scelus idololatriæ, nolle acquiescere.* Contra I. 1 Reg. 15. a3. Phil. 3. 19. Col. 3. 5. Et sunt, quorum *Deus venter est*: Et *avaritia est idolorum servitus*: Et *quidam dicunt se nosse Deum, factis autem negant.* Ta. 1. 16.

Contra *spem* peccatur per diffidentiam obtinendi veniam, aut consequendi gloriam; vel contra per præsumptionem ea assequendi, non adhibitis mediis necessariis.

Contra *caritatem*: cum Deo præponitur creatura, et hujus voluntas divinæ præfertur; vel, cum tepide amatur, et adeo, non ex toto corde, mente, et viribus.

Denique contra *religionem*, si debitus cultus negligatur.

In secundo præcepto prohibetur *juramentum*, si absit veritas, aut necessitas, aut reverentia. Quare peccatur, si aliter sentiam quam jurando affirmo, vel si non intendam implere quod promitto, vel si Contra II. De juramento.

non impleam juratum, cum est bonum. Si sit malum, peccatur implendo, sicut et jurando. Deinde, si necessitas absit interponendi divinam testimoniam, quia tunc leviter juratur. Denique, si absque reverentia, quae divino nomini summa debetur. Huc potest referri votum, praesertim juratum, in quod peccatur, differendo executionem, ut negligenter exequendo.

Contra III. De Festis. In tertio praecipitur *sanctificatio festorum*, quae perficitur, audiendo missae sacrum, et vacando ab operibus servilibus, aliaque agendo, quae divini sunt cultus. Peccatur autem contra agendo.

Contra IV. De honore parent. In quarto praecipitur *honor parentum*; qui non consistit in externam solum reverentiam, sed magis in obedientiam praestandam jussis illorum, et in subveniendi etiam necessitatibus corporalibus. Nec parentibus solum carnalibus observantia, obedientiaque debetur, sed aliis etiam superioribus, tam spiritualibus, quam civilibus. Quin omnes, ut suadet Apostolus Phil. 2. 3. totus, honorare se mutuo debent: *Superiores sibi invicem arbitantes*. Et tandem D. Petri consilio parentum Pet. 2. dum est: *Subjuncti estote omni humanae creaturae propter Deum*.

Contra V. De homicidio. In quinto prohibetur *homicidium*. Quod spectat quae de ira dicta sunt Meditatione 22. Sed et spirituale committitur homicidium sui ipsius, cum peccando vita gratiae perditur: et Paulus monet: *Spiritum nolite extinguere*; id quod fit divinas inspirationes veluti suffocando. Christus etiam ipse crucifigi-

ur, quando *qui semel illuminati sunt, et gustaverunt donum caeleste, prolabuntur, rursus crucifigentes sibi-melipsis Filium Dei, et ostentui habentes*: quia faciunt id, propter quod oporteret Christum secundo mori, nisi prima mors pro infinita sua virtute, ad omnia suffecisset. Praeterea occiditur spiritualiter proximus, quando ei scandalum praebetur, et occasio peccandi; et cum spiritualia ipsi auxilia non praebentur: sicut occidit pauperem, qui egenti non succurrit.

In sexto: *Non machaberis*, prohibetur adulterium et omnis luxuria: de quo Meditat. 20. dictum est.

Porro spirituale adulterium committitur, quando adhæretur creaturae, posthabito Deo, vero animarum Sponso. Genus etiam adulterii est, quo opera bona, verbaque divina adulterantur, quando non diriguntur in finem debitum. Oblivio etiam Dei per nimiam ad creaturae effusionem cordis, similis est adulterio, et quaedam rejectio sponsi.

In septimo *furtum vetatur*; de quo in Avaritia, Medit. 21. Furtum autem spirituale est, cum gloria soli Deo debitam, ex bonis omnibus mihi vindico; vel cum tempus Dei obsequio debitum suffuror, ut inaniter consumam; vel cum pro injuria, Deo peccatis meis illata, non satisfacio; vel cum pro acceptis beneficiis non reddo gratiam; vel cum voluntatem meam jam Deo dicatam subtraham, faciens pro libitu meo; vel cum usurpo mihi iudicium de intentione, factisque proximi, quae ad divinum spectant tribunal; vel si cum principe latronum dia-

Occasio spiritual.

Contra VI. De fornicatione. Adulterium spirituale.

Contra VII. De furto. Furtum spirituale.

bolo prædas agam de animabus, caritatem aliasque virtutum opes diripiendo, vastando.

Contra VIII. De falso testimonio. In octavo prohibetur *falsum testimonium*; quò spectant peccata linguæ, quibus honor aut fama proximi læditur: de quibus Meditat. 22. Item iudicium temerarium hùc refertur, et fictio, ad decipiendum proximum, per mendacium, hypocrisim, adulationem, et simulata officia.

Est etiam quoddam falsum testimonium in ipsum Deum, cum de illius bonitate, justitià, aut providentià non sentio, prout debeo; vel ita vivo, ut sim causa cur nomen ejus blasphemetur, aut lex ejus minori sit in pretio. Denique Deo mentior, cum non impleo vota, vel etiam proposita bona leviter depono.

IX. et X. Nonum et decimum præceptum in sexto et septimo continentur. Ista perpendens dolore et pudore afficiar, quòd, vel in uno peccans, *factus sum omnium reus*. Et est quodvis peccatum mortale quædam infidelitas, homicidium, adulterium, furtum, etc., ut expositum est. Quare in meipsum, ut talem, sancto zelo invehar, exprobrans mihi ipsi quòd talis fue-

Psal. 118. rim. *Exitus aquarum deduxerunt oculi mei, quia non custodierunt legem tuam.*

PUNCTUM II.

Dent. 27. 12. Maledictiones. Poenæ in transgressores præceptorum. Moyses multas et horribiles maledictiones in Dei nomine denunciavit. Suprema illa erit gravissima, quam infliget Matt. 25. Christus: *Ite, maledicti, in ignem æternum*. At scio, Domine,

Domine, quòd mineris ut parcas. Memento quòd pro nobis factus sis ipse *maledictum*, ut nos à maledicto liberares.

Deinde decem plagæ Ægyptiis inflictæ cum submersione in mare, repræsentant multiplicia flagella peccatorum, cum suprêmâ tandem in tartara detrusione. Tales etiam illæ septem plagæ, per angelos immittendæ ante diem judicii, quæ mortales reddent præ stupore attonitos. Præterea solent peculiaria peccata propriis vindicari pœnis: *Vir multum jurans implebitur iniquitate, et non decedet à domo illius plaga*: Et, *oculus qui subsannat patrem, aut matrem, effodiunt illum corvi de torrentibus, et comedant illum filii aquilæ*.

PUNCTUM III.

Præmia observatæ legis. Moyses vicissim in observatores legis multas confert benedictiones: temporales quidem pro conditione illius Testamenti; sed in quibus spirituales tantò ampliores indicentur, pro filiis Novi Testamenti. Sed nec temporales istis negantur, quando Dominus filiis suis promisit: *Et hæc omnia adjicientur vobis*; nam qui aperit manum suam, et implet omne animal benedictione, quantò magis filios!

Porro spirituales benedictiones comprehenduntur illo triplici genere bonorum, *honesto, utili, delectabili*. De honesto est illud: *Lex Domini immaculata, convertens animas, testimonium Domini fidele,*

DEFONT. Compend. I.

G

Prov. 3. 2. *sapientiam præstans parvulis. De utili: Longitudinem dierum, et annos vitæ, et pacem apponent tibi, si præcepta mea cor tuum custodiat. De delectabili: Justitiæ Domini recte, lætificantes corda. De utroque, nempe utilitate et suavitate? Judicia Domini... desiderabilia super aurum et lapidem pretiosum, et dulciora super mel et favum.*

Affectus doloris.

Colligi possunt tres affectus. 1. Dolor ob tantum bonum legis à me neglectum, cum transgressio contra extiterit mihi triplici modo onerosa. Nam dehonestat hominem, multa affert secum damna, et aculeo suo mordet conscientiam. 2. Fiducia consequendi omnes illas benedictiones, quam ingenerat fidelis custodia mandatorum; juxta illud: *Homo sensatus credit legi, et lex illi fidelis. Credit legi, promissa observatori bona redditum iri confidens: neque fallit illum lex, sed præstat abundè. Igitur, ne dixeris cum impio: Vanus est qui servit Deo; et quod emolumentum, quia custodivimus præcepta ejus? Quin convertere ad Dominum, et videbis, quid sit inter justum et impium, et inter servientem Deo, et non servientem ei.* 3. Studium legis: *Circunda eam gutturi tuo, et describe in tabulis cordis tui. Tabulæ istæ sunt tres: memoria, à quâ nunquam excidat; intellectus, qui assidue de illâ meditetur; voluntas, quæ ardeat illius desiderio. Quomodo dilexi legem tuam., Domine! totâ die meditatio mea est.*

Fiducias.

Ecclesi. 32. 3.

Homo sensatus credit legi, et lex illi fidelis. Credit legi, promissa observatori bona redditum iri confidens: neque fallit illum lex, sed præstat abundè. Igitur, ne dixeris cum impio: Vanus est qui servit Deo; et quod emolumentum, quia custodivimus præcepta ejus? Quin convertere ad Dominum, et videbis, quid sit inter justum et impium, et inter servientem Deo, et non servientem ei. 3. Studium legis: *Circunda eam gutturi tuo, et describe in tabulis cordis tui. Tabulæ istæ sunt tres: memoria, à quâ nunquam excidat; intellectus, qui assidue de illâ meditetur; voluntas, quæ ardeat illius desiderio. Quomodo dilexi legem tuam., Domine! totâ die meditatio mea est.*

Malach. 3. 14.

Homo sensatus credit legi, et lex illi fidelis. Credit legi, promissa observatori bona redditum iri confidens: neque fallit illum lex, sed præstat abundè. Igitur, ne dixeris cum impio: Vanus est qui servit Deo; et quod emolumentum, quia custodivimus præcepta ejus? Quin convertere ad Dominum, et videbis, quid sit inter justum et impium, et inter servientem Deo, et non servientem ei. 3. Studium legis: *Circunda eam gutturi tuo, et describe in tabulis cordis tui. Tabulæ istæ sunt tres: memoria, à quâ nunquam excidat; intellectus, qui assidue de illâ meditetur; voluntas, quæ ardeat illius desiderio. Quomodo dilexi legem tuam., Domine! totâ die meditatio mea est.*

Amor legis.

Prov. 3. 13.

Homo sensatus credit legi, et lex illi fidelis. Credit legi, promissa observatori bona redditum iri confidens: neque fallit illum lex, sed præstat abundè. Igitur, ne dixeris cum impio: Vanus est qui servit Deo; et quod emolumentum, quia custodivimus præcepta ejus? Quin convertere ad Dominum, et videbis, quid sit inter justum et impium, et inter servientem Deo, et non servientem ei. 3. Studium legis: *Circunda eam gutturi tuo, et describe in tabulis cordis tui. Tabulæ istæ sunt tres: memoria, à quâ nunquam excidat; intellectus, qui assidue de illâ meditetur; voluntas, quæ ardeat illius desiderio. Quomodo dilexi legem tuam., Domine! totâ die meditatio mea est.*

Psal. 119. 97.

Homo sensatus credit legi, et lex illi fidelis. Credit legi, promissa observatori bona redditum iri confidens: neque fallit illum lex, sed præstat abundè. Igitur, ne dixeris cum impio: Vanus est qui servit Deo; et quod emolumentum, quia custodivimus præcepta ejus? Quin convertere ad Dominum, et videbis, quid sit inter justum et impium, et inter servientem Deo, et non servientem ei. 3. Studium legis: *Circunda eam gutturi tuo, et describe in tabulis cordis tui. Tabulæ istæ sunt tres: memoria, à quâ nunquam excidat; intellectus, qui assidue de illâ meditetur; voluntas, quæ ardeat illius desiderio. Quomodo dilexi legem tuam., Domine! totâ die meditatio mea est.*

MEDITATIO XXVI.

Circa quinque sensus exteriores.

PUNCTUM I.

Quomodo circa eos peccaverim. 1. *Visu*: oblectando me, sine discrimine, quorumvis aspectu, vanitatis, aut curiositatis, aut etiam sensualitatis causâ; nec cavendo noxia. In modo etiam: sublimes aut vagos oculos circumferendo, in quibus maximè enitet modestia. 2. *Auditu*: patulas præbendo aures quibusvis sermonibus otiosis, vanis, scurrilibus, et nominatim detractoriis; contra verò, aversando pios sermones, monitaque salutaria.

De odoratu, gustu et tactu dictum est circa peccata gulae, et luxuriæ, sicut et de peccatis linguæ, in præcedentibus; quæ varia sunt, in Deum aut proximum. *Lingua enim, teste Jacobo, est universitas iniquitatis; et ignis inflammans rotam nativitatis nostræ, hoc est universam vitæ propriæ periodum. Sed et ex circumstantiis peccatur linguâ, cum verba à conditione statûs abhorrent, vel loco, aut tempore indèbitò, vel contra peculiarem regulam silentiî religiosi. Huc spectare possunt motus corporis, gestusque immodesti; nam, teste Sapiente: Amictus corporis et risus dentium, et ingressus hominûs, enuntiant de illo.*

PUNCTUM II.

Damna. Damna ex incustodiâ sensuum. Nam, ut ait pro-
Jerem. 9. pheta: *Ascendit mors per fenestras nostras; et: Oculi*
21. *Thren. 3.* *meus depredatus est animam meam.* Sic Eva decepta,
51. Dina oppressa, David expugnatus: et est anima.
Prov. 25. *Sicut urbs patens absque murorum ambitu, quæ facile*
28. *capitur.* Deinde per sensus invadunt animam mille
 rerum phantasmata, quæ passiones appetitûs com-
 movent; et quando non aliud, certè confundunt in-
 teriorem hominem, ut colligere se nequeat; et tan-
 dem exire foràs, et evagari ipsum etiam cogunt.
Agg. 1. 10. *Propter hoc prohibiti sunt caeli ne darent rorem, et ter-*
ra prohibita est ne daret germen suum. Privatur talis
 anima cœlesti influxu, redditurque infœcunda et
 sterilis.
Nam. 19. *Aptè huic convenit illud: Vas quod non habuerit*
19. *operculum, nec ligaturam desuper, immundum erit.*
Eccli. 28. *Ergo audi consilium bonum: Sepi aures tuas spi-*
28. *nis, et linguam nequam noli audire, et ori tuo facilo*
ostia, et seras auribus tuis; et attende, ne forè labaris
in linguâ, et cadas in conspectu inimicorum insidiantium
tibi, et sit casus tuus insanabilis in mortem.

PUNCTUM III.

Mortifi- Bona ex sensuum custodiâ provenientia. 1. Dum
centio sen- *occluduntur sensus vanitatibus, aperiuntur Deo,*
suum bo- *cui placet valdè mortificatio illorum; fit enim anima*
na. *hortus conclusus in quo libenter diversatur Sponsus;*

Circa intern. anim. potent. 115

impletur Christi monitum: *Cùm oraveris, intra in cu-* Matt. 6. 6.
biculum tuum, et, clauso ostio, ora Patrem tuum in abs-
condito. 2. Qui sensibus rectè utitur, et ex Dei vo-
 luntate, vicissim per eos haurit, quo juvetur in spi-
 ritu, et in Deum attollatur. Porro, sicut *fons de eo-* Jac. 3. 11.
dem foramine non emanat dulcem et amaram aquam, ita
 non convenit ut quibus sensibus benedicimus Deum,
 iisdem abutamur ad illius offensam. 3. Modestia sen-
 suum et exteriorum motuum œdificat mirum in mo-
 dum intuentes, et ad videndum propiùs quod intus
 est, allicit: *Modestia vestra,* inquit Paulus, *nola*
sit omnibus hominibus; quippe ad exemplum conferens
 plurimum. Motivum autem addit: *Dominus enim* Phil. 4. 5
propè est: Sic vos gerite, ut qui in Dei præsentia
 versamini. 4. Propria cuique sensui reddetur merces
 post resurrectionem, tantò delectabilior præsentii
 jucunditate, ut operæ pretium sit modò sensus mor-
 tificare, ut illic satientur.

MEDITATIO XXVII.

Circa internas animæ potentias.

PUNCTUM I.

PECCATA ex parte intellectûs. 1. Ignorantia eorum
 quæ sunt creditu necessaria, vel quæ agi debent,
 cum universè ab omnibus, tum ab unoquoque spe-
 ciatim, pro statu suo et officio. 2. *Inconsideratio* in
 agendo; non satis pensando quid licitum, aut illi-

citum sit. 3. *Temeritas* in iudicando proximum; in quo sum injurius Deo, cujus partem mihi assumo, de occultis censendo; deinde etiam proximo, quem inconsultè damno. Quin mihi ipse noceo, quia permittit Deus nos labi in eâ de quibus temerè alios iudicamus. 4. *Instabilitas* iudicii; quâ fit, ut bona proposita facilè mutem, et quibusvis apparentibus suggestionibus carnis, aut dæmonis, facilè abducar; et prout phantasia est vaga, ita etiam mens quovis feratur. 5. *Pertinacia* proprii iudicii, flecti nescia.

Hinc inobedienciæ, rebelliones, contentiones, elusiones, errores: *Præcipitabit me*, inquit Job, *consilium meum*. 6. *Prudentia* carnis, quâ perspicaces sumus ad pervidenda quæ carnalibus mundanisque desideriis serviunt: unde fraudes et doli excogitantur, adhibenturque passim. Huic vitio adnexæ sunt stultitia, ineptitudo, et tarditas circa divina. Quam enim sunt perspicaces ad terrena, tam sunt hebetes ad cælestia: *Animalis enim homo non percipit ea quæ sunt Spiritus Dei; stultitia enim est illi, et non potest ea intelligere*; et: *Quæcumque ignorant, blasphemant*.

7. *Curiositas* sciendi quæ non expediunt, aut quæ supra captum, aut inutilia, et à statu meo aliena, aut nimio cum affectu, aut ob finem vanum, vel etiam malum, aut per media illicita: quæ omnia prohibentur illâ sententiâ: *Non plûs sapere quam oportet sapere, sed sapere ad sobrietatem*.

Jam cum mens debeat esse lux actionum: *Si oculus tuus nequam fuerit, totum corpus tuum tenebrosum*

erit; et: *Si cæcus cæco ducatum præstet, ambo in foram cadunt*. Idcirco petam à Spiritu sancto dona ejus septem adversus hæc totidem vitia, ut fiat intellectus meus sicut argentum, *purgatum terræ, purgatum Ps. 21. 7. septuplum*.

PUNCTUM II.

Peccata propriæ voluntatis. Vocatur *propria*, et hoc ipso prava, quia cum fuerit à Deo creata, ut divinæ voluntati subiaceat, ita homo sibi facit propriam, ut, nullo respectu vel Dei ipsius, feratur in res quaslibet, eò tantum, quòd sibi placent.

Hinc oriuntur peccata omnia; quæ ad tria capita possunt revocari. 1. Est *inobedientia* legum omnium contemptrix, tum divinarum, tum humanarum; et religiosi status in primis ruina, qui totus in propriæ voluntatis abnegatione consistit. 2. *Intentio prava*, quâ etiam bonæ actiones, et alioqui Deo placituræ, redduntur vitiosæ: *Ecce in die jejuniæ vestri invenitur voluntas vestra*. 3. Quærere tantum quæ sua sunt; unde usurpat sibi quævis, nullo respectu justis vel iniusti. Rectè igitur Bernardus dicit: *Cesset propria voluntas, et non erit infernus*. Imò ipsamet in hac vitâ est sibi infernus: nam quæcumque nos affligunt, eò cruciant, quia voluntati repugnant nostræ. Fiant igitur voluntaria per electionem, et jam non infernus nobis erunt, sed ignis purgans peccata. Itaque Dominum meum imitabor dicentem: *Non quero voluntatem meam, sed ejus qui misit me*; et iterum: *Non*

mea voluntas, sed tua fiat. Proinde, non quæram amplius quæ mea sunt, sed quæ Jesu Christi, et proximorum.

PUNCTUM III.

Imaginatio. De potentiis internis materialibus una est *phantasia*, quæ est instar cujusdam aulæ, infinitis rerum omnis generis imaginibus refertæ, quarum contemplatione sese oblectat ipsa phantasia, modò in has, modò in illas intenta; et trahit secum intellectum rationalem, ut iisdem intendat: ex quo peccata plurima omnis generis proveniunt.

Appetitus sensitivus. Altera potentia est *appetitus sensitivus*, quasi mare fluctibus vehementibus exagitatum; quia non aliud sunt passiones amoris, odii, desiderii, fugæ, iræ, quàm fluctus turbulentissimi. Ista sunt instrumenta, quibus dæmon utitur ad nos pertrahendum in peccata: ista bella movent spiritui; nam, *quod odi malum, illud facio*. Quin ipsæmet passiones inter se pugnant animam trahunt. Sæpè enim in aliud vo-

Wis. 1. 24. *luptas, in aliud ei contrarium ambitio trahit. Infelix ego homo! quis me liberabit de corpore mortis hujus?*

Job 7. 20. *O Custos hominum, quare posuisti me contrarium tibi, et factus sum mihi met ipsi gravis?*

MEDITATIO XXVIII.

De quotidiano Examine conscientiæ.

COMMENDATUR à SS. Patribus hoc exercitium. Nam tenemur duplici debito erga Deum: altero gratiarum, ob beneficia quotidie accepta; altero respicientiæ à culpis quotidianis, quibus Deum offendimus. Et convenit à gratiis ordiri, ut priùs reddamus Deo honorem, tum faciliùs veniam impetremus.

PUNCTUM I.

Commemoratio beneficiorum, tum communium, ^{Gratiarum actio.} tum peculiarium, et illius diei nominatim, cum humiliter gratiarum actione, consideratâ simul excellentiâ donantis et profuso amore; ex parte verò accipientis, propriâ indignitate. Igitur gratias agam, quia me creavit, redemit suo sanguine, vocavit ad fidem et gratiam, sibi que me incorporare dignatus est: tum quia alit, vestit, conservat, tueturque ab innumeris periculis corporis, multò autem magis quòd ab animæ, et eam quotidianis inspirationibus ad bonum exsuscitat. Provocabo angelos et sanctos ad laudandum Deum, gratiasque agendum.

PUNCTUM II.

Petitio gratiæ, ad cognoscenda et deslenda peccata: quæ tripliciter est necessaria. 1. Ut memoria juvetur ad reminiscendum. 2. Ut illustretur mens ad

æstimandum. 3. Ut urgeatur voluntas ad dignè de-
testandum. Hic funiculus triplex, oblivio, ignoran-
tia, torpor, quo teneri constrictus à diabolo homo
solet, quominus se à peccatis expedire possit.

PUNCTUM III.

Examen. Examen et inquisitio commissorum. Ubi propo-
nam mihi ante oculos Deum omnium inspectorem ac
Soph. 1. 12. *judicem, qui in lucernis scrutabitur Jerusalem, ut di-
cit per prophetam, occultissima quæque, vel etiam
minutissima in lutem producturus; quin justitias ip-
sas judicaturus, operaque bona, quæ sæpius malis
circumstantiis depravantur. In conspectu igitur hujus
inspectoris ac judicis mei, inquiram in omnes cogita-
tiones, verba et opera: nec modò commissa, sed omis-
sa, neglectaque dispiciam; ac de occultis, à quibus
mundari David flagitat, sollicitus ero; num aliquid
admiserim per ignorantiam aliquam culpabilem, aut
illusionem diaboli, persuasus bonum esse, quod se-
cùs erat, ut cum iram pro zelo sum interpretatus.*

*Materia
examinis.* Materiam examinis præbebunt, quæ de septem
vitiis, et decalogi præceptis, sensibusque et potentiis
supra sunt explicata. In examinando, per spatia diei
ordine discurram: et si boni aliquid reperero à me fac-
tum, humiliter Deo referam acceptum; de malis autem
Pi. 31. 5. confundar; et *confitebor adversum me injustitiam meam
Domino;* paratus etiam confiteri sacerdoti, non ex-
cusando aut minuendo, sed potius exaggerando cum
veritate, ad majorem meam confusionem.

PUNCTUM IV.

Dolor de admissis quàm maximus concipiendus, *Dolor.*
qui procedat ex vero amore Dei; qui tantæ est effi-
caciæ, ut deleat peccata etiam mortalia, et in gratiâ
hominem constituat, ac si contingat eâ nocte mori
etiam sopitum, sufficiat ad salutem. Ita cum diceret
David, *confitebor adversum me injustitiam meam;* sub-
Pi. 31. 5. jecit statim: *Et tu remisisti impietatem peccati mei.* Et
objurgatus idem à Nathan prophetâ de homicidio et
adulterio, cum pœnitens dixisset, *peccavi Domino;*
adjecit propheta, *Dominus quoque transtulit peccatum* *2 Reg. 12. 13.*
tuum. Tanta est vis veræ contritionis, et tanti refert
ita se reconciliare Deo ante cubitum, cum proposito
in tempore confitendi; quod est necessarium. Juvat
ad excitandum hunc dolorem, collatio primi et ter-
tii puncti inter se; beneficiorum Dei, et redditarum
à me offensarum. Item meditationes de peccatis;
præsertim quinta supra posita, et trigesima prima
sequens.

PUNCTUM V.

Firmum propositum deinceps non peccandi con-
cipiam: quod ut firmitus sit, occasiones sigillatim
vitare proponam, per quas labi solitus sum; et quia
sine Deo nil possum, hunc obnixè obsecrabo per
Filiî sui sanguinem pretiosum. Concludam autem cum
recitatione Dominicæ precationis, præsertim in tri-
bus ultimis petitionibus immorando, et cum Deo
colloquendo.

æstimandum. 3. Ut urgeatur voluntas ad dignè de-
testandum. Hic funiculus triplex, oblivio, ignoran-
tia, torpor, quo teneri constrictus à diabolo homo
solet, quominus se à peccatis expedire possit.

PUNCTUM III.

Examen. Examen et inquisitio commissorum. Ubi propo-
nam mihi ante oculos Deum omnium inspectorem ac
Soph. 1. 12. *judicem, qui in lucernis scrutabitur Jerusalem, ut di-
cit per prophetam, occultissima quæque, vel etiam
minutissima in lutem producturus; quin justitias ip-
sas judicaturus, operaque bona, quæ sæpius malis
circumstantiis depravantur. In conspectu igitur hujus
inspectoris ac judicis mei, inquiram in omnes cogita-
tiones, verba et opera: nec modò commissa, sed omis-
sa, neglectaque dispiciam; ac de occultis, à quibus
mundari David flagitat, sollicitus ero; num aliquid
admiserim per ignorantiam aliquam culpabilem, aut
illusionem diaboli, persuasus bonum esse, quod se-
cùs erat, ut cum iram pro zelo sum interpretatus.*

Materia
examinis. Materiam examinis præbebunt, quæ de septem
vitiis, et decalogi præceptis, sensibusque et potentiis
supra sunt explicata. In examinando, per spatia diei
ordine discurram: et si boni aliquid reperero à me fac-
tum, humiliter Deo referam acceptum; de malis autem
Pi. 31. 5. confundar; et *confitebor adversum me injustitiam meam
Domino*; paratus etiam confiteri sacerdoti, non ex-
cusando aut minuendo, sed potius exaggerando cum
veritate, ad majorem meam confusionem.

PUNCTUM IV.

Dolor de admissis quàm maximus concipiendus, Dolor.
qui procedat ex vero amore Dei; qui tantæ est effi-
caciæ, ut deleat peccata etiam mortalia, et in gratiâ
hominem constituat, ac si contingat eâ nocte mori
etiam sopitum, sufficiat ad salutem. Ita cum diceret
David, *confitebor adversum me injustitiam meam*; sub-
jecit statim: *Et tu remisisti impietatem peccati mei*. Et
objurgatus idem à Nathan prophetâ de homicidio et
adulterio, cum pœnitens dixisset, *peccavi Domino*;
adjecit propheta, *Dominus quoque transtulit peccatum* Reg. 12.
tuum. Tanta est vis veræ contritionis, et tanti refert
ita se reconciliare Deo ante cubitum, cum proposito
in tempore confitendi; quod est necessarium. Juvat
ad excitandum hunc dolorem, collatio primi et ter-
tii puncti inter se; beneficiorum Dei, et redditarum
à me offensarum. Item meditationes de peccatis;
præsertim quinta supra posita, et trigesima prima
sequens.

PUNCTUM V.

Firmum propositum deinceps non peccandi con-
cipiam: quod ut firmitus sit, occasiones sigillatim
vitare proponam, per quas labi solitus sum; et quia
sine Deo nil possum, hunc obnixè obsecrabo per
Filiî sui sanguinem pretiosum. Concludam autem cum
recitatione Dominicæ precationis, præsertim in tri-
bus ultimis petitionibus immorando, et cum Deo
colloquendo.

MEDITATIO XXIX.

De Examine particulari circa speciale aliquod vitium.

COMMENDATUR à Cassiano, Col. 5. c. 14., et à B. Patre Ignatio modus traditur. Sic hostes faciliùs expugnantur, quando se junctim invaduntur: et ita egerunt filii Israel in expugnandâ Palestinâ.

Porro tria tempora huic exercitationi assignantur: matutinum, pomeridianum, vespertinum; exemplo *Ps. 54. 18. David, vespere, et manè, et meridie narrabo, et exaudies vocem meam. Quid narraret, nisi miserias suas coram Deo effunderet? Daniel quoque tribus temporibus die flectebat genua sua, et adorabat, confitebaturque coram Deo suo.*

PUNCTUM I.

Manè, ubi vestes indui, hæc præstabo. 1. Positis genibus, gratias pro ejus noctis quiete, et conservatione à peccatis agam, tum, brevi reflexione factâ, dispiciam si quid à vespertino examine peccatum sit, et deslebo. 2. Intentionem puram Deo offeram circa omnes ejus diei actiones; cupiens, et petens acceptari à Deo in unione Christi meritum, ut illis conjunctæ, reddantur acceptæ in conspectu Dei. 3. Proponam vitare omnem culpam, et specialim quam expugnandam suscepi. Hoc est videlicet quod agebat David: *In matutino interfecie-*

Matu-
num exa-
men.

Oblatio.

Proposi-
tum.

Ps. 100. 8.

De Examine particulari. 121

*bam omnes peccatores terræ; nimirum manè et in tempore peccata prævertere. Quod propositum ut sit efficacius, juvat ea breviter prævidere ac recollere, in quibus pro ratione statûs, et conditione meâ, plus subest periculi, ad ea me præmuniendo certis rationibus, cum divinâ ope. Illud etiam provectionibus in spiritu potest conferre, ut molesta quædam, et ingrata sibi objiciant, ad eaque superanda, si contingant, seipsos animent, atque obfirmant, quò paratiores sint ad eventus: imò optent sibi evenire, juxta illud: *Proba me, Domine, et tenta me, ure renes meos, et cor meum, quia misericordia tua ante oculos meos est; quâ confisus, nihil metuo. Et si istud, minus mortificatis non est semper usui, quia possent deterreri, et in contraria impelli.**

PUNCTUM II.

Alterum tempus est meridianum. Tunc, implorato lumine divino, discutiam an et quoties deliquerim in speciali vitio quod persequor; ac pro numero et gravitate, meipsum arguam inconstantia acriter, post tam seria proposita; et inquiram de modo et occasione lapsuum, cum instauratione propositi.

Juvabit, ad se confirmandum, commemorare Christum per id tempus cruci affixum fuisse, et perseverasse constanter plures horas in acerbissimis doloribus; sub idem etiam tempus ascendisse in Cælum, laborum fructus percepturum. Quâ utraq; consideratione animari possum ad vincendum, di-

Examen
meridia-
num.

Christus
crucis-
sus.

Cant. 1. 6. camque Domino : Indica mihi ubi pasceas, ubi cubes in meridie, ne vagari incipiam post vestigia gregum, irrationalium videlicet cupiditatum.

PUNCTUM III.

Vespertinum. Tempus tertium examinis particularis, ante eubationem. Præstabo quæ in meridie, ac, si sæpius deliquerim, eò me acrius objurgabo. Non despondebo tamen animo, quia *septies cadet justus, et resurget.*

Prov. 24. 16.

Collatio. Similis collatio errorum fiet, inter diem et diem, et inter hebdomadas, ut constet fructus, et emendatio. Tandem proderit, quodcumque peccatur, tusione pectoris, aut alio signo semet statim corripere. Nam sic relinabitur melius numerus culparum, et cautior reddetur homo à lapsu; et fiet quod illic dicitur: *Septies cadet justus, et resurget; quia statim se colliget et respiscet.*

Prov. 24. 16.

MEDITATIONES

ANTE CONFSSIONEM SACRAMENTALEM, ET SACRAM COMMUNIONEM.

Quoniam ad parandam conscientie munditiam, quod in hac parte meditationum agitur, confert plurimum frequens usus et pius istorum sacramentorum, de iis aliquas meditationes visum est proponere.

MEDITATIO XXX.

De Sacramento Pœnitentiæ.

PUNCTUM I.

Quòd eximium sit beneficium Dei, sacramentum Pœnitentiæ. 1. Quia cum solius Dei sit peccata remittere, ut dicit ipse per Isaiam: *Ego sum, ego sum ipse, qui deleo iniquitates tuas propter me; voluit tamen hanc potestatem cum hominibus communicare, perinde peccato obnoxiiis et ejusdem sacramenti ope indigentibus; ut peccatoribus animos adderet, quando ipsi sacerdotes eadem laborant infirmitate, unde compati possint. Contulit autem potestatem absque omni restrictione, aut exceptione ullius generis peccati, vel numeri culparum; si vel septuagies septies, quod est, vel si infinitis, homo peccaverit.*

Pœnitentiæ excellentia.

Isai. 43. 25.

Ex quo apparet bonitas Dei, quæ sic est prona et facilis ad ignoscendum; imò optat ignoscere.

2. Quòd Deus severissimum judicium, quod post hanc vitam manet, commutaverit in hoc placidissimum sacramentum Pœnitentiæ, modò uti velimus,

1. Cor. 11. juxta Pauli sententiã: *Si nosmetipsos judicaremur,*

Nah. 1. 9. *non utique judicaremur; quia ut alibi dicitur, non consurgit duplex tribulatio.*

Zach. 13. 3. *Hic est fons patens domui David, et habitantibus Jerusalem in ablutionem peccatoris et menstruatæ.*

PUNCTUM II.

Quòd actus confitendi sit præstantissimus ob adjunctas virtutes, quæ simul exercentur. 1. Est fides, quâ creditur talem potestatem hominibus datam esse à Deo, et quasi claves regni Cœlorum. 2. Spes, quâ contra usum aliorum tribunalium per confessionem facti speratur absolutio à reatu. 3. Caritas, ex quâ procedit dolor peccatorum et studium recuperandæ gratiæ, quâ inhæreamus Deo. 4. Humilitas, in aperiendo secreta cordis homini, ad sui confusionem; ut velit homo haberi pro eo quod est, peccator. 5. Obedientia, in exequendo præcepto, quamvis difficili, confessionis, subjiciendoque se homini, paratum ad faciendã injunctã. 6. Justitia, quando ad satisfaciendum Deo pro offensis, personam sumit ipsemet accusatoris, et testis, sententiæque executoris. 7. Fortitudo in superandã vehementi inclinatione ad occultandã, excusandaque peccata; quod

Actus
virtutum
confessio-
nis.

fecit Adam in paradiso, et pro magno prædicat S. Job: *Si abscondi quasi homo peccatum meum.* Imò, Job. 31. 33. nonnunquam plùs requiritur fortitudinis ad seipsum in hâc re vincendum, quàm fuerat necessaria ad præcavendum peccatum.

Hinc constat humilem confessionem esse opus Magni meriti, prædictosque actus magno fervore concipiendos esse, quò sit confessio fructuosior. Meritum confiten- di. *Puer* 4 Reg. 4. 35. ab Elisæo suscitatus *oscitavit septies*; ita nos per hos septem actus, quasi totidem respirationes, recipimus vitam gratiæ. Et æquum est ut, cum in hoc sacramento dimittantur peccata septem mortalia, et dona septem Spiritûs sancti conferantur, vicissim Deo hosce actus totidem offeramus.

PUNCTUM III.

Fructus sacramenti hujus considerandi sunt; qui 3 Fructus. reduci possunt ad tres, de quibus dicitur: *Regnum Dei est justitia, et pax, et gaudium in Spiritu sancto.* Rom. 14. 17.

1. Est *Justitia*, hoc est, gratia sanctificans animam, gratamque Deo faciens, et constituens filium Dei: Cui adnexa est caritas, cæteraque dona Spiritûs sancti, virtutesque infusæ. Quòd si jam justificatus ad sacramentum accedit, recipit augmentum gratiæ: nam, Apost. 22. 11. *qui justus est, justificetur adhuc.* Pax.

2. *Pax*, utique cum Deo, sed et ab aliis inimicis, quales sunt ipsa in primis peccata, deinde dæmones, et passiones propriæ. Primos hostes, hoc est peccata, penitens delet: secundos fugat, quippe non

sustinent dæmones manifestari medico morbos animæ : tertius subigit spiritui ; sicut ait Sapiens : *Cum placuerint Domino viæ hominis , inimicos quoque ejus convertet ad pacem. Nempe tentationes et internæ difficultates occultatæ non sinunt animam quiescere ; expositæ autem Patri spirituali remittunt impugnationem. 3. Gaudium in Spiritu sancto , depulsâ nube tristitiæ , ex aculeo conscientia ; et serenitate reditâ , ex testimonio remissionis peccatorum , et mere spe salutis. Quod experiebatur David : *Audiu meo dabis gaudium et lætitiâ , et exultabunt ossa humiliata. Ipsa ossa reviviscunt , quæ exsiccabat tristitiâ.**

Ex horum consideratione fructuum exitabo meipsum ad superandas difficultates confessionis : tum etiam ex eo quod Christus tantò majora præstiterit , ut mihi veniam pararet peccatorum : denique , quod potuisset graviora his mihi imponere , ad remissionem obtinendam , qui alioqui reus eram æternæ confusionis. Quare in me quadrat illud servi dictum ad

^{4 Reg. 5.} Naaman : *Pater , etsi rem grandem dixisset tibi propheta , certè facere debueras : quanto magis , quia nunc dixit tibi : Lavare , et mundaberis ? Ergo pro animâ*

^{Ezech. 4.} tuâ non confundaris dicere verum : *Est enim confusio adducens peccatum , et est confusio adducens gloriam et gratiam.*

MEDITATIO XXXI.

Præparatio ad Confessionem.

ANTE judicium sacramentale instituam ego ipse ^{Acto} mecum ^{penitentiæ} judicium de meipso : ubi *ratio* ipsa sit iudex decernens de gravitate culparum , et severam indicens penam ; *conscientia* accusator accuratissimus nihil indidiscussum relinquens ; *timor* autem divini judicii , quasi lictor me ad quævis , pro avertendâ severitate illius judicii , velut astringens , paratumque exhibens. Denique *dolor* sit exactor penæ. Et est quod S. Gregorius ait : *Conscientia accusat , ratio judicat , timor ligat , dolor excruciat.* Porro judicium hoc privatum peragam , supremum Judicem Deum ante oculos constituens , inspectorem totius meæ actionis , ut inde exstimuler ad severius procedendum adversum me. Quod exoptabat S. Job : *Quis tribuat , ut veniam usque ad solium ejus ? Ponam coram eo judicium , et os meum replebo increpationibus.* Et Isaias : *Reduc me in memoriam , et judicemur simul.*

PUNCTUM I.

Quod Deus voluerit , ut actus hominis ipsius essent pars sacramenti Penitentia , ut qui nostris actibus Deum offendimus , nostris quoque , divinâ ope , factis , impetremus veniam. Quare convenit , ut quàm exactissimè perficiantur ; sicut universè mone-

^{Sicut pars}
te penitentiæ.

Ecclesi. 33.
23. mur : *In omnibus operibus tuis præcellens esto.* Sunt

porrò tres, *contritio, confessio, satisfactio*, quæ respondent triplici generi culparum, cogitationis, oris, et operis. Pro singulis speciatim implorabimus gratiam : pro *contritione*, à Spiritu sancto, qui est amor, ex quo debet manare *contritio*; à Filio, pro *confessione*, ut qui est sapientia, faciat me cognoscere exactè omnia, et integrè confiteri; à Patre, pro *satisfactione*, ut, cujus est potentia, conferat fortitudinem ad exequenda opera satisfactionis, fructusque faciendos penitentiae.

PUNCTUM II.

Contritio
qualis.

Requisita ad prædictos actus. Ac primò ad *contritionem* non sufficit dolor ex metu servili supplicii, qui vocatur *Attritio*; sed debet ex amore Dei super omnia proficisci, qui vocatur *Contritio*. Est autem *contritio* mensura gratiæ in Sacramento conferendæ, ut, pro magnitudine *contritionis*, detur gratia major vel minor. Ex quo intelligitur, quanti referat dolorem esse quam maximum. Ad quem excitandum juvant allata superius Med. V. Quibus addi possunt ista.

Similia.
I.
Ut mater unigeniti sum.

I. Quòd si mater amarissimè flet super mortem unigeniti, quomodò non ego super morte spirituali animæ meæ, unicæ, et dilectæ, quam ipse interempeccando? *Luctum*, inquit Jeremias, *unigeniti fac tibi planctum amarum.* Et verò planctus super filio est inutilis; iste verò super animam, reddit illi

Præparatio ad Confessionem. 129

vitam. Nec solum flendum, quia mihi periit anima; sed quia periit Deo, cujus in primis erat. Ergo, *Domine, erue à fratre animam meam, et de manu Peccatoris unicam meam.*

II. De Christi morte est apud Zachariam : *Plangent cum planctu quasi super unigenitum.* Ego autem peccando præbui occasionem morti ejus: imò, *russum* mihimet ipsi *Filium Dei crucifixi, et ostentui habitui.* Et quibus non lacrymis tantum facinus expiabo?

III. *Sponsa* mœret de amisso sponso, cum quo omnia amisit: et anima dolere satis unquam poterit *jacuram* cœlestis Sponsi, omniumque quæ sibi contulerat *charismatum*? *Viduata* porrò caret etiam fructu proli bonorum operum. Quòd si istæ considerationes lacrymas amoris non eliciunt, accersantur aliæ, à severitate divini judicii, et suppliciorum, quæ timoris lacrymas provocent, unde ad amorem fiat gradus.

PUNCTUM III.

Requisita ad confessionem. I. *Propositum* certum confitendi omnia, superatà omni confusione. Nam, si pudore nunc vincaris, quomodò seres confusionem judicii tremendi? et cum tua delicta perspecta sint Deo, ut quid refugis eadem ministro illius manifestare? Præsertim, quòd manifestatio hæc est tibi ad vitam; non sicut illa *Achan*, cum jussus est *confiteri furtum, et dare gloriam Deo*, ob quod lapidatus est; sed qualis fuit Davidis apud Nathan, à quo retulit

responsum : Et Dominus transtulit peccatum tuum. Quare expedit ut confessio inchoetur ab eo peccato, de quo mox erubescimus : nam velut Goliath prostrato, phalanges reliquæ facillè profligabuntur.

II. Propositum cum omni demissione confitendi ; ut sit confessio clara et simplex, absque excusatione sui, vel accusatione alterius, ut fecere primi parentes ; item absque diminutione peccati, vel etiam exaggeratione quæ obstet veritati, in quâ potest subesse superbia per ostentationem humilitatis.

III. Ut velit confessarii monita patienter, libenterque audire, ut audivit David reprehensionem prophetæ. *Audi tacens ; et pro reverentiâ, accedet tibi bona gratia.*

Conferet ad hæc intueri personam confessarii tanquam Dei ipsius, Deumque in illo interiùs et exteriùs venerari : nam et ideò sacerdos non utitur verbis precatoriis in absolvendo, sed absolutæ potestatis : *Ego te absolvo.* O quanti istud salutis verbum comparari dignum est ! Et amittes tu ob levisimum pudorem ? Audi Sapientem : *Quam bonum est correptum manifestare penitentiam, sic enim effugies voluntarium peccatum.* Si manifestaveris, omnium iniquitatum tuarum non recordabitur Dominus.

PUNCTUM IV.

Circa satisfactionem. I. Paratus ero præstare omnia quæ mihi fuerint à confessario injuncta, vel ad medicinam peccato faciendam, vel ad satisfaci-

dum Deo pro injuriâ. Nam cum grâti mihi remittatur pœna æterna culpæ mortali debita, inque temporariam commutetur, convenit ut hanc totâ voluntate suscipiam, sicut David : *Ego in flagella paratus sum, et dolor meus in conspectu meo semper ; quoniam iniquitatem meam annuntiabo, et cogitabo pro peccato meo.*

II. Juerit memoria acerbissimæ pœnitentiæ quam Christus in Passione suâ subivit pro peccatis meis ; ne pro magno mihi sit, tantò minorem pro reatu meo peragere. Confert etiam pœnas purgatorii cogitare, quæ cum gravissimæ sint, licet eas nunc redimere minori multò satisfactione. Quin hæc ipsa satisfactio acceptatur à Deo ad novum augmentum gratiæ et gloriæ, quod purgatorii cruciatibus non est concessum.

III. Necessarium est serium propositum non peccandi in posterum ; sine quo est contritio ficta, confessio sacrilega, satisfactio inutilis, et absolutio inanis ab effectu. Quin nec venialis culpa absque simili proposito remitti potest. Quamobrem, ut monet Jeremias, *statue tibi speculam (explora peccata tua) ; dirige cor tuum in viam rectam, in quâ ambulasti : quod est : Propone ex corde vitam tuam corrigere.*

2 Reg. 13.
13.

II.
Candida.

III.
Humilis.

Ezech. 32.
9.

Sacerdos
Dei vicarius.

Ezech. 20.
4.

Ezech. 18.
24.

Scrip. sag.
110.

Obediens.

Ps. 37. 18.
19.

II.
Memoria
Passionis
Christi ;
Purgato-
rii.

III.
Propo-
situm e-
mendan-
di.

Jer. 31. 11.

®

MEDITATIO XXXII.

Gratiarum actio pro beneficio Absolutionis.

Confessio
laudis.Osee. 14.
2 et 3.Vitali la-
bium.
Ps. 49. 23.Gratitu-
do.

DUPLEX est confessio : et peccatorum , et laudis divinæ. Convenit autem , ut hæc illi succedat , quod suadet Oseas : *Convertere , Israel , ad Dominum Deum tuum , quoniam corruisti in iniquitate tuâ. Tollite vobiscum verba , et dicite ei : Omnem aufer iniquitatem , et accipe bonum , et reddemus vitulos labiorum nostrorum. En humilis confessio peccati , cum ait , omnem aufer iniquitatem ; propositum autem emendationis ibi : Et accipe bonum ; denique gratiarum actio sunt vituli labiorum. De quâ etiam David : Sacrificium laudis honorificabit me , et illic iter , quo ostendam illi salutare Dei. Nempe gratitudo , pro acceptâ gratiâ , est via ad perfectam salutem consequendam. Ideò Christo tantoperè placuit Samaritanus ille , qui cum aliis novem à leprâ mundatus , rediit unicus ad gratias agendas.*

Opportunum fuerit in templum se recipere , et coram venerabili Sacramento opus hoc peragere gratiarum , memorando dulce illud verbum ac potens : *Absolve te ; quòd auditui meo dedit gaudium , et exultare fecit ossa humiliata. Constant autem gratiæ tribus actibus : agnitione beneficii , laude auctoris , oblatione certi operis in illius obsequium.*

PUNCTUM

PUNCTUM I.

Agnitio beneficiorum Dei in sacramento Pœnitentiæ perceptorum. 1. Quòd omnia peccata mihi condonaverit , etiam ea quæ non fuerim confessus , per oblivionem , aut ignorantiam inculpabilem. 2. Quòd animum pacaverit meum à passionibus internis agitato. 3. Quòd à morte æternâ , et eâ , quam privatio gratiæ et amicitæ divinæ affert , me vindicaverit. 4. Quòd in misericordiâ suâ prævenit me , ut ritè obirem Sacramentum , auxiliaque nunc offerat opportuna ad vincendas tentationes , permanendumque in gratiâ. 5. Quòd repleverit in bonis desiderium meum , donans gratiam et caritatem , virtutesque reliquas infusus ; aut si aderant , novis augens incrementis. 6. Quòd renovaverit , ut aquilæ , juventutem meam , depositis actibus veteris hominis , alacremque reddens ad opera virtutum , et viam matorum Dei novo fervore decurrendam.

PUNCTUM II.

Confessio laudis pro iisdem beneficiis. Quadrat illud Canticum Davidis : *Benedic , anima mea , Domino , et omnia quæ intra me sunt , nomini sancto ejus ; quod licebit percurrere. Orabo supplex , ut impleatur in me illud : Qui sperant in Domino , mutabunt fortitudinem , assumunt pennas sicut aquilæ , current et non laborabunt ; ambulabunt , et non deficiant.*

H

PUNCTUM III.

Recidiva cavenda. Joan. 5. 14. 2. Pet. 2. 22. Luc. 11. 26. Eccl. 33. 30. 31. Prov. 24. 26.
 Oblatio operis pro beneficiis. I. Præcipuum est cautio à recidivo; quod monuit Dominus: *Ecce sanus factus es; jam noli peccare, ne deterius tibi aliquid contingat: ne ut canis revertaris ad vomitum, aut locum des septem aliis spiritibus nequioribus, et fiant novissima pejora prioribus.* Et est signum non seriæ pœnitentiæ, mox secutus lapsus; et tali convenit illud: *Qui baptizatur à mortuo, et iterum tangit eum, quid proficit lavatio illius? Sic homo qui jejunit in peccatis suis, et iterum eadem faciens, quid proficit humilando se? orationem illius quis exaudiet? Nec ideo tamen animum despondebo: nam septies cadet justus, et resurget.*

II. Pœnitentia non differenda. Matt. 18. 26.
 II. Implebo statim injunctam pœnitentiam; aut si minus licet totam, saltem ejus partem, cum affectu obedientiæ, et cum fervore amoris, cupiens multò plura præstare: dicamque cum servo illo debitore: *Patientiam habe in me, et omnia reddam tibi.*

III. S. Eucharistiæ sumptio. Pr. 135. 12.
 III. Comparabo me ad sacram Eucharistiam percipiendam, quo opere non est aliud efficacius ad gratiam referendam. *Quid retribuam Domino pro omnibus quæ retribuit mihi? Calicem salutaris accipiam, et nomen Domini invocabo.*

MEDITATIO XXXIII.

Præparatio ad sacram Communionem.

DE excellentiâ et fructu sacramenti hujus considerabitur in IV. parte, ubi de institutione; et in VI. parte, inter beneficia. Nunc considerationes tantum aliquæ proponuntur præparatoriæ ad sumptum: *Dignitas visitantis, Vilitas visitati, Modus, Finis.*

PUNCTUM I.

Dignitas visitantis. Perfectiones divinæ in Christo considerandæ sunt, et quæ est in se infinitus, et quæ extra se est principium, finisque omnium. Et cum tantus sit, non fuit ei satis induisse carnem nostram, nisi etiam singulis sese hominibus corporaliter communicaret, et in eis sedem thronumque collocaret, quò accederemus cum fiducia misericordiæ consequendæ, auxiliique opportuni.

Deinde consideretur idem Christus, quæ homo. I. Excellentie divinitatis Christi. II. Humanitatis. Is est, qui in utero Virginis conceptus moratusque novem mensibus, tabernaculum suum innumeris et amplissimis ornavit donis; qui, adhuc ex utero, sanctificavit præcursorem, ejusque matrem Spiritu sancto replevit: quidni ad me veniens, et in me existens, pariter faciat suæ gratiæ participem? Jam natus, et in præsepio locatus, adoratores suos, pastores et magos, magnis impertit bonis: et qui ipsum intra me venerabundus excipio, exosculor, in-

donatus relinquitur? Jam natu grandis obibat regiones, benefaciendo et sanando omnes: et ad me ingressus non similia præstabit? Caro illa tot cruciata suppliciiis, et sanguis ille per tormenta effusus pro salute meâ, in Sacramento sumpta, non operabuntur in me salutis effectum? Hic est qui spoliavit infernum, in cælos ascendit, et sedet à dextris Dei, dans bona hominibus. Hic egit, mortalis, *magistrum, medicum, redemptorem, pastorem, et sacerdotem* pro me: haud dubiè talem se nunc quoque exhibebit animæ meæ, quando tam benignè ad eam ingredi non dedignatur.

Officia
Christi.

Affectus.
Luc. 7. 38.

Matt. 9.
20.

Joan. 20.
28.

Ergo ad illius me pedes provolvam cum Magdalenâ, lavans eos lacrymis contritionis; cum Syrophenissâ tangam fiducialiter *frimbriam vestimenti ejus*, ut sanus fiam. Immittam in latus manusque ejus manum meam et digitos, exclamans cum Thomâ, *Domine meus, et Deus meus.*

PUNCTUM II.

Vilitas
hominis.

Vilitas visitati. Is est homo, ad quem divertit Deus. O vile hospitium, nec vile tantum, sed immundum et horridum! Lingua hominis, quâ primum exiit Christum venientem, est universitas iniquitatis; guttur quò demittit, gurgeres crapulæ, et sepulcrum patens, fœtorem omnem exhalans; pectus et interiora quò inducit, est sentina pravaram cogitationum et appetitionum.

Talis est homo ex se, nisi tu, Domine, laveris

illum, et ornaveris; et vel fuisse aliquandò talem sufficit, ut indignus reputetur favore tam eximio visitationis tuæ. Visitas tamen, et mansionem apud eum facis, et cœnas cum illo. O *inclina Cælos tuos* Psal. 143. 5. *et descende!* adduc tecum cœlestium virtutum comitatum, quo adornetur thalamus animæ meæ, ad dignè te excipiendum. O Spiritus sancte, et Sanctificator! qui gloriosæ Virginis Matris Mariæ corpus et animam, ut dignum Filii Dei habitaculum effici mereretur, plenitudine gratiæ præparasti; da, ut qui eundem Dominum excepturus sum, si minùs pari, quod fieri nequit, puritate, saltem non indignè suscipiam.

Oratio.

PUNCTUM III.

Modus visitandi hominem. Suffecisset, si modò se in Sacramento præsentem exhibuisset aspiciendum et adorandum, ut olim serpentem æneum; vel ad summum, si tangendum, ut virtus de illo xians sanaret nos ab infirmitatibus animæ spiritualibus. At voluit intimè nobis copulari et in ipsa viscera pervadere; ideòque in cibum se tradidit. Et impletur hic etiam illud: *Homo circumdabit virum;* complectitur enim Christum, perfectum Deum et hominem, non brachiis, sed intimis visceribus, quoad sacræ perdurant species divini Sacramenti. Jerem. 31. 22.

Modus.
Manducari vult.

PUNCTUM IV.

Finis. Finis visitandi hominem : nempe ut ei speciatim illa conferat , ob quæ mortalis venit in mundum. Itaque venit : 1. Ut Salvator , quò pretium sui sanguinis mihi communicet : 2. Ut medicus , ad tollendas ægritudines per opportuna pharmaca : 3. Ut magister , ad instruendum et illuminandum : 4. Ut sacerdos , per hoc sacramentum applicaturus mihi fructum sui cruenti sacrificii : 5. Sicut nutrix , ut lactet me suâ dulcedine , pacis osculum præbeat , sibi que adstringat amplexu caritatis , impleaturque il-
Cant. 1. 1. lud Sponsæ desiderium : *Osculetur me osculo oris sui.* Sed et alia similia licet cogitare , quòd veniat ut pastor me requirens , ut defensor ad protegendum , ut ignis ad purificandum , et accendendum cor meum caritate.

Propria
egestas.

Post hæc , vel potius inter hæc , dum singulas causas considero veniendi , vicissim necessitatem meam conferam : veluti quàm indignam Salvatore , medico , magistro , et reliquis. Hinc partim admirabor dignationem Dei , partim vota inflammata concipiam fruendi tam multiplici bono. Admirabor : nam quid opus erat ob eos fines sic se demittere ? Elias et Elisæus super defuncti pueri membra seipsos contraxerunt , membra membris jungentes , ut illum ad vitam revocarent. Sic se Dominus majestatis in panis particulam restringit , ut vitam mihi reddat : et poterat id solo nutu facere. Quandò autem venire ipse

vult ad sanandum me , quò satis exardescam in illius desiderium ? Dicam : *Excita potentiam tuam , et veni , ut salvum me facias. Utinam dirumperes cœlos , et descenderes : à facie tuâ montes defluerent ; elata corda amore liquescerent. Rorate , cœli , desuper , et nubes pluunt Justum.* Hisce et similibus sentiis me accendam cupiditate participandi divina mysteria , in ipso puncto maxime communionis : nam hic cibus , quò prosit , quàm avidissimè capiendus est. Sed et contemplatione tantæ puritatis et sanctitatis , ô velim purior esse astris ! Certè dabo operam ut me , à præcedenti communionum die , ita mente et corpore custodiam , ut in nullâ re vel levissimâ delinquam ; ut , sicut à mediâ nocte jejunos esse ab omni cibo et potu debeo , ita sim à culpâ jejunos.

Oratio.
Ps. 79. 3.
et 12a. 64. 1.

Isid. 45. 8.

Puritas
sumentis.

MEDITATIO XXXIV.

De spiritali Communione.

SERVIT hæc communitio præparationi , 1. ad communionem sacramentalem ; deinde audiendæ missæ cum fructu : nam sicut sacerdos celebrans offert sacrificium in gratiarum actionem pro acceptis beneficiis , ad propitiationem peccatorum pro vivis , et defunctis , et ad impetranda nova dona , tum sibi , tum aliis , totique Ecclesiæ , ita audiens missam potest ad eosdem fines Deo offerre quod ibi peragitur. Item , sicut celebrans consumit sacramen-

Communitio spiritalis ad quid.

®

PUNCTUM IV.

Finis. Finis visitandi hominem : nempe ut ei speciatim illa conferat , ob quæ mortalis venit in mundum. Itaque venit : 1. Ut Salvator , quò pretium sui sanguinis mihi communicet : 2. Ut medicus , ad tollendas ægritudines per opportuna pharmaca : 3. Ut magister , ad instruendum et illuminandum : 4. Ut sacerdos , per hoc sacramentum applicaturus mihi fructum sui cruenti sacrificii : 5. Sicut nutrix , ut lactet me suâ dulcedine , pacis osculum præbeat , sibi que adstringat amplexu caritatis , impleaturque il-
Cant. 1. 1. lud Sponsæ desiderium : *Osculetur me osculo oris sui.* Sed et alia similia licet cogitare , quòd veniat ut pastor me requirens , ut defensor ad protegendum , ut ignis ad purificandum , et accendendum cor meum caritate.

Propria
egestas.

Post hæc , vel potius inter hæc , dum singulas causas considero veniendi , vicissim necessitatem meam conferam : veluti quàm indignam Salvatore , medico , magistro , et reliquis. Hinc partim admirabor dignationem Dei , partim vota inflammata concipiam fruendi tam multiplici bono. Admirabor : nam quid opus erat ob eos fines sic se demittere ? Elias et Elisæus super defuncti pueri membra seipsos contraxerunt , membra membris jungentes , ut illum ad vitam revocarent. Sic se Dominus majestatis in panis particulam restringit , ut vitam mihi reddat : et poterat id solo nutu facere. Quandò autem venire ipse

vult ad sanandum me , quò satis exardescam in illius desiderium ? Dicam : *Excita potentiam tuam , et veni , ut salvum me facias. Utinam dirumperes cœlos , et descenderes : à facie tuâ montes defluerent ; elata corda amore liquescerent. Rorate , cœli , desuper , et nubes pluunt Justum.* Hisce et similibus sentiis me accendam cupiditate participandi divina mysteria , in ipso puncto maxime communionis : nam hic cibus , quò prosit , quàm avidissimè capiendus est. Sed et contemplatione tantæ puritatis et sanctitatis , ô velim purior esse astris ! Certè dabo operam ut me , à præcedenti communionum die , ita mente et corpore custodiam , ut in nullâ re vel levissimâ delinquam ; ut , sicut à mediâ nocte jejunos esse ab omni cibo et potu debeo , ita sim à culpâ jejunos.

Oratio.
Ps. 79. 3.
et 12a. 64. 1.

Isid. 45. 8.

Puritas
suavis.

MEDITATIO XXXIV.

De spiritali Communione.

SERVIT hæc communio præparationi , 1. ad communionem sacramentalem ; deinde audiendæ missæ cum fructu : nam sicut sacerdos celebrans offert sacrificium in gratiarum actionem pro acceptis beneficiis , ad propitiationem peccatorum pro vivis , et defunctis , et ad impetranda nova dona , tum sibi , tum aliis , totique Ecclesiæ , ita audiens missam potest ad eosdem fines Deo offerre quod ibi peragitur. Item , sicut celebrans consumit sacramen-

Communionis spiritalis ad quid.

®

taliter oblationem, ita audiens potest spiritualiter manducare, et participare de oblati per actus internos fidei, spei, et caritatis, dicente Domino:

Joan. 6. *Ego sum panis vite: qui venit ad me, non esuriet; et qui credit in me, non sitiet in æternum.*

PUNCTUM I.

Exercenda viva fides circa hoc sacramentum, quæ quatuor nititur quasi columnis: *Sapientiã Dei*, quæ valet invenire modos ineffabiles communicandi se mortalibus; *bonitate*, quæ propendet ad se communicandum; *omnipotentiã*, quæ potest quicquid vult; denique *veritate*, quæ mentiri non potest. Revelavit autem nobis, in hoc sacramento se verè tradere seipsum in cibum ac potum.

His nixa fides, renuntiansque sensibus, firmiter credit verè et realiter sub illis speciebus contineri Christum Dominum, verum Deum et hominem, cum omni gloria, quam in Cælo habet; et sicut ibi divinitatis suæ conspectu, et præsentia humanitatis satiat, beatque sanctos, ita in isto sacramento repleri bonis animas esurientium. Expediens fuerit, ad actuandum magis hanc fidem, percurrere perfectiones divinas Christi sigillatim; tum etiam humanas, et quæ egit tulitque propter nos; eliciendo actus fidei circa singulas, quòd hæc lateat ille immensus, omnipotens, etc., et ille pro me natus, passus, etc., sit ille medicus, magister, etc., qualia in præcedenti meditatione fuerunt indicata.

Profitebor quoque me ita certò credere, ac si Professio præsentem Christum oculis cernerem; nec secus gauderè de hæc latente ipsius præsentia, proque ista dignatione æquè gratias agere.

PUNCTUM II.

Excitanda certa spes percipiendi fructus promissos participantibus hoc sacramentum, si vel solo desiderio illud sumam; quales sunt: *Qui manducat hunc panem, vivet in æternum*; et *qui manducat meam carnem, et bibit meum sanguinem, in me manet, et ego in illo. Sicut misit me vivens Pater, et ego vivo propter Patrem; et qui manducat me, vivet propter me.* Nam potentia Dei non est alligata sacramentis, quin similes effectus conferre possit et velit, præsertim desiderantibus eos ardentè; cùm præcipuè non est opportunum sumere ipsum sacramentum, votoque saltem sumitur. Quare dicam cum centurione: *Domine, non sum dignus ut intres sub tectum meum, sed tantum dic verbo et sanabitur anima mea*; et cum piâ muliere: *Si teligero tantum fimbriam vestimenti ejus, salva ero.*

Quòd si aspectus ænei serpentis sanabat saucios, Serpens. quidni aspectus fidei in Salvatore mundi multò magis animam sanet? Si sola umbra Petri curabat omnes, utiquè et devota memoria hujus divini sacramenti, quæ plus est quàm umbra.

PUNCTUM III.

^{Caritatis actus.} Exercendi sunt actus caritatis, quibus unimur Deo; et conveniunt huic maxime sacramento quod est unionis. Amabo igitur illas perfectiones Dei, quæ imprimis elucet in isto sacramento: bonitatem, caritatem, potentiam, liberalitatem; vicissim optans me ipsi liberalem exhibere. Cupiam Deo inhærere perfecte, et sine intermissione, ejusque similitudinem vivam per virtutum actiones in me exprimere, ac potissimum per idem cum Deo velle et nolle. Velim ex animo, ut omnes Christum in hoc sacramento agnoscant, et venerentur, atque divitias in eo latentes participant, gratias agentes et benedictes Deo pro tam eximio dono. Offeram me totum Deo, qui cum in omnibus suis operibus mirabilis sit, in isto etiam summè amabilis. Proponam igitur amare illum ex toto corde, mente, animâ, fortitudine et viribus; tum quia per seipsum dignissimus est, et omni amore major; tum ob tam eximiam beneficium, quibus prævenit nos.

MEDITATIO XXXV.

Gratiarum actio post Communionem.

MAGNI refert bene uti illo tempore, quo apud nos Christus demoratur post sumptam Eucharistiam. Nam et tunc habet locum Christi ipsius dictum:

Quandiu sum in mundo, lux sum mundi; et illud Ecclesiastici consilium: *Non defrauderis à die bono, et Eccli. 14. particula boni doni non te prætereat.* Joan. 9. 5. et Eccli. 14. 14.

PUNCTUM I.

Excitanda primùm est fides ardentior præsentia Christi, et quòd ille talis, et tantus jam mihi adsit. Quia verò rex non venit absque comitatu, me circum angelis vallatum intuebor; et percussus tantæ majestatis reverentiâ, confundar apud me ipsum; dicamque Domino cum sancto Petro: *Exi à me, quia homo peccator sum; vel cum Elizabethâ: Unde hoc mihi, ut veniat Dominus meus ad me?* et illud: *Quid est homo, quòd memor es ejus?* et, *O Domine, Dominus noster, quàm admirabile est nomen tuum!* Atque isti humilitatis et reverentiæ sunt affectus. Deinde excitabo affectus gratiarum; vel cum seraphim et cherubim qui incessabili voce proclamant: *Sanctus, Sanctus, Sanctus Dominus Deus Sabaoth, hoc est, exercituum, sive virtutum; vel cum pueris Hebræorum: Hosanna Filio David: benedictus qui venit in nomine Domini; Hosanna in altissimis;* vel cum tribus pueris in fornace, invitabo omnes creaturas: *Benedicite omnia opera Domini Domino, laudate et superexaltate eum in secula.* Licet etiam sigillatim invitare ad laudandum Deum novem choros angelorum, tum singulos sanctorum choros, patriarcharum, prophetarum, apostolorum, martyrum

confessorum, sacerdotum, virginum, viduarum, sanctorumque omnium.

Anima. Quin meas ipsas potentias animæ, internas externasque provocabo ad glorificandum Deum. Vos oculi mei, quibus datum est cernere in hoc sacratissimo velamine Dominum majestatis; tu lingua, labia, palatum, pectus, quæ tactu illius sanctificamini; tu mens, voluntas, memoria, quas reficit hoc celeste manna: *Et omnia quæ intra me sunt, benedicite Domino, qui est laudabilis et gloriosus in secula.*

PUNCTUM II.

Unio cum Christo per auto-rem. Post affectus submissionis et tantæ laudis, me conferam ad hauriendum fructum ex Christi præsentia. Ac primò, per amorem arcè illum complectar cum Sponsâ: *Inveni quem diligit anima mea; tenui eum, nec dimittam. Neque mors, neque vita..., neque creatura alia poterit me separare à caritate Dei, quæ est in Christo Jesu Domino meo:*

Miseria explicata. Deinde, effundam in conspectu ejus orationem meam et tribulationem meam ante ipsum pronuntiabo, sigillatim exponens necessitates meas spirituales, et vitia, à quibus maximè impugnor, et postulans ab eo remedium, qui medicus est; lumen à magistro, auxilium à potente; et ut impleatur in me illud ad Luc. 19. *Quia hodie huic domui salus à Deo facta est.* Urgebo autem instanter, ac velut Jacob cum eo luctans: *Non dimittam, nisi benedixerit mihi.*

PUNCTUM

PUNCTUM III.

Convenit tanto hospiti munus aliquod offerre. Ille quidem dicit: *Sto ad ostium et pulso; si quis audierit vocem meam, et aperuerit januam, intrabo ad illum, et cenabo cum ipso, et ipse mecum.* Quare videtur cœnam expetere. Ille quidem sua secum infert fercula, quibus animam pascat, delicias spirituales: sed et pasci vult à nobis. Apponam ergo ipsi quod futurum est ei gratissimum; in primis cor meum, quod et petit: *Fili, præbe mihi cor tuum.* Imò, Domine, libens offero; accipe; et quia tuum erit, fac ne deinceps quidquam in illud subrepat, quod alienum sit à te. Sed et corpus meum offero, *hostiam viventem, sanctam, Deo placentem: cupiens mortificationem tuam, bone Jesu! in corpore meo circumferre, et ibi me præcipuè mortificare, unde maximè impugnor.*

Præter has spirituales dapes, è re fuerit Christum ipsum in pauperibus pascere, si facultas subsit. Religiosus autem vota sua paupertatis, castitatis et obedientiæ opportunè renovabit. Sed et aliquid peculiare offeram eo die perficiendum; quem in affectibus pietatis traducam, implens illud: *Fasciculus myrrhæ dilectus meus mihi, inter ubera mea commorabitur; et: Vivo ego, jam non ego; vivit vero in me Christus; et: In fortitudine cibi istius ambulabo usque ad montem Dei Horeb.* Orabo tandem, ut postquam, con-

DEONT. Compand. I.

1

tiam subtraxerit, peculiari tamen protectione suâ non me unquam destituat, assiduam mihi suî ipsius memoriam jugiter ingerendo.

MEDITATIO XXXVI.

De Purgatorio.

Scopus. SCOPUS hujus meditationis est excitare eos qui in viâ purgativâ sunt, ad opera satisfactoria pro peccatis suis suscipienda: et verò etiam, ut miserti animarum purgatorii, eas suffragiis sublevare velint.

PUNCTUM I.

Purgatorium ad quid? Quòd Deus constituerit, ut homo quicumque mortalis peccati reus, etiam post deletam culpam et æternam pœnam condonatum, debitor maneat subeundi aliquam satisfactionem temporariam; quam si in præsentî vitâ non exsolverit, persolvat post mortem, priusquàm ad gloriam beatorum admittatur. Atque ad eam rem destinavit Deus locum in inferioribus terræ partibus, quò anima à proprio angelo deducitur purganda. Circa hanc fidei veritatem suscipiam primùm justitiam Dei, qui quamvis liberaliter remittit culpam pœnamque æternam, tamen non relinquit prorsus peccatum impunitum. Undè etiam, in ipso sacramento Pœnitentiæ, voluit satisfactionem aliquam injungi à sacerdote pro delicti modo.

Justitia Dei.

Joc. 2. 13. Verùm superexaltat misericordia judicium; siquidem

De Purgatorio.

lòco tantorum et sempiternorum suppliciorum, ad correccionem nostram, temporali contentus est animadversione. Cooperabor igitur divinæ justitiæ, et libenter à meipso pœnas exigam, quas ille constituit; parùm putans quod in hâc vitâ perpetior, pro debitis in alterâ peccato meo æternis cruciatibus.

Deinde expendam, quòd si minùs nunc exsolvero debitum istud, erit mihi luendum post mortem: Puritas necessaria. quando divina id justitia postulat, et nemo, nisi planè omni debito solutus, atque purgatus in cœlum admittitur. Atque utinam modò ità viverem, ut nihil postea repurgandum superesset!

Præterea considerabo, quòd non solùm reliquæ venialia tollenda. peccatorum mortalium exsolvendæ sint, verùm etiam venialium, et quotidianarum culparum reatus, nisi pœnis voluntariis in hâc vitâ tollatur, erit in alterâ per ignem expiandus; sicut dicit Apostolus: Et salvi 1 Cor. 3. 15. erunt, sic tamen quasi per ignem. Ex quâ re colligam quantoperè Deus omne peccatum detestetur, quando neque justos et amicos suos, ob leves culpas, ad conspectum suum admittit, sed in dirum carcerem prius macerandos, expurgandosque detrudit.

PUNCTUM II.

Quòd in purgatorio est pœna damni, dilatio nimirum visionis beatificæ. Hanc animæ justæ graviter Pœnae damni causæ. sentiunt, postquam à corpore solutæ purius intelligunt quantum sit illud bonum, quo adhuc carent. Unde spes quæ differtur, affligit animam. Deindè ca-

Prop. 13. 12.

tiam subtraxerit, peculiari tamen protectione suâ non me unquam destituat, assiduam mihi suâ ipsius memoriam jugiter ingerendo.

MEDITATIO XXXVI.

De Purgatorio.

Scopus. SCOPUS hujus meditationis est excitare eos qui in viâ purgativâ sunt, ad opera satisfactoria pro peccatis suis suscipienda: et verò etiam, ut miserti animarum purgatorii, eas suffragiis sublevare velint.

PUNCTUM I.

Purgatorium ad quid? Quòd Deus constituerit, ut homo quicumque mortalis peccati reus, etiam post deletam culpam et æternam pœnam condonata, debitor maneat subeundi aliquam satisfactionem temporariam; quam si in præsentî vitâ non exsolverit, persolvat post mortem, priusquàm ad gloriam beatorum admittatur. Atque ad eam rem destinavit Deus locum in inferioribus terræ partibus, quò anima à proprio angelo deducitur purganda. Circa hanc fidei veritatem suscipiam primùm justitiam Dei, qui quamvis liberaliter remittit culpam pœnamque æternam, tamen non relinquit prorsus peccatum impunitum. Undè etiam, in ipso sacramento Pœnitentiæ, voluit satisfactionem aliquam injungi à sacerdote pro delicti modo.

Justitia Dei.

Joc. 2. 13. Verùm superexaltat misericordia judicium; siquidem

De Purgatorio.

lòco tantorum et sempiternorum suppliciorum, ad correccionem nostram, temporali contentus est animadversione. Cooperabor igitur divinæ justitiæ, et libenter à meipso pœnas exigam, quas ille constituit; parùm putans quod in hâc vitâ perpetior, pro debitis in alterâ peccato meo æternis cruciatibus.

Deinde expendam, quòd si minùs nunc exsolvero debitum istud, erit mihi luendum post mortem: Puritas necessaria. quando divina id justitia postulat, et nemo, nisi planè omni debito solutus, atque purgatus in cœlum admittitur. Atque utinam modò ità viverem, ut nihil postea repurgandum superesset!

Præterea considerabo, quòd non solùm reliquæ venialia tollenda. peccatorum mortalium exsolvendæ sint, verùm etiam venialium, et quotidianarum culparum reatus, nisi pœnis voluntariis in hâc vitâ tollatur, erit in alterâ per ignem expiandus; sicut dicit Apostolus: Et salvi 1 Cor. 3. 15. erunt, sic tamen quasi per ignem. Ex quâ re colligam quantoperè Deus omne peccatum detestetur, quando neque justos et amicos suos, ob leves culpas, ad conspectum suum admittit, sed in dirum carcerem prius macerandos, expurgandosque detrudit.

PUNCTUM II.

Quòd in purgatorio est pœna damni, dilatio nimirum visionis beatificæ. Hanc animæ justæ graviter Pœnae damni causæ. sentiunt, postquam à corpore solutæ purius intelligunt quantum sit illud bonum, quo adhuc carent. Unde spes quæ differtur, affligit animam. Deindè ca-

Prop. 13. 12.

ritas in illis animabus est expeditior omni distractione, quò feruntur in Deum intensius: sicque est eis acerbior separatio à Dei visione. Quare intimis sensibus dicunt: *Heu mihi! quia incolatus meus prolongatus est.* Tertio, anguntur ab ignoratione temporis, in quod earum liberatio differenda sit. Nam etsi divinæ se committunt voluntati, dura tamen est incerta expectatio: præsertim dum considerant olim se minùs fuisse sollicitas de videndo quamprimum Deo; ut meritò nunc puniantur dilatione incertâ, quando maximè cuperent Deum videre. Postremò, indè etiam cruciantur, quòd à Christi humanitatis conspectu, ejusque Matris, et à commercio reliquorum sanctorum jucundissimo, arceantur.

PUNCTUM III.

Ignis inferni, et Purgatorii.

Quòd in purgatorio sit pœna etiam sensùs à vero igne, qualis est inferni, et multò, quàm noster, sit ille acrior. Agit autem cruciatque, tanquam instrumentum divinæ justitiæ à Deo supra naturam motus, ad animas ipsas exercuciandas; sicque, quasi aurum et quasi argentum percolandas, expurgandasque, ut Malachias loquitur. Neque ibi est, quòd à sensu doloris animam avertat, ac distrahat, sicut in hâc vitâ complura sunt. Quare illa pœna putatur gravior omni aliâ vitæ mortalis, etiam quorumvis martyrum, Christique ipsius. Ergo ita vivam, ut tali purgatione non sit opus.

Affectus timoris.

Concipiam ex his tres affectus. Primus esto timo-

ris divinæ justitiæ, quandò sic animadvertit in amicos, vel ob leves culpas, quos alioqui amat, et à quibus amatur: ita ut majori terrori sit ista animadvertio, quàm damnatorum in inferno, quòd illi capitales inimici sint, et irreconciliabiles; isti autem, dilecti et electi. Secundò eliciam propositum satisfaciendi potiùs in hâc vitâ, ubi mitiori pœnâ licet debitum solvere, et ubi satisfactio ipsa simul valet ad meritum gratiæ et gloriæ, quòd in purgatorio non habet locum. Proindè rogabo Deum, ut quod minùs sponte meâ præstitero, ipse tribulationibus immissis suppleat, quò futuras pœnas prævertam.

Tertio, exhorrescam etiam peccata venalia, quæ similiter in vitâ alterâ expiantur. Proindè super fundamentum, quod est Christus, superædificabo, non ligna, stipulas, sed aurum, argentum, lapides pretiosos. Nam illa, ut ait Paulus, ignis exuret: *salvus tamen erit homo ædificans; sic tamen quasi per ignem.*

PUNCTUM IV.

Ex parte animarum purgantium duo sunt consideranda. 1. Quòd pœnas sustinent patienter, conformantes se divinæ voluntati et justitiæ, quam impleri in se gaudent. Ex quo discam adversa patienter ferre, quæ mihi purgatorii ignis loco sunt; cum alioqui minùs crucient, et conferant etiam ad meritum, et à Deo ob eum finem immitantur, ut per ea satisfaciam pro debitis peccatorum. Denique cum omnia, quæ Dei sunt, amabilia justo sint; pariter

Expetunt
suffragia.

ejus justitia. 2. Quòd animæ purgantes vehementer expetunt subsidia viatorum per opera satisfactoria, aliaque suffragia. Quòd si crudelis haberetur, qui proximum igne fortuito circumventum cerneret, et cum posset, non eriperet: quomodò excusari poterit fidelis, qui, quoad potest, animabus defunctorum in tali necessitate non succurrit? Cogitabo quid mihi tunc fieri vellem, illudque similiter aliis præstabo. Et reddet Deus vicem, quia *miseriordes misericordiam consequuntur*: excitaboque alios, qui mihi subsidium ferant, cum illuc pertigero. Quin animæ ipsæ à nobis adjutæ, cum in conspectum Dei venerint, gratas se exhibebunt, pro nobis Deum obsecrando. Demique licet opus satisfactorium, quod animabus applico, mihi ipsi detrahiam, quoad effectum satisfactionis; ea tamen spiritualis eleemosyna meritum et caritatem auget, compensatque jacturam. *Sancta ergo et salubris est cogitatio, pro defunctis exorare ut à peccatis solvantur.*

Matt. 5-7.

Gratas
sunt erga
nos.

2. Mac. 12.
46.

INTRODUCTIO SECUNDÆ PARTIS.

DE EJUS SCOPO.

QUONIAM meditationes viæ *illuminativæ*, uti vocant, tres partes continent, nempe *infantiam, prædicationem, et passionem*, seu mortem, Salvatoris, per quas tenditur ad viam *unitivam*, quæ in duabus postremis partibus potissimum à nobis tractatur: in prioribus illis scopus meditantis propositus esse debet, perfecta Christi Domini *Imitatio*. Nam sicut supremus ille Rex atque dux noster *venit in hortum Ecclesiæ militantis*, hunc scilicet mundum, in quo meteret *myrrham* molestiarum et calamitatum, quas ab infantia perulit, *cum aromatibus* odoriferarum virtutum: proponeret item doctrinam suam, tanto cum affectu ac gustu quasi *favum* mellis comederet, donec tandem vino amoris inebriatus, nudus in arâ crucis expiraret, tanto desiderio amarissimum alioqui passionis calicem exhauriens, quasi *lacte* temperatum ebiberet; ita et nos tanquam amici carissimi eniti debemus, ut tria hæc et his similia in vitâ nostrâ exprimamus: Ut 1. metamus *myrrham* mortificationis, *cum aromatibus* virtutum, quò, passionibus inordinatis edomitis, puritatem ejus representemus. 2. Mox

Cant. 5. 1.

excellentem ac planè cœlestem ejus doctrinam ruminantes, tanquam *favum* dulcissimum *eum melle* virtutum ejus heroicarum mistum, comedamus. 3. Demùm *vino* perfecti amoris inebriemur, admisto consolationum lacte; ut affectibus terrenis exuti, vel in ipsâ cruce, si Deo ita placuerit, mortem ipsam subire pro ejus amore non reformidemus.

Cum verò ordinatæ caritatis gradus tres reperiantur, videlicet *inchoatæ, proficientis, ac perfectæ*: eodem modo in hâc meditationum viâ illuminativæ divisione, tres sunt partes, infantia, prædicationis ac passionis Christi; totidemque fines, ad quos illæ diriguntur: eâ tamen ratione, ut eæ meditationes, quæ de *infantiâ* sunt, ad teneriorem quemdam amorem, tanquàm lac et mel, divinarum consolationum, animos tironum præcipuè, deducant; quò faciliùs deinde ad heroicarum ejus virtutum imitationem excitentur. Neque in hoc triplici fine consistendum; sed conandum insuper, ut Christum verum Deum ac hominem certâ atque integrâ cognitione intelligamus, infinitam *personæ* illius dignitatem, atque inæstimabiles divitiis et gratiæ thesauros penetrantes. Atque ex hac cognitione, *ignis* ille amoris in meditatione exardescet, quò ad perfectam ejus imitationem velut inflammati rapiamur; donec in nobis fiat illud, quod S. Gregorius Nyssenus de quovis christiano affirmandum dicebat: ut *christianus* sit *alter Christus*, humilitate, patientiâ, reliquisque virtutibus, quibus illius in nobis formam imprimamus.

*Serm. de
pecc. form.
hominis
christian.*

Quod ut meliùs assequamur, perpendendæ nobis erunt, in hisce meditationibus, præcipuè circumstantiæ. 1. *Personarum*, quæ in eo mysterio sunt, excellentia, et interiores affectus. 2. Earumdem *verba* et modus proferendi. 3. Earum *opera*, actiones, virtutesque. 4. Earum *perpersiones* ac tormenta; ut ex singulis fructum aliquem spiritalem ad nos deriveamus, atque horum omnium imitationem, aliosque pios affectus, de quibus initio primæ partis dictum, in nobis excitemus.

Et hæc omnia in quovis meditationum puncto servanda erunt: sed præcipuè circumstantia personæ, v. g. Christi D. et B. Virginis, consideranda erit, ut illius amorem ac heroicas virtutes et intellectu capiamus, et vitâ ipsâ imitemur. Quod ut meliùs assequi possimus, non parùm conferet prima meditatio, quæ hic subjicietur de excellentiâ Regis nostri cœlestis, qui nobis ad imitandum proponitur.

*S. Ignat.
in Exerc.
hebd. 2
et 3.*

excellentem ac planè cœlestem ejus doctrinam ruminantes, tanquam *favum* dulcissimum *eum melle* virtutum ejus heroicarum mistum, comedamus. 3. Demùm *vino* perfecti amoris inebriemur, admisto consolationum lacte; ut affectibus terrenis exuti, vel in ipsâ cruce, si Deo ita placuerit, mortem ipsam subire pro ejus amore non reformidemus.

Cum verò ordinatæ caritatis gradus tres reperiantur, videlicet *inchoatæ, proficientis, ac perfectæ*: eodem modo in hâc meditationum viâ illuminativæ divisione, tres sunt partes, infantia, prædicationis ac passionis Christi; totidemque fines, ad quos illæ diriguntur: eâ tamen ratione, ut eæ meditationes, quæ de *infantiâ* sunt, ad teneriorem quemdam amorem, tanquàm lac et mel, divinarum consolationum, animos tironum præcipuè, deducant; quò faciliùs deinde ad heroicarum ejus virtutum imitationem excitentur. Neque in hoc triplici fine consistendum; sed conandum insuper, ut Christum verum Deum ac hominem certâ atque integrâ cognitione intelligamus, infinitam *personæ* illius dignitatem, atque inæstimabiles divitiis et gratiæ thesauros penetrantes. Atque ex hac cognitione, *ignis* ille amoris in meditatione exardescet, quò ad perfectam ejus imitationem velut inflammati rapiamur; donec in nobis fiat illud, quod S. Gregorius Nyssenus de quovis christiano affirmandum dicebat: ut *christianus* sit *alter Christus*, humilitate, patientiâ, reliquisque virtutibus, quibus illius in nobis formam imprimamus.

*Serm. de
pecc. form.
hominis
christian.*

Quod ut meliùs assequamur, perpendendæ nobis erunt, in hisce meditationibus, præcipuè circumstantiæ. 1. *Personarum*, quæ in eo mysterio sunt, excellentia, et interiores affectus. 2. Earumdem *verba* et modus proferendi. 3. Earum *opera*, actiones, virtutesque. 4. Earum *perpersiones* ac tormenta; ut ex singulis fructum aliquem spiritalem ad nos deriveamus, atque horum omnium imitationem, aliosque pios affectus, de quibus initio primæ partis dictum, in nobis excitemus.

Et hæc omnia in quovis meditationum puncto servanda erunt: sed præcipuè circumstantia personæ, v. g. Christi D. et B. Virginis, consideranda erit, ut illius amorem ac heroicas virtutes et intellectu capiamus, et vitâ ipsâ imitemur. Quod ut meliùs assequi possimus, non parùm conferet prima meditatio, quæ hic subjicietur de excellentiâ Regis nostri cœlestis, qui nobis ad imitandum proponitur.

*S. Ignat.
in Exerc.
hebd. 2
et 3.*

FUNDAMENTUM
SECUNDÆ PARTIS
MEDITATIONUM.

De Christo Rege invitante ad sui imitationem.

PUNCTUM PRIMUM.

QUOD Christus datus sit nobis in Regem, quod confitetur ipse, Psalmo 2: *Ego autem constitutus sum Rex ab eo super Sion.*

I. Hoc Rege melior, aptiorque dari nequivit; nam et est homo, undè compati possit sui similibus; et Deus, undè opitulari: et quod ait S. Leo: *Nisi Deus verus esset, non adferret remedium: et nisi esset verus homo, non præberet exemplum.*

II. Deindè considerentur in Christo omnes regie virtutes: *Sapientia*, quâ novit indigentiam nostram; *omnipotentia*, ad sublevandum; *miseriçordia*, ad miserandum; *bonitas*, ut velit; *providentia*, ut studeat nobis consulere; *liberalitas et magnificentia*, quâ opes omnes, ac semetipsum impertit; *justitia et prudentia* in gubernando; denique *æternitas*; regnum enim ejus, regnum æternum, quod non corrumpitur.

De Christo Rege invit. ad sui imit. 155

III. Comparetur hic Rex cum terrenis regibus. Hi tributa imponunt: ille aufert; imò exsolvit ex proprio ære suorum debita. Isti suos exhauriunt, ut ipsi abundant: ille egenus factus est, ut illius inopiã vos divites essetis. Isti, in regendo, à recto sæpè deflectunt, ignorantia, passione, aut malitia: ille nunquam; quippe infinite sapiens, justus et bonus. Isti graves leges imponunt, quas ipsi non servant: ille suaves, præitque exemplo. Istorum regna quamvis aurea, argentea, ærea, aut ferrea, tandem comminuuntur, quia basi nituntur fictili: illius non erit finis.

IV. Hinc varii affectus concipiendi: veluti gratiarum actionis ad Patrem, pro tam nostrî amante, et absolutissimo Rege; gaudii et gratulationis, quòd liceat tali Regi familiarem atque intimum effici, id quod apud mortales reges tanti sit; desiderii ac studii omnia exantlandi tanti Regis gratiã.

PUNCTUM II.

Quemadmodum hic Rex suos subditos alloquitur et invitet. 1. Ait decretum sibi esse, juxta æterni Patris præceptum, dæmoni, mundo et carni, vitis que omnibus bellum indicere, ut, iis debellatis, cœlestem Patris regiam triumphator obtineat. Porro, qui sequi se velint in hac expeditione, conformari ipsos debere suo Duci, ut cum illo similiter regnent, juxta illud: *Si quis mihi ministrat, me sequatur; et ubi ego sum, illic et minister meus erit.* 2. Ad

Motiv. sequendum alliciunt ista. 1. Vocatis dignitas, et imitat. mille nomina quibus obstrictus ei sum. 2. Justitia causæ: ut hostes infensissimos profligemus; cujus rei utilitas est potissimum mea. 3. Exemplum Ducis, qui, ut præiret, è Cælo venit; quique majori jure, quam Gedeon, aut Abimelech, illud requirere à nobis potest: *Quod me facere videritis, facite.* 4. Promissio certissima victoriæ et coronæ; si per nos non steterit. 5. Denique secutura inde gloria Dei Patris, et ipsius Christi. His tanquam *funiculis Adam, et vineulis caritatis* trahis nos, ð Rex. O si obsequamur!

PUNCTUM III.

Bern. ser. 21. sup. Cant. Diversitas sequentium. Luc. 24. 24. Prov. 1. 24, 26. Matt. 19. 21. Quod pauci sequantur Christum. 1. Omnes quidem, ut ait D. Bernardus, christiani volunt pervenire ad Christum: sed pauci ipsius vestigia sequi, quibus juravit Dominus: *Quod nemo virorum illorum, qui vocati sunt, gustabit cænam meam; Et: quia vocavi, et renuistis, ego quoque in interitu vestro ridebo.* 2. Aliqui sequuntur, sed eminus, quoad præcepta tantum; ut ille adolescens, qui abiit tristis, cum audiret à Domino: *Si vis perfectus esse, vende que habes, et da pauperibus, et habebis thesaurum in celo, et veni, sequere me.* 3. Alii per omnia ducem suum sequuntur, posthabitis etiam concessis voluptatibus, divitiis, honoribus, in voluntariâ paupertate, castitate et obedientiâ; qualem ille vitam amplexus est; quibus nunc *centuplum promittitur, et in posterum vita*

Matt. 19. 29.

æterna: quamvis non tam ob eximiam remunerationem, quàm ob immensum debitum, quo obstringimur, amandi hunc Regem, eique modis omnibus inserviendi, id præstari conveniat; et quia, ut ait Sapiens, *Gloria magna est sequi Dominum; eoque major, quò propius sequimur, satagentes illud implere:* *Perfecti estote, sicut Pater vester cælestis perfectus est;* *et adeò, sicut Rex noster, quem Pater nobis ad imitandum proposuit. Qui autem specialiter ad hoc vocati non sunt, promptum nihilominus animum, studiumque suum offerant, usurpantes illud: Paratum est cor meum, Deus, paratum cor meum.* 4. Sunt alii, quibus satis non est ita Christum sequi, nisi alios quoque ad idem pelliciant, ac convocent, ut est in proverbiiis, *ad arcem christianæ perfectionis; quales sunt religiosi illi, quorum est institutum, apostolorum instar, non modò saluti et perfectioni propriæ, verùm etiam proximorum, incumbere.*

MEDITATIO I.

De Decreto divino Incarnationis Verbi, pro reparatione hominis.

PUNCTUM I.

Quod Deus ab æternitate statuerit humanum genus in Adamo lapsum reparare, tum misericordiâ divinâ, tum miserâ nostrâ id flagitante.

I.
Deus an-
gelis jus-
tus.

Homi-
bus mise-
ricors.

I. Condiderat ad imaginem suam tum angelos, tum homines: sed cum ex illis plurimi peccassent, voluit in eis justitiæ suæ severitatem exercere; in his autem misericordiæ divitias ostendere. Quod ex parte Dei suadebat ipsa misericordia; quia cum in angelis peccantibus exercisset justitiæ severitatem, decebat ipsum in homine saltem misericordiam exhibere, quæ maximè apparet in condonatione peccatorum, ne justus tantum et rigidus, nulloque modo misericors haberetur.

II.
Causa.
Aliena
culpa.

II. Ex parte verò hominis, misericordiam divinam provocabant duæ causæ. 1. Quòd aliena inius culpa reliquos infecerat, et reos constituerat, absque propriâ singulorum voluntate: et quòd non pauci, sed totum genus humanum interibat; mundusque iste causâ hominis creatus, frustrabatur penitus suo fine, dum nulli prorsus hominum ad salutem consequendam usui erat futurus. Non conveniebat autem ut Deus totum suum opus, omne scilicet genus hominum, interire sineret, providentiamque suam circa mundi conditionem, proposito fine universè fraudari. Quare ad misericordiam divinam inflectendam, nos etiam illa duo efficaciter allegare possumus: et quòd culpâ alienâ in peccatis concepti, et quòd opus manuum Dei simus. Nihil enim odisti, Sap. 11. Deus, eorum quæ fecisti; et operi manuum tuarum porriges dexteram. 2. Causa, quòd homo diaboli fraude inductus est. Is enim, cum in Deum nihil posset, à quo fuerat damnatus, iram suam in Dei imaginem

Ps. 50. 7.

Ps. 137. 8.

Sap. 11.

25.

Job. 14. 15.

Serpentis

tentatio.

convertit. Quare hominis causam Deus, ut suam, suscepit, ne malignus contra Deum gloriaretur; quasi in Deum egregiè ultus, dum ab ejus obsequio hominem abalienasset. Sicque statim Deus ipsi denunciavit fore, ut qui mulierem deceperat, à muliere vinceretur: *Ipsa conteret caput tuum*. Et quia eodem livore nunc etiam impetitur à dæmone, licet bit ad Deum similiter clamare: *Exurge, Deus, judica causam tuam*. Gen. 3. 15. Ps. 73. 22.

PUNCTUM II.

Quòd Deus Pater, ad remedium peccati, ipsum Optimum Filium suum voluerit incarnari. 1. Habuit alios modos: vel per meram condonationem; vel, si per modum satisfactionis, potuit creare hominem peccati expertem; vel per aliquem angelorum salutem afferre: sed elegit quòd optimum. Non enim alius reparator aptior, non medium efficacius, non redemptio copiosior reperiri potuit: ut *ubi abundavit delictum, superabundaret et gratia*. Rom. 5. 20.

II. Confer culpam hominis cum remedio. Ille superbivit; divinitatem, scientiamque Dei affectavit: *Eritis sicut dii, scientes bonum et malum*; quò meruit cum totâ stirpe deleri in perpetuum. Contra verò Deus in remedium abjicit sese: *Excarnavit semetipsum, formam servi accipiens, in similitudinem hominum factus*, ut homo gloriâ et honore coronaretur: imò ut fiat Deus; in Christo quidem per unionem personæ, in reliquis verò per gratiæ adoptionem. Phil. 2. 7.

II.
Satisfactio
opposita
peccato.
Gen. 3. 5.

Prorumpam igitur in laudes tantæ bonitatis, Moy-
Erod. 34. 6. sis verba usurpans: *O Dominator Domine Deus mi-
 sericors et clemens, patiens et multæ miserationis, ac
 verax, qui custodis misericordiam in millia, qui aufers
 iniquitatem et scelera, atque peccata; nullusque apud te
 per se innocens est. Venerabor tanti mysterii majesta-
 tem, facie pedibusque, more seraphim obvelatis,
Isa. 6. 3. cumque iisdem clamans: Sanctus, Sanctus, Sanctus:
 plena est omnis terra gloriâ ejus.*

III. Gratiâ agam pro tam stupendâ adinventione,
III. Gratiarum actio. quâ vilitatem assumens meam, suam impertit celsi-
 tudinem. Discam meipsum abjicere propter eum qui
 se ita abjecit propter me: et æmulabor caritatem,
 quâ summum, quod potuit, fecit meâ causâ; et vi-
 cissim quidquid sum et valeo, ipsi reddam, nec sic
Leo Serm. 1. de Nativit. quidem satis meo debito facturum. Et postquam Deus
 me tanti fecit, cavebo ne degenerem.

PUNCTUM III.

Virtutes. Quod Deus isto facto omnes divinas perfectiones
 insigniter expresserit. 1. Bonitatem infinitam, dum
 summè se homini communicavit, unione hypostati-
 câ, quâ totum genus humanum fit Deo agnatum. 2.
 Caritatem, quia non potuit nobis majus bonum vel-
 le, neque magis illud velle: siquidem ut illud asse-
 queremur, Filium suum unigenitum dedit; quo vi-
 cissim facto voluit nos unum secum facere caritate.
 3. Misericordiam, quâ, ut subveniret nobis, mise-
 riarumstrarum nostrarum capax fieri voluit, et particeps:

unde etiam disceret *compati infirmitatibus nostris, ten-* Heb. 4. 15.
latus per omnia absque peccato. 4. Justitiam, quam
 cum negligi non oporteret, transtulit in se debita
 nostrorum peccatorum: in eo summè misericors,
 quod per rigidam justitiæ exhibitionem voluit nobis
 esse misericors, sibi rigidus. 5. Sapientiam in con-
 ciliandâ justitiâ et misericordiâ; in copulandis rebus
 tam dissitis, Deo et homine, æterno et temporali,
 passibili et impassibili. 6. Omnipotentiam, quia hoc
 est divinatorum operum maximum: *Verbum caro factum.* Joan. 1. 14.
 7. Sanctitatem omnem atque virtutes, quarum
 vivum exemplar constituit in Christo, ut nos ad imi-
 tandum provocaret.

MEDITATIO II.

*De infinitâ Dei caritate, quæ elucet in
 mysterio Incarnationis, et de fine
 illius.*

Materia hujus meditationis sumetur ex verbis
 Christi: *Sic Deus dilexit mundum, ut Filium suum* Joan. 3. 16.
*unigenitum daret; ut omnis qui credit in eum, non pe-
 reat, sed habeat vitam æternam.*

PUNCTUM I.

Quis dilexit, et quem? 1. Deus dilexit, qui nul-
 lius indigens extra se, nec amare opus habuit ali-
 quid extra se, seipso infinitè beatus. Amavit igitur Deus di-
 lecti.

Mundum. me ex merâ gratiâ. 2. Dilexit autem mundum, hoc est peccatores, contemptores ipsius majestatis. In Rom. 5. 8. hoc commendat caritatem suam, quòd, cum inimici essemus, ita dilexit. 3. Conferam, quàm sint diversa Dei et hominum studia: illius, in diligendo; hominum, in posthabendo illius præcepta, et tam eximiam caritatem. Applicabo hæc omnia ad me sigillatim: quòd ego sim ille ita à Deo dilectus, et ille vicissim ita in Deum ingratus.

PUNCTUM II.

Quanta dilectio. Quantum dilexit? Primò ex dono intellige: *Ut Filium suum unigenitum daret.* Amor Dei erga creaturas non verbis constat, sed factis; et quò plus quemquam diligit, majora ei præstat. Quandò igitur summum quòd habet, mundo donat, infinite illum amat. Exaggeratur iste amor, si consideretur in qualem tam eximium donum conferatur: in mundum ingratus, qui pro dono reddit Deo omne genus flagitii et offensæ. O! reddam ego meliorem vicem Deo meo; quidquid sum et valeo: idque non verbo aut linguâ, sed opere et veritate!

PUNCTUM III.

Causæ dilectionis. Quare ita dilexit? Ut incarnaretur Filius Dei: nempe, ut omnis qui credit in eum, non pereat, sed habeat vitam æternam. 1. Ut liberemur ab interitu, hoc est, à peccato, quòd est mors animæ; et à servitute diaboli, et gehennâ æternâ. 2. Ut vitam gratiæ et

gloriæ adipiscamur. 3. Nemo à participatione tanti fructus excluditur; ait enim: *Omnis qui credit;* utique fide vivâ, quæ per caritatem operatur. Hinc collige triplicem quasi finem mysterii Incarnationis. 1. Incarnationis. Ut patefaceret nobis Deus thesauros suæ bonitatis, potentiæ, aliarumque perfectionum, ut in primâ meditatione hujus partis est ostensum. 2. Ut liberemur ipsi à tantis malis. 3. Ut cum Deo æternum regnaremus. Hoc quasi triplici funiculo devincit nos sibi Deus, ut ipsum toto corde redamemus; tum quia ob infinitas suas perfectiones dignissimus est; tum, quia est salus, redemptio, beatitudo et corona nostra.

MEDITATIO III.

De Electione Matris, ac ejus Conceptione.

PUNCTUM I.

VOLUIT habere Matrem, cum potuisset corpus jam perfectum sibi assumere, ut dedit Adæ. Causæ potuerunt esse istæ. 1. Ut utrumque sexum insigni honore afficeret, virum, ex sumptione naturæ, feminam, ex eâ carnem accipiens. Videlicet propter omnes venit; et ita voluit etiam hanc feminam huic mysterio cooperari. 2. Ut, quia nobis (ut ait D. Bernardus) unus vir et mulier una vehementer nocuere, per unum nihilominus virum, et mu-

liorem unam, omnia restaurentur. 3. Ut nobis loco matris esset, et apud Filium advocata: nam is etiam Deus est, et iudex; et eatenus timendus. 4. Ut infans factus, et subditus matri, subjectionis nobis præberet exemplum.

PUNCTUM II.

Electio
Matris
gratuita.

Quòd hanc inter mille elegerit, non ob ejus propria merita; sed potius, quia in matrem elegit, ideò in eam contulit tot illa, tantaque ornamenta, quibus digna Dei mater efficeretur. Gratulabor ipsi, ac beatam dicam: *Quia fecit ei magna qui potens est.*

PUNCTUM III.

Singula-
ris.

Cant. 6. 9.

Epher. 1.
4.

Electa.

Sancta.

Immacu-
lata.

In cons-
pectu Dei.

Electio Dei Matris est planè singularis: unde etiam dicitur *Electa ut sol*; quasi unica inter creaturas, uti unicus est in mundo sol. Quòd igitur univèrsè de electis dicitur: *Elegit nos, ut essemus sancti et immaculati in conspectu ejus, in caritate*, id singulariter in Dei Matrem convenit. 1. Electa est, ut esset sancta, ut quæ editura erat Sanctum sanctorum, esset quoque ipsa Sancta sanctorum. 2. Electa est, ut immaculata esset, et supra omnes pura: ut quemadmodum Christus, quæ Deus, Patrem habet ipsum puritatis fontem, ita et quæ homo, purissimam haberet Matrem. 3. Electa est, ut talis esset in conspectu Dei, non foris tantum, et ad oculum; sed intenta semper, ut Deo placeret: nec id solum; sed etiam in conspectu incarnati Verbi, cui erat ma-

terna obsequia exhibitura. 4. Et postremò, electa est in caritate, quæ nimirum à sanctissimâ Trinitate supra omnes creaturas dilecta fuit: à Patre quidem, quòd Mater esset futura unigeniti Filii sui; à Filio, quòd sua ipsius Mater; à Spiritu sancto, quòd ipse obumbraturus esset Matri Virgini, Dei Filium concipienti.

PUNCTUM IV.

Conceptio B. Mariæ. Quòd venit plenitudo temporis, concepta est B. Maria, qualem esse Matrem Dei decebat, et qualem potuit sapientia divina sibi Matrem præparare: quatuor imprimis insignitam prærogativis. 1. Concepta est absque labe originali, quia id Filio Dei ex eâ nascituro debebatur. Nec ideò non est B. Virgo per Christum redempta: nam cum duo sint redemptionis bona, vel à peccato mundari, vel, ne illud incurras, præservari; istud est præcipuum perfectissimaque redemptio. Præservata autem est à peccato; dum felix illius anima præventa est infusione divinæ gratiæ et caritatis, ne ipsa corpori infusa ex carne ab Adamo proseminata culpam originalem contraheret. 2. Omnis mali fomitis et concupiscentiæ expers fuit; quales primi parentes conditi sunt: quòd posterior Eva non debuerit esse inferior priore, cum creata est; ut nec secundus Adam inferior extitit primo, sed tantò superior. Et præservatio ab originali culpâ hoc postulabat, ut rebellionem carnis, pugnaque cum spi-

In carita-
te.

Privilegia
Concep-
tionis B.
M. Virgi-
nis.

Immacu-
lata.

Sine fo-
mitis.

ritu careret: quando hæc pugna præcipuus est effectus culpæ originalis, à quâ Dei Mater fuit exempta. 3. Confirmata fuit in gratiâ, ut ab eâ excidere nunquam posset per lethale peccatum; nec verò per veniale de caritatis fervore remittere. Quin itâ in Deum ordinata fuit illius caritas, ut in actionibus suis omnibus id semper ageret quod optimum, Deoque maximè gratum esse intelligeret: quæ est perfectio beatæ vitæ. 4. In ipso conceptu tanta ei copia gratiæ habitualis, ecclestiumque charismatum donata est, quanta nulli alii, etiam angelorum, contigit; imò quam, vel accessione insignium meritorum, nemo potuerit æquare. Quòd si talis concepta est, quantum erit illud gratiæ, quod excellentissimis suis promeritis per omnem vitam accumulavit? Quantum porrò gloriæ, tum gratiæ primùm infusæ, tum reliquis vitæ meritis respondens? Utiquè immensum gloriæ pondus sortita est. Nec vanum est, quòd tantâ illam gratiâ præventam dicimus, præ omnibus etiâ celestibus; quando præ omnibus tantò differentius nomen hæreditabit, ut Mater Dei nominetur, et sit.

Confirmata.

Gratiâ plenissima.

MEDITATIO IV.

De Nativitate et vitâ B. Virginis usque ad Annuntiationem.

PUNCTUM I.

NATIVITAS ejus gaudium attulit universo mundo. Ipsa Trinitas sanctissima gavisâ est; quando illa nata erat, per quam exhibere mundo gloriam suam, salutemque nostram operari decreverat. Ipsi angeli in Cælo, patresque in limbo, et in terrâ justi, credi possunt inusitato lætitiæ sensu fuisse à Deo perfusi, quamvis ejus causa non esset omnibus perspecta. Nimirum ut aurora solet, prænuntia solis, exhilarare animos; ita Mariæ ortus mundum lætificavit. Quòd si multi in nativitate præcursoris gavisî sunt, quantò major in nativitate Genitricis Dei fuit causa gaudendi? Porrò est quædam ejus nativitas spiritualis, cum peculiaris quædam devotio erga Dei Matrem in corde nostro oritur, signum haud dubium appropinquantis ad nos justitiæ Solis: adeò, ut B. Anselmus non dubitet affirmare eam devotionem signum esse æternæ prædestinationis, ipsâ Dei Matre impetrante nobis certa salutis media. O Virgo potentissima! *In Eccli. 24. electis tuis mille radices.*

Nativitas B. M. gaudium affert.

PUNCTUM II.

De Nomi-
nu B. M.

Nomen ei impositum *Mariæ*. Credibile est, divino instinctu: nam et variæ nominis ejus notiones aptè significant hujus puellæ excellentias. 1. Exponitur stella maris, et est *Maria* faustum sidus mare hujus seculi navigantibus. 2. Mare amarum. Est *Maria* pelagus gratiarum, in quâ omnes, tanquam in mare flumina confluerunt; quia et amaritudinibus *Luc. 2. 35.* redundavit: Cujus animam pertransivit gladius. 3. *Domina et Exultata*, utiquè Domina suarum appetitionum; item angelorum, quia super omnes exaltata: imò, si ita loqui fas est, etiam Dei ipsius; quando *Luc. 2. 51.* Christus ei subditus erat. 4. *Illustrata*, sive *illustrans*; nam et sibi et aliis lumen accepit, quæ apostolorum *Cant. 1. 2.* magistra meruit appellari. O *Maria!* *Oleum effusum nomen tuum*; illuminans, sanans et exhilarans.

PUNCTUM III.

Præsent.
B. V.

Triennis præsentatur in templo. 1. Voluit Deus eam ab infantiâ sibi dicari, et quasi in domo regiâ educari, quam Filio suo destinaverat matrem: nec minus eidem destinaverat quasi sponsam; quam velut *Ps. 44. 11.* vilans, ait: *Audi, filia, et vide: obliviscere populum tuum et domum patris tui, et concupiscet rex decorem tuum.* Obaudit virgo ac libentissimè obsecuta est, tum parentum voluntati, quia, Deo inspirante, illam præsentare divino servitio voluerunt; tum divino instinctui interiùs eam moventi: nam et rationis

tionis usum jam tunc habuisse (si non antea ex utero Matris, sicut Joannes) credendum est. Felices, quos Deus tempestivè accipit à seculo malo! 2. Consideranda pietas parentum, Joachimi et Annæ, qui obsequentes divinæ inspirationi, filiam unicam obtulerunt; ut Anna altera Samuelem, postquam ab lactatus fuisset. Offeram et ego me; libertatem et amorem omnem. 3. Puellæ promptitudo et fervor. *Lætata*, inquit, *sum in his quæ dicta sunt mihi: in domum Domini ibimus.* Ingressa templum, alacriter gradus conscendit; per hoc innuens, quanto fervore ad culmen perfectionis ferebatur, ut ei optimè conveniat illud: *Beatus vir, cujus est auxilium abs te: ascensiones in corde suo disposuit. Ibunt de virtute in virtutem: videbitur Deus deorum in Sion.* Superatis gradibus, humi prosternitur, et ipsa semet penitus Deo offert et consecrat; non ad tempus, ut aliæ virgines solebant, sed in perpetuum. Ascendit oblatio in conspectu Dei, in odorem suavitatis, *Odo-* *Gen. 8. 27.* *ratusque est Dominus odorem suavitatis*, et ait: *Veni, sponsa mea, ponam in te thronum meum; in te habitabo.*

PUNCTUM IV.

Vitæ ratio in templo. 1. Proficiebat ætate et spiritu, quasi lux splendens, et crescens usque ad perfectam diem. 1. Per singulas actiones augebatur caritate et gratiâ. 2. Singulas faciebat omni contentione et studio possibili. 3. Discretè et constanter

Vita B. V.
in templo.
Crevit.

operabatur. 4. Pios ubiquè affectus miscebat; et quasi condiebat quasumque actiones. Quare admirati angeli dixisse videntur: *Quæ est ista quæ progreditur quasi aurora consurgens? quæ non retrocedit, sed crescit semper; Pulchra ut luna? plena gratiæ; Electa ut sol? non habens parem; Terribilis ut castrorum acies ordinata? omnibus instructa virtutibus, sub regimine invictæ caritatis.* II. Consideranda sunt exercitia illius mentalia quæ comparari possunt scalæ Jacob. Gradus autem fuerunt: *Lectio, Meditatio, Oratio et Contemplatio.* Lectioni sacræ Scripturæ insistebat: lecta, meditando ruminabat, tum orationes ferventissimas ad Deum fundebat; et denique per contemplationem Deo inhærebat, liquidissimas hauriens voluptates. Sic ascendebat beata illa anima; sed et descendebat ad opera manuum in usus templi, inter ipsa autem opera à Deo nunquam recedens. Porrò angeli etiam ipsi ascendebant et descendebant; quia solent sic occupatos suâ visitatione consolari, ferreque in Cælum preces.

PUNCTUM V.

Virginitatem vovet, videlicet cupiens quàm maximè placere Deo, et tota ipsius esse; planè non cogitare, quæ mundi sunt. *Hortus conclusus, soror mea Sponsa, hortus conclusus, fons signatus: conclusus et comminutus per votum, ut nulli pateat accessus, præterquàm Sponso.* Unde illud: *Quomodo fiet istud?*

Exercitia
mentalita
B. V.

Vovet Vir-
ginitatem.

Cant. 4. 12.

Luc. 1. 34.

PUNCTUM VI.

Nihilominùs desponsatur viro, præscia divinitùs voto suo id nihil obfuturum. Voluit ita Deus; 1. ut mysterium celaretur diabolo; dum putaret Mariam more aliarum concepisse; 2. ne haberetur adultera, cum peperisset; 3. ut haberet vitæ solatium, et auxilium in educatione Filii.

PUNCTUM VII.

1. Desideria incensa adventùs Salvatoris. Solet Deus eximium aliquid collaturus, desiderium ejus excitare, quò præparetur animus. 2. Deinde caritas Virginis, quâ ferebatur in Deum, accendebat desiderium videndi illum in terris conversantem: ut in Canticis: *Quis mihi det te fratrem meum, sugentem ubera matris meæ, (factum hominem) ut inveniam te foris, et deosculer?* 3. Præterea urgebat illam zelus gloriæ, à cujus notitiâ et obedientiâ totus mundus aberrabat; necnon cura salutis humanæ: ut proinde voces illas Patrum assiduè usurparet: *Excita potentiam tuam et veni, ut salvos facias nos, etc. Et salutare tuum da nobis. Aperiatür terra, et germinet Salvatorem,* Isa. 45. 8.

Despon-
satur.

Desideria
Incarna-
tionis.

Cant. 8. 1.

Zelus.

Ps. 79. 3.
et 84. 8.

Isa. 45. 8.

MEDITATIO V.

De Tempore exhibitæ Redemptionis.

PUNCTUM I.

Promissa
redemp.

CUM homo peccasset, et mortis sententiam Deus in illum ferret, misericordiæ recordatus, statim ei remedium promisit, per semen mulieris, quod est Christus. Magni interest, ut, qui lapsus est, continuo respiscat. Dum autem futurum Mediatorem Deus promittebat, ad pœnitentiam et reconciliatorem jam tunc invitabat; nam in fide Venturi, justificari statim potuerunt.

PUNCTUM II.

Oppor-
tuno tem-
pore.
Gen. 1. 26.

Quam opportunitatem Deus capet sui consilii exequendi. Attollam oculos in personas divinas, decernentes, sicut olim, *faciamus hominem*, ita jam, subveniamus lapsu. Dein convertam me ad homines in terrâ degentes, omni flagitiorum genere coopertos, cum summâ veri Dei ignoratione, imò etiam sibi divinitatem arrogantes: et ipsum quoque Dei populum, planè moribus corruptum, itaque affectum, ut non esset venientem Salvatorem recepturus, sed ei potiùs necem illaturus. Atque hoc mundi statu, ut veniat, decernitur: quasi captatâ occasione, ut per improbitatem sui populi neci datus, hanc ipsam verteret in remedium: quod et factum. Vide carita-

De Miss. Gabr. et Salut. Virg. 173

tem non aversantis peccatores; vide misericordiam tali modo subvenientis.

PUNCTUM III.

Cur non venerit ab initio, duæ sunt causæ. 1. Ut, Causæ
dilatationis. morbo invalescente, magis appareret necessitas remedium, ac medici virtus. 2. Ut magis desideratus veniret, plurisque fieret beneficium. Gratulabor mihi, quòd me vivere contigerit, postquàm exhibitus est, ut participare valeam copiosius de plenitudine illius.

MEDITATIO VI.

De Missione Gabrielis, et Salutatione Virginis.

PUNCTUM I.

EXPEDITUR legatio ad Virginem. 1. Deus mittit: summa dignatio! *Quid est homo, quòd memor es ejus, aut filius hominis, quoniam visitas eum.* 2. Mittitur angelus Gabriel, cujus notio nominis est, *fortitudo Dei*; quasi, quod nuntiaret, quamvis difficile, Dei virtute perficiendum foret, apud quem *non erit impossibile omne verbum.* 3. Mittitur ad Virginem, non celebrem mundo, sed fabro desponsatam, in civitate ignobili. 4. Summa legationis, ut velit esse *Mater Dei*. Etsi Deus potest quidvis jure suo à creaturâ requirere, vult tamen obsequium nos-

trum esse voluntarium, quò sit suavius. Sic, neque per gratiam ad hominem venit, nisi volentem. 5. Legationes Dei ad singulos hominum, sunt inspirationes sanctæ; quæ pro talibus reverenter excipiendæ sunt, et obsequenter.

PUNCTUM II.

Salutatio
Angeli.

Salutatio Virginis. Gabriel in assumpto aereo corpore decorus et gravis, sanctimoniam referens, ingressus conclave, reverenter Virginem salutavit. Sic nuntii Evangelici toto habitu corporis præ se ferant modestiam, atque interiorem animi compositionem.

Ave.

1. Ave; pax tecum: securam esse vult. O Ave, quæ Evæ nomen commutasti, illiusque maledictionem in benedictionem! 2. *Gratiâ plena*. Non compellat ex nomine, Maria; sed novum ei nomen imponit,

Gratiâ
plena.

Luce. 1. 28.

Gratiâ plena; quo in primis gaudere debeat. *Plena* vocatur per excellentiam: nam etsi alii quoque pleni dicti sunt gratiâ; at hæc præ omnibus. Quippe capacitas vasis amplior, quantum Matris Dei dignitas antecelluit omnes alias: debuit enim accipere gra-

Dominus
tecum.

tiam tantum, ut digna fieret Mater Dei. 3. *Dominus tecum*: omni modo quo est in justis, sed in te excellentius; tecum per gratiam, et peculiarem providentiam; et mox etiam habitaturus corporaliter in utero tuo. Abstulit à verbo, *est, fuit, aut erit*;

Ps. 137. 6.

Benedicta
tu in mulieribus.

quia sine variatione semper tecum: *In æternum non commoveberis*. 4. *Benedicta tu in mulieribus*; expers maledictionis illius: *In dolore paries*; siquidem abs-

que illecebrâ concipies: Item illius, quæ opprobrio erat in populo judaico, *sterilitatis*; nam virgo concipies. Sed inde potissimum benedicta, quia in Filio tuo benedicentur omnes gentes; atque ita omnium benedictionum Mater existes. O benedicam te in vitâ meâ; et tu me benedictionum Filii tui participem facito!

PUNCTUM III.

Quomodo Maria excipit salutationem? 1. *Castè*; B. V. virtutes. sola, sine teste, ad viri assatum turbatur. 2. *Humiliter*; dum audit sua præconia, hæret. 3. *Prudenter*; examinans *Qualis esset ista salutatio*. 4. *Silenter*; verecunda, tantum vultus mutatione loquens: *Pulchræ Cant. 1. 9. sunt genæ tuæ sicut turturis, avis castæ et verecundæ.* O si Eva sic excepisset verba serpentis!

PUNCTUM IV.

Angelus instat. 1. *Removet timorem: Ne timeas.* Instat Angelus. Est proprium boni angeli, sedare turbatos animi motus; quod est necessarium ad divina excipienda: quamvis ea Mariæ turbatio caruerit vitio, imò fuerit laudabilis. 2. *Fiduciæ causam indicat: Invenisti enim gratiam apud Deum.* O securam mentis solatium! Ab hoc fonte manant reliqua: quod *gratiâ plena*, quod *Dominus tecum*, quod *benedicta sis*. O, inveniam gratiam apud Filium tuum, virgo Mater benedicta.

trum esse voluntarium, quò sit suavius. Sic, neque per gratiam ad hominem venit, nisi volentem. 5. Legationes Dei ad singulos hominum, sunt inspirationes sanctæ; quæ pro talibus reverenter excipiendæ sunt, et obsequenter.

PUNCTUM II.

Salutatio
Angeli.

Salutatio Virginis. Gabriel in assumpto aereo corpore decorus et gravis, sanctimoniam referens, ingressus conclave, reverenter Virginem salutat. Sic nuntii Evangelici toto habitu corporis præ se ferant modestiam, atque interiorem animi compositionem.

Ave.

1. Ave; pax tecum: securam esse vult. O Ave, quæ Evæ nomen commutasti, illiusque maledictionem in benedictionem! 2. *Gratiâ plena*. Non compellat ex nomine, Maria; sed novum ei nomen imponit,

Gratiâ
plena.

Luce. 1. 28.

Gratiâ plena; quo in primis gaudere debeat. *Plena* vocatur per excellentiam: nam etsi alii quoque pleni dicti sunt gratiâ; at hæc præ omnibus. Quippe capacitas vasis amplior, quantò Matris Dei dignitas antecelluit omnes alias: debuit enim accipere gra-

Dominus
tecum.

tiam tantum, ut digna fieret Mater Dei. 3. *Dominus tecum*: omni modo quo est in justis, sed in te excellentius; tecum per gratiam, et peculiarem providentiam; et mox etiam habitaturus corporaliter in utero tuo. Abstinet à verbo, *est, fuit, aut erit*;

Ps. 137. 6.

Benedicta
tu in mulieribus.

quia sine variatione semper tecum: *In æternum non commoveberis*. 4. *Benedicta tu in mulieribus*; expers maledictionis illius: *In dolore paries*; siquidem abs-

que illecebrâ concipies: Item illius, quæ opprobrio erat in populo judaico, *sterilitatis*; nam virgo concipies. Sed inde potissimum benedicta, quia in Filio tuo benedicentur omnes gentes; atque ita omnium benedictionum Mater existes. O benedicam te in vitâ meâ; et tu me benedictionum Filii tui participem facito!

PUNCTUM III.

Quomodo Maria excipit salutationem? 1. *Castè*; B. V. virtutes. sola, sine teste, ad viri assatum turbatur. 2. *Humiliter*; dum audit sua præconia, hæret. 3. *Prudenter*; examinans *Qualis esset ista salutatio*. 4. *Silenter*; verecunda, tantum vultus mutatione loquens: *Pulchræ Cant. 1. 9. sunt genæ tuæ sicut turturis, avis castæ et verecundæ.* O si Eva sic excepisset verba serpentis!

PUNCTUM IV.

Angelus instat. 1. *Removet timorem: Ne timeas.* Instat Angelus. Est proprium boni angeli, sedare turbatos animi motus; quod est necessarium ad divina excipienda: quamvis ea Mariæ turbatio caruerit vitio, imò fuerit laudabilis. 2. *Fiduciæ causam indicat: Invenisti enim gratiam apud Deum.* O securam mentis solatium! Ab hoc fonte manant reliqua: quòd *gratiâ plena*, quòd *Dominus tecum*, quòd *benedicta sis*. O, inveniam gratiam apud Filium tuum, virgo Mater benedicta.

MEDITATIO VII.

Expositio nuntii ad Virginem.

PUNCTUM I.

Qualem concipiet? *Luc. 13.2.*
 Nunciat quòd sit editura filium; et qualem eum, ac quantum. 1. *Vocabis nomen ejus Jesum.* Quod Deus vocari jubet, id in re est: erit igitur Salvator; 2. *Hic erit magnus*: et naturâ, quia Deus; et officio, quia mediator Dei, et hominum; et donis, quia unxit eum Deus prae participibus suis. Itaque absolute magnus, et excellenter. 3. *Filius Altissimi*; non ut alii justè per adoptionem, sed naturalis. 4. *Dabit illi Dominus sedem David*; thronum et imperium in illo Davidico significatum; non quale illud fuit, sed excellentius. 5. *Et regnabit in domo Jacob in æternum*; non in carnali domo Jacob, sed in spirituali; in Ecclesiâ credentium; idque in æternum. Qui igitur tantus est, ecce eum concipies, et paries; eò usque se demittet, ut concludatur in utero tuo, et fiat infans: *Parvulus enim natus est nobis, et filius datus est nobis, et factus est principatus super humerum ejus.* Hic lapillus excisus è monte sine manibus, implebit terram.

PUNCTUM II.

Responsum Virginis: *Quomodo fiet istud, quoniam virum non cognosco?* 1. Elucet eximius castitatis

amor, quòd tanto promisso non capitur: quin contentum vult suo pudori et voto; atque nuntium examinat ex debito suo. Sic cautos pro castitate esse oportet, nec per speciem boni in pericula irruere. Didicerat ex Isaiâ, quòd Messias Virgo conciperet: cum ergo promitteretur ei Messias in filium, an modo id fiat à prophetâ indicato, prudenter requirit. 2. *Prudentia responsi.* 1. Non praeceps: bis prius interpellata, tandem loquitur. 2. Parcum et necessarium, ut non potuerit esse magis. 3. *Modestum ac humile*: servavit consilium Sapientis: *Adolescens loquere in tuâ causâ vix: si bis fueris interrogatus, habeat caput responsum tuum.*

PUNCTUM III.

Responsio angeli: rem divinitus patrandam esse. 1. *Spiritus sanctus superveniet in te*: ita ut quæ antea plena es, superimpleat te magis ac magis gratiâ suâ, ad dignè concipiendum talem Filium. 2. *Virtus Altissimi obumbrabit tibi*: ut absque concupiscentiæ æstu concipias, ipso operante, sine viro. 3. Id autem fiet, quia, *quod nascetur ex te sanctum, vocabitur Filius Dei.* Sanctum nascetur, quia ex modo conceptus sui non erit culpæ obnoxius, ut cæteri filii hominum. Debeatur Filio Dei, ut, quandò nasci homo dignabatur, ita conciperetur, ut ratione sui conceptus non contraheret culpam. Contraxisset autem, aut certè reus fuisset contrahendi, si ex viro conciperetur. Amolitur ergò angelus hujus rei suspicio-

nem, atque Sanctum nasciturum : non ut mater ejus, quæ per præventionem gratiæ præservata est à culpâ originali ; sed planè *Sanctum*, ac proindè absque viri ope concipiendum. O superveniat in me Spiritus sanctus, et etiam atque etiam suâ gratiâ impleat ! obumbret autem adversus ardorem perversarum cupidita-

Isa. 25. 4. tum, ab æstu umbraculum.

PUNCTUM IV.

Exempl.
Elisabeth.

ANGELUS fidem facit exemplo Elisabethæ. 1. Inducit hoc exemplum, ut innotesceret Virgini, undè non parùm lætitiæ erat perceptura. 2. Quia solet Deus fidem sibi habentibus signum aliquod exhibere ad fidei solatium : sicut in incredulos animadvertere ; ut cum Zachariam cæcitate percussit. 3. Sed illud potissimum divinis dictis assentiendi fundamentum esse monet : *Quia non erit impossibile apud Deum omne verbum* ; facere potest, quicquid dixerit. Discam ego, quòd sterilis parit Joannem, id est, gratiam, contingere spiritualiter, quandò peccator concipit, et parturit spiritum salutis, honorumque operum. Virgo etiam parere potest, si filios Christo generet spirituales.

MEDITATIO VIII.

De Assensu Virginis.

PUNCTUM I.

RESIGNATIO Virginis ; in quâ elucet, 1. *fides* Assent- singularis, quòd virgo esset conceptura et paritura ; tar. 2. *humilitas* eximia, dum se ancillam dicit, quæ Mater Dei salutabatur ; 3. *obedientia* ad omnem Dei voluntatem.

PUNCTUM II.

Expendenda sunt singula verba. *Eccc*, usurpari Eccc. solet ad indicandum aliquid singulare. Sic Gabriel dixerat : *Eccc concipies* ; vicissim virgo : *Eccc ancilla*, quasi dicat immerita, et longè à tantâ dignitate. Solent sancti, dum exaltantur, suum imperfectum ante oculos ponere, indèque humiliari. *Ancilla*, nomen est inter homines vile, apud Deum autem honorificum. Ancilla fuit. 1. Quia Domini se totam esse cognoscebat, tum jure creationis, tum quia se illi mancipaverat, à cujus servitio nunquam discessit. 2. Quin voluntatem Dei semper spectabat, non suam ; quod est servi. 3. Quia non ob mercedem serviebat, ut mercenarius, sed cogitabat se teneri ad omnia, illud implens : *Cum feceritis omnia* Luc. 17. *quæ præcepta sunt vobis, dicite : Servi inutiles sumus,* 10. *quod debuimus facere, fecimus.* 4. Non sibi labora-

bat, sed Domino, gloriam illius tantum quærens:

Cont. 7. ut cum sponsa dicit: *Omnia poma nova et vetera, dilecte mi, servavi tibi.* 5. Non Domino solum, sed cæteris etiam domesticis serviebat, more ancillæ infra omnes abiciens sese; ut ei conveniat istud Abigail ad David: *Ecce famula tuæ sit in ancillam, ut lavet pedes servorum domini mei.* Sic affecta erat B. Maria Mater Dei; quæ indè etiam ancillæ sorte gloria-

ba. 44. 1. batur, quòd sciret Filium suum à prophetis servum nuncupatum. Exultabo et ego tali nomine cum Davide dicens: *O Domine! quia ego servus tuus, ego servus tuus, et filius ancillæ tuæ. Fiat mihi.* Humilis obedientia et resignatio, ac si dicat: Quamvis indignam me sentiam tanto munere, subjicio tamen me divinæ voluntati; et si quidem Deus consensum à me requirit pro suâ bonitate, qui jure suo potest pro libitu disponere, permitto me ipsi. Et tandem opus hoc omnipotentiae Dei est: qui, dicendo *fiat*, creavit Cælum et terram, dicat ille, et factum erit. Fortè etiam prævidens passiones Filii, et suas causâ Filii, hoc verbo acceptavit omnes, seque obtulit

Secundum verbum tuum.

paratam: *Secundum verbum tuum.* Potest sic exponi, quasi angelum alloquatur: *Secundum verbum quod dixisti.* Potest et ad Deum referri, ad quem elevatâ mente dicat: *Secundum verbum tuum*, prout disposuisti. Quin, secundum Verbum tuum, qui est Filius tuus, et vult fieri etiam servus. Fiat igitur in me, quod ille vult. Sic ego me in manus Dei resignare discam.

PUNCTUM

PUNCTUM III.

Recessus angeli. 1. Exultavit angelus, tum de tam sublimi legatione à se obitâ, tum de optato illius exitu. 2. Mox se proripuit, et in Cælum remeavit. Ita nos obitis ministeriis debemus ad Deum, et ad interiora nos referre. 3. Redditâ Deo ratione legationis, iterum se exhibet promptum ad alia obsequia: ita et nos, uno expleto ministerio, non dicemus, satis est; sed alacres erimus ad plura. Est id sanctorum angelorum, ut significatur apud Job: *Numquid mittes fulgura, et ibunt, et reverentiâ dicent, adsumus?* 4. Credibile est, quòd angelus Gabriel apud cælites deprædicaverit prudentiam, humilitatem, reliquamque sanctitatem Virginis Mariæ. Tu imitare.

Angelus lætus.

Redit.

Promptitudo.

Job. 38. 35.

Laudes.

MEDITATIO IX.

Eæcutio Incarnationis, et Corporis assumpti qualitates.

PUNCTUM I.

QUOMODO ipsa Verbi Incarnatio peracta sit. In momento, quo B. Virgo consensit, sanctissima Trinitas operata est totum mysterium, formando corpus perfectum ex purissimo sanguine B. Mariæ, creandoque animam rationalem, utrumque autem personæ Verbi divini, uniendo, ita ut eadem fieret persona

De font. Compend. I.

L

Dei et hominis, atque ita unus et idem esset Deus et homo. 1. In hoc opere complacuit sibi Beatissima Trinitas, tanquam se in primis digno, singulæque personæ divinæ peculiarem habuere exultandi rationem: *Pater*, ob adimpletam promissionem suam, et quia in hunc Hominem Deum, summo, præ omnibus simul creatis, amore ducebatur: *Filius*, ob arctissimum complexum assumptæ naturæ, in quâ totum genus humanum cognatum sibi fecerat; quare incepit hominem amare, tanquam se: *Spiritus sanctus*, quodd opus id esset eximii amoris, et ita ipsi peculiariter attributum; quoddque super Christum ipse Spiritus sanctus absque mensurâ requievisset.

Isa. 2. 1.

2. Exultavit ipsa humanitas assumpta, circumspectans quod esset evecta. 3. Tum Mater in cujus thalamo fuere nuptiæ istæ admirabiles Dei et hominis celebratæ. Nam et credibile est, quod hoc arcanum tunc ipsi fuerit revelatum, ut penitus in illud introspiceret. At si ad Elisabethæ gratulationem ita exultavit spiritus ejus in Deo Salutari suo; quanto majori lætitiæ sensu perfusa est, cum intra viscera ejus tota Trinitas illud perficeret?

Luc. 1. 47.

Est cur etiam exultemus nos ipsi, propter quos id totum peractum est, quique in Christo evecti sumus ad quamdam cum Deo cognationem; tantum, ne degeneres simus.

Lectator
SS. Tri-
tas.Humani-
tas.
B. Virgo.

PUNCTUM II.

Cur mortale et patibile corpus accepit? Etenim quod esset Deus, et quâ homo ab originali culpâ immunis, debebatur ipsi immortalitas, et impati-<sup>Christus
corpus
mortale.</sup> bilitas; cum contraria sint pœnæ peccati. Item, quia secundum animam beatus, et clarâ Dei visione fruens, debuit corpus habere gloriosum. Voluit tamen ea assumere ad commendationem caritatis, et ad exemplum humilitatis: dum quasi culpæ reus, quæ non rapuit exsolvit. Contrâ ego reus pœnas debitas refugio.

PUNCTUM III.

Cur corpus infantile accepit, et in utero formari voluit, cum potuisset aliundè accipere corpus perfectum? 1. Ut per omnia fratribus assimilaretur, et tenerius ad amandum pelliceret nos infans Deus. 2. Ut tanta demissio nos permoveret. Cœli te non capiunt, et clauderis in utero Virginis! 3. Ut ingrediens mundum, patientiæ et mortificationis daret documenta. Ut enim clauderetur utero et indè aleretur, captusque sensibus, in abdito illo per novem menses delitesceret; et is quidem, qui judicio integro rationis, internisque sensibus pollebat; mirum, quantæ vexationis fuerit!

Cur in-
fans.

MEDITATIO X.

De perfectionibus animæ Christi, et de affectibus illius in ipso Conceptu.

PUNCTUM I.

Gratiæ
Christo
data.
Joan. x. 14.
Joan. 3.
34. 35.

QUÆ dona Christi animæ infusa in ipso conceptu? Quanta debebantur Filio Dei. Unde à Joanne dictum est: *Vidimus gloriam ejus, gloriam quasi unigeniti à Patre, plenum gratiæ et veritatis*: Et à Joanne Baptistâ: *Non ad mensuram dat ei Deus Spiritum; Pater enim diligit Filium, et omnia dedit in manus ejus.*

1. Puritas sine maculâ: quippe erat Agnus Dei, qui tollit peccata mundi; ideòque ipse impeccabilis. 2. Sanctitas in summo gradu supra angelos: scilicet non solum fuit à culpa remotissimus, sed internâ etiam sanctitate simillimus Deo. 3. Visio clara Dei, quæ est gratia consummata; et qui illam sequitur, amor, et fruitio gaudii ineffabilis: de quo intelligi potest illud: *Propterea unxit te Deus oleo lætitiæ præ consortibus tuis.* 4. Omnes thesauri sapientiæ et scientiæ Dei: unde novit omnia, non præsentia modo, sed præterita, ac futura; quippe judex omnium actionum constitutus. 5. Potestas miraculorum pro nutu voluntatis. 6. Potestas excellentiæ in ipsa interiora cordium: dimittendi peccata, flectendi corda, largiendi gratias spirituales, et sacramenta consti-

De Perf. Animæ Christi, etc. 185

tuendi. 7. Gratia capitis Ecclesiæ militantis, et triumphantis; atque hujus, tam angelorum, quam hominum: à quo proinde influxus in totum corpus manat; et est ipse prædestinatorum primus: *Primogenitus in multis fratribus*; ad cujus exemplar cæteri prædestinantur, *conformes fieri imaginis Filii Dei.* Hi sunt *septem oculi in lapide uno*, apud Zachariam, et *Stellæ septem, circa Filium hominis* à Joanne visæ.

PUNCTUM II.

Quos in Deum affectus elicit Christus in momento conceptionis, quando, visâ Dei facie, clarè aspexit quantis bonis præventus fuisset! Quatuor velut flumina ex paradiso, ab illâ animâ beatâ magno impetu eruperunt: amoris in tantam bonitatem, gratitudinis ac studii referendæ vicis; humilitatis, recognoscendo ex se, quâ homo, non ea habere, sed gratuita esse dona Dei; tandem obedientiæ promptæ, et liberalis oblationis sui ad omnia pro Patris gloriâ. Afficiar ergò similiter pro omnibus quæ retribuit mihi.

PUNCTUM III.

Quos affectus erga proximum conceperit! Tot tantisque sceleribus animadversis, per quæ offensus batur in primis Deus, tum peribant homines, de que illis diabolus triumphabat, inestimabilem concepit dolorem; non obstante quòd aliundè, ex visione clarâ Dei, immenso perfundebatur gaudio.

Quidni ego pro meis, non ut Christus pro alienis, concipiam? Ut autem ille ab initio sui conceptus, ita ego statim ac lapsus sum, dolorem assumam et

lamentum. Et intellecta tunc voluntate Patris, ut per ipsum tanto malo remedium asserretur, immensum amorem, quo prosequeretur Patrem, in ipsum etiam hominem convertit, quem sic amari à Patre suo cernebat; et ex amore, ardens concepit desiderium eundem redimendi, proque zelo divinæ gloriæ gavisus est, datam sibi occasionem et facultatem vindicandi illam ab injuriis peccatorum. Quare obtulit se, dicens: *Sacrificium et oblationem noluisti, Hebr. 10. corpus autem adaptasti mihi. Ecce venio, ut faciam, Galat. 2. 20. Deus, voluntatem tuam.*

PUNCTUM IV.

Quòd Christo, à primo momento, fuerunt à Patre æterno proposita, et sigillatim repræsentata, quæcunque per omnem vitam pati eum et agere oportebat pro salute nostrâ. Atque ea tunc, tanquam Patris sui præceptum, obsequentissimè acceptavit; ut et in decursu vitæ assiduè postea fecit, seipsum quotidie immolans. Nec generatim tantum, sed nominatim singulos, pro quibus illa acceptavit, ante oculos habuit, eisque speciatim applicuit laborum suorum fructum. Quare Paulus ita loquitur, et ego quoque loquar: *Qui dilexit me, et tradidit semetipsum pro me.* Fui ego, fui in illius mente; in primo illo instanti suæ conceptionis, et me respexit, et pro me sese jam tunc obtulit.

MEDITATIO XI.

De Profectione B. Mariæ ad Elisabetham.

PUNCTUM I.

Quòd Christus, mox à conceptu, properavit præcursorem suum Joannem sanctificare: sicque impulit Matrem, ut Elisabetham inviseret; jam tunc auspiciatus est officium Salvatoris, et jam est de bono suorum sollicitus: et per hoc significat quantum malum sit diutius in peccato hærerere.

PUNCTUM II.

Potuit absens sanctificare Joannem Baptistam; sed maluit præsens, Caritatis et humilitatis præbens exemplum, dum major adit minorem: Deinde, ut Maria esset cooperatrix, et instrumentum primæ hujus sanctificationis, futura aliquando mediatrix peccatorum apud Filium: Demùm quia Christus animam quam ingreditur, urget ad opera pietatis, atque à contemplatione ad actionem instigat, pro gloriâ Dei.

PUNCTUM III.

Quemadmodum B. Virgo obedivit inspirationi divinæ. Non mandatam expectavit, sed nutum secuta est: non texuit moras, sed abiit cum festinatione, non mota intentione minus rectâ, vel curiositatis, vel

explorandi causâ, an ita res haberet, quòd Elisabetha concepisset; sed ut Deum in illâ glorificaret. Denique non est territa difficultate viæ, et insolito labore; nec dedignata est ipsa Mater jam Dei visere matrem servi. Considera etiam modestiam in publico: non circumspiciens, sed afflans intuitibus sanctimoniam; dignum Salomonis ferculum, quo Rex pacificus circumfertur.

Cant. 3. 9.

MEDITATIO XII.

De ipsâ Visitatione Elisabethæ.

PUNCTUM I.

Ingressus
B. V. ad
Elisabetham
fe-
lix.

Joan. 7.

Eccli. 11.

23.

Prov. 20.

8.

MARIA prævenit salutando Elisabetham; ac eâ mediante salutatione, Verbum divinum, in ejus utero inclusum, replet bonis Joannem. Nam expiat illum à labe originali, donat gratiâ et sanctitate, usum rationis tribuit, prophetam facit, et mysterium docet Incarnationis, gaudio exultare: facit et hæc in momento omnia. Nempè facile est Deo subito honorare pauperem. Et illud quadrat: *Rex, qui sedet in solio judicii, dissipat omne malum intuitu suo*: (Christus in Mariæ gremio.) Hinc confidam, mediante eadem matre Virgine, me quævis obtenturum.

PUNCTUM II.

Elisab.

Effectus ejusdem salutationis in B. Elisabethâ.
1. Quòd excitata est ad Dei Matrem prædicandam

magnâ voce: *Benedicta tu inter mulieres*, sicut Gabriel te compellavit: *Et benedictus fructus ventris tui.* Luc. 1. 42. Hoc plus dico, quàm Gabriel: nam à fructu, tu benedicta; non ille, ex te. Adverte quòd Spiritus sanctus impellit ad Christi et Mariæ glorificationem. 2. Inspirata est ei humilitas, agnitioque beneficii: *Unde hoc mihi, ut veniat Mater Domini mei ad me?* Ita solet Spiritus sanctus, inter dona ipsa, sensum humilitatis dare, gratamque acceptorum recognitionem: nam sequitur: *Ecce enim ut facta est vox salutationis tuæ... exultavit infans in gaudio, in utero meo.* Taliter affici debemus, quando nos Deus visitat; et maxime in sacrâ communionem. 3. Donum accipit prophætici: nam confirmat animum Virginis per spiritum propheticum, laudans illam quòd crediderit, et prænuncians perficienda omnia in eâ, quæ ei dicta fuerant ab angelo. Sic lumen gratiasque à Deo acceptas oportet referre ad aliorum utilitatem. 4. Nomen novum Mariæ datum promulgat, compellans eam Matrem Dei.

Humilit.

Propheet.

PUNCTUM III.

Meditatio circa Canticum B. Mariæ. Ubi considera quòd laudata B. Virgo ab Elisabethâ, non reddidit ei vicem more mundano, sed omnia in Deum transfert. Ita avertendæ laudationes. Deindè quæ parca alioqui verborum, circa Deum liberalis; implet illud: *Benedicentes Deum exaltate illum, quantum potestis; major est enim omni laude.* Nimirum ex Eccli. 43. 35.

Canticum
B. V.

®

abundantia cordis loquebatur. Porro decem constat versiculis, quasi totidem chordis psalterium. *Magnificat anima mea Dominum.* Magnificè de Deo sentiens, et summa ejus omnia ducens, et toto corde exaltans, non in præterito aut futuro loquitur, sed in præsentì, *Magnificat*; quasi hoc sit ipsius perpetuum studium. *Et exultavit spiritus meus in Deo salutari meo*: docet nos qualiter sit gaudendum. 1. Non in corporalibus, sed in spiritualibus gaudere oportet. 2. Non tam in donis, quam in largitore ipso. 3. Etsi in Deo, tanquam naturæ autore, magis tanquam in Salutari et Redemptore. 4. Spiritus impiis gaudeat, superior animæ pars; etsi solet in corpore etiam redundare; *Cor meum et caro mea exultaverunt in Deum vivum.* 5. In Deo, et non in meipso; *illi tribuendo omnia, non mihi: Anima mea exultabit Domino, et delectabitur super salutari suo.* 6. Quia respexit humilitatem ancillæ suæ. Recensere incipit causas, ob quas Deum sic magnificat. Tres sunt propriæ; septem, cum aliis communes. Hæc igitur prima: *Quia respexit*; id est, benignè facere. *Humilitatem ancillæ suæ*; parvitatem atque vilitatem: quod dicto non prædicat suam virtutem humilitatis, sed eam exercet, agnoscendo suum nihilum et indignitatem quantum ex se. Ergo ait: *Quia benefecit immerenti.* Sic sancti sunt affecti, et ita impetrant à Deo gratiam, qui *humilia respicit in Cælo et in terrâ.* Ps. 142. 6. Unde et David: *Quoniam respexisti humilitatem meam, salvasti de necessitatibus animam meam. Ecce enim ex*

Quomodo
gauden-
dum.

Ps. 83.

Ps. 34.

Causa
magnifi-
candi.

Ps. 142. 6.

Ps. 30. 8.

hoc beatam me dicent omnes generationes. Hæc secunda causa glorificandi Deum. Quanquam non tam, quod ipsa prædicanda sit beata, quam quod tantis eam Deus prævenit benedictionibus, unde id secuturum sit, magnificat Deum: tum etiam, quoniam ea prædicatio cessura sit in emolumentum ipsorum, qui beatam eam dicent. In quibus ut ego sim, beatam te dico: *Beata es*, ut Elisabetha dixit, *quæ credidisti*; Luc. 1. 45. beata, ut pia illa mater exclamavit, quia portasti utero tuo Christum: et multò etiam magis, quia audisti, et custodisti mente verbum Dei. In te omnes illæ octo benedictiones conveniunt excellenter, quas Filius tuus pronunciauit: *Beati pauperes spiritu*, mi- Mat. 5. 3. tes, etc. *Quia fecit mihi magna qui potens est, et sanctum nomen ejus.* Tertia causa magnificandi, magnalia fuerunt; quod Virgo esset et Mater, et quod Mater Dei; tum cætera, quæ propterea ipsi divinitus collata sunt. Quæ simul omnia ante oculos habens, magnificat Deum, quia fecit ei verè magna. Nec obstat humilitati, quod se magnam à donis agnoscit, dum ea refert soli Deo accepta: quod et faciunt in Cælo Beati, gloriam dantes Deo. Porro omnipotentiam et sanctitatem Dei laudat, ut etiam illi dicentes: *Sanctus, Sanctus, Sanctus Dominus Deus om-* Apoc. 4. 8. *nipotens.* Ab omnipotentia quippe Dei veniunt talia opera: referuntur autem eò, ut Dei nomen sanctificetur, quod est omnino sanctum, dignumque ab omnibus sanctificari. *Et misericordia ejus à progenie in progenies, timentibus eum.* Quarta causa jam com-

munis cum aliis, à misericordiâ Dei in omnes diffusâ, et in omnem posteritatem. Videlicet cogitabat Verbum illud hominem factum, quod utero gestabat, per magnam Dei misericordiam esse datum ad salutem omnium gentium: pro quo beneficio non quâ suum tantum, sed quâ omnium, magnificat autorem. Ita enim justî pro aliis etiam gratias Deo agunt, non tantum, ut propria sunt. Illud etiam magnificat, quòd Dei misericordia ita est profusa, ut quantumvis benefaciat, ulteriùs semper disponat benefacere, à progenie in progenies: quippe inexhausta. *Fecit potentiam in brachio suo.* Quinta causa ab operibus omnipotentis divinæ, qualia Deus plurima patravit ab initio mundi, in creatione, conservatione, et gubernatione illius; ac præsertim in providentiâ circa hominem; cujus causâ operatus est tot magnalia in populo Hebræorum; et tandem jam mirabilium maximum, Incarnationem Verbi pro salute hominum. Quæ simul animo complectens Virgo prudentissima, magnificat Dominum. *Dispersit superbos mente cordis sui.* Sexta causa laudis ab operibus justitiæ, quòd superbum Luciferum exaltantem solium suum, quòd molitores Turris Babel, quòd Pharaonem, Nabuchodonosor, et alios passim elatos, humiliare consuevit: amator ipse humilitatis, adeò ut etiam exinaniverit seipsum, et hâc suâ potissimum humilitate superbos depresserit. *Deposuit potentes de sede, et exaltavit humiles. Esurientes implevit bonis, et divites dimisit inanes.* Causa septima

et octava à justitiâ simul et misericordiâ, ex comparatione diversorum inter se; potentium, et humilium; divitum, et esurientium. Nam potentes deponit, exaltat humiles, esurientes replet, abundantes egere facit. Est et hoc judicium Dei magnificatione dignissimum; de quo tanquam suo opere gloriatur: *Disperge superbos, et confunde eos, etc. Et Job. 40. 6. ego constebor, quòd salvare te possit dextera tua; et alibi: Qui ponit humiles in sublimi, qui dissipat cogitationes malignorum.* Quia verò id maximè convenit tempori Evangelii, indè prophetissa nostra magnificat Deum: *Suscepit Israel puerum suum, recordatus misericordiæ suæ: Sicut locutus est ad Patres nostros, Abraham et semini ejus in secula.* Nona et decima causa. Prima à Providentiâ erga suos: nam etsi videtur aliquandò eorum oblivisci, in tempore tamen semper adest. Secunda à fide promissorum, quam certò servat. Utrumque eluxit in Christi adventu, qui etsi dilatus, cum opportunum fuit factus est: impletæ quoque sunt promissiones, Abrahæ, cæterisque Patribus factæ.

PUNCTUM IV.

Quòd B. Virgo manserit apud Elisabetham quasi mensibus tribus. Ubi cogita, qualis inter ipsas conversatio fuerit, quàm inflammata colloquia, et divini sermones ab eis habiti fuerint; et quantum Elisabeth profecerit ex tam diuturno Mariæ consortio, quæ primâ salutatione sic fuerat affecta; et quæ de-

Edificatio per Mar.

nique sanctitatis exempla, ac qualem odorem Virgo Mater afflaverit toti domui, quantasque benedictiones à Deo conciliaverit. Nam si, ob commorationem Arcæ, Deus sic benedixit Obbedom, ut David ejus æmulatione eam constituerit adducere in domum suam: quanto Maria melior est illâ Arcâ! Zachariæ tamen non est reddita loquela; quia impleri debuit angeli prædictio, et opportunius erat ad gloriam Dei, ut in ipsâ nativitate Joannis id fieret. Discam non præfigere tempora aut modum Deo, eique me committere.

MEDITATIO XIII.

De Nativitate Præcursoris.

PUNCTUM I.

Conceptionis circumstantiæ.

ILLIUS conceptio. 1. Ex sterilibus parentibus, et justis, qui filium à Deo impetrârunt: nam, quæ etiam Deus facere destinavit, sæpius exequitur per orationes. 2. Idem Gabriel Zachariæ de Joanne nuntiavit, qui postea Mariæ de Christo. Par in angelis promptitudo obsequendi, sive magna, sive nimora imperentur. 3. Jubeat Gabriel vocari Joannem, id est, gratiam; quòd gratia in ipso singulariter eluceret, qui sine meritis ad tantum officium esset electus, et esset etiam divinæ in se habitantis gratiæ insignia documenta daturus; et præcipuè, quòd gratiæ Evangelii Præcursor veniret: nam *Lex*

De Nativitate Præcursoris. 195

usque ad Joannem. 4. Prædicat magnum fore coram Domino: sanctitate, et officio. 5. Speciatim victus asperitatem commendat: *Vinum et siceram non bibes*; Luc. 1. 15. tanquàm verus Nazaræus, Deo consecratus. 6. *Et Spiritu sancto replebitur, adhuc ex utero Matris suæ*: pro dignitate officii, et ex utero usque ad finem, talis erit. *Præcedet in Spiritu et virtute Eliæ*: zelus commendatur. *Et multos filiorum Israel convertet ad Dominum Deum ipsorum*, parabitque Domino plebem perfectam, ad recipiendum Evangelium. Itaque erga Deum pius, erga se austerus, erga proximum zelatus.

PUNCTUM II.

Prærogativæ Joannis in utero. 1. Quòd primitivæ fuerit sanctificationis à Christo imperitæ post incarnationem; et adeò copiosissimæ. 2. Quòd acceptum semel usum rationis tunc etiam conservaverit. Unde adhuc ex utero per ferventes actus merita colligebat. 3. Quòd ejus intuitu, replevit Deus ejus matrem spiritu prophetico, ac donis.

PUNCTUM III.

Nativitas Joannis. 1. Mater divinitus edocta vult vocari Joannem. 2. Pater recipit loquelam et prophetat: *Benedictus, etc.* Exultatio, ut prædictum fuerat: *Multi in nativitate ejus gaudebunt*: et admiratio: *Quis putas puer iste erit?* 4. Quòd jam tunc manus Domini erat cum illo. *Dominus ab utero vocavit me; in umbrâ manûs suæ protexit me, etc.*

MEDITATIO XIV.

De eo quod Joseph voluit dimittere Mariam conjugem suam.

PUNCTUM I.

Sanctos
veteris
Test. sus-
perat.

Votum
Castitatis.

SANCTITAS Josephi : nempe pro munere , ad quod fuit electus. Superavit patriarchas : fide , Abrahamum ; tolerantiam , Jacob ; castitate , alterum Josephum ; consuetudine cum Deo , Moysen ; caritate populi , Samuelem ; humilitate et mansuetudine , Davidem. Ut divinis vacaret , voto se castitatis obstrinxit , quam ita eximie consecutus est , ut ex consuetudine familiari Virginis , nihil animus ejus contraheret ; imò ad amorem ejus virtutis magis accenderetur.

PUNCTUM II.

Exercitia-
tio Joseph
et Mariæ.

Ps. 25. 2.

Quod Deus non revelaverat Josepho mysterium , sicuti Elisabethæ et Zachariæ , ad exercitationem virtutis tum Mariæ , tum Josephi : dum hic angitur de sponsæ lapsu ; illa , de infamiâ apud justum. Sic suos probat Deus. *Proba me , Domine , et tenta me.* Et debet cum gaudio suscipi , quando absque culpâ nostrâ , et præsertim quando potius propter virtutem tribulatio contingit , ut Mariæ.

PUNCTUM III.

Quæ inde eluxerint virtutes Josephi : Patientia , Hinc quæ virtutes. in dissimulando factum , non exprobrando , non deferendo ; prudentia , dum cogitat dimittere , cum quâ , ut adulterâ , non conveniebat habitare ; nec id præcipitat , sed volvit animo. In Maria elucet , 1. Humilitas , nihilominus mysterium reticendo , nec apud maritum ullam sui defensionem asserendo. Non sic ego , qui effutio , si quid ad honorem facit ; et mille texto excusationes in peccatis. 2. Confidentia in divinâ Providentiâ , cui se per orationes commendabat.

PUNCTUM IV.

Revelatio per angelum. Nimirum humanis mediis deficientibus , præstò sunt divina. Expende gaudium et gratulationem utriusque , necnon revelationis ipsa verba. Exemit scrupulum : *Noli timere.* Sponsus purgat : *De Spiritu sancto est.* Nutritium , et quasi patrem Christi constituit : *Vocabis nomen ejus Jesum.* Revelat Deus. Matt. 1. 21.

PUNCTUM V.

Et accepit conjugem suam ; introduxit in domum nec tamen cognovit usque ad partum , nec post. Quâlis deinceps inter eos convictus ?

MEDITATIO XIV.

De eo quòd Joseph voluit dimittere Mariam conjugem suam.

PUNCTUM I.

Sanctos
veteris
Test. su-
perat. SANCTITAS Josephi : nempe pro munere , ad quod fuit electus. Superavit patriarchas : fide , Abrahamum ; tolerantia , Jacob ; castitate , alterum Josephum ; consuetudine cum Deo , Moysen ; caritate populi , Samuelem ; humilitate et mansuetudine , Davidem. Ut divinis vacaret , voto se castitatis obstrinxit , quam ita eximie consecutus est , ut ex consuetudine familiari Virginis , nihil animus ejus contraheret ; imò ad amorem ejus virtutis magis accenderetur.

PUNCTUM II.

Exercitia-
tio Joseph
et Mariæ. Quòd Deus non revelaverat Josepho mysterium , sicuti Elisabethæ et Zachariæ , ad exercitationem virtutis tum Mariæ , tum Josephi : dum hic angitur de sponsæ lapsu ; illa , de infamia apud justum. Sic suos probat Deus. *Proba me , Domine , et tenta me.* Et debet cum gaudio suscipi , quando absque culpâ nostrâ , et præsertim quando potius propter virtutem tribulatio contingit , ut Mariæ.

PUNCTUM III.

Quæ indè eluxerint virtutes Josephi : Patientia , Hinc quæ
virtutes. in dissimulando factum , non exprobrando , non deferendo ; prudentia , dum cogitat dimittere , cum quâ , ut adulterâ , non conveniebat habitare ; nec id præcipitat , sed volvit animo. In Maria elucet , 1. Humilitas , nihilominus mysterium reticendo , nec apud maritum ullam sui defensionem asserendo. Non sic ego , qui effutio , si quid ad honorem facit ; et mille texto excusationes in peccatis. 2. Confidentia in divinâ Providentiâ , cui se per orationes commendabat.

PUNCTUM IV.

Revelatio per angelum. Nimirum humanis mediis deficientibus , præstò sunt divina. Expende gaudium et gratulationem utriusque , necnon revelationis ipsa verba. Exemit scrupulum : *Noli timere.* Sponsus purgat : *De Spiritu sancto est.* Nutritium , et quasi patrem Christi constituit : *Vocabis nomen ejus Jesum.* Revelat
Deus.
Matt. 1.
21.

PUNCTUM V.

Et accepit conjugem suam ; introduxit in domum nec tamen cognovit usque ad partum , nec post. Quâlis deinceps inter eos convictus ?

MEDITATIO XV.

De expectatione Partûs.

PUNCTUM I.

Quomodo ipse Christus infans expetierit ardenti desiderio perficiendi salutem nostram; ut jam tunc diceret: *Baptismo habeo baptizari; et quomodo coactor, usque dum perficiatur?* Nihilominus continuè sese per novem menses, neque ad diem secum dispensavit, quòd ea inclusio pœna quædam esset, ad satisfaciendum pro nobis; quales occasiones non omittebat. Deinde, erat quasi quidam secessus, in quo opus suum Patri commendabat, antequam illud aggredere; sicut in deserto comparavit sese ad prædicandum, per dies quadraginta.

PUNCTUM II.

Desideria B. Mariæ videndi, et fruendi aspectu Filii, quem sciret Deum, et ex ipsâ, hominem: item fovendi, serviendi ipsi, maternaque obsequia exhibendi, pro eo quòd dignatus esset ipsam habere matrem. Quare dicebat: *Quis mihi det te Filium meum, ut inveniam te foris, et deosculer te?* et tandem optabat eam prodire, communis salutis causâ. Ego similiter in me desideria excitabo, ut Christus in me et aliis nascatur per gratiam, utque illum omnes ament, eique serviant. Item conceptos animo salu-

Nascendi
desiderium in
Christo.
Luc. 12.
50.

In Beat.
Virg.

Cant. 8. 1.

De expectatione Partûs. 199

tares affectus, ut pariam, et in rem deducam, adnitar: quod ni fiat, velut fœtus, ultra tempus utero inclusus, excruciat matrem, ita cohibitæ inspirationes divinæ exulcerant mentem. *Desideria*, inquit Sa-^{Prov. 7.} piens, *occidunt pigrum: Vult quippè, et non vult.*^{25.} Undè monet Apostolus: *Spiritum nolite extinguere.*^{1. Thess. 5.} Huc referri possunt antiphonæ Ecclesiæ: O Sa-^{19.} pientia! etc.

PUNCTUM III.

Expectabat Diva partum, certa de integritate suâ; ^{R. V.} siquidem integra conceperat, et habebat firmum ^{certa de} propheticum sermonem: *Ecce Virgo concipiet, et pariet Filium, et vocabitur nomen ejus Emmanuel, quod* ^{12. 7. 14.} *est interpretatum nobiscum Deus.* Et se illam esse ^{Matt. 1.} considerans, de quâ prædictum erat, exultabat ^{23.} spiritus ejus in *Deo salutari suo*, dicebatque: *ô tu vere mihi* ^{Luc. 1. 47.} *Emmanuel!* nam et Gabriel ad me: *Dominus tecum.* Cæterum non angebatur de futurâ partûs difficultate, doloribusque, ut cæteræ matres, quandò ipsa sine carnali voluptate conceperat. Tantùm erat intenta præparandæ animæ affectibus pietatis, ad vicinum partum; qualiter nos convenit disponi ad Christum excipiendum, juxta Præcursoris monitum: *Dirigite* ^{Joan. 1. 23.} *viam Domini;* intentionem dirigite, superbiam deprimite, asperitatem morum deponite.

MEDITATIO XVI.

Profectio B. Virginis in Bethleem ex Nazareth.

PUNCTUM I.

Extra pã-
triam nas-
citur. QUOD Christus, destinato consilio, suum in mundum ingressum ita disposuit, ut esset illius modus, nobis quidem ad exemplum quàm utilissimus; ipsi verò ad ferendum permolestus et gravis. Undè extra Nazareth nasci voluit, ut qualicumque domesticâ commoditate nascens privaretur. I nunc, qui tam studiosè tuas commoditates consecraris.

PUNCTUM II.

Occasio. Occasio profectionis extitit tributum à Cæsare indictum. Et is quidem ambitione, ad ostentandum imperium, et cupiditate auri ducebatur, in edicto promulgando: Christus autem humilitatis et subjectionis exercendæ indè occasionem sumpsit, ad exemplum.

Pet. 2.
13. Quidni ego subjiciam me omni humanæ creaturæ propter Deum?

PUNCTUM III.

Ratio itin-
eraria. Ratio itineris. Singulari totius oris modestiâ proce-
debat Virgo, mente in illum, quem gestabat, defixâ, tacitaque cum illo loquens, aut de illo cum Josepho. Non gravabat sacra sarcina gestantem, sed

sublevabat; ac propinquâ fruendi illo spe, vires reficiebat: cum alioqui sat proluxa et difficilis via, asperitasque hiemis, teneram virginem fatigarent.

PUNCTUM IV.

Quòd hospitio excluditur. *In propria venit, et sui hospitio excluditur. Jam tunc illud implebatur: Vulpes foveas habent, et volucres cæli nidus: Filius autem hominis non habet ubi caput suum reclinet.* Quin vulpes, astuti et cupidi homines, à suis foveis Christum excludunt: volucres autem, superbi et nobiles, à suis nidis; ut stabulum subire debeat, ubi bos et asinus cognoscant possessorem suum. Mites ac humiles viros à se repellunt, quia in eis Christus non agnoscitur. O si cognovisses et tu quàm sæpè Dominum repellis à te, et quoties pulsanti non aperis!

MEDITATIO XVII.

Nativitas Christi.

PUNCTUM I.

QUOMODO, imminente nascendi tempore, quòd nec prævenire, nec prorogare Christus voluit, *Exaltavit ut gigas ad currendam viam, et istam quidem asperam, ac difficilem, ab ipso primo ortu ad exitum usque, à summo usque ad summum, ab utero ad crucem.* Deindè, hospitium suum, uterum Ma-

Dona pro
hospitio.

tris, Rex tantus haud reliquit in donatum in egressu suo. Quare tunc ineffabili luce ac lætitiâ Matris suæ animam perdidit. Cavet etiam illi ab omni incommodo, quod alioqui in partu reliquæ mulieres perpetuuntur: nam et sine dolore enixa est, et claustro virginali nequaquam violato.

PUNCTUM II.

In con-
templatio-
ne parit.

Virgo præsentiens partum, secedit parumper, totaque in Deum absorpta, præstolat Salvatorem, Deique salutare: quo repente edito, atque conspecto, quid illa senserit, nec cogitando assequi licet. Agnoscebat filium suum: sed et eundem Filium Dei, verum Deum. Illinc amor ipsam exstimulabat, hinc reverentiâ retrahebat. Utroque autem attemperato, mixtoque amore cum reverentiâ, gaudio cum lacrymis, infantem in ulnas accipit; suaviatur ac liquescit anima ejus in complexu nati. Deindè, pannis eum involvit, quos provida paraverat; locatumque reverenter in præsepio, prima adorat: gratias agit, quòd venisset propter salutem hominum, quòdque se dignatus fuisset honore Matris: vicissim ei offert, dicatque sua Matris obsequia, affectu inenarrabili. Simili eum sensu sanctus Joseph adorat, et gratias agit pro nutriti sibi munere commisso; fidelemque suam operam promittit. Faciam et ego.

Pannis in-
volvitur.

PUNCTUM III.

Mira in hoc Infante expendam: ac præcipuè, quòd qui Deus est, et sedet super Cherubim, in humi præsepio jacet. Deindè, quomodo gratias agit Patri, cujus voluntate illic reclinatus est, offertque seipsum ad perficiendum opus redemptionis. Clamat etiam ad nos tacitus: *Discite à me, quia mitis sum et humilis corde*; et: *Nisi efficiamini sicut parvuli, etc.* et: *Quicumque humiliaverit se sicut parvulus iste, hic est major in regno Cælorum.* Præterea quid agit infans? plorat et alia agit qua talis. Nam etsi perfectâ uteretur ratione, quæ tamen erant illius ætatis, naturam agere sinebat: quidquid autem ageret, Deo offerebat pro reconciliatione mundi; infantiles lacrymas, vagitus, et omne tale. Postremò, quæ jam tunc patiebatur æstimabo; aspero anni tempore, in tempestâ nocte, loco incommodissimo, in rerum omnium paupertate, et rejectus ab omnibus. Nec ea patitur invitus, aut necessitate; sed volens, certoque consilio: *Pauper sum ego, et in laboribus à juventute meâ.*

Infantis
persona.Verba.
Matt. xi.
29. c. 18.

3 et 4.

Passiones.

Pr. 87. 16.

MEDITATIO XVIII.

Annuntiatio ad Pastores.

PUNCTUM I.

Quod angeli, viso Domino in præsepio, obtulerunt, supplicesque eum de Cælo adoraverunt,

Angeli
adorant.

Heb. 1. 6. jubente etiam Deo Patre: *Et adorent eum omnes angeli Dei*; et cum absconditum mortalibus, obscurumque cernerent, gestiverunt omnes venire in terras; atque illius annuntiare nativitatem: Sic ego accendar studio manifestandi Dei nomen hominibus, *Ps. 66. 3.* *ut cognoscant in terrâ viam ejus, in omnibus gentibus salutare ejus.*

PUNCTUM II.

Pastoribus annuntiat.

Quod pastoribus Christus annuntiat. 1. Non sapientibus circa Bethleem, quia superbi; non divitibus, quia cupidi; non nobilibus, quia deliciis dediti; sed humilibus pauperibus, laboriosis, superque gregem vigilantibus: *Confiteor tibi, Pater, quia revelasti ea parvulis.* 2. Annuntiat gaudium; cujus materia est: *Quia natus est vobis Salvator.* Non sibi nascitur, non angelis, sed nobis, qui salute indigebamus: *Nobis natus, nobis datus, ex intactâ Virgine.* 3. Signa mirabilia indicantur, per quæ reperitur: *Invenietis infantem pannis involutum, positum in præsepio.* Ergo signa sunt, infantia, paupertas, et humilitas. Ex his intelligam, an in me natus sit; si ea vigeant in corde meo.

PUNCTUM III.

Quare mittantur angeli.

Angelorum gratulatio et glorificatio. Mittit Deus angelos, ut sic humiliatum ejus Filium clarificent: quod Deus facere consuevit inter despectiones. Deinde, ut discamus quid nos facere conveniat; quomodo

modo glorificare, et gratias agere, quando propter nos ille humiliatus est. *Gloria in excelsis Deo*: Quippe non aliud Dei opus magis ad illius gloriam facit, quam Incarnatio Verbi. Quod si in Cælo propter illud glorificatur, utique et in terrâ Deus propter hoc debet glorificari; *quæ idèd dicitur plena gloriâ Dei. Isa. 6. 3.* O impendam me totum in illam! *Et in terrâ pax.* Multiplex pax, hominis cum Deo, per remissionem peccatorum; hominis secum, per subjectionem carnis ad spiritum; hominum inter se, per concordiam voluntatum: *Orietur in diebus ejus justitia, et abundantia pacis. Ps. 71. 7.* Hominibus bonæ voluntatis: Iis nimirum, erga quos benigna est Dei voluntas, quæ est radix nostri omnis boni; sed et iis, qui ipsi sunt bonæ voluntatis, ordinate in Deum, subjectæque illius legi. Talibus promittitur pax; non autem iis qui boni sunt intellectûs, aut aliis pollutent talentis.

PUNCTUM IV.

Recedunt angeli, et in transitu invisunt præsepe, ibi canticum repetentes, quantâ Mariæ exultatione!

MEDITATIO XIX.

Adoratio Pastorum.

PUNCTUM I.

PROFICISCUNTUR pastores. Non posthabent acceptum nuntium, ut quidam divinas inspirationes: sed hortantur se mutuò ad inquirendum ostensum sibi *Pastorum fervor.*

bonum. Est hoc aliquid ei simile, quod apud Ezechiellem: *Cherubim perculiebant inter se alas*, quasi gestientes, ad obsequium Deo præstandum. Deinde etsi non fuerit eis mandatum, nutum tamen pro mandato habuerunt, perfectâ obedientiâ. Denique festinantes quærunt, fervore magno ac desiderio.

PUNCTUM II.

Illustrati
Pastores.

Reperunt annuntiatum, et adorant. Credibile est, ad primum conspectum, ex infantis ore promississe splendorem, simulque intus illuminatos fuisse pastores, ut illum Messiam et Deum esse cognoscerent. Deinde ad hanc illustrationem reverentiâ tacti, simulque amore succensi, prosternunt corpora, adorant, gratias agunt; offerunt de suâ paupertate, implentes illud: *Non apparebit ante Dominum vacuus*. Tum ad Matrem conversi, quæ sanctitatem spirabat, eam reverenter alloquuntur, gratulantur de tali prole, narrant quæ viderant et audiverant de Pueri hoc.

PUNCTUM III.

Recedunt. Recedunt ad propria, glorificantes et laudantes Deum in omnibus quæ audierant et viderant: vel circa præsepe; nam viderant Infantem admirabilem, et audiverant ibi aliqua mirabilia de illo à Matre: vel antè, ut ea quæ audiverant ab angelo; et confestim ea cum visis ad præsepe, laudabant Deum. Deinde hæc audita et visa narrabant aliis: et omnes

qui audiverunt, mirati sunt. Tum apud præsepe narrabant, quò alii aliqui confluerant, exciti adventu pastorum; tum obviis, ut fit in rebus insolitis. Porrò cæteri mirabantur: *Maria autem conservabat omnia* Luc. 2.19. *verba hæc, conferens in corde suo.* Quatuor genera hominum. 1. Quidam, etiam auditis, nihil movebantur, aliis intenti. 2. Aliqui illac transeuntes, et introspicientes, nihil notantes singulare, præteribant. 3. Alii fide vivâ accedentes, agnoscunt et adorant, fructumque referunt; sed recedunt ad sua. 4. Alii inhærent, ut Maria et Joseph; voluntque assidue, et inter se conferunt mysterium.

MEDITATIO XX.

Circumcisio Christi.

PUNCTUM I.

ÆSTIMANDA in Matre et sponso obedientia legi, ob quam subjecerunt circumcisioni Filium. Item affectus Matris in ipso actu: quàm compatiebatur! quàm blandè lovebat Circumcisum! quàm diligentiam plagam curabat! quàm pietate primitias sanguinis, cum Filio, Patri offerebat; cujus guttula, vel sola, ad redemptionem nostram satis futura!

PUNCTUM II.

Christi
obedi-
entia.

Qualis in circumciso Infante affectus. 1. Obedientiae erga legem durissimam, in qua poterat secum dispensare, ut Deus: aut qua etiam non tenebatur, quippe ab originali culpa immunis; cujus erat testificatio ipsa circumcisio; quam suscipiendo, universae legis faciendae debitor fiebat. 2. Humilitatis, dum notam peccatoris accipit; nos autem qui verè sumus peccatores, renuimus videri, aut dici. 3. Patientiae in ferendo vulnere, ob teneram complexionem, valde acri. Porro ita sensibilis doluit et ploravit, ut simul gauderet ob impletam in eo Patris voluntatem. 4. Caritatis, tum erga Patrem, tum erga nos, qua etiam totum sanguinem dare, innumerasque plagas accipere, paratus fuit.

Humilitas.

Patientia.

Caritas.

PUNCTUM III.

Circum-
cisio spi-
ritualis.

Est quaedam spiritualis circumcisio, quam Christus nos docet suam corporali; nempe superflua abjicere in vitae commodis, et inordinatos affectus reserare. Hanc nostram circumcisionem qui juvant, eique cooperantur, amandi sunt: nempe qui vel incommodo, vel injuria aliqua nos afficiunt; unde nimius nostrum, et honoris proprii amor castigatur. Deinde considera quod Christus tripliciter sanguinem fudit. 1. In circumisione, à suis, debito et sancto ministerio. 2. A seipso in horto, per vehementem cum imminente morte conflictationem, animi sponte

Sangui-
nem fudit
ter.

susceptam; à Satanæ ministris in Passione ipsa. Ita etiam circumcisio nostra, partim ab iis qui praesunt, perfici debet, amputando occasiones, et mortificando subditorum affectus, detrahendoque non necessaria: partim à nobis ipsis, per voluntarias mortificationes: partim ab adversariis et calumniatoribus. Offeram me ad omnem modum.

MEDITATIO XXI.

De impositione Nominis Jesu.

PUNCTUM I.

NOMEN Christo imponitur à Deo, qui solus potuit nominare ipsum, uti solus noverat finem et officium illius. Nominavit autem Jesum, hoc est, Salvatorem: quod nomen si quidam alii acceperunt, ut in figura tantum acceperunt, et secundum quid; Christus autem simpliciter et excellenter, multis modis. 1. Quia ab omni simpliciter malo nos liberat. 2. Quia sic liberat, ut simul introducat in omne genus boni, in hac vita et altera. 3. Quia modo singulari liberat, quod sit Deus et homo: unde fit ut, persoluto pretio, ad aequalitatem redimat, non pro potentia tantum liberet; qui dicit: *Ego qui loquor* Jesu no-
justitiam, et propugnator sum ad salvandum. men. Ier. 63. 1. Christo
Igitur, *in Domino gaudebo, et exultabo in Deo Jesu meo.* antonio-
Porro *Beata Virgo Maria prima fuit, quae infanti jam nato* masia
hoc nomen imponendum edixit; et prima illud pro- men in-
dit.

nuntiavit : *Jesus est nomen ejus*. In pronuntiando autem , tum ipsa præcipuè , tum Joseph , et astantes mirâ perfusi sunt suavitate , tanquàm ex effuso foràs Cant. 1. 2. unguento. Quippè *Oleum effusum nomen tuum* , ô Jesu ! *ideò adolescentulæ dilexerunt te* : in primis Mater , *cujus spiritus exultavit in Deo salutaris suo* , in Deo Jesu suo. Impositum sibi nomen accepit Infans , gratiasque egit Patri æterno pro nomine , et officio , ad exequendum illud paratissimus.

PUNCTUM II.

Cur in Circumcisione datur. Cur nomen in circumcissione imponitur ? 1. Ad clarificandum ipsum , ut quia tanquam esset peccator , circumcidebatur , ex nomine innotesceret eum esse Salvatorem qui tollit peccata mundi. 2. Ad significandum , quòd Salvator veniret per sanguinem ; *cujus modo quasi primitias offerret* , daturus postea totum.

PUNCTUM III.

1 Cor. 12. 3. Excellen- tia hujus nominis. Excellentie hujus nominis ; quòd si nec nominari potest , nisi in Spiritu sancto , ut ait Apostolus , quis ejus excellentias assequatur ? 1. Complectitur perfectiones divinas inferentes ; qui si Jesus est , utique in facto bonus , sanctus , sapiens , omnipotens , misericors ; sunt enim hæc necessaria ad salvandum : 1 Cor. 1. 30. quare *factus est nobis sapientia à Deo* , et *justitia* , et *sanctificatio et redemptio*. 2. Complectitur omnia dona gratiæ et virtutum : quia de plenitudine ejus parti-

cipare debent , qui salvantur. 3. Officia omnia illius : quòd sit magister , medicus , pater , judex , advocatus , pastor , protector , Jesus meus , et omnia. 4. Est compendium aliorum nominum apud Isaïam : *Vocabitur nomen ejus Admirabilis , Consiliarius , Deus* Isa. 9. 6. *fortis , Pater futuri seculi , Princeps pacis*. 5. Est mihifons et origo bonorum omnium : in hoc datur remissio peccatorum , orationes à Deo exaudiuntur , ægritudines spirituales curantur , tentationes vincuntur , dæmones profligantur , pericula avertuntur ; est lux , et dux , atque ad omnes virtutes stimulus.

MEDITATIO XXII.

Magorum profectio Hierosolymam.

PUNCTUM I.

APPARITIO stellæ. Voluit Deus , sicut in Judæa pastoribus , ita etiam gentibus manifestare ortum Salvatoris , atque ad adorandum vocare : siquidem omnium erat Salvator , tum Judæorum , tum gentium. Illis autem per angelum , his per novam stellam significavit , juxta vaticinium Balaam. Multi etiam alii eandem stellam viderunt , et quem indicaret conjecerunt ; sed hi tantum Magi ad inquirendum permoti sunt. Sic plerique commodis temporibus intenti , posthabent lucem divinæ inspirationis , relinquentes iter rectum , et ambulantes per vias tenebrosas ; aiuntque illud : *Leo est in viâ* ; occidendus Num. 24. 17. Soli tres reges sequuntur. Prof. 2. 13. c. 26. 12.

Job 6. 16. sum; prætexentes excusationes. Sed qui timet pruinam, irruet super eum nix: et isti pro temporali incommodo incurrunt æternum. Singulare beneficium Magis collatum, ut præ tot aliis efficacius moverentur, ut, omnibus postpositis, quærerent Christum, quale Abrahamæ: *Egredere de terrâ tuâ*. Optem ita vocari; et si vocatus sum, mundumque relinqui, ut Christum invenirem, gratias agam. Nam alioqui, *Multî sunt vocati; pauci verò electi*, ita ut obtemperent.

PUNCTUM II.

Stella ducit. Profectio Magorum. Dant se viæ: et ecce vident stellam præire ducem, ut olim Hebræos antecederat columna, nubis per diem, ignis per noctem. Nempè aggredientibus magno animo servitium Dei adest gratia singularis ad prosequendum cœpta. Sequuntur. Quantur stellæ ductum in neutram partem declinando, et cum illâ vel quiescendo, vel se movendo; ita ego ductum rectæ rationis, supernaturale item lumen, et illustrationes à Deo immissas, et denique superiorum, et spiritualis patris directionem, sequar, quasi totidem stellas, vel unam potius ex pluribus coagmentatam. Appropinquantibus illis Hierosolymam, subducitur aspectibus eorum stella ad fidei constantiæque probationem; ac licet tristati fuerint, non tamen à cœpto destiterunt. Ita nos, cum subtrahitur consolatio, non resiliemus. Converterunt autem se ad media ordinaria, quærendo ex

aliis, sicuti Sponsa: *Num quem diligit anima mea Cant. 3. 3. vidistis?* Adeundi prælati, et qui nos juvare queunt.

PUNCTUM III.

Interrogant audacter de rege nato. 1. Elucet fides. Fides. des eximia. Non quærunt an sit natus; sed de loco tantum, quasi de re nihil dubitent. 2. Magnitudo Magnanimitas. animi. Non verentur, in regiâ civitate, et aulâ ipsâ, alium regem Judæorum quærere, quàm qui præsidebat. Quâ tantâ illorum confidentiâ turbatur Herodes, ipsi verò minimè. Cum Herode turbatur civitas, quæ potius gaudere debebat, cum ex Messie expectatione, verique sui Regis, tota penderet; sed fit ut potentioribus consentiatur, etiam in malo.

PUNCTUM IV.

Herodes inquit ex sacerdotibus. Elucet mira providentia Dei. 1. Quòd iniquum faciat cooperari suo consilio; diligentiam enim Herodis patefit locus nati-^{Herodes locum designat.} vitatis. 2. Quia per malos ministros et sacerdotes aperit sensum Scripturarum piis: *Labia enim sacerdotum custodient scientiam. Malach. 2.* 3. Quòd Scriptura sit lumen ad inveniendum Christum; quæ cum habetur, non est opus aliâ stellâ: *Scrutamini Scripturas: ille sunt quæ testimonium perhibent de me. Joan. 5.* 4. Judicium Dei; quòd gentiles è longinquo cum labore veniunt adoratum; Judæi autem, quibus promissus, et inter quos erat, non se loco movent, scilicet: *Nemo Joan. 6. 44. potest venire ad me, nisi Pater meus traxerit eum.*

MEDITATIO XXIII.

Inventio et adoratio Regis nati.

PUNCTUM I.

PROSEQUUNTUR Magi iter, et iterum vident stellam. Cum primum de loco nativitatis indicium acceperunt, relicto aulae strepitu, pergunt. Non nisi ex necessitate, inter tales morari oportet viros religiosos. Quin ipse rex David à tumultu cupiebat liberari: *Quis dabit mihi pennas sicut columbae, et volabo, et requiescam?* Nota etiam bonitatem Dei, qui Magos jam ex indicio pergentes, voluit solari, reddidit stellam; unde illi mirifice recreati sunt: *Secundum multitudinem dolorum meorum, consolationes tuae laetificaverunt animam meam.* Ità Deus agit cum homine.

PUNCTUM II.

Appulsus in Bethleem, et ingressus in domum. **1.** Stupent, cum vident stellam super casam stare; sed continuo illustrati, discunt quòd regnum ejus non est ut regnum mundi. **2.** Inveniunt puerum cum Marià matre ejus. Sic etiam pastores. Non facile disjunguntur Jesus et Marià, et debent in affectu nostro conjungi. **3.** Ad conspectum infantis emicuit ex ejus vultu radius, qui etiam mentes Magorum illuminavit, ut agnoscerent illum esse verum

Stupor
Regum.

Jesus et
Marià.

Illustratur
Reges.

Inventio et Ador. Regis nati. 215

Deum, Regemque et Salvatorem. Undè gaudio magno perfusi sunt, magis quàm ex revisà stellà. Et utiquè erat Christus *Stella matutina*. Quare implementum tunc in Magis illud: *Satiabor cum apparuerit gloria tua.*

Apoc. 2
28. c. 27.
76.
Ps. 16. 15.

PUNCTUM III.

Magi adorant et offerunt. **1.** Procidunt ad terram totis corporibus, simulque animis demissimè prosternuntur; implerique cœpit: *Coram illo procedent Æthiopes, et inimici ejus terram lingent.* **2.** Fuit adoratio patriæ, tanquàm vero Deo exhibita, pro salute hominum facta homini; pro quo in genus humanum beneficio, proque singulari erga se, Magi gratias ex intimo corde Infanti egerunt; impleveruntque illud pro suà parte: *Et adorabunt eum omnes reges terræ, omnes gentes servient ei.* O serviant illi omnes, ac imprimis ego! et tandem fiat ei quod apud Isaiam: *Mihi curvabitur omne genu.* **3.** Promunt aurum Regi Deo, myrrham Homini mortali; necnon interna: aurum caritatis, thus devotionis et myrrham mortificationis, quæ et ego offeram; ac, si religiosus sum, tria vota. In myrrhà offeram castitatem, quæ caro à corruptione præservatur; in auro, paupertatem, quæ omnibus se abdicat Christi causâ; in thure obedientiam, quæ est oblatio totius hominis in odorem suavissimum Deo. Nec bonus Jesus dimisit in donatos, aut se vinci liberalitate passus est. Reddidit vicissim Magis, aurum sapientiæ, quâ

Reverentia.

Psal. 75. 9.

Latria.

Ps. 72. 11.

Isa. 45. 24.
Oblatio

mysterium incarnati Verbi perceperunt; thus insignis devotionis, internæque consolationis; myrrham incorruptionis à peccatis, ne posthac laberentur lethaliter; quæ est confirmatio in gratiâ. Ita piè credi potest.

PUNCTUM IV.

Colloquia Magorum cum Mariâ. Narrabant de stellâ, de gestis Hierosolymis; circumspiciebant casam, præsepia, pannos, ipsam Matrem admirabantur. Illa vicissim conservabat omnia, conferens in corde suo; laudabat eorum fidem, confirmabat. Non adfuerat initio Joseph, ut indicaretur Infantem hunc non habere Patrem in terris, quâ homo erat: superveniens autem Joseph, quæ sensit? quæ dixit? Cum pernoctassent ibi, admonentur in somnis, ne redirent ad Herodem, quod ille petierat; ne ipsi et Infans in periculum adducerentur. Parent, et aliâ viâ revertuntur, gratulantes sibi pro suscepto labore. Ita iis contingit, qui constanter Christum quærunt.

MEDITATIO XXIV.

Purificatio Matris et Præsentatio Filii.

PUNCTUM I.

B. Virgini virtutes. VIRGO implet legem purificationis, quæ jubebat mulierem quæ peperisset masculum, oblato sacrificio, purificari in templo post quadraginta dies. 1. Libenter

se continuit per illos dies in illâ casâ, intenta alendo filio, et defixa in contemplatione tantæ rei. 2. Emituit puritas, quòd, cum purissima esset, adhuc voluit purificari. 3. Obedientia erga legem, à quâ tamen erat exempta, quòd concepisset, non suscepto semine. 4. Humilitas, profitendo se indigere purificatione, dum ritum servabat: offerendo *pullum columbæ, aut turtorem pro peccato*; sicut Filius se peccatorem exhibuit, admissâ circumcissione. 5. Amor paupertatis, quia non agnum obtulit in holocaustum, sed pullum columbæ, aut turtorem, quòd permittebatur pauperibus; et potuisset procurare agnum ex oblatione Magorum, sed maluit ex pauperibus esse. 6. Devotio et reverentia, quâ munus suum obtulit sacerdoti, petens pro se orari. Hæ sex virtutes sunt instar sex foliorum lilii candidissimi: *Cant. 2. 2. Sicut lilium inter spinas, sic amica mea inter filias.*

PUNCTUM II.

Lex altera jubebat offerri Deo omne primogenitum, in memoriam liberationis ex Ægypto, ab internectione primogenitorum omnium, tam hominum, quàm pecudum. 1. Devotè offert Patri æterno Filium ipsius, et proprium; oblatione significatâ præteritis seculis per tot illas primogenitorum oblationes, et optatissimâ ipsi Patri æterno, multoque acceptiore, quàm Abelis, Noë, Abrahæ, omnibusque mosaicis sacrificiis, per quam petebat pia Mater toti mundo salutem et reconciliationem. 2. In-

Duxor. *Campend. I.*

N

Ipsius Christi.

mysterium incarnati Verbi perceperunt; thus insignis devotionis, internæque consolationis; myrrham incorruptionis à peccatis, ne posthac laberentur lethaliter; quæ est confirmatio in gratiâ. Ita piè credi potest.

PUNCTUM IV.

Colloquia Magorum cum Mariâ. Narrabant de stellâ, de gestis Hierosolymis; circumspiciebant casam, præsepia, pannos, ipsam Matrem admirabantur. Illa vicissim conservabat omnia, conferens in corde suo; laudabat eorum fidem, confirmabat. Non adfuerat initio Joseph, ut indicaretur Infantem hunc non habere Patrem in terris, quâ homo erat: superveniens autem Joseph, quæ sensit? quæ dixit? Cum pernoctassent ibi, admonentur in somnis, ne redirent ad Herodem, quod ille petierat; ne ipsi et Infans in periculum adducerentur. Parent, et aliâ viâ revertuntur, gratulantes sibi pro suscepto labore. Ita iis contingit, qui constanter Christum quærunt.

MEDITATIO XXIV.

Purificatio Matris et Præsentatio Filii.

PUNCTUM I.

B. Virgini virtutes. VIRGO implet legem purificationis, quæ jubebat mulierem quæ peperisset masculum, oblato sacrificio, purificari in templo post quadraginta dies. 1. Libenter

se continuit per illos dies in illâ casâ, intenta alendo filio, et defixa in contemplatione tantæ rei. 2. Emituit puritas, quòd, cum purissima esset, adhuc voluit purificari. 3. Obedientia erga legem, à quâ tamen erat exempta, quòd concepisset, non suscepto semine. 4. Humilitas, profitendo se indigere purificatione, dum ritum servabat: offerendo *pullum columbæ, aut turtorem pro peccato*; sicut Filius se peccatorem exhibuit, admissâ circumcissione. 5. Amor paupertatis, quia non agnum obtulit in holocaustum, sed pullum columbæ, aut turtorem, quòd permittebatur pauperibus; et potuisset procurare agnum ex oblatione Magorum, sed maluit ex pauperibus esse. 6. Devotio et reverentia, quâ munus suum obtulit sacerdoti, petens pro se orari. Hæ sex virtutes sunt instar sex foliorum lilii candidissimi: *Cant. 2. 2. Sicut lilium inter spinas, sic amica mea inter filias.*

PUNCTUM II.

Lex altera jubebat offerri Deo omne primogenitum, in memoriam liberationis ex Ægypto, ab internectione primogenitorum omnium, tam hominum, quàm pecudum. 1. Devotè offert Patri æterno Filium ipsius, et proprium; oblatione significatâ præteritis seculis per tot illas primogenitorum oblationes, et optatissimâ ipsi Patri æterno, multoque acceptiore, quàm Abelis, Noë, Abrahæ, omnibusque mosaïcis sacrificiis, per quam petebat pia Mater toti mundo salutem et reconciliationem. 2. In-

Duxor. *Campend. I.*

N

Ipsius Christi.

faus quoque ipse offert sacrificium Patri; quandoquidem priores oblationes non auferabant peccata. At speciatim cogitabo quòd pro me se obtulerit. O offeram ego meipsum!

PUNCTUM III.

Primogenitus debebat redimi quinque siclis. 1. Redimitur à Deo Patre, cui fuerat oblatus. Non sibi retinet, testificans quòd vult prorsus eum esse nostrum. 2. Redimit Virgo Mater, ut nutriat; non ut seruet sibi, sed mundo. 3. Pretium, quinque icli: non pluris hic, quàm alii primogeniti, redimitur. Ostendit Deus promptitudinem dandi eum nobis, ut noster sit; siquidem tam parvo redimi eum sinuit. Quinque sicli possunt intelligi, mortificatio quinque sensuum, vel quinque virtutes quibus ad Christum disponimur recuperando cum Deo gratiam. Viva fides, timor Dei, dolor de peccatis, fiducia de misericordiâ Dei, ac stabile propositum emendationis. 4. Redimitur in eum finem, ut sub potestate hominum sit, et morti etiâ pro iis tradatur.

Redimitur à Deo Patre, cui fuerat oblatus.

Sicli quid.

MEDITATIO XXV.

De Simeone et Annâ in Præsentatione Christi.

PUNCTUM I.

VIRTUTES Simeonis et oraculum. 1. Erat vir justus et timoratus; cavens diligentissimè ne quid offendat: Qui timet Deum, nihil negligit. 2. Expectans

Simeon quavis? Luc. 2. 25. Ecd. 7. fendat: Qui timet Deum, nihil negligit. 2. Expectans

consolationem Israel, per ardentia desideria, per preces cum fiducia magnâ. 3. Et Spiritus sanctus erat in eo, non tantum sicut est in quovis justo, sed peculiariter: à quo proinde incitabatur ad flagitandam ardentem et expectandam consolationem Israel; ipse enim Spiritus postulat pro nobis, dum postulare facit. Quâ fiducia et vitæ sanctimoniam meruit responsum accipere: Non visurum se mortem, donec videret Christum Domini. Deus voluntatem facit timentium se, et deprecationem eorum exaudit. 4. Datur etiâ nunc aliquibus in hac vitâ videre Christum Domini per contemplationem; sed quia scriptum est: Non videbit me homo et vivet, moriar per mortificationem, ut videam per contemplationem; aut planè moriar hic, ut illic videam facie ad faciem.

PUNCTUM II.

Impletur votum Simeonis. Venit in spiritu in templum, et ipse accepit Christum in ulnas suas. Verè potens est Dominus facere superabundanter, quam petimus aut intelligimus. Petierat Simeon videre, et datur ei amplecti ipsum, contrectare, exoculari. Multi tunc aderant, solusque agnovit Simeon, quòd infans nihil præ se ferret foris singulare. Ita contingit, ut solùm, qui dispositi dignè sunt, Christum in Eucharistiâ agnoscant, et accepto fruuntur. Præterea æstimetur gaudium boni Senis, præ quo ducebat omnes labores pro nihilo, et nihil superesse amplius in hac vitâ sibi optandum. Ita et tu, propter

Luc. 2. 16.

Ps. 144.

19.

Exod. 33.

20.

Luc. 2. 27

et 28.

Eph. 3. 20.

Solus Simeon il.

lustratur.

Phil. 3. 8.

Corollarium.

eminentem scientiam Jesu Christi, omnia arbitrare ut stercora, ut Christum lucrifacias. Duo collige ab exemplo Simeonis, quæ faciunt ad felicem mortem. 1. Fiduciam, quam sancti concipiunt futuræ retributionis, cum experiuntur in hac vitâ quomodo Deus consoletur suos, ac centuplum eis nunc reddat, juxta promissum suum. 2. Fastidium rerum humanarum: undè cupiunt dissolvi, et esse cum Christo. Tandem quid sensit Mater, similiter et Joseph, cum agnosci puerum à sancto Sene viderent, et ita prædicari. Erant mirantes super his quæ dicebantur de illo.

Eze. 3. 33.

Prædictio Simeonis.

PUNCTUM III.

Simeonis sermo ad Mariam. Prædicat ipsam doloris gladio transfigendam. Sic Deus miscet tristitia lætis, summo consilio. Et voluit, ut B. Virgo et Mater jam tunc inciperet amaritudinem Filii passionum persentire. Deinde de Puero, quod futurus sit in ruinam et resurrectionem multorum in Israel. Ex parte quidem Christi, nulli in ruinam, sed in resurrectionem tantum, ad provectionem, ad gratiam et gloriam: ex parte verò ipsorum hominum, qui ab usuri erant beneficio, et scandalizandi in ipsius humilitate, etiam ad ruinam. Item quod in signum contradictionis, in quem tanquam in scopum jacularentur; calumniando doctrinam, miracula, mores, et vitæ etiam insidiando. Gaudebo ad imitationem Christi, quando propter ipsum contradicetur mihi.

PUNCTUM IV.

Annæ confessio, cui etiam revelatus fuit Christus. <sup>Annæ vir-
tutes.</sup> Ejus quoque insignes extitère virtutes, quibus id promerita est: *Castitas vidualis, oratio et jejunium, legis observatio, et assiduitas in templo, cum annorum octoginta quatuor perseverantiâ in hisce bonis operibus.*

MEDITATIO XXVI.

Est Applicatio sensuum.

MEDITATIO XXVII.

Fuga in Ægyptum.

PUNCTUM I.

PERSECUTIO Regis nati: instigante diabolo, qui suo regno à tam admirabili Infante metuebat, <sup>Christi
persecut.</sup> Herode rege successorem non ferente; et populo assentiente regi impio, Christus quæritur ad necem. Cæpit jam tunc impleri Simeonis vaticinium de contradictione. Et voluit Pater æternus ab infantiâ Filium suum laboribus exerceri: et proprium est mundi persequi adversantes sibi. Id evenit primitivæ Ecclesiæ, et passim justis: *Omnes enim qui volunt pie vivere in Christo Jesu, persecutionem patientur.* <sup>2 Tim. 3.
12.</sup> Et præmonuit nos Christus: *Non est servus major Domino* <sup>Joan. 15.
20.</sup>

Quare fu-
gerit.

suo : si me persecuti sunt , et vos persequentur. Potuit aliter quàm fugiendo declinare periculum : sed ita maluit. 1. Ut plùs pateretur in exilio apud extraneos. Nec fugit ad Magos , ubi in pretio esset ; sed ad ignotos , ubi lateret : quod imitari debemus , ut velimus in occulto esse , dum aliter de nobis disponit per Superiores. 2. Voluit etiam genti idolis deditæ *Isa. 19. 1.* prodesse , et implere *Isaie* prædictionem : *Ecce Dominus ascendet super nubem levem , et ingreditur Ægyptum ; et commovebuntur simulacra Ægypti à facie ejus.* Hæc nubes fuit sacra illius humanitas ; vel etiam Matris ulnæ , in quibus portabatur. Simulacra autem commota sunt , quia fundamentum ab eo positum est illius perfectionis , quæ postea in Ægypto maximè viguit in sanctis anachoretis et cœnobitis ; per quam idola , quibus mundus serviebat , divitiæ , honores , et voluptates , prostrata sunt et conculcata. O cum Christus in nube panis ingreditur ad me , simulacra pravarum affectionum turbentur ! Quod Christo evenit fugienti Ægyptum à facie Herodis , evenit ejus corpori primitivæ Ecclesiæ , sanctisque apostolis , qui pulsati à Judæis , se ad gentes converterunt. Ne me deserat , obsecro , meus Jesus. Ne ego tibi , bone Jesu , secedendi præbeam occasionem ; et ne alius accipiat coronam meam.

PUNCTUM II.

Apparitio
angeli.

Revelatio de fugâ capessendâ. Deus mittit angelum , providentiam gerens de Filio , donec ve-

niret hora ejus. Gerit etiam de justis , adoptionis filiis. Per angelum intimat , quia vult sibi obediri etiam in ministris. Non Matri intimat , sed Josepho , cui , ut capiti domûs , voluit Matrem subjacere. Nec illa ægrè tulit , sed perindè paruit , ac si fuisset sibi revelatum. Dummodò voluntas Dei fiat , non interest per quem innotescat. Discam ita obedire , et subordinatis.

PUNCTUM III.

Circumstantiæ mandati. 1. Dormienti noctu imperatur. Vult Deus postponi quietem et commodam propter obedientiam. 2. Jubetur Puerum et Matrem adducere , cæteris relictis , quò tutius abiret. Sic ego , dum voluntas Dei urget ad aliquid , non prospiciam de commoditatibus : sufficit Jesum et Mariam secum habere. 3. Locum exiliû designat Ægyptum , hostilem terram. Qui sub obedientiâ religiosâ degunt , non sibi deligant locum ; ubiquè tui sub Dei manu erunt. 4. Terminum exiliû non assignat : *donec dicam tibi.* Deo relinquamus , quamdiû in hoc aut illo munere et loco versemur ; quia ipsi est cura de nobis. 5. Rationem fugæ reddit , ob periculum ab Herode. Etsi ad obediendum non requiritur ut ratio reddatur , Deus tamen subindè id facit , ut , qui alioqui sine ratione paratus est obedire , si ea ex abundanti reddatur , suavius faciat : ut in rebus fidei , quando ad promptitudinem credendi accedit miraculum , solatium est credenti.

Nocte.

Puer et
Mater.

Indiffe-
rentia lu-
ci.

Temporis.

Fugæ ra-
tio.

Quando autem rationem præcepti non assequimur, perinde obsequemur: imitantes quod dicit Paulus:

Ad Phil. lem. v. 21. Confidens in obedientiâ tuâ scripsi tibi, sciens quoniam et super id quod dico, facies.

PUNCTUM IV.

Obedientia Joseph. 1. Nihil objecit, difficultates non movit. 2. Celeriter obedivit. 3. Non est moratus difficultatem itineris, et rerum necessariorum inopiam.

PUNCTUM V.

Commoratio in Ægypto. In magnâ rerum paupertate, labore manuum vicitantes, inter barbaros et impios, ferebant pacatissimè, Deo curam relinquentes. Cruciabantur ob gentis impietatem et peccata. Credibile est aliquos, ad Dei notitiam cultumque pernotos fuisse admiratione hujus sanctæ Familiæ, quam etiam juverint aliquibus subsidiis.

MEDITATIO XXVIII.

Cædes innocentium, et reditus ex Ægypto.

PUNCTUM .

Ambitio. COGITA, 1. Quàm sit ambitio pernicioza, ut talia patret, et Christo ipsi insidiatur; et quàm suspicax, ubi non est timendum: 2. Quàm Christus

Cædes Innoc. et Red. ex Ægypto. 225
compassus fuerit innocentibus: 3. Quàm illis benè cesserit mors pro Christo obita.

PUNCTUM II.

Mortuo Herode, revocatur ex Ægypto. 1. Herodes frustratus voto occidendi Christum, regnum etiam amisit infelici morte, pro quo retinendo fuerat Christum persecutus. Sic nihil proficit tandem iniquitas. 2. Joseph admonetur per angelum, fiduciamque in Deum majorem concipit, quando videt ita sui curam geri, sibi que commissorum. Ideo me projiciam in Deum, in cujus manibus sortes mee sunt. 3. Angelus apud Josephum non nominat ex nomine Mariam, aut sponsam ejus, nec modò, nec in priori apparitione, sed Matrem vocat: *Accipe puerum et Matrem ejus*, quia hoc nomen ipsi gloriosissimum. Et ita ferè Evangelistæ appellant.

PUNCTUM III.

Reditus ex Ægypto. 1. Sensere ilu, qui assueverant sanctis hisce hospitibus, et fortè ad Dei cognitionem adducti fuerant, illorum abscessum. 2. Joseph solitus in dubiis ad Deum recurrere, edocetur ne transeat in Judæam. 3. Christus nomen contraxit à civitate, ubi enutritus est, ut Nazaræus vocaretur; id est, sanctus, Deoque sacer (quis ut ille?) vel floridus, quomodo non alius, omni genere virtutum: *Flos campi, et lilium convallium.*

MEDITATIO XXIX.

Christus ascendit in Templum, et manet.

PUNCTUM I.

Consuetudo visitandi templi.

QUOD consuetudo fuerit Mariæ et Joseph ascendendi in templum temporibus à lege præscriptis, ter in anno; tum spiritu parendi legi, tum peculiari devotionis sensu erga Dei domum. Christus autem simul ascendebat, quòd ita parentes vellent; et ut ibi Patrem glorificaret, gratiasque solemnes ageret cum reliquo populo, pro communibus et privatis beneficiis, quæ fuerat legis ratio præcipientis ascensum. Nec quia consuetudo erat, idè ex consuetudine faciebant; sed ex devotionis spiritu: quod est in talibus atque aliis virtutum actionibus servandum nobis.

PUNCTUM II.

Remansit puer.

Remansit puer Jesus in templo, quia magis etiam quàm Samuel versari in Dei obsequio appetebat; et ut exemplum daret pietatis circa res sacras, et cultum divinum, præsertim in eâ ætate, quando alii incipiunt ratione uti: ut doceret jam tunc assuescere oportere pietati, exercitationique virtutum. Remansit autem insciis parentibus, ne si illi repugnarent, videretur inobediens, cum alioqui remanere eum oporteret; vel si permitterent, eorum præsentia sibi fo-

Insciis Parentibus.

Christ. ascend. in Templ., etc. 227
rel impedimento. Discam affectum carnis et sanguinis deponere; et, si conjuncti prohibitori sunt, celare ipsos consilium, quamvis dolituros: *Qui amat* Matt. 10. patrem aut matrem plus quàm me, non est me dignus.³⁷
Et: Qui dixit patri suo et matri suæ, nescio vos, etc. Deut. 33. 9.
hi custodierunt eloquium tuum.

PUNCTUM III.

Voluit Jesus manifestare se, idque in templo et Christi apud legis doctores: in quo actu insignes exhibuit virtutes: 1. Modestiam, vultu, verbis, et moribus Modest. singularem; ut eâ permoti, ad consessum eum admiserint: 2. Humilitatem, interrogando et audien- Humilit. do; quasi discens, non autem docens: 3. Sapien- Discret. tiam in quæsitis et responsis, ut stuperent: 4. Ze- Zelus. lum, quia non ad ostentationem, sed pro gloriâ Dei faciebat; unde elati confunderentur, humiles illustrarentur interius. Quàm mihi hæc virtutes necessariæ, qui immorigerè et arroganter scientiam jacto, quæ nulla est; indeque meam, non Dei laudem quero!

PUNCTUM IV.

Quid egerit illo triduo. Credibile, mansisse in templo semper, et humi cubasse; ac sine cibo vixisse, vel tenui, et illo emendicato.

MEDITATIO XXX.

Quæritur Jesus, et invenitur.

PUNCTUM I.

Parentum virtutes in quaerendo Jesu.

QUOD Deus parentes, amissione talis Filii, absque eorum culpâ, et, dum pium obsequium præstant, voluerit exercere ad exemplum virtutum: 1. Patientiæ; non ita dolebant, ut interiùs non turbarentur, neque pacem cordis amitterent, neque conquererentur; sed Deo se committerent: 2. Humilitatis; dum culpæ suæ tribuerent, quæ aberat omnis, vel quòd indignos se putarent tali vitæ solatio: 3. Studii et curæ, ubi primùm adverterunt, quærendi illum, dolore et amore exstimulante; quòdque id paterni officii esse intelligerent. Non invenerunt autem inter cognatos, quia propter eos non deseruisset parentes: 4. Orationis; quâ per noctem petebant à Deo sibi reddi. Contingit spiritualiter amitti Christum per diem prosperitatis, et animadverti in nocte tribulationis: vel per diem vitæ, dum per tempore hæret quis in aliquo peccato mortali, nec se agnoscit; aliquandò tamen ad vitæ noctem recognoscit. Gratiam quoque devotionis Deus subtrahit ob varias causas, vel culpabiles, vel ex providentiâ.

Quæritur Jesus, et invenitur. 229

PUNCTUM II.

Quomodò invenitur. 1. Post triduum; in typum alterius tridui à morte ad resurrectionem ejusdem Christi. Sed illa amissio et mora fuit multò acerbior; hæc tantum quædam illius prægustatio. 2. Locus. In templo invenitur, orationis loco. Invenietur in corde nostro, si illud fecerimus orationis locum, non negotiationis. Sic sponsa non invenit per plateas, et in turbis distractionum, nec verò in lectulo commoditatum: quia, ut apud Job, non invenitur in terrâ suaviter viventium. 3. Inter quos invenitur? in medio doctorum, audiens et interrogans. Indè intelligi potuit cur remansisset. Invenitur apud eos qui habent clavem scientiæ. Cogitent isti inter ipsos Christum esse, observareque quomodò alios dirigant. 4. Gaudium Mariæ majus quàm matris Tobias; instar illius, quod postea percepit, cum redivivum à mortuis recepit Filium. Invenitur in tali actu et plausu, non ingressit se mater, ut fit, prædicando suum esse filium; at modestè et tacite rem considerabat, et exitum præstolabatur.

PUNCTUM III.

Quomodò Mater alloquatur inventum Filium. 1. Alloquitur Filium: *Fili, quid fecisti nobis sic?* Non est curiosa inquisitio causæ, sed pia expositio doloris; ut cum Job: *Quare me posuisti contrarium tibi?* Et Christus: *Ut quid dereliquisti me?* Et David: *Quare faciem tuam*

Tempus tridui.

Locus templum.

Cant. 3. 5.

Job. 28. 13.

Gaudium B. Virg. Mariæ.

Alloquitur Filium amanter. Luc. 2. 48.

Ut Job. 7. 20. Matt. 27. 46.

Ps. 43. 14. *avertis?* Simul indicatur ab ipsius Dei providentiâ afflictionem venire, et posse, cum velit, mederi. Solet in his verbum addi fiduciæ, ut: *Deus, Deus meus, ut quid*, etc.? et Maria: *Fili, quid?* nam ex amore et fiduciâ proficisci debent tales quasi quæ-
 Humili-
 ter. relæ. 2. *Pater tuus et ego*. Honorat sponsum, dum primo loco nominat, et gloriosum patris titulum tribuit: se humiliat, quasi ejus filius habeat alium parentem præter se; quod inde colligebatur. 3. *Dolentes quærebamus te*. Debet quæri cum dolore qui ex amore procedat, et cum simplicitate cordis, purâ ipsius gratiâ: non ob gustum, aut commodum aliud: Jer. 29. 13. et quærendus est diligenter, et perseveranter: *Quæretis me, et invenietis, cum quæsieritis me in toto corde*.
 Breviter. *vestro*. 4. *Sic*, emphasisim habet. Quàm pauca et cordata verba; uti aliàs solita diva Virgo!

PUNCTUM IV.

Luc. 2. 49. Quid responderit Christus. 1. *Quid est, quod me quærebatis?* Subasperor in speciem responsio. Sic subindè expedit ad exercitium patientiæ, et humilitatis; quando etiam abest omnis culpa, ut hic. Voluit etiam indicare se plus esse, quàm hominem. 2. *Nesciebatis quia in his quæ Patris mei sunt, oportet me esse?* Commendatur nobis studium divini obsequii præ rebus omnibus.

PUNCTUM V.

Christus *descendit cum eis, et erat subditus illis*. Luc. 2. 51. In itinere quærebat Mater ex eo, quid egisset illo triduo; et conservabat verba ejus in corde suo. Quàm deinceps fuit Virgo attenta, ne Christum amitteret! Utinam et ego!

MEDITATIO XXXI.

Vita Christi usque ad annum trigesimum.

PUNCTUM I.

JESUS proficiebat sapientiâ et aetate apud Deum et homines. Habuit à suo conceptu omnem sapientiam et gratiam. Proficiebat autem, quotidie magis exercens, forisque ostendens; quemadmodum sol in se idem crescere dicitur usque ad perfectam diem, secundum operationis efficacitatem. Spiritualiter crescere aut decrescere variis modis contingit. 1. Aliqui, ubi cœperunt, mox retrocedunt. De his Christus: *Nemo mittens manum suam ad aratrum, et respiciens retrò, aptus est regno Dei*. Et sunt ut uxor Lot, quæ versa est in statuam salis, quòd respexerit. 2. Alii in progressu remittunt de fervore et mediis, per quæ profecissent; qui in periculo sunt deficiendi. At tales Christus: *Habeo adversum te quòd caritatem tuam primam reliquisti*. 3. Alii incipiunt

et pergunt, sed lentè, qui etsi exteriùs non appareant deficere, solent tamen interiùs. 4. Alii, ubi *Ps. 83. 6.* inceperunt, pergunt alacriter: *Ascensiones in corde suo facientes, et euntes de virtute in virtutem.*

PUNCTUM II.

Luc. 2. 40. et 52. *Modus crescendi.* Crescebat, et proficiebat apud Deum et homines. Vitanda extrema. Aliqui, non habità ratione ædificationis apud homines, quævis faciunt fervore proficiendi; alii tantùm coram hominibus proficere student, non in corde coram Deo. Oportet autem providere bona, et coram Deo, et coram hominibus. *Sapientia.* Crescebat autem *sapientiã et gratiã.* Ad sapientiam spectant meditatio cœlestium, prudentia agibilium, discretio sermonis; ad gratiam autem, cæ omnes actiones virtutum, quibus placemus Deo, et hominibus reddimur amabiles; sicut de Christo dicitur: *Ita. 42. 4.* *Non erit tristes neque turbulentus.* Proficiebat et Maria ab exemplo Filii. Proficiam et ego.

PUNCTUM III.

Christus obedit. *Luc. 2. 51.* De Christo, ab hoc tempore ad trigesimum annum ætatis non habetur aliud, nisi quòd *erat subditus illis.* 1. Cogita, quis obediebat. 2. In quibus? Quæ in domo fabri et paupere occurrunt faciendâ? Et faciebat omni affectu. Laus obedientiæ non est à dignitate actionum quæ fiunt, sed ab intentione et affectu facientis, qualescunque imponantur, licet suo genere parvæ.

PUNCTUM IV.

Exercuit Christus fabrilem, etiam post mortem *Cor Faber?* Joseph. Undè dicebant: *Nonne hic est faber, filius Mariæ?* 1. Ad exemplum vitandi otii. 2. Ut se subjiceret maledicto Adæ. *In sudore vultus tui vesceris pane tuo.* 3. Causâ humilitatis. Considera, quo affectu interno opera faciebat, et offerebat Patri æterno labores illos. Tu fac similiter in omnibus. *Marc. 6. 3. Gen. 3. 19.*

PUNCTUM V.

Quòd Christus tanto tempore latuerit usque ad trigesimum annum. Undè postea mirabantur: *Quomodo litteras sciret, cum non didicerit.* Imò dicebant: *In furorem versus est: tam insolita dicebat et faciebat, qualia ab eo expectari non poterant, et comparatione vitæ prioris.* Ama latere, nec teipsum ostenta. Erit tempus in publicum prodeundi, cum Deus disposerit. *Marc. 3. 21.*

PARS TERTIA
MEDITATIONUM.

De vitâ et doctrinâ Christi à Baptismo
ad Passionem.

INTRODUCTIO

AD MEDITATIONES TERTIÆ PARTIS.

De duplici vitâ, activâ et contem-
plativâ.

SPIRITUALIS vita constat partim externis actionibus, et dicitur activa; partim internis, et vocatur contemplativa. Cùm utræque junguntur, efficitur vita mixta, quam Christus tenuit et exhibuit. Ambæ sunt in Mariâ et Marthâ sororibus adumbratæ: de quarum officiis et proprietatibus aliquid præmittendum est in usum Meditationum sequentium.

CAPUT PRIMUM.

De actionibus vitæ activæ.

INSINUANTUR in Marthâ; de quâ S. Lucas,
Ingressus est Jesus in quoddam castellum, et mulier

Obsequia
vitæ activæ.
Luc. 10.
38.

De actionibus vitæ activæ. 255

quædam Martha nomine excepit illum in domum suam. Quibus verbis significantur tria obsequia vitæ activæ. Primum est, ut præparetur Christo domus, quod fit tribus modis. 1. Ita ut mundetur tota, videlicet à peccatis: Quoniam in malevolam animam non introibit sapientia, nec habitabit in corpore subdito peccatis. Huc pertinent opera pœnitentiæ. 2. Ut reddatur tranquilla, et absque tumultu, quò possit hospes quietem capere. Id perficitur compressis et mortificatis passionibus appetitûs. 3. Ut ornatur utriusque virtutum moralium ferventi studio, et exercitatione.

Secundum obsequium est, excipere Christum hospitio in pauperibus, sicut Martha excipiebat illum in seipso cum discipulis suis: exercendo in pauperes opera septem misericordiæ corporalis; de quibus Christus: *Quandû fecistis uni ex his fratribus meis minimis, mihi fecistis.*

Tertium est, præparare Christo hospitium in aliorum etiam animis; quod fit per opera misericordiæ spiritualis, perque ministeria docendi, concionandi, confessiones audiendi, et sacramenta administrandi. Hoc erat munus discipulorum, quos præmittebat Christus in omnem locum, quò erat ipse venturus.

CAPUT II.

De actionibus vitæ contemplativæ.

EXPRIMUNTUR in Magdalenâ sorore Marthæ: *Luc. 10. 39.*
huic erat soror nomine Maria, quæ etiam sedens

secus pedes Domini, audiebat verbum illius. Hoc est præcipuum munus contemplativæ. Sorores sunt, quia ab eodem Patre Deo genitæ: sed prior Martha, quæ Deo hospitium parat; tum Magdalena, quæ jam domi excepto fruitur. Huic conveniunt ista.

I.
Appro-
pinquare
Jesu.
Ps. 33. 6.
II.
Assidere.

1. Magdalena propinquior est Christo, quippe inhærens pedibus ejus; Martha autem causâ ministerii per domum discurrit: *Accedite ad Deum, et illuminamini.* 2. *Sedet*: nempe quiescit, absque distractione, uni rei intenta, sepositis curis omnibus, atque internis potentius sensibusque omnibus collectis, pacatisque affectibus: *Vacate et videte, quoniam ego sum*

Ps. 45. 11.
Ps. 84. 9.
III.
Ad pedes.

Deus. Audiam quid loquatur in me Dominus. 3. *Ad pedes manet*, indè affectus hauriens salutare, qui per pedes significantur; primò *humilitatis*, cum recumbit in novissimo loco; deindè *reverentiæ* erga Christi majestatem, quam recognoscens demittit sese; tertio *subjectionis*, paratam se ad obsequium illo situ profitens; quarto, *imitationis*, vestigiis Christi insistere cupiens. Talibus contingit illud: *Qui ap-*

Dent. 33.

propinquant pedibus ejus, accipient de doctrinâ illius.

3.

4. *Audit verbum*, et huic rei præcipuè contemplativa intendit. Audit autem, vel sacros et pios libros legendo, vel spirituales magistros et cohortationes avidè excipiendo, vel meditando, et cum Deo colloquendo, vel deniquè per intuitum contemplationis, veluti spectando divinam veritatem. In quem actum maximè convenit auditio: nam hæc fit absque nostris ratiocinationibus, per illapsam doctrinæ in interiorem

17.
Audire
Jesum va-
riè.

auditum. Sic S. Paulus *audivit arcana verba*; et 2 Cor. 12. Christus ipse: *Quæcumque audivi à Patre meo, nota feci vobis.* Ita anima per contemplationem excipit divinas illustrationes, et sensus, nullo labore, magno gustu suavitatis; et *suscipit* quod optat S. Jacobus, *in mansuetudine insitum verbum quod salvat animas* suscipientium. Jac. 1. 21.

CAPUT III.

Vita activa opus habet contemplatione.

In apparet in Marthâ, quæ satagens circa frequens ministerium, stetit et ait: *Domine, non est tibi curæ quòd soror mea reliquit me solam ministrare? Dic illi, ut me adjuvet.* Sanè contemplatio debet adjuvare actionem, ut hæc cum devotione et suavitate perficiatur. Quare Martha stetit, aliquantulum intermittens actionem. Queritur autem amanter de subsidii defectu à sorore; per hoc volens impetrare à Domino auxilium contemplationis. Jube, inquit, et confestim fiet: *Mitte illam de Cælis, et à sede magnitudinis tue (sapientiam,) ut mecum sit et mecum laboret: et sciam quid acceptum sit apud te;* hoc est, ut tibi placere possim in actione meâ. Sunt quidam ex occupatis in actione, qui queruntur quodammodo de ipso Deo, quasi ab ipso deserantur, nullâ quiete ad respirandum concessâ; quasi culpa actionis fiat, quòd destituantur fructu contemplationis. Qui quidem, si humilitatem

Luc. 10.
40.

Contem-
platio ad-
juvet ac-
tionem.

Sap. 9. 10.

Contem-
plationis
defectum
queruntur.

colerent, in magno beneficio ponerent, quòd in Dei gratiam sese totos impendere liceret sanctis actionibus; atque eà ratione donum contemplationis obtinerent, quod modò avertunt à se per superbam quærimoniam, et fortè simulatam, quæ tegere volunt et excusare tepiditatem suam in studio contemplationis.

De contemplativis male judicant.

Alii autem queruntur de contemplativis, quasi otiosis et Ecclesiæ Dei nihil conferentibus, sed planè inutilibus: quo in judicio multum peccant. Primò, quòd velint omnes eandem inire viam secum, quasi una tantum sit ad perfectionem contendendi. Deindè errant, quòd otiosos existimant qui Deo toti vacant; et inutiles, quorum orationibus plurimum juvatur Ecclesia, et illi ipsi, qui proximis dant operam. Quare Dominus Magdalenam defendit, quæ otiositatis arguebatur à sorore. Agat igitur gratias Deo unusquisque pro suà vocatione, in eaque se perficiat, deque aliorum bono gaudens, faciat illud sibi proprium.

CAPUT IV.

De moderandâ actione.

NIMIAM sollicitudinem coarguit Dominus, quando Marthæ dixit: *Martha, Martha, sollicita es, et turbas erga plurima.* Hujus verò inquietudinis causa est triplex. Prima est naturæ conditio, ex quâ quidam sunt ita animo inquieti, ut se colligere non valeant; ideòque amant distractiones. Alii autem sunt

Luc. 10. 41. Inquietudo naturæ.

pacati, facilesque ad collectionem sui. Sicut autem hos caritas, cum opus est, ad actionem provocat, ita illos frænare debet, et ab effusione cohibere, timor spiritualium damnorum inde provenientium; et spes de virtute gratiæ Dei, eos ad connitendum confirmare.

Secunda causa est zelus indiscretus, atque defectus experientiæ; undè fit ut omnia complecti velint, et ubique adesse. Sic Dominus redarguit sollicitudinem Marthæ erga plurima. Corrigenus est error iste, et suum cuique rei tempus dandum; juxta illud: *Sapientia Scribæ in tempore vacuatis, et qui minoratur actu, sapientiam percipiet.* Hoc est, vir sapiens captat otium suo tempore, et vacat à curis; et per diminutionem, sive cessationem ab actione, intendit sapientiæ acquirendæ.

De defectu judicii.

Eccli. 38. 25.

Tertia est causa ab amore sui ipsius: quo fit primum, ut in res proprias nimio amore feramur, atque ita effundamur foràs supra modum. Deindè impulsu vanæ gloriæ sæpè urgemur ad multa aggredienda et prosequenda, non obstante proprio spiritus detrimento. Deniquè, per indiscretionem, non satis æstimamus quid expediat, dom licere videatur; contra S. Pauli documentum: *Omnia mihi licent, sed non omnia expediunt.* Quidquid ergo speciem aliquam boni habet, sine delectu suscipitur; quod est inconveniens.

Amor sui nimius.

Impetuosus.

Indiscretus.

1 Cor. 6. 22.

CAPUT V.

*De uno necessario, quod est proprium
vitæ contemplativæ.*

HOC unum commendavit Christus in Magdalena:
Unitas *Porro unum est necessarium.* Huc spectat vita contem-
parcitas *plativa, ubique renuens pluralitatem, amans unita-*
tem. *tem: Primò in usu rerum temporalium, ex quibus*
1 Tim. 6. *studet quàm paucissimis uti: Habentes alimenta et*
8. *quibus tegamur, his contenti simus.* Multùm id confert
ad quietem cordis; et singulariter id sectati sunt viri
contemplativi; et quò parcìus istis utimur, libera-
Intentio- *lius à Deo donamur spiritalibus bonis. Secundò re-*
nis. *quiritur, unitas intentionis, quæ debet quiescere in*
gloriâ Dei, et iis quæ ad illam per se diriguntur,
uti est præcipuè salus nostra. Quidquid non hùc re-
fertur, extra unum est, vel si totum mundum lu-
crificiam. Hùc spectat etiam unitas, quâ sumus
unum corpus, et unus spiritus cum Christo, et una est
spes vocationis omnium; unus Dominus, una fides,
Ephes. 4. *unum baptisma, unus Mediator, unus Deus, et Pa-*
5. *ter omnium. Quarè detestabor quæcunque me ab hâc*
unitate corporis Christi, quod est Ecclesia, quo-
cunque modo abducunt, aut divellunt. Tertia est,
unitas facultatum animæ, et actionum; quæ in unum
Unitas *colliguntur, quando sic in potestate sunt, ut nihil*
faculta- *obstrepant, aut avertant animam contemplantis, ab*
tum ani- *unionem*
ma.

De præstantiâ vitæ contempl. 241
unionem cum Deo per contemplationem et amorem;
sed potius cooperentur suo modo, atque subserviant.

CAPUT VI.

De præstantiâ vitæ contemplativæ.

COMMENDAVIT illam Christus illis verbis: *Ma-*
Luc. 10. *ria optimam partem elegit, quæ non auferetur ab eâ. 42.*
Ubi est notandum quod ait, *Mariam elegisse.* Nam,
Gratia et *etsi Deus inspirator esse debet suscipiendi vitæ ge-*
libertas *neris, præsertim tam eximium, homo tamen ipse ob-*
principia *sequitur vocanti, et cooperatur.*
status.

Vocat autem *optimam partem*, quo præfert eam
vitæ activæ. Nam conjungit magis hominem summo
hono, similioremque Deo facit et angelis, perfi-
ciendo ipsum secundum nobilissimas potentias ra-
tionales, intellectum et voluntatem; atque istas per
actus omnium excellentissimos, nempe contempla-
tionem primæ veritatis, et amorem summi boni; à
quibus actibus deinde provenit amor proximi, et
fervor, atque devotionis sensus in operibus bonis
perficiendis.
Amor

Addit porro Dominus: *quæ non auferetur ab eâ.*
In statu *Nam quos Deus semel ad eam vitam vocavit, vult*
conser- *in eâ permanere, nec ullis obtrectationibus (qualis*
vat. *erat illa Marthæ) ab instituto revocari. Deinde*
Non im- *vult, ut à consuetis ejus vitæ exercitationibus, per*
pedit. *tempora distributis, nullo modo patiantur se im-*

CAPUT V.

*De uno necessario, quod est proprium
vitæ contemplativæ.*

HOC unum commendavit Christus in Magdalena:
Unitas
parochia-
nice.
Porro unum est necessarium. Huc spectat vita contem-
 plativa, ubique renuens pluralitatem, amans unita-
 tem: Primò in usu rerum temporalium, ex quibus
1 Tim. 6.
8.
*studet quàm paucissimis uti: Habentes alimenta et
 quibus tegamur, his contenti simus.* Multùm id confert
 ad quietem cordis; et singulariter id sectati sunt viri
 contemplativi; et quò parcius istis utimur, libera-
 liùs à Deo donamur spiritalibus bonis. Secundò re-
Intentio-
nis.
 quiritur, *unitas intentionis*, quæ debet quiescere in
 gloriâ Dei, et iis quæ ad illam per se diriguntur,
 uti est præcipuè salus nostra. Quidquid non hùc re-
 fertur, extra unum est, vel si totum mundum lu-
 crificiam. Hùc spectat etiam *unitas*, quâ sumus
unum corpus, et unus spiritus cum Christo, et una est
Ephes. 4.
5.
*spes vocationis omnium; unus Dominus, una fides,
 unum baptisma, unus Mediator, unus Deus, et Pa-
 ter omnium.* Quarè detestabor quæcunque me ab hâc
 unitate corporis Christi, quod est Ecclesia, quo-
 cunque modo abducunt, aut divellunt. Tertia est,
Unitas
faculta-
tum ani-
mae.
*unitas facultatum animæ, et actionum; quæ in unum
 colliguntur, quando sic in potestate sunt, ut nihil
 obstrepant, aut avertant animam contemplantis, ab
 unione*

De præstantiâ vitæ contempl. 241

unione cum Deo per contemplationem et amorem;
 sed potius cooperentur suo modo, atque subserviant.

CAPUT VI.

De præstantiâ vitæ contemplativæ.

COMMENDAVIT illam Christus illis verbis: *Ma-*
Luc. 10.
ria optimam partem elegit, quæ non auferetur ab eâ.
 Ubi est notandum quod ait, *Mariam elegisse.* Nam,
Gratia et
libertas
principia
status.
 etsi Deus inspirator esse debet suscipiendi vitæ ge-
 nus, præsertim tam eximium, homo tamen ipse ob-
 sequitur vocanti, et cooperatur.

Vocat autem *optimam partem*, quo præfert eam
 vitæ activæ. Nam conjungit magis hominem summo
 hono, similioremque Deo facit et angelis, perfi-
 ciendo ipsum secundum nobilissimas potentias ra-
 tionales, intellectum et voluntatem; atque istas per
 actus omnium excellentissimos, nempe contempla-
 tionem primæ veritatis, et amorem summi boni; à
 quibus actibus deindè provenit amor proximi, et
Amor
proximi.
 fervor, atque devotionis sensus in operibus bonis
 perficiendis.

Addit porro Dominus: *quæ non auferetur ab eâ.*
In statu
conser-
vati.
 Nam quos Deus semel ad eam vitam vocavit, vult
 in eâ permanere, nec ullis obtrectationibus (qualis
 erat illa Marthæ) ab instituto revocari. Deindè
Non im-
pedit.
 vult, ut à consuetis ejus vitæ exercitationibus, per
 tempora distributis, nullo modo patiantur se im-

pediri, aut distrahi quovis alio prætextu meliorum,
 Nam ad ipsos dicitur à sponso: *Ne suscitatis, neque
 Cant. 2. 7; 3. 5. Nunciam autem fert.* *evigilare faciatis dilectam, quoadusque ipsa velit. Vo-*
 let autem, quando id esse voluntatis divinæ ex obe-
 dientiâ intelliget. Deniquè Deus nunquam auferet
 hanc partem ab eo, cui semel contulit; sed eandem
 perficiet in æternitate, ubi, cessante actione, toti
 Deo vacabimus, amabimus, et laudabimus, ut di-
 cit S. Augustinus.
De civit. in fine.

CAPUT VII.

De vitæ mixtæ excellentiâ.

MIXTA est, quæ contemplationi addit actionem;
 cujus vitæ mixtæ respectu, contemplativam solam
 Dominus vocavit *partem*, quia non est totum bonum.
 Hanc Christus expressit; deindè Joannes Baptista,
 apostoli, doctores Ecclesiæ, aliique viri sanctissimi
 Gen. 28. 12. Significata verò est in *scalâ Jacob*, per
 quam *angeli ascendebant et descendebant*, utique ho-
 mines angelis similes, modò ad Cælum per contem-
 plationem se attollentes, modò se ad terram demit-
 tentes, causâ proximos juvandi per opportuna mi-
 nisteria. Et quamvis ista perfectio videatur esse pau-
 Cellat. 19. 6. 9. Contem-
 platio ad
 amorem
 proximi
 pellit.
 corum, ut ait Cassianus, tamen ipsa contemplatio
 amorque divinus, dum proximi caritatem accendit,
 ad actionem instigat. Intelligit enim opus esse Deo
 gratissimum, cooperari Christo in lucro animarum

faciendo, proque ipsis vitam ipsam fundere paratum
 esse. Cæterum sicut Martha indiget Magdalene sub-
 sidio, ita vicissim pulchra Rachel (quæ etiam con-
 templativam designat) invidet Liæ lippienti, sed
 fecundæ (quæ est activa); clamatque: *Da mihi li-* Gen. 30. 1.
beros, alioquin moriar.

Quamobrem Dominum obsecro ut Marthæ ob- Oratio.
 sequium pariter et Mariæ olium tenere valeam; ne-
 que me sollicitudo Marthæ nimia à quiete Magda-
 lenæ distrahat; vel hujus studium avocet à subsidio
 proximis ferendo.

CAPUT VIII.

*Quomodo Christus utramque vitam ex-
 cellenter conjunxerit.*

NOCTEM contemplationi, diem actioni tribuebat;
 quod significat Lucas: *Exiit in montem orare, et erat* Christi
pernoctans in oratione Dei. Circa quæ verba conside- oratio.
 rare possumus Christi contemplationis modum, ad Luc. 6. 12.
 imitandum.

1. Accedebat paratus, sepositis distrahentibus: i.
 nam eligebat locum à strepitu semotum, montem, Cum præ-
 tempus quietissimum noctis; et solus secedebat. paratione.
 2. Diu orationem producebat, atque in illâ pernoctabat. Longa.
 Ac ille momento in Deum assurgebat: nos
 autem non nisi multâ collectatione obtinere possu-

Ecc. 7. 9. mus benedictionem, sicut patriarcha Jacob. Et propterea dicitur: *Melior est finis orationis, quam principium*; quia tandem post multam instantiam, et conatum efficimur compotes alicujus caelestis lucis, et consolationis. Quare debemus orationem producere. 3. Oratio ipsa Christi erat perfecta; nam ait: *Pernoctabat in oratione Dei.* Phrasi autem Scripturae res quæpiam dicitur Dei, quod sit in eo genere excellentissima; qualis oratio à Jeremiâ describitur:

Thren. 3. 26. *Sedebit solitarius, et tacebit; quia levavit super se.*

II. Præterea universa oratio dici potest, Dei; quod ex omni parte Deum respiciat. 1. Debet à Spiritu sancto inspirari, qui idcirco dicitur pro nobis postulare. 2. In Deum solum debet esse intenta, aliis

Ps. 70. 16. *curis seclusis: Introibo in potentias Domini: Domine, memorabor justitiæ tuæ solius.* 3. Summa petitionum debet esse honor Dei, et ejus impletio voluntatis. 4. Effectus est unio cum Deo, et transformatio in illius similitudinem. Oratio itaque perfecta verè appellatur, Dei; qualis in primis oratio fuit Christi Domini.

III. Ab hujusmodi contemplatione Christus prodibat ad actionem. Sed et inter actionem miscebat contemplationem, velut cum in patrandis miraculis orabat Patrem: quod etiam fecisse tacitus, quando non memoratur aperte orasse, credendus est. Et fecit, ut doceremur similiter contemplationem eodem tempore cum actione jungere; non solum eam præ-

Thren. 3. 41. mittere: sicut hortatur Jeremias: *Levemus corda nos-*

tra cum manibus ad Dominum in Cælos. Cum manibus, inquit, et inter operandum.

Porro Christi actio per tempus prædicationis ejus maximè enituit in concionibus, exemplis, et miraculis; quæ omnia fuerunt eximia: circa quæ versatur tertia Pars Meditationum.

IV.
Christi
actiones

MEDITATIO I.

Vita Præcursoris.

PUNCTUM I.

AB infantia degit in deserto: ubi quatuor imprimis præluxit virtutibus, quæ sunt columnæ perfectionis. 1. Est asperitas vitæ. Habebat vestimentum de pilis camelorum, et zonam pelliceam circa lumbos suos; esca autem ejus erat locusta, et mel sylvestre; et haud dubiè, non dissimile cubile et lectus; antrum, et nuda humus: ferebatque omnes cæli molestias, æstum, imbres, frigusque patienter. Nec hæc ob delicta præterita, cum fuerit ab utero sanctificatus: sed ad vitandas etiam leves culpas, carnemque spiritui subigendam; utque idoneus fieret divinis percipiendis, quæ ordinariè non nisi talibus sui victoribus communicantur. Ità studebo imitari quoad licebit, et offerre me hostiam vivam, sanctam, Deo placentem: præsertim quia ad satisfactionem pro multis peccatis mihi esse mortificationis carnis necessaria, non tantum ad disponendam

Pœnitentiæ
corporalis.

Matt. 11. animam divinis influxibus; et tandem, quia qui mol-
8. *Oratio. liter vestiuntur, in domibus regum sunt.* 2. Negotium,
per id tempus, illius, fuit assidua oratio et contem-

Osee. 2. platio; implente illud Domino circa Joannem: *Du-*
14. *cam eam in solitudinem, et ibi loquar ad cor ejus.* Unde
divinis illustrationibus supra omnes patriarchas et
prophetas donatus est, atque ineffabilibus suavitati-

bus delibutus: et merito, ut qui ita se omni abdi-
caverat prorsus consolatione terrenâ. Nempè ad *mon-*
tem myrrhæ et mortificationis contendere oportet,
ut ad *thuris collem* pervenias. 3. Excelluit fortitudo
et constantia in tam diuturnâ militiâ. Nec enim du-

bium quin à Satanâ frequenter et graviter fuerit ap-
petitus, quando ipsum Christum, post quadraginta
dierum solitudinem, sic est ille aggressus: *Delec-*

Job. 40. 18. *tatur enim cibus electis; et habet fiduciam quod Jordanis*
ipse fluat in os ejus; tantum præsumit. 4. Cordis pu-
ritas, vel à minimis labeculis; et studium profi-

ciendi semper: de quo dicitur: *Puer autem cresce-*
bat et confortabatur Spiritu. Quare in eum maximè
illud conveniebat: *Beatus vir, cujus est auxilium abs-*

Pi. 83. 6. *te: ascensiones in corde suo disposuit; ibit de virtute in*
virtutem; videbitur Deus Deorum in Sion. Insistam

Prov. 4. hisce vestigijs, ut crescā sicut matutina lux usque
18. *ad perfectam diem.*

PUNCTUM II.

Conciones
ex Spiritu
sancti
impulsu.
Ætate jam provecā, prædicare aggreditur. 1. Id
agit Spiritus sancti impulsu, cujus ductu antea lati-

taverat. Nam solet Spiritus, quos ad perfectionem
provexit, ad alios quoque perficiendos inducere, ad
parandam Domino plebem perfectam. Sed et qui in
cellam vinariam introductus fuerat, exstimulante ca-
ritate, alios quoque ad dilecti sui amorem inflam-
mare gestiebat. 2. Attemperabat prædicationem suam
auditoribus: in protervos pharisæos et saducæos
hæreticos, terribilis ut Elias; *genimina* vocans vi-
perarum, et extrema intentans: at in plebem, pu-
blicos, et milites benignus, apta singulis præbens
documenta. 3. Prædicationis argumentum præcipuum
fuit pœnitentia: ad quam inducebat, tum spe, quod
regnum Cælorum appropinquaret; tum metu severi
judicii, securi jam ad radicem arboris admotâ, et
ventilabrum jam Deo versante, ad purgandam aream,
et triticum à paleis segregandum. 4. Fructus præ-
dicationis sequebatur magnus; magni ad eum con-
cursus fiebant hominum, qui, confitentes peccata
sua, ad baptismum pœnitentiæ se offerebant. At-
que id totum nullo patrato miraculo: tantum valet
sanctimoniæ exemplum. O, det Ecclesiæ suæ Deus
multos ejus efficacitatis!

Accom-
modata
auditori-
bus.
Matt. 3. 7.

De pœni-
tentiâ.

Fructus.

PUNCTUM III.

Habitus est pro Christo à populo. Quod ubi con-
jecit Joannes, refragatus est: in quo eluxit insignis
humilitas. 1. Quod nec ob severissimam vitæ ratio-
nem, nec ob tam eximias virtutes, nec demum ob
tantum populi plausum, conceptamque de ipso opi-

Humili.

nionem, sibi ipsi placuerit. 2. Quòd non dissimulavit rem; sed Christo gloriam dedit, se verò abiecit: *Ego quidem aquà baptizo vos. Venit autem fortior me, cujus non sum dignus solvere corrigiam calceamentorum ejus: ipse vos baptizabit in Spiritu sancto et igni.* Ubi etiam baptismum suum extenuat, Christi autem magnificat; cum nos extenuemus bona aliena, efferaus propria.

MEDITATIO II.

Testificatio Joannis Baptistæ de Christo.

NON populus tantum, sed primores etiam dubitare cæperunt, num esset Christus. Quare miserunt sacerdotes et levitas, ut interrogarent: *Tu quis es?* In responso quatuor heroicos demissionis actus exercuit.

PUNCTUM I.

Confessus est: *Quia non sum ego Christus.* Hic est primus actus: præcisè et promptè amoliri à se quod non erat; et deferre ei, cujus erat. Affectatio divini honoris dejecit Luciferum, et primos parentes exturbavit; quosdam etiam potentes mortalium hæc insania invasit. Contrà servavit angelos, qui eam respuissent; et Christi apostoli vehementer aversati sunt omnem speciem delati sibi ejusmodi honoris. Calliditas fuit Satanæ, ut Joannem, quem aliis machinis labefactare nequiverat, excellentiæ supra hu-

Christum exultat.
Luc. 3. 16.

Joan. x. 19.

Actus humilitatis.

Dei gloriam querit.

Calliditas Sat.

manam delatione caperet. Sic aliàs agit, ut justis majora quædam supra meritum atque virtutem deferantur, ut evectos præcipitet. Quod, qui in humilitate fundati sunt, cavent; sequentes illud: *Quantò magnus es, humilia te in omnibus.*

PUNCTUM II.

Secundò interrogatur: *Elias es tu?* Respondet: *Non sum. Propheta es tu?* Non, respondet. Poterat Eliam prophetam se fateri, sicut vocatus est à Christo. At humilis non tantum indebita respuit, sed debita etiam, quando salvâ veritate potest, à se amolitor; industrius in hoc: sicut superbi contrà in derivandis ad se titulis et honoribus sunt ingeniosi. Hic est alter humilitatis actus. Et respondet præcisè: *Non*, ne involutum responsum relinqueret suspicionem.

PUNCTUM III.

Tertia quæstio: *Quis es?* *Ego vox clamantis in deserto. Dirigitè viam Domini, sicut dixit Isaias.* Non jactat genus, parentes, sacerdotium, ut quidam solent de suis gloriari: *Vocem autem se dicit*, quo significat munus quoddam sibi demandatum Præcursoris; sed ita humiliter, ut, quicquid est, alterius se esse insinuet; nimirum Dei, per ipsum tanquam vocem loquentis. Hic est tertius humilitatis actus, ut quando bona nostra cogimur aperire, quam demississimè id fiat, ac in Deum deriventur. Porrò

Eccl. 3.
20.

Joan. 1.
21. Debitum honorem fugit.

Joan. 1.
23. In Deum omnia derivat.

Joannes erat Vox, et verbo, et exemplo, ad Christum omnes vocans. Talis sim.

PUNCTUM IV.

Publicè se
deprimi.
Joan. 1. 25.

Quarta quæstio: Quid ergò baptizas, si tu non es Christus, neque Elias, neque propheta? Perstringitur Joannes, quòd usurparet sibi munus baptizandi. Ipse autem se non tuetur, in Deum autorem referens suum baptismum; qui est quartus humilitatis gradus: sed pergit abjicere se, dicens: *Ego baptizo in aqua: medius autem vestrum stetit, quem vos nescitis.*

Joan. 1.
27.

Ipse est qui post me venturus est, qui ante me factus est (mihì prælatus); cujus ego non sum dignus ut solvam ejus corrigiam calcamenti. Idem testificatur quod antea apud plebem, Christo dans honorem: nunc maximè, quando solemniter ex parte magistratum interrogatur; ut illis innotescat Christus, ipse autem pro indigno illius servo habeatur. Rectè Christus Joannem dixit non esse arundinem vento agitatam; quippè eandem semper confessionem de Christo confessus est, nunquam vanitatis vento transversum impulsus. Talis est humilis, qui, tanquam terræ moles, super nihilum suum firmiter fundatus est.

Humilis
stat im-
mobilis.

MEDITATIO III.

Christus Baptizatur. Matth. 3. Marc. 1.

Luc. 3

PUNCTUM I.

CHRISTUS aggressurus opus suum, proficiscitur ad Jordanem, et inter publicanos et peccatores baptizandum se offert Joanni. Facti hujus hæ causæ fuerunt 1. Ad humilitatis exemplum, quæ est optima præparatio, ad aggrediendum magna; juxta illud: *Et mittet quod salvatum fuerit de Judæa radicem deorsum, ut faciat fructum sursum.* 2. Ut baptismum Joannis facto suo probaret, sicut et circumcisionem, dum ei se subjecit. Sic Christi legem, consiliaque ostendimus nos maximè probare, si ea impleamus. 3. Ut sanctificaret aquas in lavacro regenerationis.

Cur bap-
tizetur
Christus.

Ia. 37.
31.

PUNCTUM II.

Joannes, qui Christum de facie non noverat, revelante tunc Spiritu sancto, ipsum agnovit. Quis gaudii sensus in pectore Baptistæ! illo etiam major, quo *exultavit in utero ad præsentiam Domini sui.* Quis effectus reverentiæ et submissionis! Undè ait: *Ego à te debeo baptizari; et tu venis ad me!* Profundè scilicet penetrabat, quis Christus, quis ipse. Ita tu, cum venis ad te, in Eucharistiâ. Jesus autem respondit: *Sine modò; sic enim decet nos implere om-*

Joannis
gaudium.

Matt. 3.
24.

Idem.
4. 15.

Humilitatis et obedientiæ conjunctio.

nem justitiam. Nos, inquit, et me, et te decet; me quidem per humilitatis opus, te verò per obedientiæ, baptizando me; quod à te requiro. Omnem inquit justitiam: quippè humilitate et obedientiâ continetur omnis perfectio sanctitatis. Paruit Joannes, non excusans, ut Petrus lavari: at quâ reverentiâ et sensu baptizavit puritatem!

PUNCTUM III.

Christus exaltatur tripliciter §. 16. Cæli a-
pe-
tionem.

Christus, in actu tantæ humiliationis exaltatur et clarificatur à Patre æterno triplici indicio. Nam, **1.** Ubi baptizatus confestim ascendit de aquâ: *ecce aperti sunt ei Cæli*: Ei, inquam, in gratiam ipsius; ut sic ostenderetur eum de Cælo venisse, deinde per ipsum aperiendos quoque nobis; et verum esse quod Baptista, inducens ad pœnitentiam, prædicabat: *Appropinquavit regnum Dei.* Marcus ait, quòd vidit Cælos apertos; quippe Christo patebant arcana omnia cœlestia, et per ipsum nobis aperienda erant:

Mar. 9. 15.

Joan. 1. 18.
Act. 7. 55.

Qui enim est in sinu Patris, ipse narravit, ut ait Joannes. Undè et *Stephanus vidit Cælos apertos*, in terrâ existens: idemque illis contingit, quorum conversatio in Cœlis est. **2.** *Descendit Spiritus sanctus corporali specie, sicut columba, in ipsum.* Per hoc significata primum est septiformis gratia Spiritûs sancti, quæ super Florem Jesse ab ipsius concepta requievit. Et venit in columbæ specie: **1.** Ad innocentiam Christi testificandam; tametsi ut peccator baptizari voluisset: Deinde in signum, uti *columba missa à Noe,*

Luc. 3. 22.
Spiritus sancti
descensu.

Isa. 11. 2.

Gen. 8. 21.

et

et cum olivâ rediens, quòd per Christum mundus ab eluvione peccatorum eximendus foret: Et tandem quòd more columbæ sæcunda foret Christi gratia, innumeris hominibus ex aquâ et Spiritu sancto regeneratis; qui ipsi una forent columba, una sponsa Christo Domino. **3.** *Et ecce vox de Cælis, dicens: Hic est Filius meus dilectus, in quo mihi complacui.* Singula verba perpendenda sunt. *Hic*, qui mortalis, qui in speciem peccator, quem columba ostendit, *est Filius meus*; non adoptione, sed naturâ; non regeneratus ex aquâ, sed *ex utero meo ante Luciferum genitus, in splendoribus Sanctorum: Lumen de lumine, Deus de Deo.* Dilectus proinde, non ut alii justî, sed unicè ac singulariter; imò, infinite, quâ Deus. Sed et dilectus unicè, quâ homo; quia facit quæ mihi placita sunt semper, in quo ita complacui, ut nullus mihi alius placere possit, nisi per ipsum, et propter ipsum, si illius imagini conformatus sit.

Matt. 3.

Vocis emissionem.

Ps. 109. 3.

Symbol.

In isto actu manifestari cœpit sublime mysterium Trinitatis divinarum personarum: pro quâ manifestatione gratias agam, tanquàm pro singulari beneficio.

SS. Trinitas.

PUNCTUM IV.

Quòd Christus suum tunc baptismum instituerit, ut putat S. Thomas; certè indicaverit, qui in nomine apparentium ibi divinarum personarum conficitur: et effectus illos tres habet, ut Cœlum ape-

Sacramentum Baptismi. P. 3. g. 66. art. 2.

DURANT. Compend. I.

P

riat, Spiritum sanctum ejusque dona conferat, et filios adoptionis efficiat, cœlesti Patri gratos et dilectos. Gratas pro tam singulari et insigni beneficio agam: ex corde deprecans ne à tantis bonis semel acceptis excidam.

PUNCTUM V.

Considerandum quòd Lucas ait: Christo baptizato et orante, apertum est Cœlum, et descendit Spiritus sanctus. Quo docemur efficaciam orationis, quæ Cœlos aperiat, uli etiam orante Petro contigit; et Spiritum sanctum promereatur, ut cum discipuli perseverantes in oratione... repleti sunt Spiritu sancto; et vox Patris cœlestis in oratione auditur per inspirationes sanctas, et testimonium internum, quòd simus filii Dei. Atque id præsertim operatur oratio, si cum exercitio humilitatis conjuncta sit, ut tunc fuit illa oratio Christi: Quoniam oratio humiliantis se nubes penetrabit. Docemur etiam devotè sacramenta obire: orantes, ne illorum effectus impediatur in nobis; utque novam vitam, ad quam per illa regeneramur, vel augemur, perpetuò tueri possimus. Oravit etiam Christus pro suscepturis suum baptismum, ne ejus effectu fraudarentur; gratiasque egit Patri pro hoc ipso beneficio regenerationis in homines collato, proque aliis sibi propriis. Nam et hæc pars orationis est, actio gratiarum.

MEDITATIO IV.

Christus in desertum secedit, et jejunit.

PUNCTUM I.

STATIM à baptismo se subducit in desertum.

1. Quoniam tam mira circa ipsum in baptismo acciderant, docet vitandum esse plausum hominum.
2. Docet interiora potiora esse externis ceremoniis, qualis erat Joannis baptismus in aquâ tantum: nec in exterioribus hærendum, ut pharisæi faciebant: Mundantes quod de foris est calcis, intus autem pleni immunditiâ. 3. Qui Spiritu plenus gustavit cœlestia, avert se recipere ad illa ampliùs secum pertractanda.

PUNCTUM II.

Ductus est in desertum à Spiritu, ut Matthæus: Spiritus sanctus sequendus. at Marcus: Et statim Spiritus expulit eum in desertum; haud dubiè Spiritus sanctus. Non à spiritu vanitatis, aut sinistro alio ducebatur, ut nos: nempe, qui Spiritu Dei aguntur, ii sunt filii Dei. Ductus dicitur, quia spontè obsequens; expulsus, quia sine morâ, et cum fervore: Nescit tarda molimina Spiritus sancti gratia; et: Atingit à fine usque ad finem fortiter, et disponit omnia suaviter. Non in Jerusalem, sed in desertum expulit; ut inter bestias ageret, uti fuerat inter animalia natus. Utrumque agit ad exem-

plum humilitatis, et quærens hominem, jumentis similem peccando factum. Deinde, quia is locus pœnitentiæ, et orationi erat aptus. Unde ascendebat oratio illius sicut *virgula fumi, ex aromatibus myrrhæ et thuris*. Penetrat videlicet illa oratio Cœlos, quæ à mortificatione, et incenso devotionis affectu procedit. Sic præparanda anima est, quando aliquid præcipuum est aggressura.

PUNCTUM III.

Matt. 4. 2. Jejunavit quadraginta diebus et quadraginta noctibus.
Guam re- 1. Suscepit hoc jejunium pro intemperantiâ primorum parentum, in cibo vetito gustando; deinde, ut doceret, ab initio spiritualis vitæ domandam esse gulam. 2. Jejunium hoc fuit rigidissimum, sine ullo cibo continuatum. Docemur quàm stricte jejunare, quantum natura et vires ferunt, absque miraculo. 3. Fuit prolixum ad quadraginta dies, ad commendandam constantiam in operibus pœnitentiæ. Cujus exemplo observabo exactè quadragesimale jejunium; quadripartitâ intentione, juxta quatuor illius partes: nempe ad satisfactionem pro peccatis meis, in gratiarum actionem pro beneficiis acceptis, ad impetrandas virtutes mihi maximè necessarias, in præparationem beatæ resurrectionis seu in præmium vitæ æternæ. 4. Jejunium hoc fuit suave, sufficiente vires Divinitate, ipsaque contemplatione molestiam omnem auferente: sicut et *Elia et Moysi* contigit; *3 Reg. 19.* illi, dum *ad montem Dei Oreb* pergeret, pane subci-

Suave per orationem.

8.

neritio refectus; isti autem, dum colloquio *Dei in Exod. 3. 4.* monte *Sinai* frueretur. Ambo enim totidem dies abs-^{28.} que cibo alio potuve perdurârunt. Nempe, pro eo quòd jejunium juvat, ac promovet orationis fervorem; ab hujus vicissim suavitate lenitur jejunandi labor et molestia.

MEDITATIO V.

Christus tentatur à diabolo.

PUNCTUM I.

DUCTUS est in desertum, ut tentaretur à diabolo. Matt. 4. 1. Exponit aliquando Deus viros perfectos tentationibus, ut in ipsis triumphet: *Quia fidelis Deus est; 1 Cor. 10. 13.* qui non patietur vos tentari supra id quod potestis, sed *faciet etiam cum tentatione proventum.* Solitudo est apta *Solitudo utilis.* dæmonum insidiis. Sic etiam Evam aggressus est, cum sola ageret sine marito. Ideo olim non nisi probatis permittebatur vita solitaria. Perinde verò est, quamvis in consortio multorum vivam, si tentationes celem apud me. Ait enim Sapiens: *Si mor- Eccl. 10. 12.* det serpens in abscondito, et absque sibilo, nullum *(Ex Hebr. ut legunt aliqui.)* habet lucrum incantans: hoc est, nulli est utilitati quia ignorat morbum. Ita, si spirituali patri non manifestentur tentationes occultæ; quas, tanquam morsus, figit absque sibilo et clam serpens antiquus: *Væ soli, quia cum ceciderit, non habet sublevantem Eccl. 4. 10.* se. Solus etiam est, qui suum casum non commu-

nicat ei, à quo sublevari potest. Porrò Christus tentari voluit: 1. Quasi tyro aliquis, cui dicitur: *Acedens ad servitum Dei, prepara animam tuam ad tentationem*: 2. Ut per omnia nobis similis fieret, *absque peccato*; et experiètiâ disceret compati infirmitatibus nostris, tentatus ipse; 3. Ut animum nobis faceret, et vincendi præberet exemplum. Collige hinc tria documenta. 1. Ne dejiciaris tentatione, quasi minus Deo carus; siquidem Filius Dei tentatus est: quin animare, et gaude spiritu. 2. Fiduciam concipe auxiliî opporium ab eo, qui propter te tentari voluit, ut compateretur. 3. Disce prævenire tentationes, ut fecit Christus, in oratione et jejuniis. Est enim genus dæmoniorum, quod non aliter ejicitur, ut Christus ipse affirmat.

PUNCTUM II.

Tentationes quales fuerint. Primæ materia fuit gula; secundæ, vana gloria; tertîæ, avaritia et ambitio: sed in omnibus, pater superbîæ ad superbiam spectavit. 1. Tentatio: *Si Filius Dei es, dic ut lapides isti panes fiant*; captat occasionem à jejuniis, et esurie. Variè de gulâ tentat homines: aliter voluptuosos, proponens ipsis cupidias; aliter egentes, inducens ad procurandum cibum modis illicitis; aliter pios, prætextu honesto; sicut prophetam illum induxit ad jejuniis, à Deo sibi præceptum, transgrediendum, obtensâ revelatione; et Christum Dominum, si quidem esset Filius Dei, ut panes

sibi faceret ex lapidibus. Repulsus est: *Non in solo pane vivit homo, sed in omni verbo quod procedit de ore Dei*. Nititur hoc responsum humilitate, quâ non vult Deo præscribere modum alendi ipsum, cum plures ipsi suppetant; et fiduciâ de illius providentiâ: *Qui dat jumentis escam ipsorum, et pullis corvorum invocantibus eum*. 2. Tentatio, à vanâ gloriâ: *Tunc assumpsit eum diabolus in sanctam civitatem et statuit eum supra pinnaculum templi; et dixit ei: Si Filius Dei es, mitte te deorsum*. Diabolus primam tentationem adhibet, ut exploret propensionem; undè faciat gradum ad alias, pro ejusque ingenio. Spiritus bonus duxit Christum in desertum, ut declinaret plausum et accursum: malus autem portat in pinnaculum templi; ut, qui noluerat in occulto facere miraculum parvum, in aperto faceret magnum, à gloriâ stimulatus. Permittit se portari Christus, usque adeo sese humilians. Repellitur tentator: *Scriptum est: Non tentabis Dominum Deum tuum*. Non sunt frustra petenda miracula. Humilis facit discernit spiritum vanitatis; sicut dicit Sapiens: *Ubi est humilitas, ibi et sapientia*. 3. Tentatio: *Assumpsit eum diabolus in montem excelsum*. En, ut pro uno peccato totum offert mundum: *Hæc omnia tibi dabo*. Contrâ tu disce, nec pro omnibus mundi regnis, vel unum peccatum esse admittendum: *Quid enim prodest homini, si mundum universum lucretur; anima vero sua detrimentum patiat? Quod ipsi fatentur peccatores: Quid nobis profuit superbia, aut divitiarum jactantia?*

Deinde observa mendacii patrem ea promittentem, quæ in suâ potestate non sunt. Sic sæpè multos vanâ deludit spe, ut somnia sibi fingant, vel persuaderi per alios sibi sinant; quò inducat in ali-quod peccatum. Præterea attende quantum sit ma-lum avaritia, et ambitio, quæ faciunt adorare dia-bolum. Certè *avaritia idolorum servitus* vocatur, quòd illius causâ nihil non fiat. Proindè Christus impos-sibile dixit servire *Deo et Mammonæ*. Et, quod est miserandum, non pro toto mundo, sed pro uno palmo terræ, à multis diabolus adoratur. Pellitur ten-tator: *Vade, Satana! scriptum est enim, Dominum Deum tuum adorabis, et illi soli servies*. Tali zelo re-pellendus est; maximè cùm Dei honor directè tan-gitur, ut hic.

PUNCTUM III.

Tunc reliquit eum diabolus: et ecce angeli accesserunt, et ministrabant ei: missi à Patre æterno, non unus, sed plures, ad honorandum filium ex certamine victorem, et ad ministrandum esurienti. Et ministrabant summâ cum reverentiâ. Sic Deus consulit suis. Feram patienter defectum rerum, Deo fi-dens. Et in tentationibus, ille sit præ oculis. Sed nunquam me securum putabo à tentatione in poste-rum: dicitur enim Satan ad tempus à Christo recessisse.

Luc. 4. 13.

*Ibid. v. 11.
Providen-tia Dei
circa suos.*

MEDITATIO VI.

De Vocatione apostolorum.

PUNCTUM I.

CUR abjectos elegerit. 1. Quia ipsemet Christus venit pauper et humilis; voluit tales habere asse-ctas, et in hoc ipso exercere humilitatem: *Cum simplicibus sermocinatio ejus*. 2. Quia oportebat prædi-catores Evangelii fundatos esse in humilitate, ne sibi gloriam Evangelii arrogarent. Juvat autem ad humilitatem, meminisse undè assumptus sis. 3. Ut illustrior fieret propagatio Evangelii; et agnosceretur esse opus Dei, quando per tales subderetur Christo mundus. Ex istis collige humilitatis studium, et quòd Deus zelotes sit gloriæ suæ, ut ea non usurpetur ab hominibus.

Elegit
pauperes
pauper.

Prov. 3.
32.
Ut essent
humiles.

Ut virtus
Dei cla-
resceret.

PUNCTUM II.

Quales secundum mores vocaverit. 1. In qui-busdam præcessit propinquior quædam dispositio; ut in Andrea, qui in scholis Joannis inceperat ins-titui, cujus discipulus erat. Et inerat ei desiderium majoris perfectionis. Nam, cùm audisset præcep-torem suum Joannem Baptistam de Christo dicen-tem: *Ecce Agnus Dei*; continuò adhæsit Christo. Inerat etiam zelus pro aliis; undè statim adduxit Petrum ad Jesum, dicens ei *Invenimus Messiam*:

Vocat
perfectos
; Andream,
etc.

Deinde observa mendacii patrem ea promittentem, quæ in suâ potestate non sunt. Sic sæpè multos vanâ deludit spe, ut somnia sibi fingant, vel persuaderi per alios sibi sinant; quò inducat in ali- quod peccatum. Præterea attende quantum sit ma- lum avaritia, et ambitio, quæ faciunt adorare dia- bolum. Certè *avaritia idolorum servitus* vocatur, quòd illius causâ nihil non fiat. Proindè Christus impos- sibile dixit servire *Deo et Mammonæ*. Et, quod est miserandum, non pro toto mundo, sed pro uno palmo terræ, à multis diabolus adoratur. Pellitur ten- tator: *Vade, Satana! scriptum est enim, Dominum Deum tuum adorabis, et illi soli servies*. Tali zelo re- pellendus est; maximè cùm Dei honor directè tan- gitur, ut hic.

PUNCTUM III.

Tunc reliquit eum diabolus: et ecce angeli accesserunt, et ministrabant ei: missi à Patre æterno, non unus, sed plures, ad honorandum filium ex certamine victorem, et ad ministrandum esurienti. Et ministrabant summâ cum reverentiâ. Sic Deus consulit suis. Feram patienter defectum rerum, Deo fi- dens. Et in tentationibus, ille sit præ oculis. Sed nunquam me securum putabo à tentatione in poste- rum: dicitur enim Satan ad tempus à Christo recessisse.

Luc. 4. 13.

*Ibid. v. 11.
Providen-
tia Dei
circa suos.*

MEDITATIO VI.

De Vocatione apostolorum.

PUNCTUM I.

CUR abjectos elegerit. 1. Quia ipsemet Christus venit pauper et humilis; voluit tales habere asse- clas, et in hoc ipso exercere humilitatem: *Cum simplicibus sermocinatio ejus*. 2. Quia oportebat prædi- catores Evangelii fundatos esse in humilitate, ne sibi gloriam Evangelii arrogarent. Juvat autem ad humilitatem, meminisse undè assumptus sis. 3. Ut illustrior fieret propagatio Evangelii; et agnosceretur esse opus Dei, quando per tales subderetur Christo mundus. Ex istis collige humilitatis studium, et quòd Deus zelotes sit gloriæ suæ, ut ea non usurpe- tur ab hominibus.

Elegit
pauperes
pauper.

Prov. 3.
32.
Ut essent
humiles.

Ut virtus
Dei cla-
resceret.

PUNCTUM II.

Quales secundum mores vocaverit. 1. In qui- busdam præcessit propinquior quædam dispositio; ut in Andrea, qui in scholis Joannis inceperat ins- titui, cujus discipulus erat. Et inerat ei desiderium majoris perfectionis. Nam, cùm audisset præcep- torem suum Joannem Baptistam de Christo dicen- tem: *Ecce Agnus Dei*; continuò adhæsit Christo. Inerat etiam zelus pro aliis; undè statim adduxit Petrum ad Jesum, dicens ei *Invenimus Messiam*:

Vocat
perfectos
; Andream,
etc.

Rudes
piscato-
res, Pe-
trum, etc.
Matt. 4. 8.

2. In quibusdam remotior præcessit dispositio, sed apta; ut in duobus paribus fratrum, Petro et Andreadâ, Joanne et Jacobo. Erant enim piscatores, duro ac humili labori assueti; deinde inter se magnâ caritate conjuncti: qui mores apti sunt Evangelio, quod requirit homines laboriosos, non desides, et colendæ caritati ac societati idoneos. 3. In quibusdam contrâ suberat impedimentum, quod peccatores essent, et mundo impliciti; ut Matthæus et Saulus Christi persecutor: in quibus et magis potentia vocantis commendatur, et misericordia, ut nemo desperet. Ex primo et secundo puncto collige, quales dispositiones debeas æmulari, ut fias aptum divinæ gloriæ instrumentum. Et advertite quod illæ ipsæ sint dona Dei. Ex tertio, amâ bonitatem quæ etiam imparatos et immerentes vocat, ut te.

Peccato-
res, Mat-
thæum,
et Sau-
lum.

Vocat
sensim.

Varii vocationis modi. 1. Quosdam vocavit sensim: ut Petrum et Andream, quos primùm familiariter admisit ad colloquium privatum; deinde paulatim auditores habuit et adhærentes pro tempore: deniquè ad perpetuam sequelam vocati sunt. Hinc commendatur profectus in bono; et quod Deus benè utentes minoribus donis promovet ad majora. 2. In vocando, Christus imperio usus est, et quamvis irretitos vitis, prævâ consuetudine, et præsentibus illecebris, verbo ab omnibus expeditit laqueis, et attraxit, ut Matthæum, dicens: *Sequere me.* 3. In

Matt. 9. 9.

PUNCTUM III.

ipso vocandi per imperium modo, adhibuit discrimen: nam Matthæum absolutè sequi jussit; filios autem Zebedæi quâdam invitatione ad melius: *Venite post me et faciam vos fieri piscatores hominum.* Ubi etiam exprimitur apostolicum officium: ut et ipsi Christum imitatione sequantur, et alios inducant. Circa primum potes recolere, quomodò te Deus sensim vocavit, et permovit, donec te illi devoveres. Ac in ipsâ societate adverti potest similis progressus: ubi probatio novitiatûs præcedit; tum post vota, probatio altera usque ad gradum; qui quidem affectandus non est, sed ad eum nos aptare ex vocatione tenemur. Circa secundum et tertium recole, quàm potenter, simulque quàm suaviter vocavit te Deus, auferens à te amorem seculi, ac celestium inspirans.

Cum pro-
missione.
Matt. 4.
19.

PUNCTUM IV.

Obedientia apostolorum erga vocantem. 1. Captivatio judicii, non æstimando quæ obstabant; ut in Petro, cura filix, uxoris, et familiæ; in Zebedæis, senioris patris auxilium et solatium; in Matthæo, perplexitas rei nummarix, et dispositio rei familiaris; et plura talia in quolibet. 2. Conformitas et subjectio voluntatis; quæ sic repente omnem exiit affectum erga caros, et res possessas, ac penitus in vocantem transtulit. 3. Promptitudo exequendi vocationem, nullâ prorsus morâ interjectâ, absque repugnantia, et cum alacritate magnâ. Circa hæc col-

Obedien-
tia.
Intellec-
tus.

Volunta-
tis.

Executio-
nis.

lige vocationem frustrari, si ista desint; præsertim subjectio intellectûs, ex quâ pendent reliqua. Nam, qui nimium volunt esse sapientes, facillè inveniunt nodum in scirpo, ut eludant. Vocatio enim ad perfectionem divinâ magis quàm humanâ nititur ratione. Idemque caveri debet in aliis inspirationibus divinis; de rebus præsertim sensui repugnantibus: nam animalis homo non percipit ea quæ sunt Spiritûs

Dei est
vocare.

1 Cor. 2.
14.

Tres gra-
das obe-
dientiæ.

Dei. Age gratias, quòd tibi datum fuerit simpliciter obedire; sed cave dolos: nam sunt qui, post plures annos in religione, obtendere incipiunt quòd rem olim non intellexerint. Utiquè sicut primi parentes post prævaricationem; ita isti, postquam intepuerunt spiritu, facti sunt scientes bonum et malum. Recole etiam, quòd in omni obedientiâ præstandâ superiori requiruntur illa tria: 1. Ut absque discussione probes, tanquàm melius: 2. Ut posthabito privato affectu, afficiaris erga jussa: 3. Ut promptè et alacriter exequaris.

PUNCTUM V.

Apostola-
tus.

Familiari-
tas.

Primitiæ
sancti-
rum.

Remuneratio sequelæ. 1. Quòd eis Christus dignitatem apostolatûs contulit, ac legatos suos constituit. 2. Quòd eos adscivit in familiaritatem intimam, et convictum suum; faciens secretorum divinatorum conscios et participes, tanquam amicos. 3. Quòd eos, præ omnibus Veteris, Novique Testamenti sanctis, et Spiritu sanctificante impleverit, et gratis gratis datis ornaverit: sapientiâ, virtute

miraculorum, etc. 4. Quòd promisit, fore ut secum ^{Judices.} iudices sederent in secundo adventu. Recognosce hæc ^{Eadem} quatuor in statu religioso; et speciatim in tuo, ad ^{præmia} quem te clementissimus Jesus, tali anno, vocare dig- ^{religioso-} ^{rum.} natus est. Primum quidem: nam, quod ait S. Paulus: *Pro Christo legatione fungimur... Reconciliamini* ^{2 Cor. 5.} ^{20.} *Deo*; id agit societas nostra ex instituto. Secundum, quia familiaritas cum Deo et quasi convictus, illustrationesque internæ, non aliis magis debentur, quàm iis, qui, ut Deo adhæreant, mundum reliquerunt. Et hujus rei præcipua cura habetur in societate. Quod si tu minus es assecutus, tibi impota. Tertium, quia constat summos quosque sanctitate et sapientiâ, insignesque viros, ex religiosis fuisse. Et habet societas nostra etiam suos. Nimirum status religiosus fovetur singulariter à Deo, et habet auxilia ad sanctitatem acquirendam particularia. Quartum denique ad religiosos etiam pertinet: nempe ut qui mundum, sicut apostoli, pro Christo reliquerunt, mundum judicent.

MEDITATIO VII.

De generati vocatione Hominum.

QUIA Christus venit ut dissolvat opera diaboli, præmittitur vocatio, quâ ad se diabolus homines invitat; tum verò, Christi.

PUNCTUM I.

Lucifer furiosus, et livore ardens. Ponatur ob oculos Lucifer, princeps hujus mundi, in throno, quasi rex, ignito et fumoso, teterrimus ipse, et truci vultu; stipatus innumeris dæmonum legionibus, in perniciem mortalium, et regni Christi Laquei. eversionem, conjuratis. Triplici rem aggrediuntur viâ: per concupiscentiam carnis, quæ est gula et luxuria; per concupiscentiam oculorum, quæ est cupiditas habendi; et per superbiam vitæ, quæ est appetitus excellentiæ. Præda. Agunt rem instantissimè, quasi que leones rugientes circumeunt, quærentes quem devorent: sed et subdolè se insinuant, uti serpentes. Plurimos autem perdunt, et à Christi vexillo in suum pertrahunt. Dessebo super multitudine pereuntium; qui ita cæci sunt, ut cum alioqui nôrint stipendium suum fore æternum supplicium, nihilominus diabolo militent. Et heu, quod ego ipse aliquando ex illis fui!

Hoc punctum fusiùs explicatur post Punctum tertium.

PUNCTUM II.

Christus amabilis. Contrà, consideretur Christus in humili subsellio, totus amabilis et suavis, circumfusam circa se multitudinem hominum invitans: *Si quis vult post me venire, abneget semetipsum, et tollat crucem suam, et sequatur me.* Quibus verbis contraria prorsus suadet, iis quæ diabolus suggerit. Nam primò, abnegatio sui est, renuntiatio voluptatum carnis, abdicatio divi-

Matt. 16. 24. Luc. 9. 23.

Suadet mortificationem.

De gener. vocat. Hominum. 267

tiarum, ac contemptus excellentiæ. Deinde, sub- Crucem. blatio crucis est præparatio ad ferenda contraria; nempe ad corporis afflictiones, ad egestatis ærumnas, ad humilitatem et subjectionem. Quæ opponuntur triplici concupiscentiæ à diabolo suggestæ; non solum privativè, sed quia inferunt contrariam passionem: pro voluptate dolorem, pro affluentia penuriam, pro exaltatione depressionem. Postremò vult, in abnegatione et crucis susceptione, ut ipsum imitemur: *Et sequatur me*, planè protestans, quia, Sui imitationem. Luc. 14. 27. *qui non bajulat crucem suam, et venit post me, non potest meus esse discipulus.* Nempè intuitu assimilandi nos Christo, impelli debemus. Porrò convenientissimum est ut ita agam. Nam, cum ex carne impellar ad peccatum, debet mortificari: cum divitiæ et honores sint laqueus animæ, et fomes peccati, fugienda sunt: cum præsens vita sine cruce non sit, præstat utilem subire; et cum Christus, meî causâ è Cælo veniens, seipsum abnegaverit per omnia, crucemque sustulerit suam, concedet me ipsi conformari.

PUNCTUM III.

Quibus rationibus Christus utatur ad persuadendum. Rationes Christi. Luc. 9. 24. *Qui voluerit animam suam salvam facere, perdet illam; et, qui perdidit illam propter me, salvam faciet illam.* Jam si qui vitam pro Christo exponit, tunc maximè eam lucratur, quia pro temporali recipit æternam; pariter, qui cætera, voluptates, opes, honores, mundique gloriam propter me spernit,

Matt. 16. recipiet eadem æterna. 2. *Quid prodest homini, si mundum universum lucretur, animæ verò suæ detrimentum patiatur? aut quam dabit homo commutationem pro animâ suâ? Interrogentur damnati: ipsi tibi dicent:*

Sap. 5. 8 et 9. *Quid nobis profuit superbia, aut divitiarum jactantia quid contulit nobis? Transierunt omnia illa tanquam umbra, et tanquam nuntius percurrentes; tormenta autem in æternum manent. 3. Filius hominis venturus est in gloriâ Patris sui, cum angelis suis: et tunc reddet unicuique secundum opera ejus. Qui crucem cum eo portaverit, cum ipso regnabit; qui vexillum Satanæ secutus fuerit, cum eo plectetur.*

Matt. 16. 27. *Hæc cum ita sint, nec militare Christo simul et Satanæ liceat, quia nemo potest duobus dominis servire, præsertim tam dissitis: utri serviam? utri servivisse juvabit, et quisque volet, in tempore rationis reddendæ? Quanquam nec opus est ad illud tempus respicere: quando etiam nunc militia Satanæ durissima est; Christi autem, suavis. De illâ queruntur ipsimet sequaces: Lassati sumus in viâ iniquitatis et perditionis, et ambulavimus vias difficiles. Ad hanc autem Christus invitans, ait: Venite ad me omnes, qui laboratis et onerati estis, et ego reficiam vos. Tollite jugum meum super vos, et discite à me quia mitis sum et humilis corde; et invenietis requiem animabus vestris: jugum enim meum suave est, et onus meum leve. Res mira! Crux Christi perflugium, et levamen est, præ mundi servitute, quâ indulgetur voluptatibus, inhiatur opibus et honoribus, ut qui*

Matt. 6. 24. *Servitus diaboli. Sap. 5. 7.*

Matt. 11. 28 et 29.

Jugum Christi.

sapiunt, huc tandem tanquam ad asylum recipiant se, et tanquam ad portum à jactatione tutum. Id autem faciunt mites et humiles corde; quia superbi non capiunt hanc sapientiam.

Explicatur fusiùs Punctum primum hujus Meditationis, quod agit de vexillo diaboli.

NOTA I.

Circa primum punctum. In throno Luciferi designatur principatus ejus super omnes dæmones: qui partim est ei naturalis, ob naturæ et potentia præstantiam præ reliquis; partim ex spontanea subjectione aliorum, qui, quem semel apostasiæ ducem secuti sunt, dum in peccato perseverant, etiam in illius obsequio manent. Quòd ignea et fumosa sedes describitur, designat pœnas, quas secum circumfert. Ignis fumosus est; non splendens, sed obscurus, ac urens tantum. Nam alioqui thronus Dei apud Ezechielem instar ignis, sed splendidissimi apparuit. Horribilis est figurâ. Caret formâ et figurâ ille corporeâ; sed cum aliquam assumit, fert tetram ac sædam, qualis ipse intus est à pravâ et inordinatâ voluntate: horribilis aspectu, spirans minarum et cædis in totum genus humanum. Ad id impellitur: primum odio Dei, quem experitur vindicem, volens sic privare eum obsequio suæ creaturæ, depectumque ipsi facere: deinde ambitione, ut sibi

Quid thronus Luciferi.

Quid sedes.

Ezech. 1. 27.

Ejus figura.

Odium.

Ambitio.

Invidia.
Locus.
pollus mortales serviant : denique invidia , ne fruatur homo felicitate , à quâ ipse excidit. In campo Babylonico repræsentatur , loco infami à superbiâ , ex quo homines dispersi sunt in mundi plagas. Quos igitur illic ambitione et superbiâ dementavit , etiam dispersos nunquam desinit ad malum incitare.

NOTA II.

Quòd per dæmones impugnemur , testatur Paulus : *Non est nobis colluctatio adversus carnem et sanguinem : sed adversus principatus et potestates ; adversus mundi rectores , tenebrarum harum ; adversus spiritualia nequitia in cælestibus* : Et Petrus : *Tanquam leo rugiens circuit querens quem devoret*. Quibus modis impugnent : Suggestione ad animum , concitatione affectûs mediante corpore , objectis occasionibus. Deinde impugnant quâ aperte , quâ tectè. Non sinuntur tentare , quantum volunt et possunt , prohibente Deo : *Qui non patietur nos tentari supra id quod ferre possumus*.

Cur Deus tentari à diabolo permittit , cum aliqui ab intrinseco plus satis habeamus tentationis in omni genere ? Quia Deus sinit agere res creatas ; et maxime liberâs , et in iis dæmones : hi autem inimicitias immortales gerunt cum homine. 2. Quia à quo quis superatus est , ejus et servus est : homo autem victus est in Paradiso , ut jure subjaceat infestationi victoris. 3. Quia est materia meritû , et ostenditur virtus gratiæ ; et homo redditur humilior , et cau-

Extrinseca tentationes necessariæ.
1. Pet. 2.

19.

Utilitas.

tior , et etiam fortior ex victoriâ ; et ad Deum docetur confugere : quanquam sine hac impugnatione habeant etiam ista locum , ob hominis fragilitatem , et corruptionem. Omnis status obnoxius est infestationi. Justi eò minus obnoxii , quòd sunt extra potestatem diaboli. Item religiosi ratione status , quia sunt consecrati Deo. Tamen ob alios fines extraordinarie sinuntur tentari , ut Paulus , Job , Tobias ; ne extollantur , ut discant compati , in exemplum virtutis.

NOTA III.

Circa triplicem tentationem : non ponitur concupiscentia carnis , quia exercitia secundæ hebdomadæ iis dantur , qui ex cæno emergerunt , et de statu cogitant eligendo. Insunt autem pericula status , à divitiis , et honoribus , quæ æstimanda proponuntur. Concupiscentia autem carnis non est à statu , sed ab intrinseco : eaque fovetur in statu divitiarum , et potentia ; undè proinde dicuntur reliqua peccata provenire. Licet ergò certum sit à diabolo etiam concupiscentiam extimulari , sicque eum plurimos sibi subjicere ; an ei tamen resistendum sit , in deliberationem non venit , cum id omnibus necessarium sit ; sed an status divitiarum et honorum tenendus ; ex quo , inter alia , concupiscentia licentiaque carnis exardescit.

MEDITATIO VIII.

De resignatione ad sequendam vocationem.

HANC resignationem Christus præcipit illis ver-
Luc. 14. bis : 33. *Omnis ex vobis, qui non renuntiat omnibus que possidet, non potest meus esse discipulus. Quod intelligitur, primum in præparatione animi, quando opus sit pro salute animæ jacturam omnium facere: deinde cum Deus peculiariter aliquem vocat ad eam perfectionem. Sed sunt tres classes.*

PUNCTUM I.

Quidam nolunt media. Quòd quidam vellent sequi vocationem, et renuntiare omnibus; sed media non admovent: *Vult, et non vult piger.* Sic in quavis virtute amplectendâ constringit: placet humilitas, patientia, et reliquæ; sed humiliatio non placet, pati renunt.

PUNCTUM II.

Volunt placencia. Quòd alii media capiunt, sed pro suo judicio et affectu; ut ægri, qui pharmaca non quævis admittunt. Resignant se in manus Dei; qui si inspiret, ut re abjiciant omnia, non tantum affectu, renunt, tristantur: ut ille adolescens, qui *abuit tristis*, quòd juberetur omnia vendere, *si perfectus esse vellet.* Faciunt ut *Naaman Syrus*, qui cum juberetur *lavare* in

De resignatione ad seq. voc. 273

Jordane, ut à leprâ mundaretur, recusavit; quòd putasset, tactu manûs, se mundari ab Elisæo debuisse. Scilicet præscribunt media Deo; non recipiunt oblata. Ita peccatur, cum in viâ spirituali dirigi volumus arbitrato nostro, non Patris consilio; præsertim, quando acrius adhibetur remedium.

PUNCTUM III.

Denique alii se totos Dei voluntati ac providentiæ relinquunt, nihil excipientes; memores illius: *Ego Dominus Deus tuus docens te utilia, gubernans te in viâ quâ ambulas.* His contingit, quòd ibidem dicitur: *Facta fuisset sicut flumen pax tua, et justitia tua sicut gurgites maris.* Et hi ad portum feliciter perveniunt, quando ex præscripto Dei se duci sinunt, ut *Saulus: Domine, quid me vis facere?* Sed in hoc gradu subest aliquid excellentius; quando quis, etsi paratus est, et indifferens ad omnem Dei voluntatem, quoad se tamen, ob conformitatem cum Christo, *mallet pauper et contemptus Deo servire, ut qui dicebat: Mihi autem absit gloriari nisi in cruce Domini nostri Jesu Christi, per quem mihi mundus crucifixus est, et ego mundo.*

Circa hanc Meditationem octavam.

NOTA.

Hæc Meditatio in exercitiis dirigitur ad electionem rectè faciendam de statu vitæ; et constituit hominem in illâ indifferentiâ circa res creatas, quæ

in fundamento exercitiorum, uti necessaria, ex ipsâ ultimi finis rectâ intentione colligitur.

Porrò hæc Meditatio est præcedentis Meditationis de duobus vexillis quædam explicatio, sive applicatio. In illâ enim Christus hortatus est ad contemptum mundi: quam adhortationem non æquè omnes ad animum admittunt suum; sed alii aliis, vel efficacius, vel remissius. Undè tres constituuntur classes. Verùm, quia religiosus, ratione statûs, jam se determinavit ad id quod perfectum est, omnes illas classes censetur supergressus. Potest tamen, in capessendâ perfectione, diverso modo se habere, juxta easdem classes. Nam quibusdam placet perfectio; sed remissè adhibent media. Alii adhibent; sed excipiunt aliquid, quò non sibi putant contentendum, contenti medioeribus. Alii deniquè nihil excipiunt, nullaque remedia recusant opportuna.

Diversitas
tenden-
tium ad
perfectio-
nem.

Examen.

Considera ut te habeas: et applica prædicta ad particulares virtutes: puta humilitatem, patientiam, resignationem, et alias; in singulis examinans, quo in gradu consistas: an in velleitate tantum; an, si seriò vis, cum exceptione velis, an absolutè contendas; et inquire de causis te retardantibus, modisque excitandi. Possunt autem propriæ de singulis virtutibus meditationes institui; saltem de præcipuis, magisque necessariis.

MEDITATIO IX.

De nuptiis in Cana. Joan. 2.

PUNCTUM I.

BENIGNUS Dominus non abnuvit interesse con-
vivo nuptiali, ut captet occasionem benefaciendi, Christi
caritas.
et discipulos suos confirmandi. Discamus etiam ex illo modestiam, et gravitatem inter gaudia; juxta illud: *Justi epulentur et exultent in conspectu Dei*; ut Ps. 67. 4. qui Deum præsentem considerant.

Deinde, Mater piissima, nequaquam rogata, B. Virg.
caritas.
ultrò est sollicita pro reddendâ gratiâ invitantibus: quanto magis pro sibi devotis! De quâ Augustinus: *Quò cæteris sanctis est melior, eò est de nostris com-
modis, eisdem sollicitior.* Fidenter orat pro illis: *Fili! vinum non habent.* Satis putat insinuare necessitatem ei, qui pius est, et potest. O pro me sic ora! verum enim est, quòd vinum non habeam; videlicet caritatis et devotionis. Ac si ita te tangit corporalis necessitas, tangat potius mea spiritualis inopia. Discam ita orare, et Christo meas spirituales necessitates indicare.

PUNCTUM II.

Christi responsum ad speciem durius: *Quid mihi *.
et tibi est, mulier? nondum venit hora mea.* 1. Sic vo-
luit significare se plusquam hominem esse; et Dei, *. 4. Deo
nihil præ-
scriben-
dum.
sicut opus petilum Dei erat, ita tempus patrandi

designare; nec carni et sanguinis quidpiam esse dandum. Undè discamus non esse præscribendum Deo tempus subveniendi. Quare Judith reprehendit eos qui desinebant tempus tradendæ civitatis, nisi interim Deus opitularetur. O Domine, fac secundùm consilium tuum! 2. Ita respondit ut doceret nos affectum carnis deponere: undè nunquàm affectuoso matris nomine compellavit B. Virginem, sed mulieris; etiam in cruce: *Mulier! ecce Filius tuus.* Quin, cùm nunciaretur ei quæri se à matre, respondit: *Quæ est mater mea, et qui sunt fratres mei?* quasi nec ipsa nomina carnalis cognationis et affectus usurpanda sint. Undè illud: *Qui dixit patri suo et matri suæ: Nescio vos; et fratribus suis: Ignoro vos, et nescierunt filios suos; hi custodierunt eloquium tuum, et pactum suum servaverunt.* 3. Ut occasio daretur B. Virgini exercendi eximias virtutes patientiæ, et humilitatis. Nihil enim est turbata, aut quæsta, cùm confundi videretur: quin nec fiduciam deposuit; sed quasi impetrasset, mox locuta est ministris. Sic non deiciat, cùm non exaudior, ac differor: *In silentio et in spe erit fortitudo vestra.*

PUNCTUM III.

Joan. 2. 5. B. Virg. 1013. *Dicit Mater ejus ministris: Quodcumque dixerit vobis, facite.* Multa hic eximia. 1. Fiducia: non plus dicere potuisset, si Filius respondisset se facturum. 2. Lumen cæleste, quo intellexit, non absque cooperatione illorum, præstandum esse à Filio beneficium;

ficium; qui alioqui poterat id facere sine ministrorum operâ. 3. Docet nos, fiduciam obtinendi desiderata in obedientiâ divinatorum præceptorum fundari oportere. Nam Deus *voluntatem timentium se faciet*; et: *Si cor nostrum non reprehenderit nos, fiduciam habemus ad Deum.* Et: *Si verba mea in vobis manserint, quodcumque volueritis, petetis; et fiet vobis.* 4. Quàm pauca et matura verba Mariæ, sive ad Filium, sive ad ministros! Et condam in corde meo ista: *Quodcumque dixerit vobis, facite*; sive per se, sive per superiores.

PUNCTUM IV.

Executio miraculi. 1. Laudanda ministrorum obedientia, implendo hydrias aquâ, quod non ad rem videbatur facere. Nempe tutum est Dei vicariis obtemperare, non inquirendo causas; quia sic inquirendo Eva decepta est. Et solet Deus aliquid in speciem repugnans injungere, ad judicii proprii submissionem; et, eo humiliter præstito, hominem consolatione, donisque afficere. 2. Potentia Christi, qui solâ voluntate, absque conatu, aquam mutavit in vinum. O, gaudeam de tam potentî Salvatore! ô, ille mutet cor meum in melius, ex frigido in fervens! En me offero, quia et opus est cooperari: *Qui fecit te sine te, non justificat te sine te.* 3. Effusa liberalitas Salvatoris: tantum vini optimi pro haustulo accepto reddit! Sed nec haustus aquæ frigidæ carebit mercede, et relinquentibus sua propter ip-

Hydria
spiritua-
les.

sum, reddit centuplum. In spiritualibus nuptiis, introducens animam in cellam vinariam, totidem hydrias propinat præcipuarum virtutum; 1. caritatis in Deum; 2. misericordiæ in proximos; 3. zeli, pro Dei gloriâ et proximorum salute; 4. devotionis et promptitudinis ad ea quæ sunt Dei; 5. gratitudinis pro acceptis, cum laude et gratis; 6. denique obedientiæ ad omnia, juxta Dei beneplacitum.

PUNCTUM V.

B. Virgi-
nis gau-
dium.

Affectus varii, qui intervenerunt in hoc facto. 1. In Virgine gaudium, quod spe suâ non excidisset: et sic in fiduciâ est valdè confirmata, gratiasque egit toto corde. Observa vim orationis Mariæ; quæ impetravit, ut, cum hora nondum venisset, ea tamen acceleraretur, initiumque Christus daret miraculis. Item illud: quod Christus, post carnis assumptionem, tum primum miraculum, tum primam sanctificationem perfecit, interveniente Mariâ. Unde et ad illius vocem Joannes in utero sanctificatus est, et exultavit. Videlicet significabatur per illam nobis à Christo tum spiritualia, tum corporalia bona derivanda esse. O Domina! monstra te esse Matrem, et accelera mihi remedium cunctarum miseriarum. 2. In apostolis fides confirmata: *Et crediderunt in eum discipuli ejus*; magis nimirum roborati, et gaudentes de magistri sui potentiâ, sub quo nihil eis defuturum esset. Et consultò Christus in re tali potentiam ostendit, ut inde sensim ad altiora dis-

Aposto-
lorum fi-
des fir-
mata.
Johan. 2. 22.

poneret expetenda, et speranda. 3. Admiratio architrictini: qui etiam redarguit sponsum, quod *bonum vinum* servasset in finem; quasi prius illud præ hoc non valuisset quidpiam. Nec verò Deus, uti homines, prius bonum vinum ponit: 1. Quia vult, ut experiamur ipsi indigentiam nostram; *adjutor in oportunitatibus*: 2. Quia consolatio spiritualis non datur, nisi carnali spretâ, et deficiente; ut non pluit manna, nisi farinâ Ægyptiacâ jam consumptâ. Non commiscentur vina hæc, ut ait Bernardus: cæleste solatium, et terrenum.

Architric-
tini gau-
dium.
7. 10.

Pr. 9. 10.

MEDITATIO X.

De ejectis è Templo negotiatoribus.

PUNCTUM I.

ZELUS Christi pro Patris gloriâ, et Templi honore. Est autem zelus studium ardens amoliendi quidquid officit bono rei amatæ. Christus autem, ut amabat summè Patrem, et Ecclesiam sponsam; ita zelum habet pro iis ardentissimum; de quo in Psalmo: *Zelus domus tuæ comedit me*. Nam pro zelo suo, tradidit se morti consumendum. Et quidquid cogitabat vel agebat, zelus erat: et in zelum totus erat conversus; uti ignis convertit in se quæ arripit. Hinc tam fortis et intrepidus factus ad ejiciendos profanatores templi, ut non fuerit veritus illorum vim; quia *fortis est ut mors dilectio, dura sicut in-*

Christi
zelus.

Ps. 68. 10.

Cont. 8. 6.

Prov. 3. fernus æmulatio. Flagellum facit quasi in filios : nam quem diligit Dominus corripit. Quo autem zelo flagellum arripuit, eodem se pro nobis flagellandum dedit. O zelo induar in carnem meam, ad eam castigandam, et pro alienis quoque culpis impediendis ! Optem ne auferatur ejus zelus à me, sed castiget in misericordiâ, me peccantem.

PUNCTUM II.

Judæi petunt à Christo signum, ad comprobandam potestatem istud audendi. Pro signo ait : *Solcite templum hoc, et in tribus diebus excitabo illud.*

Passio. Duplex signum dat : 1. Quòd permittet solvi templum Corporis sui (in quo inhabitat plenitudo Divinitatis corporaliter), per dirissimos cruciatus : 2. Quòd propriâ virtute illud excitabit gloriosius. Tale etiam dedit in Jonâ, qui in mare dejectus, in ventre ceti delituit triduum ; qui est typus mortis : tum redditus est incolumis ; qui est, resurrectionis. Clarè ostendit suo permissu futurum ut occidatur. Idque verè prodigii loco est, ut cujus anima erat gloriosa, cor-

Caritas. pus morti subiceretur. Magnum hoc exitit signum, et caritatis in nos, ut ædificaremur ipsi in templum sanctum Dei ; et potentia, quòd moriendo nos vivificavit. Per hæc signa factum, ut omnia ad se traheret exallatus in crucem ; nec jam funiculis ad flagellum faciendum uteretur, sed ad vinculum nectendum caritatis, quo nos traheret in funiculis Adæ.

Oratio. Domine ! anima mea templum est. Illud ego

destruo peccando : tu reædifica tribus diebus ; in primo, gratiâ tuâ vivificando ; in secundo, perseverantiam usque ad finem largiendo ; in tertio, ad vitam resuscitando.

PUNCTUM III.

Quòd iterum ante passionem ejecit negotiatores. Sed hâc vice non adhibuit flagellum, ut in primâ : in quâ est significata lex vetus, quæ est timoris ; in secundâ autem, lex gratiæ quæ est amoris. In primâ dixit : *Nolite facere domum Patris mei, domum negotiationis* : in secundâ autem : *Vos fecistis illam speluncam latronum.* Est domus negotiandi ; sed cum Deo. Spelunca fit latronum, quòd in negotiando plerumquæ fraudes fiant. In primâ, *ejecit negotiantes et pecora* ; et *subvertit mensas* : in secundâ, non sinebat ut vel quispiam transferret vas per templum. Anima mea debet ipsa orationis esse domus, quam ingrediens, orabo *Patrem in abscondito* ; et *qui videt in abscondito, reddet mihi.* Hoc oratorium nobiscum serimus : *Volo viros orare in omni loco, levantes puras manus, sine irâ et disceptatione.*

Absit ab hâc domo negotiatio profana, et tumultus passionum, necnon cupiditas et avaritia. Universè sit munda à culpis, quieta à perturbationibus, ornata virtutum exercitationibus. Quis oret in ecclesiâ quæ sordet, et tumultus est plena. Domine ! sume zelum, et ejice ex me quidquid officit domui tuæ, templo tuo.

MEDITATIO XI.

De Sermone Domini in monte habito.

Pars prima Sermonis.

De octo beatitudinibus.

PUNCTUM I.

I. TRIPLEX Christi munus in hoc sermone, nempe, munus doctoris, in quo sunt omnes thesauri sapientiæ et scientiæ Dei; qui non docet curiosa, et inutilia, sed scientiam salutis: Legislatoris, qui legem veterem declarat; adversus depravationes pharisaicas, et adjicit quod minus erat in illâ expressum: consiliarii, qui suadet optima, et perfecta, super debitum legis. 2. Hoc triplex munus exercet excellenter: quia non exterius tantum docet, sed intus etiam illuminat: non præcipit tantum, sed movet ad implendum quod melius est. 3. Non olim tantum, sed etiam nunc eadem præstat, non quoad exterius ministerium, sed quoad internam illuminationem, motionem, et inspirationem. Domine, esto mihi doctor! *Declaratio sermonum tuorum illuminat et intellectum dat parvulis. Esto legislator: Da quod jubes, et jube quod vis. Esto consiliarius: Trahe me: post te curremus in odorem unguentorum tuorum.*

Christus
Coloss. 2.Docet,
illuminat,
mover.Ps. 118,
130.

August.

in Conf.

Cant. 1. 3.

De Serm. Domini in monte, etc. 285

PUNCTUM II.

De ipsis Beatitudinibus generatim.

I. Quòd hæc virtutes sunt veteres, et novæ: veteres Acerbæ. quidem, quia semper ita res habuit, ut tales essent beati, alii contra miseri; novæ autem, quia latebant, et parum erant exercitæ, donec eas Christus verbo et exemplo commendavit. Deindè sunt carni amaræ, spiritui autem salutares; instar myrrhæ, quæ cum sit amara, servat à corruptione: ut hic conveniat illud Christo: *Labia tua distillantia myrrham* Cant. 5. **2.** Quòd Christus ab his rebus vocarit homines beatos; contra mundi sensum, qui felicitatem in contrariis ponit, in his verò miseriam. **3.** Quòd sint quasi totidem gradus conscendendi ad perfectionem, et in ipsum Cælum.

Circa singulas autem considerari debent ista: *Primo*, ipsi actus virtutis; *secundo*, exemplum Christi; *tertio*, præmium promissum; *quarto*, pœna ex contrario. Octo gradus in Cælum.

PUNCTUM III.

Beati pauperes spiritu, quoniam, etc. Matt. 5. 3.

I. Actus hujus paupertatis numerantur quinque. **1.** Pauper spiritu est, qui affectu paratus est omnia potius perdere, quam Deum offendere. **2.** Qui Spiritu divino impulsus, reliquit omnia, ut Christum sequatur vocantem. **3.** Qui spiritu non est inflatus, non alta sapit, de se suisque talentis præsumens; Paupertatis actus quinque. (R)

nec æstimationis apud homines, laudis, gratiæ, honorisque est appetens, sed contemptor. 4. Qui non his tantum externis seipsum exuit, sed internis quodammodo naturæ facultatibus, iudicio et voluntate; suum iudicium facile submittere, ac facile aliis cedens; nullis etiam affectibus ac desideriis disten-

Pe. 72. 25. tus: ut verè dicat: *Quid mihi est in Cælo, et à te quid volui super terram?* 5. Qui intimè agnoscit, quid tandem habet naturæ aut gratiæ, dona esse Dei; nec ex seipso habere aliud, quam nihilum naturæ, id est, non esse; et nihilum gratiæ, quod est peccatum.

II. Exemplum Christi, quoad primum actum.

Quàm Christus abfuit ab hoc affectu, qui sic studuit cupiditatem evellere è cordibus nostris! Quoad secundum, reipsa amplexus est paupertatem, ut ex totâ ejus vitâ apparet. Quoad tertium, non tumuit spiritu; qui non suam, sed Patris gloriam quærebat, et qui dicebat:

Joan. 8. 54. *Si ego quero gloriam meam, gloria mea nihil est; et:*

Matt. 23. *Discite à me, quia... sum... humilis corde.* Quoad quartum, propria se voluntate exuerat, qui dicebat: *Des-*

Joan. 6. 38. *cendi, non ut faciam voluntatem meam, sed voluntatem*

Luc. 22. *ejus qui misit me; et: Non mea voluntas, sed tua fiat;*

42. *et: Meus cibus est, ut faciam voluntatem ejus qui misit*

me. Quoad quintum, profitebatur non se posse à se

Joan. 4. 34. *facere quidquam, nisi quod vidisset Patrem facientem;*

et: *Mea doctrina non est mea; et: Cur me dicis bon-*

Joan. 5. 16. *num? nemo bonus nisi solus Deus. Ille solus ex pro-*

Luc. 7. 16. *prio bonus: ceteri ex alieno, ex se autem nihil.*

Luc. 18. 19.

III. Præmium: *Quoniam ipsorum est regnum Cæ-* III. *Pauperum bea-*
lorum. Beatitudo cælestis est summum et omne ho- *rum bea-*
num. Ideò per varia bona, quæ apud mortales præ- *tudo.*
cipua habentur, declaratur: inter quæ est ipsum regnare. Et quadrat peculiariter pauperibus Christi; ut intelligatur quanto cum sænore Deus refundat quod propter ipsum relictum est: *Suscilians à terrâ* Ps. 113. 7. *inopem... ut colloceat eum cum principibus populi sui.* Deindè, etiam in hac vitâ pauper spiritu fruitur hoc Spei certa *Cæli.* regno, per spem et prægustationem illius boni, quæ semet solatur, et confortat. Præterea: quia, teste Paulo, *regnum Dei... est... justitia, et pax, et gau-* Rom. 14. *dium in Spiritu sancto; quæ pauper spiritu etiam nunc* 17. *percipit.*

IV. Pœna ex contrario: *Væ vobis divitibus, qui* IV. *Pœna-*
nunc habetis consolationem vestram; quia hæc conso- Luc. 6. 24. *latio non extenditur ultra momentum vitæ præsentis.* Deindè, his memoria mortis amara est, quippe cor habentibus in terrâ, ubi est thesaurus illorum; non in Cælo, quò vix aspirant. Denique consolatio illorum multis acerbitatibus mixta est, quippe non in Spiritu sancto.

PUNCTUM IV.

Beati mites, quoniam ipsi possidebunt terram. Matt. 5. 4. (R)

I. Actus sunt tres. *Primus* frænat iram, et appetitum vindictæ; et cum zelus sumendus est, facit ut absque conturbatione internâ et externâ. *Secundus* alloquio et moribus nos exhibet suaves, nec ullâ re,

I. *Actus mansuetudinis tres.*

aut verbo; graves et molestos. Tertius in eo est ut quis aded non quærat vindictam de accepto malo, ut nec pro justâ suâ defensione ad repellendum nocere velit, quando etiam liceat, et valeat, paratus potiùs alteram maxillam præbere.

II. Exemplum Christi; nam de illo Isaias: *Non clamabit, nec audietur vox ejus foris; calamum quasi-satum non conteret, et linum fumigans non exstinguet... non erit tristis, neque turbulentus.* Et S. Petrus: *Cum malediceretur, non maledicebat; cum pateretur, non comminabatur: tradebat autem judicanti se injustè. Et ipse de se: Discite à me, quia mitis sum et humilis corde.*

III. Præmium: *Quoniam ipsi possidebunt terram; terram cordis sui, quippe affectibus suis dominantes: item, corda aliorum; nam, qui opera sua in mansuetudine perficiunt, super hominum gloriam diligentur. Denique hæreditabunt terram.* Ita describitur beatitudo tanquàm bonum stabile: *Terra enim in æternum stat.* Quasi dicat: Licet mansueti per injuriam spolientur præteritis bonis, manet illos inamissibilis possessio in Cælis: cujus intuitu nihil morantur præsentia damna, vel injurias; sed immoti et æquabiles, tanquàm Cælo fixi perseverant.

IV. È contrario immites sunt imprimis impotentes suâ, ac suarum passionum servi: Deinde ingrati et exosi aliis: Demùm, quia ad terram illam non applicuerunt cor suum, fluctibus turbationum jactantur, cum nunquàm desint adversantia.

PUNCTUM V.

Beati qui lugent, quoniam ipsi consolabuntur. Matt. 5. 5.

I. Est triplex luctus: 1. Compunctionis ob offensum à me Numen, et propensionem ad peccandum: *Infelix ego homo! quis me liberabit de corpore mortis hujus?* 2. Compassionis super multitudine peccatorum, et pereuntium: 3. Devotionis, ob absentiam Dei, ejusque desiderium. Porrò luctus consistit, non in merore solùm animi, sed in recusatione delectabilium; juxta illud: *Risum reputavi errorem, et gaudio dixi: Quid frustra deciperis?* Hoc præstant ex instituto religiosi, abdicantes se mundi solatiis, nisi ea, obliti vocationis suæ, aliquandò resument.

II. Exemplum Christi. Nunquàm risit; flevit sæpiùs, et usque ad sanguinis sudorem luxit; et nihil minùs quàm oblectamenta quæsit.

III. Præmium: *Quoniam ipsi consolabuntur.* Beatitudo est quoddam solatium, quod funditùs omnes luctus causas tollit. Ibi extra omnem peccati aleam erimus; ibi desideratum, ac summum bonum plenè, et inamissibiliter possidebitur; et post universale judicium, peccati regnum penitùs delebitur, illius membris æterno igni addictis: super quo beati Deum laudabunt, et gaudebunt de justâ vindictâ, non ampliùs compatientes.

IV. Pœna gaudentium nunc. *Væ vobis, qui ridetis nunc, quia lugebitis et flebitis. Risus dolore miscabitur,* IV. Pœna risus. Luc. 6. 25.

Prov. 14. et extrema gaudii luctus occupat. Ibi erit fletus et stridor dentium. Quantum glorificavit se, et in deliciis fuit,
Matt. 8. tantum date illi tormentum et luctum; quia in corde suo dixit: Sedeo regina, et luctum non videbo.

PUNCTUM VI.

Matt. 5.6. Beati qui esuriunt et sitiunt iustitiam, quoniam ipsi saturabuntur.

I. Iustitiæ nomine intelligitur, tum habitualis, quæ sanctificamur; tum actualis, quæ constat operibus omnium virtutum; et denique ipsa salus animæ nostræ, et inchoata nunc, et in Cælo perficienda. Actus sunt: 1. Magno affectu cupere omne debitum implere virtutis: 2. Amplius adspirare ad id quod perfectum est in omni iustitiâ et sanctitate: 3. Esurire et sitire Christum ipsum, qui est nostra iustitia; optando et ei uniri, tum corporaliter in sacramento, tum spiritualiter, per fidem vivam, et intimum gustum divinarum consolationum: 4. Anhelare ad perfectam iustitiâ patriæ, ubi, viso Deo, anima plenè transformatur in similitudinem illius.

II. Exemplum Christi, cui cibus erat facere voluntatem Patris, et mori pro illius gloriâ, et salutem nostrâ: *Baptismo habeo baptizari, et quomodo coactor? Et in cruce: Sitio.*

III. Præmium: *Quoniam ipsi saturabuntur; tum in hac vitâ, meritis et iustitiâ aucti, divinisque consolationibus assidue affecti; tum in alterâ, ubi plenè satiabuntur, cum apparuerit gloria Dei.*

IV.

IV. Oppositum: *Væ vobis, qui saturati estis, quia esurietis: saturati à cibo et potu, et oblectamentis vitæ præsentis, et qui nunc expletis cupiditates vestras; quia esurietis, ut ille, qui petebat guttam aquæ, et negabatur ei; justo nimirum iudicio: Et divites dimisit inanes.*

PUNCTUM VII.

Beati misericordes, quoniam ipsi misericordiam consequentur.

I. Actus sunt ipsa misericordiæ opera, tum corporalia, tum spiritualia; circa quæ observandum: 1. Ut nemo excludatur, neque inimicus. 2. Ut in omni occasione exhibeatur, pro facultate; et cum quis per se nequit, per alios, et à Deo saltem petatur misero auxilium. 3. Ut ex affectu interno commiserationis succurratur.

II. Exemplum Christi, qui pertransiit benefaciendo et sanando omnes oppressos à diabolo; et dicebat: *Discite quid est: Misericordiam volo non sacrificium; et hortabatur: Estote misericordes. Non habemus pontificem qui non possit compati infirmitatibus nostris, tentatum per omnia.*

III. Præmium: *Quoniam ipsi misericordiam consequentur; tum in hac vitâ, tam in corpore, quam animâ; tum in alterâ, perfectè, quoad utrumque. Et quidem, quâ mensurâ mensi fueritis, remetietur vobis. Beatitude cælestis est summa et omnis misericordia.*

Duvont. Compend. I.

R

IV. ^{14.} ^{Poen.} Oppositum : *Nonne oportuit misereri consesvi*
^{Matt. 18.} *tui, sicut ego tui miserus sum? Mittite eum in tenebras*
^{33.} ^{Jer. 3.} ^{13.} *exteriores. Judicium sine misericordiâ illi qui non fecit*
misericordiam: Ex operibus misericordiâe judicabitur
mundus, siye omissis, siye exhibitis.

PUNCTUM VIII.

^{Matt. 5.8.} *Beati mundo corde, quoniam ipsi Deum videbunt.*

I. ^{1.} ^{Puritas} ^{cordis.} ^{1 Tim. 1.5.} Mundities hæc est caritas perfecta, cui insint
 illa tria, ex Paulo : *De corde puro*; experte pec-
 cati mortalis et venialis, saltem quoad affectum et
 habitationem : et *conscientiâ bonâ*; sanctis cogita-
 tionibus et affectibus plenâ, abstersis contrariis : *Et*
fide non fictâ; ut qui servit Deo non simulatè, aut
 videri volens, et eâdem sinceritate erga homines
 utitur.

II. ^{II.} ^{Christus.} Exemplum Christi, qui nec peccare potuit,
 nec ab inimicis argui de peccato; in quem Satan
 nec per suggestionem aliquid potuit, qui fictos maxi-
^{Matt. 23.} ^{25.} ^{Sap. 7.} ^{26.} *mè odit: Væ vobis, qui mundatis quod deforis est. De-*
nique est candor lucis æternæ, speculum sine maculâ,
et imago bonitatis.

III. ^{III.} ^{Prae-} ^{mium.} Præmium : *Quoniam ipsi Deum videbunt.* Hæc
 est essentialis beatitudo. In præcedentibus, ex aliquo
 affectu judicabitur; hic ex ipsâ essentiali ratione.
^{Pr. 23.2.} *Quis ascendet in montem Domini? Innocens manibus*
et mundo corde.

IV. ^{IV.} ^{Apo. 22.} ^{15.} Oppositum : *Foris canes et venefici, et impudici,*

De Serm. Domini in monte, etc. 291
et homicidæ, et idolis servientes, et omnes qui amat et
facit mendacium: nihil enim coinquinatum illuc in-
troibit.

PUNCTUM IX.

Beati pacifici: quoniam filii Dei vocabuntur. ^{Matt. 5.9.}

I. ^{Actus pa-} ^{cificorum,} ^{quatuor.} ^{Rom. 12.} ^{18.} Pacificus est fovens pacem : 1. In seipso, ut
 caro spiritui, passiones rationi, hæc Deo consen-
 tiat et subjaceat : 2. Erga alios, juxta Apostolum :
Quod ex vobis est, cum omnibus hominibus pacem ha-
bentes: Inter alios, ut inter se pacem servent : 4. In-
 ter eosdem, ut cum Deo reconcilientur operando.
Hæc est pax quæ exsuperat omnem sensum. ^{Phil. 4.7.}

II. ^{II.} Exemplum Christi, qui è Cælo venit, ut hanc
 pacem nobis daret; idèdque vocatur Rex pacificus.
 Hanc solitus precari suis, hanc jussit ut precarentur
 quocunquè irent. Denique per sanguinem suum pa-
 cificavit omnia : *Sive quæ in terris, sive quæ in Cælis*
^{Col. 1.20.} *sunt.*

III. ^{III.} ^{Prae-} ^{mium.} Præmium : *Quoniam Filii Dei vocabuntur.*
 Specialiter tunc habebuntur Filii, et peculiariter
 pro talibus tractabuntur, et tandem copiosam hære-
 ditatem, ut singulariter dilecti filii, consequentur.

PUNCTUM X.

Beati qui persecutionem patiuntur propter justitiam, ^{Matt. 5.}
quoniam ipsorum est regnum Cælorum. ^{10.}

I. ^{I.} ^{Persecu-} ^{tiones.} Considera quatuor. 1. Quæ sit persecutio : om-
 ne genus incommodi. 2. A quo inferatur : à diabolo,

odio virtutis , et ab hominibus ejus administris ; nec ab alienis tantum , sed ab domesticis et fratribus.

^{15.} ^{1 Pet. 4.} 3. Non ob culpam , sed propter virtutem. *Nemo vestram patietur , ut homicida , aut fur , aut maledicus... Si autem ut christianus , non erubescat , sed glorificet Deum in isto nomine.* 4. Modus ferendi : patienter et gaudenter ; quia dignus habitus es pro nomine Dei contumeliam pati.

II. Exemplum Christi eximium secundum illa quatuor.

III. Præmium : *Quoniam ipsorum est regnum Cælorum ; et : Gaudete et exultate , quoniam merces vestra copiosa est in Cælis.* Indicatur præ aliis copiosius munerandos ; et spe tantæ remunerationis merito gaudendum in malis , quia tantum afferunt bonum.

IV. Oppositum : *Væ cum benedixerint vobis homines.*

MEDITATIO XII.

De triptici Munere apostolico , purgandi , illuminandi , et perficiendi.

Secunda pars Sermonis.

PUNCTUM I.

^{13.} ^{13.} ^{13.} DE munere purgandi. 1. *Vos estis sal terræ.* Sal valet contra corruptionem ; et cibos salubres , saposque facit. Sal ergo est terræ , is qui homines à

peccatis vindicat et purgat , eisque studium pœnitentiæ , ac virtutis reddit suave , ac per hoc ipsomet homines palato Dei sapidos , gratosque facit. Istud præstare nequit , nisi sapientiâ et gratiâ à Deo acceptis , per quas ipse fiat sal. Debet autem priusquam alios purget et condiat , talem seipsum reddere , quales vult alios facere.

2. Exemplum Christi : qui ut purgationem peccatorum faceret , oblatu est ; et per tempus prædicationis tam instanter incubuit , ut à peccatis homines abduceret.

3. Pœna neglecti muneris : *Quòd si sal evanuerit , in quo salietur ? Ad nihilum valet ultra , nisi ut mittatur foras , et conculetur ab hominibus.* Potest dupliciter intelligi ; vel si ipse in se evanuerit , ut non sit talis , quales vult alios facere ; vel si omiserit se exhibere sal aliis , licet alioqui se non neglexerit : necessitas enim incumbit saliendi , viro apostolico.

PUNCTUM II.

De munere illuminandi. 1. *Vos estis lux mundi.* Est officium planè divinum : nam , *Qui docti fuerint , fulgebunt quasi splendor firmamenti ; et qui ad justitiam erudiunt multos , quasi stellæ in perpetuas æternitates.* Fructus hujus illuminationis est , quem describit Paulus : *Ut filii lucis ambulat ; fructus enim lucis est in omni bonitate , et justitiâ , et veritate : probantes quod sit beneplacitum Deo. Et nolite communicare operibus infructuosis tenebrarum ; magis autem redarguite.*

Joan. 9. 5. Christus per excellentiam fuit lux mundi: *Quandiam sum in mundo, lux sum mundi.* Ab hoc tanquam sole accipiunt reliqui, tanquam stellæ lumen suum. *Petam ut sim una ex illis, de quibus Baruch: Stellæ dederunt lumen in custodiis suis, et lætatae sunt; vocatae sunt, et dixerunt: Ecce adsumus; et luxerunt ei cum jucunditate, qui fecit illas.* 2. Redarguuntur, qui juxta talentum acceptum non se impendunt in illuminandis proximis, sed *lucernam sub modio abscondunt.* 3. Commendantur qui doctrinam lucere faciunt exemplis honorum omnium operum: *Ut videntes glorificent Patrem vestrum; cum alioqui blasphemetur ob mala exempla doctorum.*

PUNCTUM III.

Ibid.
* 14.
Civitas
Apostoli.
Supra
montem,
quid?
Ira. 40. 9.
Vir perfectus in monte.

De munere perficiendi. 1. *Non potest civitas abscondi supra montem posita.* Civitati suos apostolos comparat: quia non vult eos esse solitarios, et privatam vitam agere; sed communem, ad se quàm plurimos attrahendo et convivendo. 2. *Supra montem posita;* hoc est, supra magnam celsamque virtutem; quia eminere eosdem oportet sanctitate, esseque perfectos; juxta illud: *Supra montem excelsum ascende tu, qui evangelizas Sion. Exalta in fortitudine vocem tuam, qui evangelizas Jerusalem.* Tunc enim prædicatoris auditur vox, si ex edito proclamari: et ad civitatem accursus fieri poterit, quæ non latuerit. Deinde supra montem est civitas: quia vir perfectus debet ad celsitudinem perfectionis homi-

De excellentiâ legis Evangel. 295
nes juvare, atque promovere; non ad communem tantum virtutem. *Sapientia enim misit ancillas suas, ut vocarent ad artem et ad mania civitatis.*

MEDITATIO XIII.

De excellentiâ legis Evangelicæ.

Tertia pars Sermonis.

PUNCTUM UNICUM.

PRÆMITTIT Dominus se non venisse ut legem veterem solvat, sed impleat. Implevit autem tripliciter: et servando illam, et præstando quæ promiserat illa, et perficiendo. 2. Necessitatem servandi legem demonstrat: nam, *qui solverit unum de mandatis istis minimis, et docuerit sic homines, minimus vocabitur in regno Cælorum.* Contemptus erit apud Deum, si vel unum solvat: qui enim offendit in uno, *factus est omnium reus;* hoc est perinde excluditur à regno Dei, si vel minimum, etiam alioqui non lethale, ex contemptu solverit. Quod si et docuerit, duplici nomine excludetur. Contrà, *qui fecerit et docuerit.* Conjungit utrumque Christus; quia, qui docuerit tantum, non erit magnus coram Deo: sed qui etiam fecerit, magnus erit; quia exemplo simul docet et verbo, pro occasione et statu suo. 3. Exemplar operationis proponit, non sanctos homines, non angelos, non seipsum, sed Patrem cælestem: *Es-*

Christus legem perfectè servavit.
Matt. 5. 13.
Lex necessariò servanda.
Jac. 2. 10.
Exemplar operationis Patris.
Matt. 5. 48.

tote perfecti, sicut Pater vester celestis perfectus est; in quo nulla culpa esse potest, omnes sunt virtutes, et eæ, gradu excellentissimo. 4. In tradendâ explicandâque lege, hæc ipsa tria persequitur: 1. Ut omnis absit culpa, etiam interior, et occasio omnis amputetur. 2. Nulla desit virtus, vel in subjiciendo appetitu proprio, vel in actione erga proximum, vel denique erga Deum. 3. Ut sint quàm perfectissimæ; qualis est beneficentia erga inimicos, ad instar divinæ.

MEDITATIO XIV.

De oratione Dominicâ.

DOMINICA dicitur, quia Christus eam docuit, et quidem bis: Primò, cum haberet sermonem in monte ad turbas, ut refert Matthæus; deindè privatum, cum unus discipulorum ab eo peteret: *Domine, doce nos orare, sicut docuit Joannes discipulos suos*; ut est apud Lucam. Dirigitur autem ad Patrem, etsi possit ad omnes dirigi divinas personas. Credibile autem est Christum sic orasse, cum suos doceret. Orat autem quotidie in nobis, sicut caput nostrum, faciens nos orare; et orat pro nobis, ut sacerdos est.

Pater.

Pater
Creator.

1. Est Pater titulo creationis, quâ nos ad imaginem suam facit; item, adoptionis per gratiam; at-

De oratione Dominicâ.

que sic millies Pater, quoties paratus est peccantes recipere in eandem gratiam. Quæ paternitas magnò stetit Filio Dei, qui cruce eam promeruit nobis. 2. Patris providentiam exhibet, sustentando corpus, et animæ saluti consulendo amanter, ut solus verè Pater sit. Qui proindè ait: *Nolite vocare vobis Patrem super terram; unus est enim Pater vester, qui in Cælis est.* Et meritò: nam, *Pater meus et mater mea dereliquerunt me*, quod sæpè fit, *Dominus autem assumpsit me.* Nunquam deserit, nisi derelictus. 3. Præterea, si ille Pater, ego filius. Quanta hæc dignitas! Præstabo filii partes, amore, observantiâ, obedientiâ. Qui istuc ex mancipio vili proventus es, vide ne degeneres. 4. Voluit precationem ab hæc compellatione nos exordiri, ad excitandam fiduciam obtinendi petita. Et quia gloriatur in hoc nomine, quòd Pater sit, gaudet se ita compellari; et ad commonendum nos, quòd velit filiali affectu nos ad ipsum accedere, et in omnibus ipsi servire, taliaque petere, quæ deceant talem Patrem.

Noster.

1. Voluit ut dicerem, *Noster*; non autem, *meus*; qui cum unicum habeat Filium naturalem, voluit quàm plurimos habere adoptivos, tum angelos, tum homines: idque ita, ut bono filiationis unusquisque æquè gaudeat, ac si nullum haberet consortem. Nam dona Dei non minuuntur communicatione in plures. 2. Ut moueret esse nos inter nos

cem ame-
mus. fratres, nullâ exceptione gradûs, aut ætatis; atque
ut fratres invicem diligendos, proque omnibus com-
muniter orandum, nullo spreto, sicut per Mala-
chiam: *Numquid non Pater unus omnium nostrum? num-
quid non unus Deus creavit nos? Quare ergo despicit
unusquisque fratrem suum?* 3. Quòd *Pater mi* con-
veniret magis Unigenito, et appellatio esset indul-
gentior, quàm pro reverentiâ illius majestatis, cu-
jus oportuit haberi rationem. Et si nihil vetat pri-
vatim, pro affectu, aliquando sic Deum alloqui;
quòd ita pleno jure filius sim adoptivus, ac si forem
unicus.

Qui es in Cælis.

Ut celestia petamus. Cum in omni loco sit, voluit Cælum exprimi, ut
reverentiam in nobis excitaret illius majestatis in
Cælo dominantis; ut mentes nostras ad cælestia eri-
geret, quæ est filiorum Dei hæreditas; et ut intel-
ligam me hic esse peregrinum, debere autem Cælo
dignam colere puritatem. Denique docet illuc oculos
levare, unde *veniet auxilium mihi*. Per Cælos etiam in-
telligi possunt animæ justæ, in quibus habitat Deus:
qualis esse studeat, qui orat, ut in abscondito cordis
sui ab inhabitante Domino exaudiatur. Hactenus
præambulum. Sequuntur petitiones.

Petitio 1.

Sanctificetur nomen tuum.

1. Non ait, glorificetur; quia nihil Deus ita æstimat, atque quòd sanctus sit; ac proinde, ut pro tali habeatur et prædicetur, quod est beatorum carmen:

Sanctus, Sanctus, Sanctus. 2. Non ait: *Potentia*, *Ho. 6. 3.*
aut *majestas*; sed *Nomen tuum*; ut simul includat *et Apoc.*
quidquid Dei apud nos nominatur, totum videlicet *4. 8.*
sanctum esse, et pro eo celebrandum. Nominatur
autem omnipotens, sapiens, creator, et infinita alia.
3. *Tuum* inquit, quia solum nomen *Tuum* est sanc-
tum per seipsum, undè justè stillam participant.
Ergò, *Tuum*, non nostrum: *Non nobis, Domine, Ps. 113. 9.*
non nobis, sed nomini tuo da gloriam. Regi seculorum: 1 Tim. 1.
immortali, invisibili, soli Deo honor et gloria in secula 17.
seculorum. Nobis autem confusio faciei. Et ego sic stu-
diosus sum nomen meum commendandi, qui nesciri
et contemni præoptare deberem. 4. Non restringit:
Per nos *Sanctificetur*, quia optandum ut ab omni
creaturâ, cælestium, terrestrium et infernorum. 5.
Porro sanctificatur Dei nomen, si homines credant
quod revelat; sperent quod promittit; faciant quæ
jubet; colant Deum ut ipse præcepit; ament ex toto
corde, attestantibus operibus; unde qui vident,
glorificent Patrem qui in cælis est.

Adveniat regnum tuum.

Petitio 2.

1. Regnum, quo in justis regnat, qui per omnia
ipsi subjiciuntur. 2. Quo regnat in beatis. Istud au-
tem adveniet nobis, si in primo permanserimus.
Quare ait: *Adveniat*, quasi spontè secutorum. Et
quidem istud omnes optant: at primum, non ita,
quia cum labore conjunctum est. Justitia enim pa-
ratur, et conservatur mortificatione appetitionum.

Consummatum. 3. Regnum illud consummatum atque perfectum, cum Deus erit omnia in omnibus, in resurrectione mortuorum; quod expectant animæ beatæ. 4. *Tuum*, inquam, non mundi regnum, quod caducis bonis constat; multoque minus peccati regnum, quod cupio funditus eversum.

Petitio 3. *Fiat voluntas tua, sicut in Cælo, et in terrâ.*

Voluntas Dei. 1. Voluntas Dei continetur illius præceptis, et consiliis, ac inspirationibus, necnon jussis eorum, qui Dei nomine præsent. Ad hæc exequenda sufficit quod voluntas Dei est, et quod *vita mea in voluntate ejus est*, ut si eam faciam, vivam; alioqui periturus. 2. *Tua*, non mea, quæ perversa est: nec carnis, quæ contraria spiritui; nec mundi, quæ vana; nec diaboli, quæ iniqua: sed *tua*, quæ est regula rectitudinis, et quam ut faceret Christus, venit. 3. Modus faciendi: *Sicut in Cælo* ab angelis, ita integrè, promptè, velociter, fortiter, amanter, exultanter. Undè opportunè præmisit: *Adveniat regnum tuum*; ut, quando illuc adspiramus, ita nunc agamus, uti agunt qui in Cælo sunt. 4. Potest sic etiam intelligi, ut terreni et carnales homines sic voluntatem Dei faciant, uti coelestes et spirituales faciunt. *Doce me, Domine, facere voluntatem tuam, quia Deus meus es tu.*

Panem nostrum quotidianum da nobis hodie. Petitio 4.

Quis est panis iste? 1. Panis supersubstantialis Eucharistiæ, qui spiritum nutrit et roborat, ut digni reddamur illo assiduè frui. 2. Alia gratiæ auxilia, sine quibus vita spiritualis non producitur: in quibus est, ut faciamus Dei voluntatem, quam Christus dicebat suum esse cibum. 3. Panis corporalis, vitæque sustentatio; pro quâ non vult nimis esse anxios, sed à Deo etiam expectare. 1. Per hæc instrui-mur, quòd tanquam infantes egeamus curâ Dei, et tanquàm Filii ad eum confugere debeamus. 2. *Nost- rum*. Etsi enim est supersubstantialis, et à Deo; *noster* tamen, quia nostræ indigentiae necessarius, et nobis à Christo comparatus, et promissus. Quia verò Deus etiam angelis et beatissimis panis est, petimus eum pro modo, et statu nostro, sicut et corporalem. 3. *Quotidianum*. Si de spiritali accipiatur; non il- lum, qui est paucorum singulariter dilectorum, quia indignum me reputo; sed communem quasi portio- nem, et necessariam, sine quâ non vivitur. Ita etiam, si de corporali; non abundans peti debet, et ad geniũ, sed ad necessitatem. 4. *Da nobis*. Pro omnibus tanquam fratribus petendum, etiam si alio qui odientibus: *Orate pro persequentibus et calumni- antibus vos*; et: *Si esurierit inimicus tuus, ciba illum*. 5. *Hodie*: Quia vult nos quotidie petere, semperque ab ejus pendere providentiâ. Avocat etiam à superfluâ curâ de crastino, ad exemplum dati olim mannae in

Matt. 5.
43.
Prov. 25.
21.
Quotidiè
peto.

Consummatum. 3. Regnum illud consummatum atque perfectum, cum Deus erit omnia in omnibus, in resurrectione mortuorum; quod expectant animæ beatæ. 4. *Tuum*, inquam, non mundi regnum, quod caducis bonis constat; multoque minus peccati regnum, quod cupio funditus eversum.

Petitio 3. *Fiat voluntas tua, sicut in Cælo, et in terrâ.*

Voluntas Dei. 1. Voluntas Dei continetur illius præceptis, et consiliis, ac inspirationibus, necnon jussis eorum, qui Dei nomine præsent. Ad hæc exequenda sufficit quod voluntas Dei est, et quod *vita mea in voluntate ejus est*, ut si eam faciam, vivam; alioqui periturus. 2. *Tua*, non mea, quæ perversa est: nec carnis, quæ contraria spiritui; nec mundi, quæ vana; nec diaboli, quæ iniqua: sed *tua*, quæ est regula rectitudinis, et quam ut faceret Christus, venit. 3. Modus faciendi: *Sicut in Cælo* ab angelis, ita integrè, promptè, velociter, fortiter, amanter, exultanter. Undè opportunè præmisit: *Adveniat regnum tuum*; ut, quando illuc adspiramus, ita nunc agamus, uti agunt qui in Cælo sunt. 4. Potest sic etiam intelligi, ut terreni et carnales homines sic voluntatem Dei faciant, uti coelestes et spirituales faciunt. *Doce me, Domine, facere voluntatem tuam, quia Deus meus es tu.*

Panem nostrum quotidianum da nobis hodie. Petitio 4.

Quis est panis iste? 1. Panis supersubstantialis Eucharistiæ, qui spiritum nutrit et roborat, ut digni reddamur illo assiduè frui. 2. Alia gratiæ auxilia, sine quibus vita spiritualis non producitur: in quibus est, ut faciamus Dei voluntatem, quam Christus dicebat suum esse cibum. 3. Panis corporalis, vitæque sustentatio; pro quâ non vult nimis esse anxios, sed à Deo etiam expectare. 1. Per hæc instrumur, quod tanquam infantes egeamus curâ Dei, et tanquam Filii ad eum confugere debeamus. 2. *Nostrum*. Etsi enim est supersubstantialis, et à Deo; *noster* tamen, quia nostræ indigentiae necessarius, et nobis à Christo comparatus, et promissus. Quia verò Deus etiam angelis et beatissimis panis est, petimus eum pro modo, et statu nostro, sicut et corporalem. 3. *Quotidianum*. Si de spiritali accipiatur; non illum, qui est paucorum singulariter dilectorum, quia indignum me reputo; sed communem quasi portionem, et necessariam, sine quâ non vivitur. Ita etiam, si de corporali; non abundans peti debet, et ad genium, sed ad necessitatem. 4. *Da nobis*. Pro omnibus tanquam fratribus petendum, etiam si alio qui odientibus: *Orate pro persequentibus et calumniantibus vos*; et: *Si esurierit inimicus tuus, ciba illum*. 5. *Hodie*: Quia vult nos quotidie petere, semperque ab ejus pendere providentiâ. Avocat etiam à superflua curâ de crastino, ad exemplum dati olim mannae in

Matt. 5.
43.
Prov. 25.
21.
Quotidiè
peto.

Exod. 16. singulos dies. *Hodiè* etiam pro vitâ præsentî accipi-
Heb. 3:13. tur : *Donec hodiè cognominatur* , ut ait Paulus ; quod
 est præsens tempus.

Petitio 5. *Dimitte nobis debita nostra, sicut et nos dimittimus
 debitoribus nostris.*

Debita
 Peccata. **1.** Debita sunt peccata , tum mortalia , tum venia-
 lia , et quæ eis debentur pœnæ per media à Deo ins-
 tituta , et nostram cooperationem. 2. Quamvis aliquis
 sit filius , et regnum Dei in se habeat , faciatque
 illius voluntatem , adhuc eget dimissione ob venialia
 peccata quotidiana. 3. Vicissim proximis debemus
 Injurias
 remittere. dimittere debita offensionum et injuriarum : et quò
 id perfectius fiet , benefaciendo etiam inimicis , eò
 liberalius nobis à Deo dimittentur debita nostra. Et
Ephes. 4. vult statim dimitti : *Sol non occidat super iracundiam
 20. vestram.* Et hanc ponit quasi necessariam conditio-
 nem , ut nobis dimittatur. Quare contra se profert
 sententiam , qui non dimittit debitoribus suis.

Petitio 6. *Et ne nos inducas in tentationem.*

Ne vincas,
 pete. Non petitur ut non tentemur , quia id sæpè ex-
 pedit , et à Deo sapienter permittitur ; sed , ne ten-
 tationi succumbamus ; aut etiam tentari sinamur ,
 quandò prævidet nos succubituros.

Petitio 7. *Sed libera nos à malo.*

Ab omni malo omninò : sicut subjungit Ecclesia
 in missâ : *Libera nos quæsumus , Domine , ab omnibus*

malis , præteritis , præsentibus , et futuris : nempe æter-
 nis , et temporalibus ; animæ et corporis hujus , prout
 expedit nobis. Præterita autem mala , sunt peccata
 quorum adhuc rei sumus , vel ratione pœnæ , vel
 etiam culpæ. Deindè à malo , hoc est , à maligno
 dæmone ; ne supra nos potestatem habeat , aut ejus
 efficiamur servi peccando. Licebit hic , more Ecclesiæ
 in litanîis , recensere varia genera malorum , à qui-
 bus liberari flagitemus.

Amen.

Fiat , fiat ! magno desiderio pronuntiabitur ; nam
desiderium pauperum exaudivit Dominus ; Magnâ etiam
 fiducia , ut qui ea petamus , quæ petenda præscrip-
 sit ; sicut ait Joannes : *Hæc est fiducia , quam habe-*
mus ad Deum , quia quodcumque petierimus secundum vo-
luntatem ejus , audi nos , etc... scimus quoniam habemus
petitiones , quas postulamus ab eo. De providentiâ Dei
 ad subveniendum nobis , agitur in sextâ parte Me-
 ditationum.

NOTA.

Quòd quatuor petitiones faciunt ad obtinendum
 bonum ; tres autem , ad avertendum malum. Ex
 primis concernunt divinam gloriam tres : *Sanctifice-*
tur nomen tuum , adveniat regnum tuum , fiat voluntas
tua : quarta autem concernit nostram utilitatem ; seu
 per eam petimus nobis bonum necessarium , tam
 spirituale quàm corporale. Etsi tria etiam priora no-

Quatuor
 bonæ pe-
 titiones à
 tione Do-
 minicâ.

bis prosunt, quia nostrum est bonum facere ejus voluntatem, et sanctificare ejus nomen, et regnum advenire: sed in iis, ex objecto et per se quaeritur glorificatio Dei. Tres posteriores ad avertendum malum pertinent: *Dimitte nobis debita nostra*; ad remissionem peccatorum jam admissorum: *Ne nos inducas*; ad futura peccata praecavenda, et pericula eorum decimanda: *Libera nos à malo*; ab omni genere malorum quod obvenire potest, quatenus tamen expediat nobis. Nam tribulari saepe expedit, et persecutiones pati, et ægri tudines.

Tria mala depre-
camur.

MEDITATIO XV.

Missio Discipulorum ad praedicandum per Judæam.

PUNCTUM I.

NECESSITAS mittendi: ait enim: *Messis quidem multa; operarii autem pauci. Rogate ergo dominum messis, ut mittat operarios in messem suam.* Messis multa electorum expectantium praedicationem Evangelii; operarii pauci, nam plerique refugiant laborem, aut in eo non lacrum animarum, sed proprium quaerunt. Pauci se disponunt, ut idonei fiant; sed resistunt mittere volenti. Dominus messis est Christus. Hic rogandus, quia nemo sponte sua potest mittere manum in alienam messem. Vult rogari, quia

Matt. 9.
37.
Luc. 10.
2.
Operarii pauci.

ad executionem providentiae, et decretorum Dei, medium est aptissimum oratio: et, ut insinuet non sua interesse, cum inde nihil referat, sed hominum ipsorum rem agi. Nihilominus, necdum rogatus, statim misit, pro caritate, desiderioque hominum salutis.

PUNCTUM II.

Binos mittit, ad commendandam mutuam caritatem: et quia frater, qui adjuvatur à fratre, quasi civitas firma; et: *Si unus ceciderit, ab altero susci-
tur: Væ soli, quia, cum ceciderit, non habet suble-
vantem se; et: Ubi sunt duo vel tres congregati in no-
mine meo, ibi sum in medio eorum.* Nec solum causa auxilii, sed ut mutuò sibi testes sint impensæ operæ. Deinde impertit potestatem miraculorum: *Infirmos curate, mortuos suscite, leprosos mundate, Demones ejicite.* Nempè, ut praedicationi ipsorum conciliaret auctoritatem, cum essent alioqui idiotæ et simplices. Subjicit: *Gratis accepistis, gratis date.* In primo commendat humilitatem, ne sibi adscribant. Quare redeuntes cum gaudio, quòd sibi dæmonia subjiciantur, repressit exemplo Luciferi, dicens: *Videbam Satanam sicut fulgur de Cælo cadentem.* In secundo commendat liberalitatem benefacien-
di, nullâ expectatâ compensatione, quò majorem à Deo referant. Nam reprehenduntur qui aliter agunt: *Quis est in vobis, qui claudat ostia et incendat altare meum gratuito?*

Cur binos.

Prov. 18.

19.

Eccl. 4.

10

Matt. 18.

20.

Poten-

tiam dat

suam.

Matt. 10.

8.

Mandat

humilita-

tem.

Luc. 10.

18.

Matth. 1.

10.

PUNCTUM III.

Matt. 10. 16. **Instituit Dominus discipulos ad missionem : Ecce ego mitto vos sicut oves in medio luporum. Estote ergo prudentes sicut serpentes, et simplices sicut columbæ. Ubi sex virtutes eis commendat : Mansuetudinem ovium, ut nec læsi noceant : Patientiam, in ferendis incommodis illatis : Caritatem, impendendo se totos utilitati aliorum ; sicut oves lac, lanam et carnem suam præbent : Fiduciam in Pastore suo, tanquam oves quæ se tueri nequeunt. Quare ait : Ecce ego mitto vos sicut pastor oves : confidite, quamvis inter lupos.**

Isa. 11. 6. Hoc enim est tempus, de quo prædictum : *Habitabit lupus cum agno, et pardus cum hædo accubabit,* etc. Item commendat *prudentiam* serpentum, ut caput à vulnere abscondant, quando nequeunt corpus ; cætera perdant, dum animam servant ; et obturent aures ad voces incantantium, malæque suadentium. Atque ut serpens observavit tempus locumque aptum ad seducendam Evam ; ita ipsi ad Evangelium insinuandum. Postremò *simplicitatem* columbinam, ne prudentia sit vulpina et fraudulenta, sed absque felle, sincera : *Oculi tui columbarum* ; quales Christi, in quem *descendit Spiritus sanctus sicut columba*. Det ille mihi, ut nõrîm prudentiam cum simplicitate conjungere !

Matt. 10.
16.
Sex virtu-
tes com-
mendan-
tor.
Mansue-
todo.
Patientia.
Caritas.

Fiducia.

Isa. 11. 6.

Pruden-
tia.

Simplici-
tas.

Cant. 1. 14.

Luc. 3. 22.

PUNCTUM IV.

Vitæ rationem modumque præscribit. 1. Velat superflua reject. *Superflua reject.* perflua, ut sunt pretiosa : *Nolite possidere aurum, Matt. 10. neque argentum, neque pecuniam in zonis vestris.* Et in communibus velat non necessaria : *Non peram in viâ, 9- neque duas tunicas, si sufficit altera ; neque calceamenta mutatoria, neque virgam.* Quamvis minima, quibus carere valeas, jubet abjicere. Quin in planè necessariis vult eos Deo fidere : *Dignus est enim operarius cibo suo.* Suppeditabit eis, qui mittit. Undè in cœnâ ultimâ dicebat : *Quando misi vos sine sacco et perâ, et calceamentis, nunquid aliquid defuit vobis ? Nihil.* Planè omni sollicitudine temporali liberos esse vult, qui evangelizant ; et, si benè officio fungantur, in eo satis subsidii eos habere ad vitæ necessaria : quæ jure suo expectare à mittente Deo possunt, ac debent ; qui excitabit homines, ut ipsis subveniant, etiam abundanter. Voluit Christus exercere suos in quâdam perfectâ fiduciâ divinæ erga se providentiæ. Non tamen ista præcepit in posterum rigidè observanda ; sed voluit solum, ut ad eam formam, quoad fieri posset, apostolici viri admitterentur. Amplius prohibet : *Neminem in viâ salutaveritis ; videlicet, ne à suscepto negotio se retardari sinant per officiosas salutationes, et non necessaria officia. Alioquin vult salutari ab Evangelizante hospites suos, et pacem eis impertiri : In quamcunque domum intraveritis, dicite : Pax huic domui. Quod si ibi*

Superflua
reject.

Matt. 10.

9-

4. 10.

Luc. 10.

7.

7.

Luc. 10.

7.

7.

Luc. 10.

7.

7.

Luc. 10.

7.

7.

Luc. 10.

7.

7.

Luc. 10.

7.

7.

Luc. 10.

7.

7.

Luc. 10.

7.

7.

Luc. 10.

7.

7.

Luc. 10.

7.

7.

Luc. 10.

7.

7.

Luc. 10.

7.

7.

fuert filius pacis, requiescet super illum pax vestra; sin autem, ad vos revertetur. Significat prædicationem fore efficacem in filiis pacis; qui præordinati sunt ad vitam æternam. Quòd si tales non fuerint, nihilominus ipsos operæ suæ fructum relatuos.

PUNCTUM V.

Luc. 10. 9. Prædicant regnum Cælorum. Quid annuntiare debeant. *Dicite illis, appropinquavit in vos regnum Dei.* Duo efficacia motiva: et promissio regni Dei, et spes propinqua, præsentem jam Salvatore. *Et exeuntes prædicabant, ut penitentiam agerent, quâ ad regnum pervenirent.* Nam regnum Cælorum vim patitur, et violenti rapiunt illud.

MEDITATIO XVI.

Martyrium Joannis Baptistæ.

PUNCTUM I.

Marc. 6. 20. Non timet Herodem. *JOANNIS* fortitudo, et constantia animi, qui cum magni fieret ab Herode, qui metuebat Joannem, multa faciebat; cumque Herodiadis impotentiam animi et crudelitatem non ignoraret, neque ob gratiam, neque ob metum, destitit à reprehensione, dicens.

†. 18. Herodi: *Non licet tibi habere uxorem fratris tui.*

PUNCTUM II.

*. 17. Be tabat persequ. Herodes tenuit Joannem, et vinxit eum in carcere. Hactenùs in honore fuerat Joannes: debuit per-

Martyrium Joannis Baptistæ. 309

secutionibus tanquam aurum probari. Nec abnuvit, aut captavit latebras, aut fugam; sed promptum se obtulit, carceremque in domum orationis vertit. Nec destitit à prædicatione: indè enim misit discipulos ad Christum. Cupiebat autem dissolvi, et Patribus etiam limbi Christum annuntiare, ex officio præcursoris.

PUNCTUM III.

Vitia conspirabant in sanctum. Ingluvis convivi, luxuria Herodis, levitas puellæ saltantis, jactantia promissi, ficta religio juramenti, illum neci destinant. Et hùc præcipitatus est Herodes, quòd audire Joannem desiit, qui interpretatur gratia. Sic, cum ocludimus aures divinis inspirationibus, quotidianè in pejus ruimus.

PUNCTUM IV.

Obtruncatur Joannes. Excepit gaudio sententiam mortis, præbuit jugulum, orans pro persecutoribus suis. Deducitur ejus anima in sinum Abrahæ ab angelis; et qui nativitate suâ multos lætificaverat, migrans è corpore replet lætitiâ sanctos qui Salvatore expectabant. Cujus sancti gloria æstimari potest ex vitâ sanctissimâ, quòdque tribus laureolis, virginis, doctoris, martyris, insigniter decoratus sit.

MEDITATIO XVII.

Miraculum quinque panum. Matt. 14.

PUNCTUM I.

Turba pietas. **Johan. 6. 2.** **1.** **MULTA** turba sequebatur Christum, partim admiratione doctrinæ, partim, quia videbant signa quæ faciebat super his qui infirmabantur, ut ait Joannes. Hi sunt funiculi *Adæ*, funiculi caritatis, de quibus Oseas; beneficia tum corporalia, tum spiritualia. **Misericordia apostolorum cui parva.** **2.** Apostoli misericordiâ moti petierunt à Christo, ut turbas dimitteret, quò sibi escas emerent in proximis castellis. At Dominus monet, ut ipsi potiùs eis subveniant: ita docens prælatorum misericordiam debere dilatari; et quandò deest facultas, recurrendum ad Deum. **Christi magna.** **Marc. 8. 2.** **3.** Alibi Christi hæc misericordia magis exprimitur. *Misereor*, inquit, super turbam, quia ecce jam triduo sustinent me, nec habent quod manducent: et si dimisero eos jejunos, deficient in viâ: quidam enim ex iis de longè venerunt. Quàm exactè expendit necessitatem nostram, et rationes subveniendi examinat, ac pericula prævidet, sic ferè, ut qui debeat subvenire! At quid magni, Domine, si triduo te sustineam, qui tuam vitam omnem in meâ utilitate ponis? Et quidni de longè veniam ad te, quandò tu de Cœlis propter me? Age, ne me jejunum dimittas, ne deficiam in viâ donec perveniam planè ad te. **Sollicitus Christus.** **4.** Præ se fert Christus sollicitu-

dinem suam, quandò rogat Philippum: Undè emerent panes, ut manducent hi? Negat ille sufficere vel ducentos denarios, ut unusquisque modicum quid accipiat. At pecuniâ tibi opus non est, Domine.

PUNCTUM II.

Christus petit à discipulis id quod habebant: et obtulerunt ei quinque panes hordeaceos, et duos piscos. Hæc erat tota annona cibaria: panes omninò viles et insipidi, et quinque tantum, cum duobus piscibus, cum essent ipsi piscatores: tam aberat ab eâ sanctâ familiâ superfluitas. Ex quo ipse confunderi, amator commoditatum. Promptè exhibent apostoli, non causati indigentiam propriam. Sic agam, quia rependet copiosè Dominus. Poterat aliter Christus providere: sed voluit probare caritatem discipulorum, et facere participes boni operis, simulque docere, quando non valeamus ex toto subvenire, conferendum à nobis quod possumus, tam in corporalibus necessitatibus, quàm spiritualibus; sicut monuit Tobias: Quomodo potueris, ita esto misericors. **Promptè Eleemosyna.** **Tob. 4. 8.**

PUNCTUM III.

Series miraculi. **1.** Jussit discumbere centenos et quinquagenos supra viride fenum; ad vitandam confusionem, et ut numerus faciliùs constaret, qui fuit quinque millium, præter mulieres et pueros; et omnibus manifestius feret miraculum. **2.** Aspexit in Cælum, sic profitens à Deo esse omne donum, **Cælum aspexit.** **Johan. 6. 11.**

et illam ipsam patranda miraculi potestatem. 3. *Gratias* egit pro illis ipsis quinque panibus propositis, *agiti.* et pro multiplicandis ex eis. Nihil tam exiguum, quod non magnificandum, et pro quo non debeantur grates; quia venit à Domino ad immeritos.

4. *Benedixit* certis verbis, et benedicendo vim impertit multiplicandi. Tum *fregit et dedit discipulis panes: discipuli autem turbis.* Docemur modum sumendi cibum: 1. Ordinatè dispositis convivis, inter quos mihi eligam novissimum locum. 2. Ut levent oculos mentis in cælum, coram Deo inspectore

edentes sine excessu; sicut ait ille: *Iusti epulentur, et exultent in conspectu Dei.* 3. Ut gratias agant, recognoscentes cibum appositum pro eleemosynâ Dei, tam pauperes, quàm divites; ac cum talis sit, non obmurmurando de quovis defectu. 4. Ut præcedat benedictio per aliquam precationem; quæ et sump-tionem comitetur, quò cibum fiat sapidior. Nam *sanctificatur* cibum per verbum Dei et orationem, teste apostolo. Exprimatur etiam ratio sumendi Eucharistiam: de quâ, Parte quartâ, Meditatione XIV.

PUNCTUM IV.

Expenditur miraculum. Multiplicantur panes in manibus Christi, apostolorum, et comeduntur: atque ex insipidis fiunt sapidi, uti ex manu Dei venientes, *cujus perfecta sunt opera.* 1. Considera omnipotentiam. Et quis non velit tam potenti Domino servire? qui potest *parare mensam in deserto*, et educere

Deut. 32.
4 *Omnipotentia.*

Miraculum quinque Panum. 515

cere aquam de petrâ, oleumque de sacco durissimo: qui *transfert austrum de cælo, et pluit sicut arenam maris* etc. *volatilia pennata: Ut scirent filii tui, quos dilexisti, Domine, quoniam non natiuitatis fructus pascunt homines, sed sermo tuus.* 2. Considera providentiam: quando ita opus est; ut meritò dixerit: *Nolite esse solliciti quid manducabimus, aut quid bibemus? scit enim Pater vester, quia his omnibus indigetis. Quærite ergo primum regnum Dei, et justitiam ejus, et hæc omnia adjicientur vobis.* Undè dicebat David: *Non vidi justum derelictum, nec semen ejus quærens panem.* 3. Modum providentiæ: ut cum diversæ ætatis, et complexionis essent, quod dabatur singulis, sufficeret pro cujusque necessitate; sicut de mannâ, sive plus, sive minus quis colligeret: etsi hic multum superfluit de panibus, ad Dei magnificentiam declarandam. 4. Id in Eucharistiâ est illustrius, quæ nunquam consumitur, et, quamvis hostiâ in mille partes divisâ, non plus habet tota, quàm partes singulæ: satiatur quis ex parte quam sumit.

PUNCTUM V.

Superfuere *duodecim cophini fragmentorum:* quot erant apostoli, qui colligebant. En quantum eis reddidit, et quantum melius, pro quinque insulis panibus. Ita Viduæ illi de farinâ et oleo factum à Deo, quòd pavisset Eliam: ita eleemosynam in pauperes remunerat. *Fâneratur Domino, qui miseretur pauperis.* Et qui in hac vitâ sic compensat, quomodo

Gr. titudo Christi eva apostolos.

Prov. 19.
7

Luc. 6.38 in futurâ? *Mensuram bonam, et confertam, et coagitatam, et superfluentem dabunt in sinum vestrum.* Sed quæ Turbæ admiratio turbæ, quæ lælitia? Regem destinabant sibi: ideo fugit in montem solus, ad exemplum con-
 Jona. 18. temptus; et quia regnum ejus non est de hoc mundo.
 38.

MEDITATIO XVIII.

Sedata Tempestas. Marc. 4. Matt. 8.

Luc. 8.

PUNCTUM I.

Marc. 4. 35 38. *POST concionem prolixam, cum serò esset factum, ascendit in naviculam cum discipulis suis; et erat ipse in puppi supra cervical, dormiens.* 1. Captat somnum, quo ostendit se humanis subjectum; sed modicum: et cor ejus vigilabat, videbatque omnia quæ fiebant. Imitabor; et bonis phantasmatibus per somnum præbebo occasionem. 2. Dormit, dum procella magna fluctus mitteret, ita ut impleretur navis. Sinit nos tentari, et dissimulat, non ideo deserit. 3. Sic proficitur in humilitate, purgantur vitia, fiducia excitatur, et orationi insistitur, occasione tribulationum.

Fingit Christus somnum.

PUNCTUM II.

Matt. 8. 23. *Discipuli suscitaverunt eum, dicentes: Domine, salva nos, perimus; et: Magister, non ad te pertinet, quia perimus?* Singulare remedium, ad Deum recurrere

per orationem. Utraque formula et brevis, et efficitur; et posterior, cum quâdam filiali querimoniâ, quasi dicant: *Tuus sum ego, salvum me fac; et: Exurge, quare obdormis, Domine? oblivisceris inopia nostræ, et tribulationis nostræ?* Corripuit tunc illos Dominus: *Quid timidi estis? necdum habetis fidem?* Etsi enim est quod timeatis ex vobis; at oportebat in me confidere.

PUNCTUM III.

Imperavit ventis et mari. Et comminatus est vento; et dixit mari: Tace, obmutesce; et cessavit ventus, et facta est tranquillitas magna. Insensibilia agnoscunt imperium Creatoris, et parent: et ego resisto? Non solum tacere jubet, quasi ad tempus; sed planè sedari, semolâ causâ. O sic animæ meæ tumultus comescat! Est enim quasi mare fervens, quod quietere non potest, et redundant fluctus ejus. Et: *Homines mirati sunt dicentes: Qualis est hic, quia venti et mare obediunt ei?*

MEDITATIO XIX.

Christus ambulat supra mare.

PUNCTUM I.

COMPULIT discipulos ascendere in naviculam, et dimissâ turbâ, ascendit in montem solus orare. 1. Nota, quàm studiosus orationis; captato loco, et studiosus studium.

et tempore apto, et productâ prece usque ad quartam vigiliam noctis. 2. Quodd ægrè à Christo sejungebantur apostoli, ut oportuerit eos cogere, sicut ait Marcus. Obedierunt tamen. 3. Aliàs, Christo dormiente; nunc, eo absente, oritur tempestas: ad probationem fidei, subtractâ sensibili gratiâ.

PUNCTUM II.

Matt. 14. *Navicula jactabatur fluctibus: Et vidit eos laborantes in remigando.* 1. Non oportet seipsum deserere, sed conari, insistendo orationi et pœnitentiæ, contra tentationes. 2. Vidit id Deus: quodd solatio esse debet tribulatis: *Nam advocatum habemus apud Patrem.* 3. *Circa quartam vigiliam noctis venit ad eos, ambulans supra mare:* ut sic ostenderet se potestatem habere supra aquas, superque tempestates mundi hujus. Quodd si aliquando infigatur ipse in limo profundi, scito id per dispensationem fieri pro nostrâ salute: undè victor evadens, placuit Deo *super vitulum novellum, cornua producentem et ungulas.* Deindè significavit virtutes orationis, à quâ homo possit undas calcare tentationum: nam veniebat ab oratione. 4. Viso illo, *pusaverunt phantasma esse, et exclamaverunt... et conturbati sunt.* Sic, qui periculo tempestatis non fuerunt territi, vanâ specie consternantur: et fit ut, ad majores difficultates intrepidi, vincantur fucalis.

Discipulorum timor.

Marc. 6.
49.

PUNCTUM III.

Delusio varia. 1. Sic quidam somnia sua putant revelationes, et passiones suas esse virtutes: puta impetum iræ esse zelum, carnalemque amorem esse spirituales. Tales ferè sunt superbi, proprio fidentes judicio; quibus *Satanas transfiguratur se in angelum lucis*, ut internos motus à malo spiritu profectos pro divinis habeant. Alii à propriâ imaginatione, cum debilitate capitis, seducti, persuadent sibi vidisse se Christum, aut audisse aliquid ab illo. Denique ipsi etiam spirituales viri, assueti divinis, solent interdum cogitationes proprias pro divinis habere: ut cum Nathan propheta ex proprio spiritu approbavit, ut David templum Domino ædificaret, quod Deo ratum non fuit; etsi Nathan, non ut vates probavit. 2. Alii contrâ, pro phantasmate habent, quodd verè est Christus: solidam virtutem pro passione, veram inspirationem pro instinctu proprio. Et contingit id etiam provectoribus in spiritu, sicut nunc apostolis. Et est gravis tentatio, quando Christus pro phantasmate est. Sic aliqui inexperti eludunt revelationes quashibet, quasi Deus non se modò etiam communicaret. Utrumque extremum est vitandum, tenendumque medium; juxta Joannis consilium: *Nolite omni spiritui credere, sed probate spiritus, si ex Deo sint.* Quodd facit donum discretionis spirituum, quodd Deus præsertim com-

Proprio
judicio
deciuntur
multi.

2 Cor. 11.
24.

Aliquibus
Christus
pro phan-
tasmate.

1 Joan. 4.
17.

municat præsulibus : ad quos proindè recurrendum est.

PUNCTUM IV.

Marc. 6. 50. Christus se manifestat : *Confidite , ego sum ; nolite timere*. Non distulit consolari discipulos , se manifestando. Proprium est Dei , vano timore discusso , ad solidam fiduciam erigere , facereque intelligere quòd ipse est. Sicut enim quisvis hominum solet voce suâ agnoscî , quia unusquisque habet aliquid proprium ; ita agnoscunt Dei vocem illius familiares. Et sicut eadem vox , diverso modo prolata , varios affectus indicat , et effectus gignit , in audiente ; ita hæc Christi : *Ego sum* , apostolos demulcet , comprehensores prosternit. O agnoscam ex voce loquentem mihi Deum , et loquatur ille mihi in bonum !

PUNCTUM V.

Actus caritatis. Matt. 24. 28. Petri fervor. *Domine , si tu es , jube me venire ad te*. Quinque insinuat proprietates ferventes caritatis. 1. Est illustratio mentis : quandoquidem *tu es*. Videlicet , agnoverat verè vocem : *Ego sum*. 2. Cupit sibi aliquid injungi ab eo : *Jube* , 3. Non sustinet à Deo abesse diutiùs : *Jube me venire ad te*. Aliquando , visâ capturâ piscium , dixit : *Domine , exi à me , quia homo peccator sum* : nunc contrâ , advolare ad Christum vult. Illud humilitatis fuit , hoc amoris ; illa hunc facit tutiorem , et hic vicissim illam per-

ficit. 4. Offert se ad majora viribus , de virtute dilecti confidens : super aquas ambulare confidit ut magister , quia *aquæ multæ non potuerunt extinguere* *Carit. 8. 7.* 5. Caritas est cauta et ordinata : non præsunit injussa. O Deus ! ordina in me caritatem ! *Prud. us caritas. Ibid. 2. 4.*

PUNCTUM VI.

Annuït Christus , dicens : *Veni*. 1. Ideò annuït , quia vidit caritate impelli , et non sibi fidere , et resignatum esse. Contrâ , reprehensus est in ultimâ cœnâ , quandò se ad mortem offerebat ; quia suberat præsumptio , et quidam contemptus aliorum : *Etiamsi omnes scandalizati fuerint*. 2. Annuït , ut probaret verum , quod eis dixerat : *Confidite , ego sum , nolite timere*. Siquidem virtute illius verbi , *veni* , ambulare faceret super aquas : quin et super basiliscum et draconem , et super mundi fluctus persecutionum. O ! dic animæ meæ : *Veni* , et erunt omnia pervia ! 3. Ubi Christus annuït , continuò Petrus se in mare dedit. Ad illius verbum non est hærendum , quia *omnia possum in eo qui me confortat*. *Matt. 14. 29.* *Matt. 26. 33.* *Phil. 4. 13.*

PUNCTUM VII.

Petrus periclitatur. 1. Timuit ad ventum validum , permittente Deo , ne extolleretur ; et ut argueretur imperfecta fides , quæ à Christi intuitu deflectebat oculos propter ventum : quâ vacillante , etiam gressus incedentis subsidebat. 2. Discitur , quòd qui , *Juratur*.

Deo probante, adit pericula, Deus ei adest periclitanti, ut jam Petro: nam extendens manum, apprehendit eum. At si temerè, et vanitatis causâ, deseritur. 3. Ingresso naviculam Christo, cessavit ventus, et statim navis applicuit ad terram. Disjicit subito tentationes præsentia Christi, et terræ viventium facit feliciter appellere. 4. Quòd Deus initia rerum magnarum reddit facilia, tum difficultates oriri sinit, ad proventum ex tentatione: tandem consolatur, dum cernitur quàm multùm per ejus gratiam possumus!

MEDITATIO XX.

Petrus Divinitatem Christi constitetur.

Matt. 16. Marc. 8.

PUNCTUM I.

INTERROGATIO Christi: *Quem dicunt homines esse*

Filium hominis? 1. Lucas ait, quòd, cum solus esset, Matt. 16. 13. interrogavit illos: ut intelligatur, Christi oratione impetratum esse lumen Petro; et similiter nobis obtinendum esse per orationem: *Si quis indiget sapientiâ,* Jacob. 1. 5. postulet à Deo. Intelligitur etiam interrogationem factam à divino Spiritu, ob utilitatem nostram. 2. Interrogando, captavit Christus occasionem manifestandi seipsum magis discipulis; quippe quod fundamentum esset salutis et, ipse dixit: *Hæc est vila* Joan. 17. 3.

Petrus Divin. Christi constitet. 321

æterna: ut cognoscant te solum Deum verum, et quem misisti Jesum Christum. Deindè discatur non esse absere, opiniones hominum de nobis aliquando cognoscere; ut defectus corrigamus, bona autem existimata acquirere, aut acquisita perficere, studeamus, non ad vanitatem indè captandam. 3. Christus *Filium hominis* se nominat, vulgari et vili appellatione, ne affectem à dignioribus titulis appellari. Unde mox exaltatur, dum *Filius Dei* pronuntiatur à Patre Matt. 17. 5. æterno: Hic est Filius meus dilectus.

PUNCTUM II.

Opiniones de Christo. 1. Apostoli non referunt quòd Samaritanus, vorax, et polator, et peccatorum amicus diceretur: quia invidiosa sunt tacenda, ne exasperentur animi; et Christus, quid turbæ dicerent, requirebat, ut Lucas habet; non quid scribæ et pharisæi. 2. Quòd homines circa Dei notitiam facilè errent: id quod diabolus procurat, ut captivos teneat in peccatis. Propterea *captivus ductus* Isa. 5. 13. *est populus meus, quia non habuit scientiam; et: Si quis ignorat, ignorabitur.* O repleatur terra scientiâ 1. Cor. 14. 38. Domini! 3. Qui errant, ferè detrahunt Deo aliquid, dum suo judicio meliuntur infinitum; ut cum *Joan-nem*, aut *Eliam* eum dicunt, qui erat Deus; pejus, qui Samaritanum, aut Dæmonium habentem: isti, sanctitatem; illi, potestatem Christo adimentes. 4. Mali etiam christiani practicè ostendunt se malè de Deo sentire; ut cum ex præsumptione misericordiæ Errantes detrahunt. Mali oriant.

illius peccant, aut ex metu justitiæ animum despondent. 5. Simile quid etiam evenit spiritualibus hominibus, quando suum spiritum volunt esse omnium; quasi non essent varii spiritus, modique serviendi Deo, ab ipso inspirati; cum scriptum sit: *Sap. 7. 22. Spiritus intelligentiæ sanctus, unicus, multiplex. Et hi igitur quasi Deo aliquid subtrahunt, et limitant ejus sapientiam.*

PUNCTUM III.

Matt. 16. 25. Confessio apostolorum. *Vos autem quem me esse dicitis?* 1. Quærit jam ex iis, tanquam melius institutis: et quærit, ut magis eos confirmet. Quæram ego ex animâ meâ, quid de Christo, ejusque virtutibus, et quàm sublimiter sentiat. 2. Cum omnes interrogarentur, prævenit Petrus respondere; tum ob fervorem et zelum pro magistri honore; tum quia Christus specialiter illum movit, dando extraordinarium lumen illius fervori. Tanti est cum fervore agere: sed humilitate servatâ, ne te præferas. 3. Confessio Petri, *tu*, qui ab aliis Elias, vel Baptistâ, vel propheta habetis, *es Christus*; ille Messias, Judæis promissus; ille *desideratus cunctis gentibus*; ille *Sacerdos æternus secundum ordinem Melchisedech*; ille propheta, quem audire omnes debent; ille Sanctus sanctorum, ille unctus oleo justitiæ præ participibus suis. Ad hæc: *Tu es Filius Dei vivi*. Non Christus, ut alii etiam vocârunt, sed *Christus Filius Dei vivi*, quippe vitalem habentis ge-

Errant
boni
Christum
arctantes.

Petrus
primò res-
pondet.

Tu es
Christus.

Agg. 2. 8.
Pi. 109. 4.

Matt. 16.
Filius
Dei.

Petrus Divin. Christi constet. 525
nerandi virtutem, et generandi sibi consubstantialem Filium. Et ideò es Filius non adoptivus, sed naturalis.

PUNCTUM IV.

Comprobatio confessionis. 1. Ait: *Beatus es*; *Ibid. v. 17.* nam fundamentum beatæ vitæ est, nosse Christum. 2. *Simon*, quod significat obedientem; *Barjona*, quod *Simon* est filius Columbæ, seu filius Joannis, quod est, gratiæ. Omnia quadrant in rem præsentem, in quâ Petrus se talem exhibuit. 3. *Quia caro et sanguis non revelavit tibi*; non est humani captus. 4. *Sed Pater meus qui est in Cælis*; quo profitetur se verè talem esse, *Filium Dei vivi*; siquidem agnoscit à Patre cœlesti venire hanc confessionem.

Non na-
turaliter.
Sed à
Deo.

PUNCTUM V.

Remuneratio confessionis. Continet plures prærogativas. 1. Est impositio nominis *Petrus*, seu *Petra*, quam significat *Cephas*: et prædixerat Christus ita aliquando vocandum. Nec nomen inane tribuit, sive, absque soliditate veræ petræ, qualis esse debet is qui fundamentum. 2. *Et super hanc Petram ædificabo Ecclesiam meam*. Procul dubio super hanc, quam nominaverat *Petram*; nominaverat autem sic ipsum Simonem. Constituit igitur illum Ecclesiæ militantis fundamentum et caput visibile, post ipsum Christum. 3. *Et portæ inferi non prævalebunt adversus eam*; quippe fundatam à sapiente architecto; non

Merve
S. Petri.
Petrus.

Juan. 1.
42.

Matt. 16.
18.
Caput
Ecclesiæ.

Perseve-
rança Ec-
clesiæ.

illius peccant, aut ex metu justitiæ animum despondent. 5. Simile quid etiam evenit spiritualibus hominibus, quando suum spiritum volunt esse omnium; quasi non essent varii spiritus, modique serviendi Deo, ab ipso inspirati; cum scriptum sit: *Sap. 7. 22. Spiritus intelligentiæ sanctus, unicus, multiplex. Et hi igitur quasi Deo aliquid subtrahunt, et limitant ejus sapientiam.*

PUNCTUM III.

Matt. 16. 25. Confessio apostolorum. *Vos autem quem me esse dicitis?* 1. Quærit jam ex iis, tanquam melius institutis: et quærit, ut magis eos confirmet. Quæram ego ex animâ meâ, quid de Christo, ejusque virtutibus, et quàm sublimiter sentiat. 2. Cum omnes interrogarentur, prævenit Petrus respondere; tum ob fervorem et zelum pro magistri honore; tum quia Christus specialiter illum movit, dando extraordinarium lumen illius fervori. Tanti est cum fervore agere: sed humilitate servatâ, ne te præferas. 3. Confessio Petri, *tu*, qui ab aliis Elias, vel Baptistâ, vel propheta habetis, *es Christus*; ille Messias, Judæis promissus; ille *desideratus cunctis gentibus*; ille *Sacerdos æternus secundum ordinem Melchisedech*; ille propheta, quem audire omnes debent; ille Sanctus sanctorum, ille unctus oleo justitiæ præ participibus suis. Ad hæc: *Tu es Filius Dei vivi*. Non Christus, ut alii etiam vocârunt, sed *Christus Filius Dei vivi*, quippe vitalem habentis ge-

Errant
boni
Christum
arctantes.

Petrus
primò res-
pondet.

Tu es
Christus.

Agg. 2. 8.
Pi. 109. 4.

Matt. 16.
Filius
Dei.

Petrus Divin. Christi confitet. 525
nerandi virtutem, et generandi sibi consubstantialem Filium. Et ideò es Filius non adoptivus, sed naturalis.

PUNCTUM IV.

Comprobatio confessionis. 1. Ait: *Beatus es*; *Ibid. v. 17.* nam fundamentum beatæ vitæ est, nosse Christum. 2. *Simon*, quod significat obedientem; *Barjona*, quod *Simon* est filius Columbæ, seu filius Joannis, quod est, gratiæ. Omnia quadrant in rem præsentem, in quâ Petrus se talem exhibuit. 3. *Quia caro et sanguis non revelavit tibi*; non est humani captus. 4. *Sed Pater meus qui est in Cælis*; quo profitetur se verè talem esse, *Filium Dei vivi*; siquidem agnoscit à Patre cœlesti venire hanc confessionem.

Non na-
turaliter.
Sed à
Deo.

PUNCTUM V.

Remuneratio confessionis. Continet plures prærogativas. 1. Est impositio nominis *Petrus*, seu *Petra*, quam significat *Cephas*: et prædixerat Christus ita aliquando vocandum. Nec nomen inane tribuit, sive, absque soliditate veræ petræ, qualis esse debet is qui fundamentum. 2. *Et super hanc Petram ædificabo Ecclesiam meam*. Procul dubio super hanc, quam nominaverat *Petram*; nominaverat autem sic ipsum Simonem. Constituit igitur illum Ecclesiæ militantis fundamentum et caput visibile, post ipsum Christum. 3. *Et portæ inferi non prævalebunt adversus eam*; quippe fundatam à sapiente architecto; non

Merve
S. Petri.
Petrus.

Juan. 1.
42.

Matt. 16.
18.
Caput
Ecclesiæ.

Perseve-
rança Ec-
clesiæ.

super arenam, sed super petram. Certi reddimur de soliditate hujus petrae: ut nec flumina, nec venti, nec imbres possint eam subvertere, Christo ipso forlitudinem impertiente petrae fundamentali. 4. *Et tibi dabo claves regni Caelorum*: clavem scientiae, ad veritates fidei proponendas et declarandas sine errore; et clavem potestatis, ad remittenda peccata, et omne impedimentum auferendum, quo arcemur à Caeli ingressu. Atque haec Petro data sunt propter Ecclesiam ipsam; et ita propter me.

Ibid.
§. 19.
Potestas
et scientia
clavium.

MEDITATIO XXI.

Transfiguratio Christi. Matt. 17. Luc. 9.

PUNCTUM I.

CUR voluit transfigurari? Ut latentis gloriae, in carne patibili, daret specimen; ut animaret discipulos, spe participandae similis gloriae, ad ferendam crucem, et quia in hac vita Deus facit suos praelibare aeternam. De quo dixerat: *Sunt de hinc stantibus, qui non gustabunt mortem, donec videant Filium hominis venientem in regno suo.*

Causa
transfigu-
rationis.

Matt. 26.
23.

PUNCTUM II.

Tempus, et locus. Tempus, fuit in medio cursu praedicationis suae; deinde, sex diebus interjectis, ex quo hortatus ad crucem, promiserat aliquos non gustaturos

Deus cito
dat.

gustaturos mortem donec videant regnum Dei veniens in virtute. Non diu differt promissa Deus: et aliunde, quidquid est, quasi hora est: *Mille anni, ante oculos tuos tanquam dies hesterni.* Sex dies significant tempus praesens; post quod sequitur sabbatum requiei. Locus, fuit mons segregatus: quippe Deus se communicat segregatis à curis mundi, et celsitudinem perfectionis conscendentibus: *Quis ergo dabit mihi pennas, et volabo? Ecce elongavi fugiens, et mansi in solitudine.* Ibi ad cor loquitur Deus.

Marc. 8.
39.

Ps. 89. 4.
In solitu-
dine Deus.

Ps. 54. 7
et 8.

PUNCTUM III.

Qui spectatores. Tres fuerunt ferventiores; ut constet, non omnibus justis impertiri extraordinarios hosce favores; et quia, si omnes, etiam Judas debuisset participare. Nam solus praetermitti, absque nota, nequibat. Sed neque semper ferventioribus ista dantur, sed pro dispositione divini consilii: ne quis despondeat animum, si posthabeatur. Certè Andreas, ex praecipuis, non adfuit. In tribus discipulis designantur tres virtutes, quae emnere debent in oratione, ut anima transfiguretur: In Petro, *viva fides*; in Jacobo, *spes firma*; in Joanne, *caritas ardens.* *Emitte, Domine, lucem tuam et veritatem tuam; ipsa me deducet et adducet in montem sanctum tuum, et in tabernaculo tua.* Inter orandum Christus transfiguratus est. Ibi participantur tales gratiae: splendet facies ab illustrationibus divinis, radiosque mittit suavissimorum affectuum; caudescit

Socios
elegit fer-
ventissi-
mos.

Tres dis-
cipuli.

Tres Vir-
tutes
Theolo-
gicæ.
Ps. 42. 3.

Orationis
virtus.

vestis ab operibus sincerissimæ intentionis, denique
2 Cor. 3. 18. transformatur anima, ut dicit Apostolus: *Revelatâ
 facie gloriam Domini specularantes in eandem imaginem
 transformamur, à claritate in claritatem.*

PUNCTUM IV.

Gloria
 Jesu.
 Splendor.
 Matth. 17.
 2. Modus transfigurationis. Gloriam corpori debitam
 continuerat Divinitas, quam nunc effundit in cor-
 pus: *Resplenduit facies ejus sicut sol; vestimenta au-
 tem ejus facta sunt alba sicut nix.* Excessit gloria ista
 utrumque: sed non habuit Evangelista aliquid ma-
 jus, cui eam compararet. Gratulabor Christo, et
 sacro ejus corpori; cui ad modicum tempus imper-
 titâ est gloriâ, quæ post resurrectionem fiet æterna.
Thren. 4.
 7. Hic est verè Nazaræus: *Candidior nive, nitidior
 lacte, rubicundior ebore antiquo, et saphiro pul-
 chrior; candidus et rubicundus, electus ex millibus,*
10.
 e. 6. r. 9. pulcher ut luna, electus ut sol. O Domine! et hæc
 gloriâ, propter me, fraudasti carnem tuam per omne
 tempus vitæ mortalis! Quantum ideò tibi debeo,
 ô Domine! Quidni ego nunc carnem meam privem
 omnibus jucunditatibus, ut vicem aliquam rependam?

MEDITATIO XXII.

Consecuta Transfigurationem.

PUNCTUM I.

MOYSES et Elias circumstant Christum. Ideò isti Moyse
 et Elias. potissimum, quòd notiores, et à sanctitate cele-
 briores; quòd maxime zelantes pro lege et populo
 Dei; quòd quadragenario jejunio et accessu ad mon-
 tem, ubi divinorum mysteriorum et incarnationis
 Dominicæ participes facti sunt, in primis excellue-
 runt. Visi autem ipsi sunt in magnâ gloriâ, ad ip-
 sius Christi majorem honorem, cui famulabantur;
 et ut intelligeretur justos fore similes suo capiti. Quæ
 illorum lætitia, viso Redemptore! quas egerunt
 gratias, quam reverenter adorârunt! *Loquebantur*
Luc. 9. 31. autem cum Christo *de excessu, quem completurus erat*
in Jerusalem; de passione et morte. Verè fuit ex-
 cessus dolorum; sed et meritorum ac satisfactio-
 num, supra totum debitum generis humani; exces-
 sus denique amoris, quo indigni eramus: alioqui,
 excessus è vitâ intelligitur. Sed quorsum in gloriâ
 mentio passionis? Sic illam amabat propter nos. Et
De pas-
 sione a-
 gunt in
 gloria. docemur consolationes esse ferendas, ad patiendum
 fortiter pro Christo: quod, quantumcumque erit, ex-
 cessus non erit; sed multò infra debitum nostrarum
 culparum, infraque vicem debitam illius amoris.

PUNCTUM II.

Luc. 9.32. Quomodo se habuerint apostoli. *Gravati erant somno*; cæperunt cum Christo orare: sed victi sunt. *Apostoli dormiunt interioria.* Ita contingit tepidis: qui proinde in oratione suâ non transfigurantur, sicuti fervidi; quibus convenit illud: *Melior est finis orationis quam principium*; quia in fine mutantur: tepidi remittunt, et sic fraudantur consolatione et fructu.

Luc. 9.32 et 33. Cum *evigilantes* vidissent *majestatem ejus*, et *duos viros qui stabant cum illo*, atque hi pararent abire, ait Petrus obstupefactus ad *Jesum...: Faciamus tria tabernacula*. Proh, quanta erit Cœli jucunditas, quando sic Petrus captus est, vix tenuissimo illius indicio, ut sedem ibi æternam figere vellet, oblitus rerum omnium! *Quàm erit magna multitudo dulcedinis tuæ, quam abscondisti!* Quam oculus non vidit, nec auris audivit, nec in cor hominis ascendit: præ quâ re S. Paulus omnia detrimentum duxit, habetque pro *stercoribus*. Sed nesciebat Petrus *quid diceret*, ebrius à suavitate spectaculi: et fortè, quia volebat impeditam passionem, de quâ loquebantur; sicut postea fecit, quando et à Christo objurgatus est. Verè nescit quid dicat, qui hanc vitam putat consolationis esse, cum sit crucis: et nimium fallitur qui discrepare vult à Christo, quem sibi sequendum proposuit.

PUNCTUM III.

Testimonium de Cœlo: *Nubes lucida obumbravit eos*. In nube, Spiritus sanctus intelligi potest, à quo abundantia donorum. Et *lucida* erat; non, ut olim ea, in quâ apparebat Deus, nebulosa quia umbræ cessabant, veritate exhibitâ: *Vox Patris de nube*: *Mait. 17. 5.* *Hic est Filius meus dilectus, in quo mihi benè complacui*. Idem in baptismo. Addit nunc: *ipsum audite*, ad commendandam ipsius doctrinam; qui alioqui dicebat: *Mea doctrina non est mea, sed ejus qui misit me*. In doctorem nobis datur: *Loquere igitur, Domine, quia audit servus tuus.* *Joan. 7. 26.* *1 Reg. 3. 9.*

PUNCTUM IV.

Prosternuntur discipuli ad vocem. Bonus Spiritus solet initio turbationem incutere; mox pacem. Undè ait: *Surgite, et nolite timere*. Quòd si placida vox Dei sic commovet, quid illa terrificæ judicantis? *Levantes autem oculos, neminem viderunt, nisi solum Jesum.* *Matt. 17. 8.* Sufficit mihi, abscedant licet omnes, tu me nunquam desere. Prohibuit manifestari visionem, donec resurgeret, ad exemplum humilitatis: undè et factum, ut paucis suam gloriam exhibuerit, qui confundi et mori coram omnibus non erubuit.

MEDITATIO XXIII.

Filii Zebedæi petunt primas sedes.

Marc. 10. Matth. 20.

PUNCTUM I.

QUOMODO se insinuant. Magister, volumus ut quodcumque petierimus, facias nobis. 1. Prædixerat Christus de suâ passione, et resurrectione; sed ad illam non attendentes, ad gloriam tantum Resurrectionis sunt intenti. Sic ambitiosi agunt. 2. Modus etiam orandi est ambitiosus: *Volumus*, inquiunt; quasi eorum voluntas debeat esse ratio dandi. Nec habent resignationem, quia non addunt: Si tu vis, aut expedit. Denique cum præsumptione: *Quodcumque petierimus*; quasi nihil eis negari deberet. Nempè abusi sunt Christi promisso: *Quæcumque orantes petitis, credite quia accipietis*. At petitio nasci debet ex amore Dei, non suimet; et quæri debet ejus gloria, non propria. 3. Conspirant ambo fratres in vitium ambitus, et matris utuntur officio; quæ accessit cum filiis suis adorans; pro reverentiâ, ad captandam gratiam. Solet ambitio velle se occultare; quare dicitur in Psalmo: *Negotium perambulans in tenebris*.

Marc. 10.
35.
Ambitiosi.

Voluntas
propria.

Marc. 11.
24.

Matt.
20. 20.

Conspirant
ambitiosi.

S. Bern.
serm. in
Ps. 96.
Ps. 90. 6.

PUNCTUM II.

Exprimitur petitio. Christus ait: *Quid vultis ut faciam vobis?* Sciebat ipse, sed volebat ut ipsi ulcus aperirent suum. Nec promisit se facturum quicquid illud sit, quia non expedit: sicut Herodes fecit saltatrici. Petunt, ut sedeant, unus ad dextram Christi, alter ad sinistram in regno ejus. Tantum erant solliciti de Petro, ne sibi præferretur: ideo, quædam dignitatem habent, ambobus se donari loca petunt. Illo autem excluso, inter ipsos certamen fuisset de dextrâ. Sic ambitio est inquieta. Quam melius sequi Christi consilium, eligendo novissimum locum, undè pax animi, et humilitatis fructus reportatur! Nota quòd ambitio circa corporalia et spiritualia quoque versatur. Isti fratres, si putabant Christi regnum fore corporale, coram Judæis talem primatum affectabant; si spirituale, etiam in illo præminere volebant, non tam sanctitate, quam honore.

Matt. 20.
21.

Contra
Petrum
conspirant.

Excellentiam in
spiritualibus et
temporalibus quæ-
rant.

PUNCTUM III.

Christus redarguit petitionem: *Nescitis quid petatis*. Errores in orando. 1. Si quid terrenum petatur, sine resignatione. 2. Si aliquid excellens, licet spirituale, petatur sine resignatione, et non purâ intentione. 3. Si quid valdè extraordinarium, ex ignorantia, aut humilitatis defectu; ut revelationes, et singulares favores. 4. Si talia, non se aptos præ-

Matt. 20.
22.

Marc. 10.
38.

Vitia orationis.

bendo, sed precibus tantum contendendo, qui orant, petant. 5. Si quæ certaminis sunt præmia, citra illud petantur. Ex aliquo horum defectu redarguta est petitio duorum discipulorum, juxta varias interpretationes. Cavebo, gratiam petam orandi, sicuti oportet.

PUNCTUM IV.

Marc. 10. 38. Christus negat petita.
Luc. 9. 55. Passio medium ad gloriam.
 Calix et Baptismus.

Christus ostendit defectum petitionis: *Potestis bibere calicem, quem ego bibo? aut baptismum, quo ego baptizor, baptizari?* 1. Beneficium est, non tantum petita dare, sed negare etiam, docendo quid, aut quomodo oporteat petere. Ut cum, iisdem petentibus ut ignis descenderet in Samaritas, respondit: *Nescitis cupis spiritus estis: Filius enim hominis non venit animas perdere, sed salvare.* 2. Suaviter eis ostendit, ab exemplo sui, viam quâ perveniant ad loca quæsita, et efficacem rationem insinuat. Nam si ipse calicem debuit bibere, quomodo non servi? 3. Calicem et baptismum vocat passionem suam, à more, quo solebant olim malefactores, vel venenato poculo, vel aquis suffocari. Per quæ etiam significatur duplex passionum genus; internarum animæ, et externarum corporis. Ait autem: *Quem ego bibo*: quia in desiderio semper ei erat, et re, proximè erat bibiturus. 4. Est triplex calix, passionis, gloriæ, pænæ: ad primum hortatur nos, ut secundum participemus. Age, anima, bibe. Cogitabo quæri ex me: Potes ne? Executiam meisum.

PUNCTUM V.

Matt. 20. 22. Marc. 10. 39. Offerre se superbia. Inconsideratè. Spiritu Dei. Phil. 4. 13.

Consentiunt et dicunt: *Possumus.* 1. Talis promptitudo oritur aliquando ex ambitionis spiritu, quo ita ferimur in optata, ut difficilia etiam media non recusemus: 2. Ex fervore inexpectati, ut dulce inexpectis bellum: atque generatim solum ad patientiam quod sic non tantoperè perterret. 3. Ex Spiritu divino, quo *omnia possumus in eo qui nos confortat.* Porro beneficium Dei est, cum calicem suum alicui bibendum propinat; uti his fratribus, quorum alter martyrium obiit, moriendo; alter, patientiando tantum; undè geminus ordo, alter martyrum, et alter confessorum comprobaretur. Ad eorum promptam bibendi calicis voluntatem respondet Dominus: Bibituros quidem; dare autem primas sedes, non esse suum, sed deberi iis, quibus parata sunt à Patre. Ubi sapienter, non rejicit illos à petito gradu: sed docet, non respectu propinquantis, aut gratificandi gratiâ, petentibus illum concedi; sed juxta divinam dispositionem, quæ destinavit eum magis merentibus; è quibus si fuerint, etiam adire poterunt.

PUNCTUM VI.

Sola merita extollunt.

Indignantur reliqui discipuli. Mirum! cum audissent objurgatam fratrum ambitionem, ipsi in eodem vitium incurrunt; indignantes, quod illi præferri se ipsis voluerint. Sed mansuetissimus Dominus

adscitos omnes admonet, exemplo duplici proposito: altero terrenæ potestatis, quæ in eo ponit excellentiam, ut dominetur; idque est fugiendum: altero suū, quod imitari debeant. Nam cum Dominus esset et magister, pro ministro se gerebat; neque principari aliis quærebat, sed salvos facere suo sanguine. Ita, qui præstat dignitate, non amet exercere imperium, sed servire utilitati suorum.

Christum
sequere.

MEDITATIO XXIV.

De Lazaro mendico, et de Eputone.

Luc. 16.

PUNCTUM

LAZARI vita fuit exercitium patientiæ, quæ sanctitatem perfectam est consecutus. 1. Toto corpore ulcerosus: ita ut, se movere non valens, ad januam divitis jaceret. Et ferebat, conformans se divinæ voluntati. 2. Extremè pauper. 3. Ita desertus, ut, cum saturari vel de micis vellet divitis, nemo ei daret. 4. Tam miser, ut canes lingerent plagas, nec abigere posset. Vel, si id, innatâ canibus pietate, faciebant, poterat inde eò magis cruciari, quod homines essent iis crudeliores. Typus fuit Christi. Singula illorum pati, est tolerabile, quando aliud suppetit solatium: at omnia simul! id est omni penitus levamine carere.

Lazari
potentia
apparet
ex quatuor.

PUNCTUM II.

Mors Lazari: vilis coram hominibus, pretiosa autem in conspectu Domini: quando et angeli, non unus, sed plures, portaverunt animam illius in sinum Abrahæ, incredibiliter exultantem: cui gratulabantur ipsi angeli, dæmones autem confundebantur. Moriatur anima mea morte justorum, et fiant novissima mea horum similia. At nunc quantâ gloriâ fruitur in Cælo? Momentaneum et leve tribulationis, supra modum in sublimitate, æternum gloriæ pondus in ipso operatur. Ulcera, paupertas, desolatio, miseria; transiêre omnia: successêre his contraria; et quidem supra modum, et æstimationem mortalium.

Mors Lazari.
Pr. xi. 5.

Nam. 23.
10.

2 Cor. 4.
17.

PUNCTUM III.

Honor Lazari habitus à Christo. 1. Ut nomen illius proderet, ad memoriam sempiternam, cum divitis suppresserit: ut intelligant justi quamvis contempti, curæ se esse Deo, et in tempore, ab illo honorandos. Ubi nunc forent Francisci, et similia nomina, nisi sanctitas Deo illos probâset? 2. Quod Christus canonizavit Lazarum, ut pro sancto haberetur et coleretur: Nimis honorificati sunt amici tui, Deus. Idque facit potissimum ob meritum patientiæ, quæ præcipuum est sanctitatis argumentum. Nam qui se subjicit ita Deo, ut omnia, ejus causâ, ferat patienter, quomodo non in aliis omnibus eidem obediat? Itaque in sanctis tria hæc

In hæc
vitâ hono-
raturus.

Canoniza-
tur.
Ps. 138.

spectanda sunt: *Vita, mors, honor à Deo ipsius habitus.*

PUNCTUM IV.

Vita Epulonis et
vita.

Opposita vita Epulonis. Ad fastum induebatur purpurâ, et splendida exhibebat convivia; ob molliem induebatur bysso, et indulgebat genio. Avarus et crudelis in pauperes; et similes habens famulos, qui nec de micis darent; pejores ipsis canibus. Hunc proinde Christus detestatus, nec nominare quidem voluit: quia *nomen impiorum delebitur.*

Ecclesi. 41.
14.

PUNCTUM V.

Mors in
felic.

Job. 21.

13.

Luc. 16.

22.

Sap. 5. 8.

Cruciatibus
ejus.

Mors epulonis misera: *Ducunt in bonis dies suos, et in puncto ad inferna descendunt.* Mortuus, inquit, *est dives, et sepultus est in inferno.* Hic finis divitiarum, deliciarum, superbiæ: *Quid nobis profuit superbiæ, et divitiarum jactantia quid contulit nobis?* Quanta incurrit tormenta, exposuit Christus. 1. Pro purpurâ et bysso, operiebatur flammis. 2. Pro gulâ, siti cruciatur intolerabili. 3. Pro immiseri cordi peccatore, non impetravit vel guttam aquæ ad refrigerium. 4. Super hæc videbat Lazarum in sinu Abrahamæ gaudentem. Discimus supplicia respondere qualitati culparum.

PUNCTUM VI.

Pfc vo-

luptate

hujus

vita ge-

Justum Dei judicium erga utrumque. Nam respondit Abraham diviti: *Fili, recordare, quia recepisti bona in vitâ tuâ, et Lazarus similiter mala: nunc*

autem hic consolatur, tu verò cruciaris. Quasi utrobique nequeat esse eadem sors, vices mutet. *Tu recepisti bona, quibus abusus es fruendo; iste, mala, qui patienter ferendo consolationem promeruit.* O malim pali in hac vitâ, siquidem ita fit! Sed quod gravissimum est, judicium hoc est immutabile: *Inter nos et vos chaos magnum firmatum est; ut non detur commeatio in æternum, et ultrâ.* Petit saltem moneri fratres suos, ut caveant sibi à simili casu. Non ex caritate fratrum petit; sed quia sibi futuri essent ad pœnam, quos malo exemplo corrupisset. Sic omnia in malum malis cooperantur; bonis autem, in bonum. Negatur ei hoc ipsum, quia plus valere debet prophetarum auctoritas, quàm apparentium ex mortuis testificatio. Et si Scripturæ sacræ non credunt, facilius eludent apparitiones. Infigam cordi meo divinæ Scripturæ serias comminationes, ut non peccem Deo.

benam
subit.

Luc. 16.

25.

Contrâ

Lazarus.

*

26.

Omnia

malis coo-

perantur

in pœ-

nam.

UNIVERSIDAD DE SALAMANCA DE NUEVO LEÓN
AL DE BIBLIOTECAS

DE MIRACULIS

A CHRISTO FACTIS

Circa homines, vel animis, vel corporibus
consultendo, vel utrisque.

MEDITATIO XXV.

De conversione Magdalene. Luc. 7.

PUNCTUM I.

Luc. 7. 37. STATUS Magdalene. Erat in civitate peccatrix; *Peccatrix. Eph. 5. 3.* palam talis: et de luxuria intelligi solet, licet non nominetur; nam nec nominari vult Paulus, nedum esse. Etiam dicitur eiecisse Christus ex eâ septem *Marc. 16. 9.* *daemona*: quasi universalitatem criminum, et speciatim illa septem lethalia, quorum est diabolus investigator. Hæc tamen invenit remedium. Ne diffidam, dum imitor pœnitentem.

Occasio conversio- nis, con- cio. Credendum eam audisse Dominum concionantem; et illius mansuetudine cognita, ausam esse accedere; sed præsertim intus illustratam, ut intelligeret quam præstaret illum amorem à creaturis in Creatorem convertere. Atque istud est trahi in vinculis caritatis. Et *Osea 11. 4.* obedivit festinanter: non expectato tempore, vel loco

De conversione Magdalene. 539

opportuno, irrui convivio: Non tardes converti ad Do- *August. 1.*
minum, et ne differas de die in diem; subito enim veniet *50. Hom. 1.*
ira illius. *Hom. 23.*
Ecc. 5. 8.

PUNCTUM II.

Fervor pœnitentiæ. 1. Elucet rara fides de Chris- *Magdale-
ne*
to, quòd Deus esset, qui posset peccata remittere, *Fides.*
et quòd cordis arcana nôsset: undè illa nihil protulit
verbo. Sola hæc legitur accessisse ad Christum pro
animæ remedio. 2. Humilitas, quâ posthabuit con- *Humilit.
Luc. 7. 38.*
fundi ab hominibus: Stans retrò secus pedes ejus: in-
dignam se ducit conspectu Christi. 3. Vis amoris, cum *Amoris
vis.*
dolore, et devotione; ut ex signis apparebat: Lacry-
mis cepit rigare pedes ejus; deplorans malos suos gres-
sus, et lavari gratiâ Christi cupiens. Capillis tergebat,
ut abstergerentur culpæ, Osculabatur, ut pacis et re-
conciliationis osculum impetraret. Ungebat, ut un-
geretur ipsa meliori unguento virtutum, absterso fœ-
tore vitiorum. 4. Fecit instrumenta pœnitentiæ, quæ *Pœniten-
tia.*
fuerant vanitatis: capillos, unguenta, oculos; im-
plens illud: Sicut exhibuistis membra vestra servire im- *Rom. 6.*
munditiæ et iniquitati ad iniquitatem; ita nunc exhibete *19*
membra vestra servire justitiæ in sanctificationem. Et
illud: Sicut fuit sensus vester, ut erraretis à Deo: de- *Bar. 4. 28.*
cies tantum, iterum convertentes, requiretis eum.

PUNCTUM III.

Judicium temerarium pharisæi duplex. 1. de Chris- *Duo judi-
cia Pha-
risæi.*
to, quòd non esset propheta, siquidem ignoraret *Luc. 7. 39.*

De Christo. qualis esset mulier; vel, si nōsset, quōd tangi ab eā se permetteret. Scilicet erat ex illis, de quibus
 Isa. 64. 5. *Isaias: Qui dicunt: Recede à me, non appropinques mihi, quia immundus es: de quibus subdit: Isti sumus erunt in furore meo, ignis ardens totā die.* Sciebat igitur Dominus qualis esset: sed tangi sinebat se, ut illa inde sanctificaretur. 2. Judicium temerarium de muliere, quōd perseveraret esse peccatrix; cūm ex signis colligere deberet contrarium. Et sunt tales, qui, quem semel apprehenderunt esse malum, de eo nunquā bene sentiant, quibuscunq̄ue in contrarium iudiciis datis: quod maximē superiores vitare debent, nam præbent subditis desperandi occasionem. Et alienum est à bonitate Dei, qui pœnitentem restituit primo favori.

PUNCTUM IV.

Sapientia Christi corripit. CHRISTUS utitur parabolā ad redarguendum pharisæum pro Magdalena; qui tamen intra se tantūm cogitaverat, quōd non esset propheta. Ostendit autem Christus se esse, qui etiam cogitationes pharisæi pervideret, et ipsos Magdalena affectus: undē pro hāc contra illum pronuntiat. Utitur prudentiā singulari, quasi veniā petiā: *Simon, habeo tibi aliquid dicere.* Nec statim redarguit, sed insinuat se per parabolam. Ita et Nathan ad Davidem. Nempe magnates, et qui sunt auctoritatis alicujus, debent modestē admoneri.

Luc. 7. 40. *Luc. 7. 41, etc.* Parabola est de duobus debitoribus. 1. Creditor

Deus creditor. Homines debitores. dens creditor. Homines debitores. P. 18. r. 3. Reddero nil valent. est Deus, apud quem peccatores sunt rei pœnæ: et non potest decipi aut declinari. 2. Debitorum sunt homines, pro varietate criminum: inter quos me ponam. Et latent nos debita; quæ minimē creditorem, pro quibus orabat ille: *Ab occultis meis munda me.* 3. Non habemus unde reddamus, nisi per merita passionis Christi; propter quem nobis omnia Deus condonat, ut inde provocet ad redamandum. Et pendet hoc ex intimā cognitione et æstimatione culparum; quas superbi minū ponderant, minūque se debitorum agnoscunt: atque adeo minū amant. Magni autem peccatores, à Deo illuminati, pro merito æstimant remissionis beneficium: undē plūs amant.

PUNCTUM V.

Christus applicat parabolam. 1. Ait: *Vides hanc mulierem?* Ab exemplo peccatricis confundit superbū, qui se justum existimat: sicuti alibi ait: *Publicani et meretrices præcedent vos in regno Dei.* Et fit ut peccator per ferventem conversionem assurgat ad altiorem gradum caritatis, quā justus tepidus, per multos actus similes. Et hoc est, abluere sordes in spiritu iudicii, et spiritu ardoris. 2. Sic applicat: Hæc mulier multū se debere agnoscit, ideōque multū amat, ut ei remittatur debitum: *Propter quod remittuntur ei peccata multa, quoniam dilexit multum.* Quōd autem multū amet, iudicio sunt quæ agit: qualia t. 44, etc. tu mihi non exhibuisti.

PUNCTUM VI.

Luc. 7. 48.
Absolutio
sacerdo-
tis.

Christus alloquitur mulierem : *Remittuntur tibi peccata* : haud dubiè plenissimè , etiam quoad omnem pœnam. Quo gaudio exceperit ! Et nobis in Sacramento idem fit , si dispositione simili accedamus , cum eadem verba proferuntur. Cùm audientes mirarentur , modestè Christus beneficium remissionis refert ad fidem mulieris. Cùmque illa nec ità aveleretur à Christo , jussa est abire : *Vade in pace*. Et non addit : *Et jam amplius noli peccare* ; quia sic culpas remiserat , ut victoriam etiam de pravis passionibus ei largiretur in posterum.

MEDITATIO XXVI.

Conversio Samaritanæ. Joan. 4.

PUNCTUM I.

Joan. 4. 6.
Jesus it
pedes.

FATIGATUS ex itinere , *sedebat sic supra fontem.* Hora erat quasi sexta. Pedes iter faciebat , et cum labore quærebat ovem perditam. Gratias agam , compatiar fatigato propter me ; non defugiam similes labores , propter animas. 2. *Sedebat supra fontem* ; non tam captans suam quietem , quàm occasionem benefaciendi : *Præoccupat* , qui se concupiscunt , ut illis se prior ostendat. Et ut apud Isaiam : *Qui non quæsiverunt me ; dixi : Ecce ego , ecce ego*. 3. Licet mirari arcanum divinæ Providentiæ in disponendis

Sedet ut
venetur.

Sop. 6. 14.

Luc. 65. 1.
Providen-
tia Dei.

occasionibus ad homines lucrandos ; ut in hâc muliere peccatrice , nil tale cogitante , nisi ut aquam domum ferret.

PUNCTUM II.

Christus petit aquam. 1. A Samaritanâ : *Da mihi bibere.* Sitiabat quidem ille , quia fatigatus , et in meridie : at magis animam sitiabat. O si exhibere illi multas queam ! Exhibebo meam : bibe , ô Domine , quantum libet. 2. Recusat mulier ; imò accusat : *Quomodo tu , judeus cum sis , bibere à me possis ?* Sic plerique gerunt se erga Deum , ab eis aliquid flagrantem , sive per inspirationem , sive per legem suam , sive per superiores , sive per pauperes egen-tes : et prætexunt excusationes fuitiles. Nimirum , non expendant quis est qui ab eis petit. 3. Non exacerbatur Dominus responso ; sed provocat etiam ad petendum vicissim à se meliora : *Si scires donum Dei* , quale ac quantum possim tibi dare , et quis sum ego , qui peto à te ; utiquè non præbuissem tantum mihi aquam , sed etiam à me meliorem flagitâsses , aquam vivam , quàm et dedissem tibi pro ingemitâ liberalitate. Uti observa , quod ait , *forsitan petisses* ; quia nihilominus fuisset tibi liberum : at dedissem petenti , sine debito. O sciam et intelligam doni hujus magnitudinem , et offerentis dignitatem , et petam instanter ! *Erubescat* , ait D. Augustinus , *humana pigritia , quia plus paratus est Deus dare , quàm nos accipere.* Sed vicissim , quod ille à me petit dabo :

Joan. 4. 7
Sicit ani-
mas.

8. 9.
Homo
parcus
Deo.

Provocat
Christus
avarum.

8. 10.

cor meum, meipsum. Et sic erit *dilectus meus mihi*,

Cant. 2. et ego illi: ille mihi donum, ego ipsi.

16.

PUNCTUM III.

Ascendit
Christus
ab aquâ
naturali
ad caelestem.
Joun. 4. 11.

Qualem aquam Christus promittat. Mulier, ut animalis, putabat de aquâ communi Christum loqui.

Ejus proprietates.

Ait enim: *Neque in quo haurias habes, et puteus altus est: unde ergo habes aquam vivam?* At Dominus, à corporalibus ad spiritualia assurgere nos docet; et proprietates corporearum rerum, in spiritualibus excellentius quærere, absque imperfectionibus corporalibus. Igitur hæc aqua præstat. 1. Quia non ad tempus mitigat sitim, sed perpetuò: *Non sitiet in æternum*. 2. Quia ita explet sitim, ut aliam aquam non appetat: puta terrena bona, quæ non sic satiant, imò fastidium etiam pariunt: non hæc aqua.

†. 13.

Joan. 7. 38.

3. Fit scaturigo in ipsâ animâ, ut semper fluat. Habet enim Spiritum sanctum in se, qui est fons donorum; quem qui accipit: *Flumina de ventre ejus fluent aquæ vivæ*. Tantâ videlicet copiâ angebitur semper donis. Habet hoc gratia, ut impellat ad proficiendum. Et hoc est quod Eccl. apud: *Qui bibunt me, adhuc sitient*. 4. Salit aqua hæc in vitam æternam; illuc desideria attollit, et est illius pignus, et manet etiam in illâ vitâ: non item fides, et spes,

Eccl. 24. 29.

1 Cor. 13. 8.

et quæ dicuntur gratis datæ: *Caritas nunquam excidit, sive prophetiæ evacuabuntur, sive linguæ cessabunt, sive scientiâ destruetur*. Atque de hac aquâ præ-

dictum est: *Haurietis aquas in gaudio de fontibus Salvatoris*, quæ sunt Sacramenta. Samaritana accenditur desiderio hujus aquæ; sed adhuc carnaliter intelligit: *Domine, da mihi hanc aquam, ut non sitiam*, Joun. 4. 15. *neque veniam huc haurire*. Ego verò, spiritu alteram desiderabo, et petam.

Ius. 12. 3.

Joun. 4. 15.

PUNCTUM IV.

Dispositio Samaritanam ad percipiendam aquam gratiæ, nam aperit ulcus peccati, ut se agnoscat: *Vade, voca virum tuum*. Præfert hæc mulier eas animas, quæ sensibus serviunt totæ, in quinque viris, significatis. Illam admonitionem æquo animo accipit: imò ex eo habet Christum pro prophetâ. Bonum initium conversionis, agnitio culpæ: *Quàm bonum est, correptum manifestare penitentiam! Sic enim effugies voluntarium peccatum*. Deindè vult instrui in fide: *Patres nostri in monte hoc adoraverunt; et vos dicitis, quia Jerosolymis oportet adorare*. Et hoc penitentiae signum. Respondet autem Dominus, firmendas mox prisca cæremonias, et adorandi ritum; ut de iis non oporteat esse sollicitos: adventare tempus, cum non ampliùs in illis corporalibus umbris et figuris adoretur Deus; sed *in spiritu et veritate*, hoc est secundum rem in illis præsignatam. Talis adoratio est sacrificium incruentum. Locus adorationis est omnis; quia ubique Deus: *Volo*, inquit Paulus, *viros orare in omni loco, levantes puras manus*: Deindè, interiora cordis: *Intra in cubiculum tuum, et ora Pa-*

Praxis educendi Samaritanam. 8. 16.

Confessio Samaritanæ. Eccl. 20. 4. Fides. Joan. 4. 20.

†. 23. Adoratio qualis.

1 Tim. 2. 8. Matt. 6. 6.

tuum in abscondito. In spiritu fit; quando, Spiritu sancto nos docente, et movente: et in veritate, quæ est Christus; quando excitamur ad ejus imitationem. Item in spiritu; non externo tantum habitu, aut voce, sed affectibus internis fidei, spei, amoris, obedientiæ, humilitatis: quod etiam est in veritate adorare. Nam externa, sine his, ficta, non vera est adoratio.

PUNCTUM V.

Mira conversio Samaritanæ. Non satis apprehenderat Christi verba: undè ait: *Scio quia Messias venit: cum ergo venerit, annuntiabit nobis omnia.* Vel ex his etiam colligitur, quòd intellexerit verba Christi de alià adoratione, pertinere ad tempus Messias. Et idem est ac si diceret. Tunc de his cognoscemus: interea est nobis quæstio de loco adorationis pro hoc tempore. Quare Christus ei aperuit, jam venisse tempus Messias: *Ego sum qui loquor tecum.* Peccatrici mulieri tam disertè aperit mysterium, quod superbis pharisæis tectè: in quo insunt plura. 1. Quòd mulieris mentem ita illustraverit et moverit, ut sine dubitatione crederet id statim. 2. Quòd aquam gratiæ præbuit. 3. Quòd tanto fervore accendit, ut oblita aquæ et hydris, accurreret nuntiatum aliis. 4. Quòd sic humilem reddidit, ut non dubitaret prode-
 124. 125. 126. 127. 128. 129. 130. 131. 132. 133. 134. 135. 136. 137. 138. 139. 140. 141. 142. 143. 144. 145. 146. 147. 148. 149. 150. 151. 152. 153. 154. 155. 156. 157. 158. 159. 160. 161. 162. 163. 164. 165. 166. 167. 168. 169. 170. 171. 172. 173. 174. 175. 176. 177. 178. 179. 180. 181. 182. 183. 184. 185. 186. 187. 188. 189. 190. 191. 192. 193. 194. 195. 196. 197. 198. 199. 200. 201. 202. 203. 204. 205. 206. 207. 208. 209. 210. 211. 212. 213. 214. 215. 216. 217. 218. 219. 220. 221. 222. 223. 224. 225. 226. 227. 228. 229. 230. 231. 232. 233. 234. 235. 236. 237. 238. 239. 240. 241. 242. 243. 244. 245. 246. 247. 248. 249. 250. 251. 252. 253. 254. 255. 256. 257. 258. 259. 260. 261. 262. 263. 264. 265. 266. 267. 268. 269. 270. 271. 272. 273. 274. 275. 276. 277. 278. 279. 280. 281. 282. 283. 284. 285. 286. 287. 288. 289. 290. 291. 292. 293. 294. 295. 296. 297. 298. 299. 300. 301. 302. 303. 304. 305. 306. 307. 308. 309. 310. 311. 312. 313. 314. 315. 316. 317. 318. 319. 320. 321. 322. 323. 324. 325. 326. 327. 328. 329. 330. 331. 332. 333. 334. 335. 336. 337. 338. 339. 340. 341. 342. 343. 344. 345. 346. 347. 348. 349. 350. 351. 352. 353. 354. 355. 356. 357. 358. 359. 360. 361. 362. 363. 364. 365. 366. 367. 368. 369. 370. 371. 372. 373. 374. 375. 376. 377. 378. 379. 380. 381. 382. 383. 384. 385. 386. 387. 388. 389. 390. 391. 392. 393. 394. 395. 396. 397. 398. 399. 400. 401. 402. 403. 404. 405. 406. 407. 408. 409. 410. 411. 412. 413. 414. 415. 416. 417. 418. 419. 420. 421. 422. 423. 424. 425. 426. 427. 428. 429. 430. 431. 432. 433. 434. 435. 436. 437. 438. 439. 440. 441. 442. 443. 444. 445. 446. 447. 448. 449. 450. 451. 452. 453. 454. 455. 456. 457. 458. 459. 460. 461. 462. 463. 464. 465. 466. 467. 468. 469. 470. 471. 472. 473. 474. 475. 476. 477. 478. 479. 480. 481. 482. 483. 484. 485. 486. 487. 488. 489. 490. 491. 492. 493. 494. 495. 496. 497. 498. 499. 500. 501. 502. 503. 504. 505. 506. 507. 508. 509. 510. 511. 512. 513. 514. 515. 516. 517. 518. 519. 520. 521. 522. 523. 524. 525. 526. 527. 528. 529. 530. 531. 532. 533. 534. 535. 536. 537. 538. 539. 540. 541. 542. 543. 544. 545. 546. 547. 548. 549. 550. 551. 552. 553. 554. 555. 556. 557. 558. 559. 560. 561. 562. 563. 564. 565. 566. 567. 568. 569. 570. 571. 572. 573. 574. 575. 576. 577. 578. 579. 580. 581. 582. 583. 584. 585. 586. 587. 588. 589. 590. 591. 592. 593. 594. 595. 596. 597. 598. 599. 600. 601. 602. 603. 604. 605. 606. 607. 608. 609. 610. 611. 612. 613. 614. 615. 616. 617. 618. 619. 620. 621. 622. 623. 624. 625. 626. 627. 628. 629. 630. 631. 632. 633. 634. 635. 636. 637. 638. 639. 640. 641. 642. 643. 644. 645. 646. 647. 648. 649. 650. 651. 652. 653. 654. 655. 656. 657. 658. 659. 660. 661. 662. 663. 664. 665. 666. 667. 668. 669. 670. 671. 672. 673. 674. 675. 676. 677. 678. 679. 680. 681. 682. 683. 684. 685. 686. 687. 688. 689. 690. 691. 692. 693. 694. 695. 696. 697. 698. 699. 700. 701. 702. 703. 704. 705. 706. 707. 708. 709. 710. 711. 712. 713. 714. 715. 716. 717. 718. 719. 720. 721. 722. 723. 724. 725. 726. 727. 728. 729. 730. 731. 732. 733. 734. 735. 736. 737. 738. 739. 740. 741. 742. 743. 744. 745. 746. 747. 748. 749. 750. 751. 752. 753. 754. 755. 756. 757. 758. 759. 760. 761. 762. 763. 764. 765. 766. 767. 768. 769. 770. 771. 772. 773. 774. 775. 776. 777. 778. 779. 780. 781. 782. 783. 784. 785. 786. 787. 788. 789. 790. 791. 792. 793. 794. 795. 796. 797. 798. 799. 800. 801. 802. 803. 804. 805. 806. 807. 808. 809. 810. 811. 812. 813. 814. 815. 816. 817. 818. 819. 820. 821. 822. 823. 824. 825. 826. 827. 828. 829. 830. 831. 832. 833. 834. 835. 836. 837. 838. 839. 840. 841. 842. 843. 844. 845. 846. 847. 848. 849. 850. 851. 852. 853. 854. 855. 856. 857. 858. 859. 860. 861. 862. 863. 864. 865. 866. 867. 868. 869. 870. 871. 872. 873. 874. 875. 876. 877. 878. 879. 880. 881. 882. 883. 884. 885. 886. 887. 888. 889. 890. 891. 892. 893. 894. 895. 896. 897. 898. 899. 900. 901. 902. 903. 904. 905. 906. 907. 908. 909. 910. 911. 912. 913. 914. 915. 916. 917. 918. 919. 920. 921. 922. 923. 924. 925. 926. 927. 928. 929. 930. 931. 932. 933. 934. 935. 936. 937. 938. 939. 940. 941. 942. 943. 944. 945. 946. 947. 948. 949. 950. 951. 952. 953. 954. 955. 956. 957. 958. 959. 960. 961. 962. 963. 964. 965. 966. 967. 968. 969. 970. 971. 972. 973. 974. 975. 976. 977. 978. 979. 980. 981. 982. 983. 984. 985. 986. 987. 988. 989. 990. 991. 992. 993. 994. 995. 996. 997. 998. 999. 1000.

mulier: *Numquid ipse est Christus:* ut ita, facilius ad inquirendum inducat, etsi ipsa non dubitabat. 6. Tantam ejus verbis Christus gratiam dedit, ut multos pertraheret.

PUNCTUM VI.

Discipuli, qui iverant emptum panes, redeuntes, mirabantur quia cum muliere loquebatur: scilicet erat insolitum. Esto nobis ad exemplum: et, cum fit ab aliis, ne malè interpretemur; sicut nec apostoli. Renuit manducare, quòd alium cibum expecteret: *Facere voluntatem Patris,* in hominibus illi lucrandis. Sit et meus cibus, non mea voluntas, sed Dei, quem cibus vos, inquit, nescitis. Nesciunt, qui similiter non faciunt. Tandem venientes Samaritanos excepit benignè, et docuit, adeò ut multi crederent; mansitque ibi biduo: *Et mulieri dicebant: Jam, non propter tuam loquelam credimus: ipsi enim audivimus et scimus, quia hic est verè Salvator mundi.* Tanta vis Christi sermonis, cum nullum fecisse miraculum dicatur.

MEDITATIO XXVII.

De Adulterâ. Joan. 8.

PUNCTUM I.

Pharisæi
tentant
Christum. PHARISÆI captant occasionem, ex mansuetudine Christi, tentandi ipsum; ut si adulteram faceret in-dennem, prævaricator legis haberetur. Gratulabor, quod tam mitem habeam Salvatorem. Hæc est diaboli et ministrorum ejus calliditas, ut quâ virtute quis excellit, in eâ ei laqueos tendant: si zelosus, ad ultionem; si misericors, ad nimiam indulgentiam pertrahant. Imitandus Christus; de quo dicitur:

Pr. 44. 5. *Propter veritatem, et mansuetudinem, et justitiam...*
Ps. 84. 11. *deducet te mirabiliter dextera tua; et: Misericordia et veritas obviaverunt sibi; justitia et pax osculate sunt.*

PUNCTUM II.

Christus
negligit
illos. Christus ad hæc, *inclinans se, digito scribat in terrâ.* 1. Id fecit, quasi declinans judicium: ut cum aliâs dixit: *Quis me constituit judicem, aut divisorem super vos?* Et quod Paulus: *Nemo militans Deo, implicat se negotiis secularibus.* 2. Insinuat, in talibus non præcipitandum. Sic Deus (de Sodomitis:)

Gen. 18. 21. *Descendam, et videbo utrum... opere compleverint.* 3. Indicat, esse, qui digno suo scripsit legem in tabulis: *eujus violatores in terrâ scribentur,* ut Jeremias ait; Jerem. 17. 13. *inter quos numerarentur ipsi accusatores, dôm*

perversâ

perversâ intentione accusant. 4. Credibile est scrip-
 sisse aliquid accommodatum ad rem præsentem; ut
 quod de hypocritâ dixit: *Trabem in oculo tuo non*
vides? vel peccata accusantium; qui in accusationem
 intenti, non animadvertent ad scripturam.

PUNCTUM III.

Cum perseverarent interrogantes, erexit se, et
 dixit eis: *Qui sine peccato est vestrum, primus in il-*
lam lapidem mittat. 1. Sapientia mira! ut neque con-
 tra legem statuât, neque miseram condemnet. Sic
 aliâs, exhibito numismate, dixit: *Reddite quæ sunt*
Cæsaris Cæsari: et quæ sunt Dei Deo. Petam soler-
 tiam adversus diaboli astutias. 2. Fecit, ut sua illis
 peccata repræsentarentur, urgente conscientia, ad
 confusionem, ut desisterent ab accusatione. 3. Se
 rursùm inclinavit ad scribendum, quasi jam satis
 audissent quod revolverent, et eos ad propriam re-
 mittens conscientiam. At illi *audientes, unus post unum*
exibant, incipientes à senioribus: nempe à propria
 conscientia redarguti, nec tamen resipiscentes. Con-
 trâ agendum: ut agnito peccato, accurramus ad
 Christum pro veniâ; non subducamus nos, in eo
 persistentes. Venerant conjunctim accusantes: nunc
 unus post unum abit, quisque de propriis confusus
 criminibus; primi seniores, uti pejores. Quanta in
 extremo judicio futura est confusio! et à sociis pec-
 cati, quod solamen?

PUNCTUM IV.

Secundò se erigit et adultèrorum respiciat. Illis profectis, erigit se iterum. Priùs, ut malignos justè confunderet: jam se ut pœnitentem misericorditer liberet. Ab illis se rursùm avertit; hanc in pace dimittit. Utrumque erectus facit; quia secundùm rectitudinem judicii stabat. Mulier compuncta de peccato, et accusatoribus digressis, expectat Christi sententiam; quæ talis fuit: Ut siquidem nemo illorum contra eam pronuntiaverat, nec ipse condemnaturus esset; qui venerat, non judicare, sed salvare. Et dicendo: *Vade in pace*, quia verbum Dei efficax est, ab omni pœnâ liberam fecit, etiam æternâ: *Christus justificat, quis est qui condemnet?* Insuper monuit: *Noli amplius peccare*: et verisimile est gratiam ei datam, ne recideret in talia; ut et, quòd accusatores nihil deinceps in eam tentaverint.

MEDITATIO XXVIII.

De Zachæo principe publicanorum.

Luc. 19.

PUNCTUM I.

Desiderium Zachæi, initium conversionis. INITIUM conversionis fuit Zachæi, quòd desideraret videre Jesum, Deo id inspirante. Cupiam videre vivâ fide, contemplando quæ Filius Dei in hoc mundo, tanquàm Jericho mutabili, pro me gessit.

De Zachæo principe public. 551

Nam si visus serpens æneus sanabat, multò magis Christus exaltatus in cruce, ritè consideratus. Porrò desiderium Zachæi fuit tam incensum, ut homo ejus auctoritatis ascenderet in arborem, non moratus irrisores, et arborem *sycomorum*, stultam ficum; amplectens quod pereuntibus stultitia est, electis autem est virtus Dei. Imitabor ipsum.

PUNCTUM II.

Caritas et misericordia Christi. 1. Compellat proprio nomine: *Zachæe*; quia licèt de facie (quod spectat sensus) ignotum, noverat de nomine, quòd scriptum erat in libro vitæ. Et *Zachæus* significat *purum*: sicque insinuat velle se facere, ut re etiam esset talis, non tantùm nomine. Et cœpit ex hoc purus fieri. 2. *Festinans descende*. Sic jubet, quia avebat illum justificare: et cùm ardet vocantis desiderium, eo est utendum, ne tepore nostro frigescat. Indè Christo nomen datum: *Accelera spolia detrahere, festina prædari*. 3. Invitat se, et *hodiè*, inquit, dum tempus est; nam cras fortè me non poteris recipere; vel ego me aliò conferam. Non omittenda occasio: *Hodiè si vocem ejus audieritis, nolite obdurare corda vestra*. 4. *Oportet*, quasi illius interesset, non verò nostrâ tantùm. Sic amat, ut nostrum bonum pro suo ducat. 5. *Me manere*, non per transitum, sed ex proposito. Festinat adesse, non recedere, nisi expellatur. *O veni, et mane, sicut promisisti: Et mansionem apud eum faciemus!*

PUNCTUM III.

Luc. 19. 6. **1.** Prompta obedientia Zachæi, qui *festinans descendit, et excepit illum gaudens*. Non enim fuisset ausus vel optare tantam gratiam, qui vel videre Christum pro magno habuerat: ideo *gaudens*. Sic ego pulsanti aperiā, mecumque cœnare volenti; nec moras traham, ut sponsa, à quâ idcirco *declinaverat*. Malitia murmurantium: *Et cum viderent omnes, murmurabant quod ad hominem peccatorem divertisset*. Nam facile, ab uno in omnes imperfectos, manat murmuratio. Non intelligebant officium Christi, qui venerat *salvum facere quod perierat*; et, sicut aliās dixit, *non esse opus valentibus medicum, sed male habentibus*: ex quibus ego sum. Ergo visita me.

PUNCTUM IV.

Conversio Zachæi. **1.** Sermonibus Christi totus in alterum mutatur: et si credi possit, quod solo ingressu in domum, et præsentia suā, Christus ita illum sibi demeruerit. **2.** Firmum propositum: *Ecce dimidium bonorum meorum, Domine, do. Dixi, nunc capio*. Talia debent esse nostra proposita, quæ simul executio comitetur. **3.** Vicit se in re difficillimā, ut dives se exspoliaret opibus, et quidem etiam non debitis. Nam mediam partem decrevit egenis: ex alterā, si quid injustè acquisiverat, decreverat *quadruplum reddere*. Sic crebrò *apud homines aliquid impossibile est; apud Deum autem omnia possible sunt per gratiam*

ipsius. **4.** Non jactantiæ causā id protulit, sed demissè proponens Christo consilium animi sui, ut ab illo probaretur: quod imitari debent pœnitentes, ut à Patre spirituali dirigantur.

PUNCTUM V.

Approbat Christus: *Quia hodiè salus domui huic facta est*. Non Zachæo tantum, sed toti domui, cui profuit exemplum pœnitentiæ in capite. Itaque omnes sanctificati sunt. *Eò quod et ipse filius sit Abrahæ*: verus filius, non carne solum, sed imitatione fidei, obedientiæ, liberalitatis: vel etiam, quia filius Abrahæ, licet peccator. Abrahæ enim posteritati promissa erat salus: et Christus venerat *querere et salvum facere quod ex eis perierat*. Subjuxit hoc Christus ad redarguendos murmurantes, *quod ad hominem peccatorem divertisset*: quasi dicat: *Cum et is filius Abrahæ sit, non debuit à me negligi, qui veni aberrantes reducere*. Applicari potest hæc historia ad sacram communionem. **1.** Ardens præcedat desiderium, quo magis provocatur Deus ut veniat, quàm si peteretur: præsertim cum non peto, quia indignum me puto. Deindè conscendam arborem crucis per opera mortificationis; ex quâ videam Christum, contemplando bona quæ secum affert, quocumquè venit. **2.** Audiam ab illo: *Festinans descende, quia hodiè in domo tuā oportet me manere*. Accurram, parabo domum per confessionem puram, et ornabo sanctis affectibus. Et maxime dulcescat

verbum illud : *Quia in domo tuâ oportet me manere ;* volo uti hospitio tuo , et mensâ. Pascitur autem sanctis cordis nostri affectibus ; et pascit ipse nos seipso , convivâ , et convivio. 3. In gratiam hospitis magna facere proponam , firmo animo : et mox exequar , uti Zachæus , ut audire merear : *Quia hodiè salus domui huic facta est : toti domui , omnibus animæ facultatibus , ut ex omnibus amem , et serviam Deo. Amen.*

MEDITATIO XXIX.

De Cananæâ. Matth. 15.

PUNCTUM I.

QUAM benè oraverit. 1. Insigni fide , confitens Christum , filium *David* , et potentem per se salutem dare : *Miserere mei , Domine.* 2. Magnâ caritate : *mei* , inquit , *miserere* ; malum filix suum ducens , vel etiam ex humilitate , suis illud tribuens peccatis. Hoc duplici affectu orandum pro aliis , quasi pro re nostrâ , et culpando nos ipsos : ita sancti consueverunt. 3. Magnâ reverentiâ , nam procidens ad pedes adoravit eum. 4. Affectu magno , undè et clamabat. 5. Constantiâ , cum toties repulsa institerit orationi. Ita orandum.

Virtutes
orantis.
Matt. 5.
22.
Fides.
Caritas
vel humi-
litas.

Matt. 15.
23.
Reveron-
tia.
Affectus.
Constan-
tia.

PUNCTUM II.

Christus probat mulieris virtutem. Non respondet ei verbum ; imò , quasi canem rejicit à se : *Non est bonum sumere panem filiorum et mittere canibus.* Valet ad disponendam animam probatio talis : sed nec adhibetur , nisi solidis in virtute. Probata autem sic , evituit , 1. patientia : nam duriter excepta mulier , non est turbata , aut conquesta , aut desistit orare ; 2. humilitas : nam pro cane habita , consensit : *Etiâ , Domine* , et contenta est catellorum nomine , et sorte : *Nam et catelli edunt de micis* ; 3. prudentia : nam , undè abjiciebatur , sumit occasionem urgendi petitionem suam : Quandoquidem canis sum , peto quod canibus non denegatur.

PUNCTUM III.

Christus 1. laudat. *O mulier ! magna est fides tua.* Ostendit mirificè se affectum ex fide mulieris , qui aliàs suos discipulos arguit modicæ fidei. 2. Donat : *Fiat tibi sicut vis* ; et propter hunc sermonem , vade , exiit dæmonium à filiâ tuâ. Tribuit illius sermoni expulsionem dæmonis : sermoni humilitatis tam insignis , quam diabolus exhorret.

Probat
eam
Christus.
Matt. 15.
26.

Matt. 15.
27.

Matt. 15.
28.
Laudat et
exaudit.

MEDITATIO XXX.

De servo Centurionis. Matt. 8. Luc. 7.

PUNCTUM I.

VIRTUS centurionis. 1. Pietas, quâ etiam pro servo suo tam sollicitus est. 2. Humilitas, quâ indignum se putavit accessu ad Christum; et ideo submisit pro se deprecatores alios; qui tamen eum dignum beneficio prædicârunt apud Christum, ob bona multa opera pietatis. Nam ædificabat Judæis synagogas, cum esset gentilis, et alia faciebat. 3. Fides, quâ credidit posse Christum absentem conferre sanitatem. Undè, etsi corpore non accessit, attamen fide accessit; sicut Mathæus ait: *Accessit ad Jesum centurio.*

PUNCTUM II.

Centurio deprecatur ne Christus ipse veniat. Cùm iret, et non longè esset, misit ad eum amicos, dicens: *Domine, noli vexari; non enim sum dignus ut sub lectum meum intres: propter quod et me ipsum non sum dignum arbitratus, ut venirem ad te. Sed dic verbo: et sanabitur puer meus.* 1. Eximia humilitas quæ Deum trahit ad se: nam jam ibat Christus, et appropinquabat. Contrà autem, regulo qui præsens rogabat ut descenderet pro filio sanando, durius respondit, et coarguit ipsum. 2. Progressus in humilitate: non

Non ideo
superbit.

effertur tali favore, quòd Christus ad se veniat; sed profundius humiliat se, idipsum deprecans. 3. Fides rara: *Tantum dic verbo.* Aptè hujus verba usurpat Ecclesia, ad sacram communionem, ad quam cum vivâ fide, et profundâ humilitate accedere oportet. 4. Mira confessio omnipotentiae Christi, ex comparatione sui: *Nam et ego homo sum sub potestate constitutus, habens sub me milites; et dico huic: Vade, et vadit; et alii, veni: et venit.* Tu qui supra omnia es, quanto magis solo nutu efficies quod voles! Ortabo, et petam sic habere in potestate affectus, et facultates omnes.

PUNCTUM III.

Christus admiratur tantam virtutem, præsertim in homine seculari, et milite. *Et sequentibus se dixit: Amen dico vobis, non inveni tantam fidem in Israel, ex quo inter eos prædico Evangelium.* Totum id, ad illorum confusionem, et meam; quando, pro statu meo, deberem præminere aliis. Ex occasione autem hujus hominis gentilis, prædicat gentium accursum ad fidem, reprobatis ipsis Judæis: nam Deus ingratis substituit alios. Ne mihi similiter fiat. Et tandem impertitur vota, dicens: *Vade, et sicut credidisti, fiat tibi: et sanatus est puer in illâ horâ, et momento.*

MEDITATIO XXXI.

De Sanatâ à fluxu sanguinis. Matth. 9.

Marc. 5. Luc. 8.

PUNCTUM I.

Virtutes mulieris. MORBUS erat jam planè desperatus : repræsentat peccatorem in peccata penitus effusum. Eximia exitit fides mulieris, quòd, quamvis desperatum morbum posset Christus sanare, et quidem non solum rogatus, sed vel furtim tacto ejus vestimento, accessit, pari fiducia id assequendi : *Si tetigero tantum vestimentum ejus, salva ero.* Item reverentia et humilitas : *Accessit retrò, et tetigit fimbriam vestimenti ejus. Et confestim stetit fluxus sanguinis ejus.* O potentia ! *Omnis turba querebat eum tangere, quia virtus de illo exibat, et sanabat omnes.* O si tali spiritu tangerem !

Apta ad communionem. Ad sacram Communionem applicabo, expendens tria illa : Fluxum cupiditatum mearum, et passionum : infinitam Christi virtutem, quem tango ; et quomodo tangi debeat ; nempe fide vivâ, fiduciâ magnâ de bonitate ipsius, humilitate ob indignitatem meam, et reverentiâ majestatis illius.

PUNCTUM II.

Publicat miraculum. Christus publicat miraculum occultum, alioqui manifesta solitus occultare, ad exemplum nobis. Nunc

De Sanatâ à fluxu sanguinis. 359

autem quærit : *Quis me tetigit ? nam ego novi virtutem de me exisse.* Id fecit. 1. Ut doceret, quanti intersit quomodo tangatur. Nam turbæ illum tunc comprimebant, ut mirantes responderent apostoli : *Et dicis : Quis me tetigit ?* Multi communicant, sed non omnes hauriunt indè virtutem ; aut certè non, quam possent. 2. Voluit corrigere mulieris errorem, existimantis, Christo non sentiente, posse se ex eo percipere sanitatem. Ita scit, qui dignè aut indignè accedant, aut indevotè ; revelabitque tempore suo. 3. Improbare voluit alteram ejusdem imperfectiorem, quâ sic occultare voluit morbum, alioqui horridum : ut doceremur nos deponere vanum timorem confusionis in detegendis occultis morbis, aut confessario, aut aliis ubi opus est. *Est enim confusio...* adducens gloriam.

Luc. 8. 46.
Marc. 5.
31.
Luc. 8. 45.
Quomodo tangendus
Christus.

Non pudeat confiteri.

Eccl. 4. 25.

PUNCTUM III.

Christus mulierem confirmat. *Videns enim mulier, quia non latuit, tremens venit et procidit ante pedes ejus ; et ob quam causam tetigerit eum, indicavit coram omni populo, et quemadmodum confestim sanata sit.* Igitur metuentem ne offendisset, ac ne exueretur dono sanitatis accepto, confirmat benignus Dominus, amanter compellans : *Filia !* Solent hujusmodi timores oriri justis, ne fortè parùm dignè sumant sacram Communionem : et juvat ad humilitatem, et ad curam promovendam. Placet autem magis Deo, si accedamus humili confidentiâ, quàm si absteinea-

Luc. 8. 47.

Præstat cui amore accedere, quàm timore recedere à Christo.

mus ex timore; novit enim imperfectum nostrum.
Marc. 5. 34. Quare laudavit fidem mulieris, licet forte imper-
Luc. 8. 48. sectam, et ratam habuit sanitatem: *Fides tua te sal-
 vam fecit: vade in pace.*

MEDITATIO XXXII.

De Sanato ad probaticam piscinam.

Joan. 5.

PUNCTUM I:

Vis pisci-
nae.

EA piscina, in qua oves sacrificandae lavaban-
 tur, figura fuit sacramentorum Baptismi et Pœ-
 nitentiæ; quæ vim habent à Christi sacrificio. Tres
 prærogativæ fuerunt illius piscinæ. 1. Quod omnes
 morbos sanaret. 2. Quod angelus de Cælo venie-
 bat ut moveret aquam, eique virtutem impertiret.
 3. Quod primus, in eam ingressus, sanabatur. Eæ-
 dem excellentiùs in nostris sacramentis insunt. Nam,
 1. Sanant ab omni peccato. 2. Id perficitur virtute
 angeli testamenti, Christi Domini, in cujus etiam
 personâ administrantur. 3. Non unum tantum, sed
 omnes sanant ritè accedentes; sed primos maximè,
 seu qui majori fervore accedunt: sed et imperfectè
 dispositos, per solam attritionem. Quantum sit be-
 neficium expende.

Sacra-
mento-
ram vis
similis.

PUNCTUM

PUNCTUM II.

Languidus à Christo interrogatur. Vidit illius præ-
 cæteris necessitatem à diuturnitate octo et triginta
 annorum, et quod ope destitueretur, ac ita illius mi-
 serius est. 1. Interrogat: *Vis sanus fieri?* Haud du-
 biè volebat, cum idèo ibi esset, sed monemur duas
 voluntates requiri, ad obtinendam sanitatem, et Dei,
 et nostram. Divina in promptu est, quia invitat nos,
 nostra autem debet esse efficax, non velleitas tan-
 tum. Idèo interrogat: *Vis?* non ait, *velles?* Et de-
 bet peccator omnem affectum peccati deponere. At-
 que hæc est prima dispositio, voluntas, desiderium-
 que salutis. 2. Ex responso Languidi colligitur al-
 tera: *Hominem non habeo;* quo simul significat se
 velle, et non posse. Agnitio imbecillitatis propriæ
 sine Christo, et ejus gratiæ. 3. Præ se tulit etiam
 patientiam, cum non sit questus quod non juvetur.
 Valet ad exemplum. Cum Deus differt opitulari, et
 à tentationibus liberare, ferendum est patienter, et
 perseverandum in petendo. Nam, *cum te consumptum
 putaveris, orieris ut lucifer.*

Joan. 5. 6.
Jesus ul-
trò mite-
retur mi-
seri.

4. 7.
Agnoscit
miseriam
propriam
Langui-
dus.
Patientia.

Job. 11.
17.

PUNCTUM III.

Curatur paralyticus solo verbo, *surge*, ex potes-
 tatis plenitudine; neque fidem postulavit, nec tetti-
 git, nec piscinæ admovit. Jubetur tollere grabatum
 suum, in signum perfectæ sanitatis. Ita spiritualiter,
 quandò anima potens redditur supra corpus, domi-

Verbo sa-
natur.
Joan. 5. 8.

Obedien- nando illius cupiditatibus, perfectè sanata est. Obedi-
tia. divit homo, et sustulit grabatum, non obstante sab-
bati religione, quia Christus jubebat. Exemplum
cæcæ obedientiæ. Quare, reprehensus, respondit:
Joan. 5. 11. *Qui me sanum fecit, ille mihi dixit. Ille tantus est,*
sufficit.

PUNCTUM IV.

Joan. 5. 13. Christus instruit sanatum. 1. *Declinavit à turbâ,*
Declinat docens nos vitare plausum. Deinde venit in tem-
Christus plum, quò sciebat hominem divertisse; ut eum ins-
turbam. trueret, et Patri gratias ageret pro miraculo. Sed et
ille venerat eò, ut gratias ageret pro beneficio ac-
cepto. *Et dixit illi: Ecce sanus factus es; jam noli*
peccare, ne deterius tibi aliquid contingat. In quo tria
Docu- peccare, ne deterius tibi aliquid contingat. In quo tria
menta. sunt documenta.

- I. Quòd peccata sint causa morborum. Id de meis
sentiam, cum alioqui veniant etiam ad exercitium
virtutis, et Dei gloriam.
- II. Quòd monet: *Jam noli peccare*, propositum
firmum exigit. Nam alioqui, nunquam peccare,
etiam leviter, non est vitæ præsentis.
- III. Quòd pejora minatur, si peccet: utique ob
ingratitude erga Deum, sanitatis largitorem; et
quia ostenderet non magni æstimare beneficium.

PUNCTUM V.

Joan. 5. 15. Sanatus nuntiatur Judæis quia *Jesus esset qui fecit*
Pœnitentes Deum eum sanum; nempe gratus pro beneficio. Sic Christus
laudant.

ipse aliquando jussit: *Vade ad tuos, et annuntia il-* Marc. 5.
lis, quanta tibi Dominus fecerit. Docebo iniquos vias 10.
tuas, et impii ad te convertentur. Ps. 50. 15.
Agit autem prudenter,
quia non ait: Qui grabatum tolli jussit, fuisse Je-
sum, quòd id erat Judæis invidiosum; sed, *qui me*
fecit sanum.

MEDITATIO XXXIII.

De Leproso sanato, et mandato, et ad
Sacerdotes misso. Matth. 8. Luc. 5.

PUNCTUM I.

Leprosi virtutes in orando. 1. Reverentia: genu Leprosi
flexo, et procidens in faciem, orabat. 2. Fides: Reveren-
tia: *Si vis, potes me mundare*, solâ voluntate potes. Nec
Fides. dubitat de bonitate, sed ne fortè ipse non sit dig-
Matt. 8. 2.
nus beneficio. 3. Resignatio suæ voluntatis; dum Luc. 5. 12.
Resigna-
tio. expressè non petit, sed tantum aperit necessitatem
suam. Ergò meipsum tanquam leprosum coram Deo
sistam, et simili affectu orabo.

PUNCTUM II.

Mundatur à Christo, in quo ostenduntur variæ Christi-
virtutes. 1. Misericordia. Misertus ejus extendit ma- Misericor-
dian. num suam. Si corporalis lepræ misertus, quanto
magis spiritualis! At lepra corporalis horrorem par-
rit: sic et spiritualis, etiam ipsi Deo. Sed cum hæc
nobis ipsis fit abominabilis, provocat misericordiam

Matt. 8. Dei. 2. Bonitas, et potentia, nam fidei dicentis :
Luc. 5. 13. Si vis, respondit : *Volo* ; profertenti potentiam : *Po-*
Potentia.
Ps. 34. 3. tes, verbo præstat sanitatem : *Mundare*, esto mundus : *Dic animæ meæ : Salus tua ego sum.* Nam, si dixeris, fiet. 3. Benignitas et humanitas, nam extendens manum tetigit eum ; cum alioqui arcerentur ab accessu leprosi, nedum à tactu. Vivificativa est caro Christi ; cum extenderit manus suas in cruce, implebit omne animal benedictione.

PUNCTUM III.

Matt. 8. Mundatus jam mittitur ad sacerdotem, ut offerat pro mundatione, quæ præcepit Moyses. 1. Apparet, quàm Christus fuerit legis studiosus ; quânto magis novæ, ut accuratè servetur. Offerebat autem leprosus sacrificium pro actione gratiarum ; et testimonium referebat à sacerdote, quòd esset mundatus. 2. Voluit Christus, per hoc, insinuare sacramentum Pœnitentiæ ; ad quod tenetur accedere quicumque extitit leprosus, licet fuerit mundatus per contritionem ; et ibi offerre sacrificium cordis contriti et humiliati, ut sententiam absolutionis et mundationis recipiat. Jubebatur autem leprosus jam mundatus radere pilos corporis, et lavare corpus, et vestimenta ; et sic offerre agnum immaculatum in sacrificium. Hi sunt fructus pœnitentiæ, lacrymarum, et mortificationis carnis, quibus ad sacram Eucharistiam disponi convenit.

Humili-
tor Jesu. Comminatus est Dominus leproso, ne vulgaret.

At ille cepit prædicare, et diffamare sermonem, *Luc. 5. 15.* pro gratitudine erga auctorem beneficii. Undè et illud bonum secutum est, ut multa turba ad audiendum Christum concurreret. Nec fuit inobediens, quia instinctu boni Spiritûs fecit ; et talis prohibitio est declinatio laudis, non præceptio obligans.

MEDITATIO XXXIV.

De decem Leprosis. *Luc. 17.*

PUNCTUM I.

Oratio leprosoꝝ. 1. *Steterunt à longè* : humilitatis et reverentiæ affectus. Sed et servârunt quod jubebantur, segregati ab aliis. 2. *Leaverunt vocem*, dicentes : *Jesu præceptor, miserere nostri* ; ex fide, et cum resignatione, non speciatim petentes : Sana nos, sed : *Miserere.* Et orant unanimiter, quod valet ad impetrandum ; quia omnes pro singulis. *Orate pro invicem, multum enim valet deprecatio justis assidua.* Apud homines solent mendici vitare, ne simul peccant plures ; quia offendunt, et non suppedit omnibus : Deo autem placet conjunctio precum ; nec deficit ideò thesaurus gratiæ. Leprosi decem signant peccatores, ob transgressionem decem præceptorum. Domine, sicut hactenùs fuit sensus meus, ut errarem à te, decies tantum iterum convertar, ut requiram te.

Matt. 8. Dei. 2. Bonitas, et potentia, nam fidei dicentis :
Luc. 5. 13. Si vis, respondit : *Volo* ; profertenti potentiam : *Po-*
Potentia.
Ps. 34. 3. tes, verbo præstat sanitatem : *Mundare*, esto mundus : *Dic animæ meæ : Salus tua ego sum.* Nam, si dixeris, fiet. 3. Benignitas et humanitas, nam extendens manum tetigit eum ; cum alioqui arcerentur ab accessu leprosi, nedum à tactu. Vivificativa est caro Christi ; cum extenderit manus suas in cruce, implebit omne animal benedictione.

PUNCTUM III.

Matt. 8. Mundatus jam mittitur ad sacerdotem, ut offerat pro mundatione, quæ præcepit Moyses. 1. Apparet, quàm Christus fuerit legis studiosus ; quânto magis novæ, ut accuratè servetur. Offerebat autem leprosus sacrificium pro actione gratiarum ; et testimonium referebat à sacerdote, quòd esset mundatus. 2. Voluit Christus, per hoc, insinuare sacramentum Pœnitentiæ ; ad quod tenetur accedere quicumque extitit leprosus, licet fuerit mundatus per contritionem ; et ibi offerre sacrificium cordis contriti et humiliati, ut sententiam absolutionis et mundationis recipiat. Jubebatur autem leprosus jam mundatus radere pilos corporis, et lavare corpus, et vestimenta ; et sic offerre agnum immaculatum in sacrificium. Hi sunt fructus pœnitentiæ, lacrymarum, et mortificationis carnis, quibus ad sacram Eucharistiam disponi convenit.

Humili-
tor Jesu. Comminatus est Dominus leproso, ne vulgaret.

At ille cepit prædicare, et diffamare sermonem, *Luc. 5. 15.* pro gratitudine erga auctorem beneficii. Undè et illud bonum secutum est, ut multa turba ad audiendum Christum concurreret. Nec fuit inobediens, quia instinctu boni Spiritûs fecit ; et talis prohibitio est declinatio laudis, non præceptio obligans.

MEDITATIO XXXIV.

De decem Leprosis. *Luc. 17.*

PUNCTUM I.

Oratio leprosoꝝ. 1. *Steterunt à longè* : humilitatis et reverentiæ affectus. Sed et servârunt quod jubebantur, segregati ab aliis. 2. *Leaverunt vocem*, dicentes : *Jesu præceptor, miserere nostri* ; ex fide, et cum resignatione, non speciatim petentes : Sana nos, sed : *Miserere.* Et orant unanimiter, quod valet ad impetrandum ; quia omnes pro singulis. *Orate pro invicem, multum enim valet deprecatio justis assidua.* Apud homines solent mendici vitare, ne simul peccant plures ; quia offendunt, et non suppelit omnibus : Deo autem placet conjunctio precum ; nec deficit ideò thesaurus gratiæ. Leprosi decem signant peccatores, ob transgressionem decem præceptorum. Domine, sicut hactenùs fuit sensus meus, ut errarem à te, decies tantum iterum convertar, ut requiram te.

PUNCTUM II.

Christus remittit leprosos ad sacerdotes. Quos ut vidit Jesus, dixit: *Ite, ostendite vos sacerdotibus.* Initium salutis, quod Deus misericorditer respiciat. Et vidit etiam eorum fidem, voluit autem obedientiam probare, ablegando ad sacerdotes; quod alioqui non erat faciendum, nisi postquam mundati essent. Illi etiam dum simpliciter obediunt, ac eunt, *mundati sunt.* Tanti facit simplicis obedientiam, qualis etiam fuit Abrahamæ, ad immolandum filium parati. Hæc missio leprosoꝝ, antequam mundarentur, significavit confessionem sacramentalem; in qua aperienda est sacerdoti omnis immunditia, quamvis occulta. Contingit autem interim mundari interdum; quia voluntas, apud Deum, pro facto reputatur, et votum sacramenti cum contritione delet peccata; etsi nihilominus facienda est confessio. Nec debet homo aversari labes conscientie aperire homini, quando Deo notæ sunt.

PUNCTUM III.

Unus tantum ex novem recognoscit beneficium. Ita fit ut, cum in necessitate plerique ad Deum recurrant, et devoti sint, mox eam perfuncti, non recordentur beneficii. *Nonne decem mundati sunt? Et novem ubi sunt?* Et sæpe majores peccatores magis sunt grati, æstimantes suam indignitatem; ut modo, cum solus alienigena Samaritanus rediit ad gratias

agendas; in confusionem reliquorum novem, qui erant Judæi. Quod notavit Jesus: *Non est inventus qui rediret, et daret gloriam Deo, nisi hic alienigena.* Discam à confessione me colligere, ad gratias pro beneficio reconciliationis. Porro iste regressus est cum magna voce magnificans Deum, et cecidit in faciem ante pedes ejus, gratias agens. Mirus affectus grati animi. Prudenter autem, Christo dicente: *Et novem ubi sunt?* tacuit, nolens accusare alios; quod nos vulgo libenter facimus, simili occasione. Denique modestiam Christi mirare in redarguendo: *Non est inventus qui daret gloriam Deo;* non ait, *mihî.* Benignè autem Samaritanum complexus, ait illi: *Surge, vade, quia fides tua te salvum fecit,* et est credibile à leprâ etiam spirituali curâsse illum.

MEDITATIO XXXV.

De Cæco apud Jericho. Luc. 18. Marc. 10. Matth. 20.

PUNCTUM I.

PRECATIO cæci. 1. Plena fide et fiducia: *Jesu, fili David, miserere mei?* Confitetur Messiam, et potentem salvare. 2. Fervens, ingeminando: *Fili David, miserere mei.* 3. Constans adversus increpantes, ut taceret. Cogitabo me cæcum esse utroque oculo, cognitionis et amoris; cæcitate ignorantie, et passionis, ut apud Bernardum; et sedere

Impedi-
menta o-
randi.

me otiosum; mendicando à creaturis solatia. Clamabo igitur ad Christum, ut iste; nec morabor obstrepentes, qui solent esse maximè quatuor. 1. Tumultus variarum cogitationum, quæ impediunt attentionem. 2. Remorsus ex conscientia peccatorum, qui gignit diffidentiam. 3. Necessitas ac miseria corporis. 4. Occupationes et curæ rerum externarum. Quin ipsi qui Christum comitantur, avocant ab oratione, etiam per speciem boni. At ego pergam clamare, et ex importunitate obstantium aciam fervorem orandi, tantò magis clamando: *Jesu, miserere mei. Libera me, quia egenus et pauper sum ego, et cor meum conturbatum est intra me.*

Ps. 108.
22.

PUNCTUM II.

Luc. 18.
40.

Dissimulati Christi.

Marc. 10.
50.

Exultat ex cas.

Marc. 10.
51.

Luc. 18.
41.

Visum recipit.

Joan. 17.3.
Luc. 18.
42.

Exauditio precantis. 1. *Stans autem Jesus jussit illum adduci ad se.* Initio dissimulaverat, ut probaret constantiam. Sistit eursum sol justitiæ, causâ hominis. 2. *Cæcus, projecto vestimento suo, exiliens venit ad Jesum: exultavit, spe recipiendi visum.* Sic interiori vocati relinquunt omnia, ut Christum sequantur. 3. *Rogat Dominus: Quid tibi vis faciam?* quia gratiam suam dat volentibus et dispositis. *At ille dixit: Domine, ut videam.* Idem optem ego, ut videam; nam hæc est vita æterna, ut cognoscant te Deum verum, et quem misisti Jesum Christum: ut videam voluntatem tuam, ad implendam, et meipsum ad humiliandum, et res creatas, ad te laudandum: ut vi-

deam aliquandò te, sicuti es. Dicito mihi ut cæco illi: *Respice, et factum erit.*

PUNCTUM III.

Fidei Dominus tribuit sanitatem: *Respice, fides tua te saluum fecit, et confestim vidit.* Quod erat potentia et misericordiae suæ opus, fidei attribuit, tanquam disponenti et impetranti. Sic petiit aliàs à cæcis: *Creditis quia hoc possum facere vobis?* Et illis affirmantibus, statim aperti sunt oculi eorum. Sed quemdam alium non statim de integro illuminavit, ob imperfectam fidem; tametsi salivam suam adhibuit, et oculos tetigit. Initio enim videbat homines velut arbores ambulantes. Sic sunt duo modi illustrationum, quidam extraordinarius, ut D. Pauli; quidam, per gradus proficiendo. Cæcus hic sequebatur illum, magnificans Deum: effectus illustrationis, insistere vestigiis Christi, et Dei gloriam prædicare.

Marc. 10.
52.
Ob fidem sanatur.

Matt. 9.
28 et 29
Duplex illustratio.

Marc. 8.
24.

Luc. 18.
43.

MEDITATIO XXXVI.

De Cæco nato. Joan. 9.

PUNCTUM I.

PRÆTERIENS Jesus vidit hominem cæcum à nati-
vitate. Hic intuitus misericordiae; quo nisi Deus præ-
veniat nos, non illuminamur. Et respicit quidem om-
nes, sed maximè electos. Optabo sic ab eo aspici.
2. Quarebant apostoli de causâ cæcitalis. Respondit:

Joan. 9.1.
Justos respicit Je-
sus.

Morbus non sem-

per pos-
na.
Joan. 9. 3. *Neque hic peccavit, neque parentes ejus; sed ut manifestentur opera Dei in illo.* Discamus, quia non semper peccata sunt causa morborum et calamitatum; sed aliquandò immitti pro gloriâ Dei, quæ inde elicitur, dum justi exultantes illas ferunt, et Deo gratias agunt pro illis; vel dum mirabiliter eos eripit ex eis.

* 4. Undè subdit: *Me oportet operari opera ejus qui misit me, donec dies est.* Dei opera vocat, ex quibus ille glorificetur; quale est, quod facit justos exultare in tribulationibus pro Christo; quodque illos liberat extraordinariis modis, ut hunc cæcum. Undè glorificatur Deus: *Donec dies est vitæ Christi mortalis.*

Job. 10. 21. *O Domine! operare in me talia, donec dies est meus: Antequam vadam ad terram tenebrosam.* Sed et me oportet operari opera Dei, donec dies est:

Eccl. 9. 10. *Quodcumque facere potest manus tua, instanter operare.*

PUNCTUM II.

Joan. 9. 6. *Modus curandi cæcum: Expuit in terram, et fecit lutum ex sputo, et linivit oculos ejus.* 1. Contrario remedio utitur, ad ostentandam suam potentiam. Sic et humiliando aliquem exaltat; ut Joseph, ex carcere ad principatum. 2. Docet conferre ad illuminationem, si lutum, ex quo existimus, et cænum culpæ, super oculos ponamus per attentam considerationem. Fit autem lutum hoc ex salivâ Christi, quæ est illius sapientia; quia, nisi hæc inspirante, non agnoscimus nostram vilitatem. Vel utramque misceatur, saliva Christi, et terra; ut illuminemur, ad

E luto ag-
nosce-
tur
vilitas
mea.

Deum, et nos ipsos cognoscendum: quæ inter se notitiæ se juvant, et junctæ sunt. 3. Jussit ire et lavare in natatoria Siloë, quod interpretatur *Missus*. Typus Baptismi et Pœnitentiæ, quæ virtutem habent à Christo; qui est *Missus Patris* in hoc ipsum. Imitanda fides et obedientia Cæci, qui luto se obliniri permisit, et ivit: haud sicut Naaman Syrus, cum juberetur lavare in Jordane, qui detrectavit. *Abiit ergo, et lavit, et venit videns.*

Joan. 9. 7
Sacra-
menta
abluunt.

4 Reg. 5.
Joan. 9. 7.

PUNCTUM III.

Cæci jam illuminati præclara professio. 1. Grati-
tudo, prædicando auctorem, et modum sanandi ob-
viis enarrando. 2. Fortitudo, quâ non timuit rem-
edicere coram pharisæis, et in Christum referre,
parentibus ejus præ metu tergiversantibus. 3. Zelus
cum prudentiâ: nam Pharisæis amoliri à Christo
laudem conantibus, quod homo peccator esset et
ignotus, revicit illos. 4. Patientia in contumeliis: *In peccatis natus es totus, et tu doces nos?* O Dei virtus, quæ cæci et mendici operâ confundit sapientes superbos!

Cæci
Grati-
tudo.

Fortitu-
do.

Pruden-
tia.

Joan. 9. 34.
Patientia.

PUNCTUM IV.

Christus consolatur, confirmatque cæcum. 1. Ut
audivit è synagogâ ejectum, accessit ad eum Chris-
tus, ut eum recrearet. Sic non obliviscitur confiten-
tium se. 2. Studuit perficere ejusdem fidem, inte-
rius etiam illuminando. Nam Christo proficiente se

Christus
Consol-
tuo afflic-
torum.

Fide
auget.

Joan. 9. 38. esse Filium Dei, ille ait: *Credo, Domine, et pro-*
cidens adoravit eum. O quantum admirabilior hæc il-
 luminatio! 3. Ne turbaretur ob pharisæorum con-
 tradictionem, qui sapere videbantur, dixit ei Jesus:
Tranquil-
lat men-
tem
N. 39. *In iudicium ego in hunc mundum veni, ut qui non vi-*
dent, videant, et qui vident, cæci fiant; hoc est, ut
idiotæ et simplices cognoscant veritatem; sapientes
autem superbi, ad illius splendorem cæci fiant. Abs-
Matt. 11.
23. *condidisti hæc à sapientibus et prudentibus, et revelasti*
ea parvulis.

MEDITATIO XXXVII.

De Surdo et Muto. Marc. 7.

PUNCTUM I.

Marc. 7.
31. **ADDUCUNT** ei surdum et mutum. 1. *Surditas spi-*
Surditas
spiritua-
lis. ritualis est, tum circa fidei veritates percipiendas et
 credendas; tum circa præcepta et inspirationes reci-
 piendas. Mutus autem, qui impeditus ad officia
 orandi Deum, laudandi, gratiasque agendi, necnon
 confitendi sua peccata. 2. His duobus sensibus spi-
Surdus fit
mutus. ritualiter impeditis, obstruitur via salutis. Nam hæc
 obtinetur per fidem et obedientiam; et flagitanda
 est per orationem. Satagit dæmon, ut impediatur.
Luc. 11.
14. Unde Lucas ipsum *Dæmonium* vocat *mutum*. Aliter,
Ps. 37. 14. in bonum, David ait: *Tanquam surdus non au-*
diebam, et sicut mutus non aperiens os suum; videlicet

ad vanitates et ineptias. 3. Considera quod multi sunt *Peccato-*
 ita oblii suæ salutis, ut nunquam accederent, nisi *res muti.*
 ab aliis adducti; quod officium præstare studebo. *Et*
Marc. 7.
32. *deprecabantur eum, ut imponat illi manum.* Præter mi-
 nisterium adducendi, adhibenda pro iis oratio, nam
paralyticum Christus sanavit, cum vidisset fidem ef-
 ferentium.

PUNCTUM II.

Modus curationis. Plures cæremonias adhibuit,
 ut significaret difficilem esse talium curationem. 1. *Ap-*
prehensens eum de turbâ seorsum abduxit, à curis vi-
 delicet externis, et tumultu negotiorum. 2. *Ingenuit.*
 Quantum oportet id esse malum! Et ego pro me
 non gemo! 3. *Suspexit in cælum:* instanti oratione
 opus est. 4. *Misit digitos suos in auricularum ejus.* *Di-*
gitus Dei dicitur Spiritus sanctus, cujus donis ape-
 riuntur aures et linguæ; quia dociles faciunt ad fidei
 mysteria, et obedientes divinis inspirationibus. Di-
 gitus procedit ex manu, et brachio, quod est Fi-
 lius, per quem omnia. 5. *Expuens tetigit linguam ejus.*
 Saliva ex capite fluens significat Christum, sapien-
 tiam Patris incarnatam. Est autem maximè opus sa-
 pientiâ ad loquendum rectè. Quare dicitur: *Os justi*
Ps. 36. 30.
meditabitur sapientiam, et lingua ejus loquetur iudi-
cium. 6. *Dixit: Adaperire.* Ad surdum loquitur, quia
 divina vox etiam ad horum aures penetrat; easque
Marc. 7.
43. aperit: *Dominus Deus aperuit mihi aurem, ego autem*
Isa. 50. 5. non contradico; promptus ad credendum et agen-

374 Pars III. Medit. XXXVIII.

dum, quæ jubet, efficior, quando ille verbo suo
Heb. 4. 12. aperit. *Vivus est enim sermo Dei et efficax, et pe-*
Pet. 57. 5. netrabilior omni gladio ancipiti. *Væ qui similis est as-*
pidis surdæ obturantis aures suas, ne exaudiat vocem
incantantis sapienter?

PUNCTUM III.

Marc. 7. 35. Effectus consecutus: *Et loquebatur rectè.* O mihi
 contingat! *Pone, Domine, custodiam ori meo; et tu*
Potentia Jesu. Pet. 140. 3. claude, et aperi, tum aures, tum maxime os meum.
Marc. 7. 37. Turba, licet prohibita vulgare miraculum, tanto
Gen. 1. 31. magis celebrat, dicens: *Benè omnia fecit.* Utique
 benè, nam *vidit omnia quæ fecerat; et erant valde*
bona. Quod si naturæ, quanto magis gratiæ opera!
Et surdos fecit audire, et loqui. Unicum curaverat,
 sed illi profitentur, sicut illum, ita et plures posse,
 et paratum esse curare. Certè id de spirituali surdo
 et mutò in primis verissimum est.

MEDITATIO XXXVIII.

De Dæmoniaco lunatico. *Matth. 17.*

Marc. 9. Luc. 9.

PUNCTUM I.

DÆMONIS feritas in obsessum, Deo permit-
 tente. 1. In corpus, qualiter describitur in istius
Dæmon vexat cor-
pura, ita
gis anti-
quam. membra sævisse. 2. In animam, in quam exercet
 similia, cum eam subjicit sibi. Mutum et surdum

De Dæmoniaco lunatico. 375

hominem facit, ut in præcedenti exemplo; lunati-
 cum, per inconstantiam in bono: *allidit terræ, ut*
Marc. 6. 17 et 21. per affectum ei inhæreat. *Spumat, et stridet æger, per*
Matth. 17. 14 et 15. fœditatem, et impotentiam verborum: *arescit, quasi*
Luc. 9. 39. 40. insensibilis ad divina: *Sæpè cadit in ignem cupidita-*
 tum; *et crebrò in aquam mundanorum desideriorum,*
 et *dissipat eum Spiritus, ab uno in aliud peccatum*
 distrahens. Neque discipuli possunt *ejicere eum: nullâ*
 concionatorum et confessoriorum operâ juvari potest.
 3. Ex his intelligitur, qualiter in inferno diabolus
 tractet illos qui in potestatem ejus veniunt. *Maximè*
in infer-
no.

PUNCTUM II.

Christus invehitur in incredulitatem illius gentis,
 quasi propterea dæmon resistat: *O generatio incre-*
Incredu-
litas Deo
exosa.
Matth. 17. 16. *dula et perversa! quousquæ ero vobiscum? usquequò pa-*
Marc. 9. 38. *tiar vos? Quasi lædeat ipsum inter illos vivere, nec*
Luc. 9. 41. ferendi sint diutiùs. Sed etsi ingratitude detes-
 tatur, hominum tamen miseretur. Me miserum, in
 quem ita fulminare meritò potest. Jubet afferri ad
 se hominem: *Et cum vidisset eum, statim spiritus con-*
Marc. 9. 19. *turbavit illum, et elisus in terram volutabatur spumans.*
 Quantum audet malignus in ipsius Christi præsen-
 tiâ! quid non aliàs? Tunc parens orat pro filio: *Si*
quid potes, adjuva nos misertus nostri. Oportuit tam
 tenuem fidem priùs excitare, atque adèò respondit
 Christus: *Si potes credere, omnia possibilia sunt cre-*
dentì. Omnia, sine exceptione. Mira omnipotentia
 §. 21. R
 §. 22.

fidei! Fac, Domine, ut credam, sicut oportet. Ille ergo videns ex suâ fide pendere filii sanitatem, ait:

Marc. 9.
21.

Credo, Domine, adjuva incredulitatem meam. Laudabilis oratio. Quando præstat quod potest, rogat pro eo quod minus potest.

PUNCTUM III.

Christus Pellitur malignus spiritus. 1. *Jesus comminatus est Spiritui immundo, dicens illi: Surde et mute spiritus, ego præcipio tibi, exi ab eo: (Pro imperio agit) et*
 24. *Luc. 11. amplius ne introeas in eum. Nam solet, assumptis aliis*
 24. *Marc. 9. pluribus, reverti in domum suam unde exivit. 2. Excla-*
 25. *Marc. 9. mans, et multum discerpens eum, exiit ab eo, et factus*
 Egrè re- *est sicut mortuus. Ita, cum animam relinquere cogi-*
 credit ab *tur: nam id non fit absque doloribus quasi partu-*
 animâ. *rientis, cum diabolo et carni homo renuntiare de-*
 Marc. 9. *bet. 3. Jesus tenens manum ejus, elevavit eum, et sur-*
 26. *Luc. 9. 13. rexit. Et reddidit illum patri ejus. Ipse solus erigere*
 Manum *ac vivificare potest peccatorem. At ego nolim reddi*
 porrigit *patri, sed tibi adhærere, qui es Pater meus. 4. Slu-*
 Jesus: *pebant autem omnes in magnitudine Dei.*
 Luc. 9. 44.

PUNCTUM IV.

Arguit discipulos incredulitatis. 1. *Prudentia Chris-*
ti privatim eos arguentis; cum generatim populum
publicè sic arguisset: O generatio incredula et per-

Matt. 17. versa! At istis, propter incredulitatem vestram, ait,
 16. 10. *Fides sit non potuistis ejicere illum. 2. Si habueritis fidem sicut*
 humilis.

granum sinapis, dicitis monti huic: Transi hinc illuc, et transibit; et nihil impossibile erit vobis. Sinapi granum molle, parvum; sed acrimoniâ, et virtute valens, sic fides cum humilitate. Montes transfert, qui moles terrenorum impedimentorum in Dei servitio submovet. 3. Præterea, hoc genus dæmoniorum
 Matt. 17. *non ejicitur nisi per orationem, et jejunium, quæ ex*
 20. *fide proveniant. Nam granum sinapis seu fides, cum Oratio et jejunium.*
 cognitione suâ, spiritum orationis et mortificationis evaporat. Hæc est virgula fumi ex aromatibus myrrhæ
 Cant. 3. 6. *et thuris; et est ille fumus, à Tobia adhibitus, qui*
 Tob. 6. 8. *extricat omne genus dæmoniorum.*

MEDITATIONES

DE MORTUIS A CHRISTO SUSCITATIS, AC DE
SPIRITUALI RESURRECTIONE.

TRES mortui referuntur suscitati à Christo : *Fuella*, in quâ significantur qui ex infirmitate et ignorantia peccant; *Adolescens*, in quo illi, qui ab æstu passionum abrepti; et *Lazarus* jam in sepulcrum illatus; quales, qui ex malitia peccant.

MEDITATIO XXXIX.

De filiâ Archisynagoga suscitata. Marc. 5.
Luc. 8.

PUNCTUM I.

CONDITIO Puellæ. 1. Erat ferè annorum duodecim, unica filia parentum divitum, et nobilium. Videlicet nulla ætas tuta, et nullæ opes liberant, nec datur redire (quamvis isti datum); ut sit irremediabile, si semel malè. 2. In tali ætate, præcipiuntur aliquando ob peccata parentum, filiis nimium indulgentium; vel ob propria, in quæ ruunt, ne penitus præcipitentur; vel benè quidem incedentes, sed ne malitia mutet cor eorum; quod est favoris singularis, vel denique ob alias divinæ Providentiæ rationes. Petam mihi contingere, uti maximè expe-

Luc. 8.
42.

Mors juvenum ob peccata

diet. 3. Non potuit hæc defuncta per se quærere vitam à Christo. Præstitit pro eâ parens. Ita pro mortuis in peccato, debemus fieri intercessores.

PUNCTUM II.

Christus obsequitur Archisynagogo, et pergit in domum ejus. Non id merebatur ejus fides imperfecta; nam rogavit *ut intraret in domum ejus*, quasi non posset absens. Indulsit tamen, quia humiliter ille petiverat, procidens *ad pedes Jesu*. 2. Voluit miraculum occultari, quia maximum hactenus patrorum; siquidem prima mortui suscitatio. Quare seclisit omnes, præter tres discipulos, et parentes Puellæ; et præcepit vehementer, ut nemo id sciret. Adhibuit tres illos, quos in Transfiguratione, et postea in Horto; ut illi, tanquam fervidiores, conscii essent trium maximarum rerum, quæ, et ad gloriam Christi, ejusque ignominiam, et ad salutem hominum spectarent.

Luc. 8. 41.
Humilitas occultat miraculum.

PUNCTUM III.

Teners manum Puellæ, ait illi: *Puella, tibi dico, surge*. Nempè: *Vocat ea quæ non sunt, tanquam ea quæ sunt*. O si vocet me, et peccatores ad vitam gratiæ, pro potestate, et efficaciter! *Et confestim surrexit Puella, et ambulabat. Et jussit illi dari manducare*. Manu tenuit; nam eos, qui ex imbecillitate ceciderunt, roborat ad surgendum. Ambulare Puella cepit, quia surgentes à peccato debent se exercere

Marc. 5.
41.
Rom. 4. 17.
Verbo suscitavit.
Marc. 5.
42.
Luc. 8. 55

in operibus bonis. Cibo refici eam jubet, qui roborat vires cœlesti pane.

MEDITATIO XL.

De filio Viduæ suscitato. Luc. 7.

PUNCTUM I.

Quatuor portitores.
Jer. 9. 1. Motu proprio suscitatus.
 DEFUNCTUS erat adolescens, in quo significatur illi, qui æstu cupiditatum jacent mortui Deo; quæ ferè sunt, luxuria, ambitio, cupiditas, ira; et isti sunt innumerabiles. Quos deslere libet cum Jeremiâ: *Quis dabit capiti meo aquam, et oculis meis fontem lacrymarum; et plorabo die ac nocte interfectos filiaë populi mei? Non fortuito occurrit funeri, sed ex providentiâ; et facit non rogatus modò, quod aliàs non nisi rogatus. Verùm et cum rigatur, ipsius est inspiratio; atque ita totum ab illo esi, et præparatio, et justificatio peccatoris.*

PUNCTUM II.

Luc. 7. 13. Palam suscitatus.
Misericordiâ motus super viduam, dixit illi: Noli flere. Non jam occultè, sed palam patrat miraculum suscitationis, ad fidem prædicationi faciendam. Et dum movetur misericordiâ, ostendit non ostentationis causâ id facere; et docet erga afflictos commiserationem, maximè erga viduas et pupillos. Porro lacrymæ pro precibus sunt apud Deum; et præcipuè Ecclesiæ, pro peccatoribus suscæ. O dic, Do-

mine: *Noli flere, siste lacrymas, causam earum auferendo! Accessit et tetigit loculum, hi autem qui portabant, steterunt. Tangit Deus peccatorem, antequam suscitet; modò timorem, modò spem, aliosque affectus excitando. Stant portitores, quatuor illa genera passionum, per quæ ad inferos peccator deportatur; nam cohibetur illarum vis, ut detur locus resipiscentiæ.*

Inspirationum tacens. Luc. 7. 14.

PUNCTUM III.

Suscitat defunctum, dicens: *Adolescens, tibi dico, surge.* Hæc est Verbi omnipotentia: non ut Elias, et Elisæus, opus habuit supersterni defuncto: *Et resedit qui erat mortuus, et cepit loqui.* Non statim ambulavit, quoniam qui passionibus serviunt suis, sentiunt adhuc difficultatem. Incipiunt tamen loqui, confitendo peccata sua, veniam petendo, et Deum laudando pro vitâ sibi reddita. Quare non indignabor super tales, si non statim deponant prorsus pravas quasdam consuetudines: *Dedit illum matri suæ, solatium senectutis. Sic justificatos dat Ecclesiæ ad gaudium, et exultationem, etiam ipsius triumphantis. Revertitur Adolescens suis pedibus, recuperato vigore spiritûs gradiens illuc; ad congregationem videlicet justorum, undè elatus erat mortuus per inordinatas cupiditates. Et acclamatum est Domino: Quia propheta magnus surrexit in nobis, et quia Deus visitavit plebem suam.*

Verbo imperat.

Luc. 7. 15. Sensus passionum fugiunt.

MEDITATIO XLI.

De Lazaro suscitato. Joan. 11.

PUNCTUM I.

Joan. 11. 3. **SORORES** Lazari nuntiant Christo: *Ecce quem*
 Moans orandi. *amas, infirmatur*; forma orandi brevis, efficax, et
 perfectorum, per insinuationem tantum. Procedit ex
 amoris Dei erga se multà fiducià, cum resignatione in-
 tegrà in illius voluntatem. Uti eà licet pro jaculatorià,
 et possunt variari verba: *Quem creasti, qui est tua*
 imago, quem redemisti, etc. Et pro *infirmatur*, alia
 quævis necessitas supponi, spiritualis, vel corpo-
 ralis. Similis fuit illa: *Fili! vinum non habent*: et
 Joan. 2. 3. sponsæ: *Adjuro vos... si inveneritis dilectum meum, ut*
 Cant. 5. 8. *nunciatis ei: Quia amore langueo.*

PUNCTUM II.

Joan. 11. 4. **Christus** renuntiat Sororibus: *Infirmas hæc non est*
ad mortem, sed pro gloriâ Dei, ut glorificetur Filius Dei
per eam. Et tunc quidem mansit in eodem loco duobus die-
 Solatium justorum. *bus, intra quod tempus Lazarus mortuus est. 1. Mag-*
 num solatium imperit Deus justis, quando mala eis
 obvenientia significat esse pro gloriâ suâ. Id verò
 sequitur; vel quia mirabiliter, non cogitantes libe-
 rat; vel quia eminere facit justorum virtutem in fe-
 rendo, et preventum donorum cum tentatione eis
 reddit. 2. Cum spes facta esset vitæ, valdè con-
 Probatio negue.

tristatæ fuerunt Sorores de Lazari morte; et probata
 est earum fides, cum aliter evenisset, quàm Chris-
 tus dixisse videbatur. Ita factum, cum Abraham
 jussus est immolare filium, in quo promissa erat be-
 nedictio gentium. Sed laudatur, quia *contra spem in*
spem credidit. Quare, cum Job: Eliamsi occiderit me,
 Rom. 4. 18. *in ipso sperabo. Verumtamen vias meas in conspectu ejus*
 Job. 13. 15 *et 16.*
erguam, et ipse erit salvator meus.

PUNCTUM III.

Christus denuntiat apostolis reditum in Judæam. Joan. 11. 8.
 At illi tergiversantur: *Rabbi, nunc quærebant te Judæi*
lapidare; et iterum vadis illuc? Sed confirmat illos
 duplici ratione. 1. Quia sunt *duodecim horæ diei.* Ita
 et vitæ terminus cuique à Deo constitutus, qui præ-
 teriri non poterit; ut proindè, metu mortis intempe-
 stivæ, non sit omittendum opus divinæ gloriæ. Vel
 Job. 14. 5. *cum tot sint horæ diej, fieri potest, ut quod primâ*
 cogitatum est, in aliâ mutetur; sicque Judæorum
 animi remiserint de odio. 2. *Si quis ambulaverit in lu-*
 ce, non offendit. Hoc est, benè agens non incurret
 mortem, quamdiù Deus illum servare constituit.
 Qui autem in tenebris peccati, is aliquando pro pænâ
 peccati tollitur è medio; ut est in Psalmo: *Viri san-*
 Ps. 51. 24. *guinum et dolosi non dimidiabunt dies suos; non per-*
 venient ad medietatem; et: *Occidet eis sol in meri-*
 die; in mediâ luce vitæ. Amos. 8. 9.

Post hæc rectè insinuat causam profectionis: Joan. 11.
 11. *Lazarus amicus noster dormit; sed vado, ut à somno*

Sensim
mortem
pœdit.

excitem eum. Somnum vocat, quia tam facile sibi erit, ac foret à somno excitare illum; sed præcipuè significat mortem amicorum Dei instar somni esse, ex quo homo redit ad consuetas vitæ functiones. Ita justi interquiescunt, dum ad vitam meliorem revocantur. Non ita peccatores, qui ad æternam mortem suscitandi sunt.

Apostoli præoccupati timore, non intelligunt verba Christi; alioqui non obscura, cum absurdum foret causâ somni iter suscipere. Ita imperfecti nolunt intelligere; et semper aliquid commentantur circa mandata majorum. Quare Christus apertè dixit:

Joan. 11.
14. 15.
Imperfecti nolunt
intelligere que
agenda.

Lazarus mortuus est: Et gaudeo, inquit, propter vos, ut credatis. Credebant illi quidem, sed confirmandi erant in fide per miraculum. Et quasi de novo credere dici possunt, quando ita afficiuntur, ut si priùs non credidissent, vel jam non forent credituri. Ita cum vota renovo, sic affectus, ut, si non antea jam illa voverem, rectè dicor tunc vovere. Dixit Thomas: *Eamus*

Fervor D.
Thome.
Joan. 11.
16.

et nos, ut moriamur cum illo. Fervor caritatis in Deum, pro quo morti se offert; et in proximos, quos ad idem exhortatur. Offeram me pariter.

PUNCTUM IV.

Joan. 11.
27.

Martha occurrit Christo, quem ita compellat: *Domine, si fuisses hic, frater meus non fuisset mortuus.* Utiquè fit ut, subducente se Christo, in mortem

Ps. 118. 8.

peccati labamur. Obsecro, non me derelinquas usque

Joan. 11.
28.

Joan. 11. *quaque, usque ad lapsum.* Subjicit Martha: *Sed et*

un

nunc scio, quia, quæcumque poposceris à Deo, dabit tibi Deus. Infirma fides, quasi non ipse posset conferre vitam, nisi precibus obtinendo, cum tamen esset Deus. Id quod Dominus volens corrigere, ait: *Ego sum resurrectio et vita.* (Dator videlicet istorum.) *Qui credit in me, etiamsi mortuus fuerit, vivet* (resurget ad vitam); *et omnis qui vivit, et credit in me, non morietur in æternum.* Quasi dicat: Et vita, ad quam credentes resurgent, erit vita nunquam defectura. Totum est verum, tam de corporali, quam de spiritali resurrectione, et vitâ. Nam mortuus peccato, per fidem caritate animatam recipit vitam gratiæ; et hæc vita credentium propagatur in æternum, quantum ex ipsâ est. Porrò Christus de corporali resurrectione maxime loquitur. Ad hæc Martha: *Utiquè,*

Infirma
fides Mar-
thæ.

Joan. 11.
25 et 26.

Domine, ego credidi, quia tu es Christus Filius Dei vivi, qui in hunc mundum venisti: ac proinde, quòd possis pro arbitrio suscitare mortuos. En, quam docilis, et quomodo corrigit seipsam! Christus adesse Mariam etiam vult miraculo, pro merito amoris ejus erga ipsum Christum; utque ita illam magis accenderet. *Surrexit citò, et venit ad eum... et cecidit ad pedes ejus.* Ubi imitanda prompta obedientia venientis, posthabitis qui eam consolabantur. Sic agendum, cum Deus vocat; deinde reverentia accedentis ad pedes; quod non legitur de Marthâ, et nobilioribus Judæis spectantibus, qui Christum oderant; denique fides et resignatio. Nam cum dixisset: *Non esset mortuus frater meus, non subjecit, quòd*

* 27.

* 29 et 32.

Mariæ
obedien-
tia.
Reveren-
tia.

* 32.

Fides.

Y

posset adhuc orando resuscitare illum, ut dixerat Martha; sed credens, quod pro potestate id posset, nil tamen petit, Christo rem relinquens; qui modus habet vim impetrandi. Unde Ecclesia, precibus Magdalene, in Collecta, tribuit fratris suscitationem. In Martha et Maria designantur actio, et oratio sive contemplatio. Utraque concurrere debet ad convertendos peccatores.

PUNCTUM V.

Christus
Hec cum
flentibus.
Joan. 11.
33, 35, 38

Jesus turbatur spiritu et lacrymatur. 1. quidem: *Ut vidit Mariam plorantem, et Judaeos qui venerant cum ea plorantes, infremuit spiritu, conturbavit seipsum... et lacrymatus est Jesus.* Deinde: *Rursum fremens in semetipso, venit ad monumentum.* Prius quidem, ex officio caritatis, ut fletet cum flentibus; et propter pharisaeos tunc flentes, sed ex miraculo capturos occasionem Christum ipsum interficiendi; posterius autem, ex commiseratione defuncti, et peccati recordatione, per quod mors introivit; pro qua abolenda, foret etiam ipse subiturus similem conditionem, ut involutus conderetur sepulcro.

Judicia
mundi
vana.

Lacrymas Christi acceperunt alii pro signo amoris singulari in Lazarum; alii autem calumniabantur, cur non prohibuerit mori; siquidem potuerat Caecum a natiuitate curare. Jubet Christus tolli lapidem, ut cadaver fieret conspicuum. Noluit verbo ipse amoliri, quia non utitur miraculo in iis quae per alios fieri valent. Obstetit Martha, quod sceleret

jam, *quatuoriduanus.* Sic amici obijciunt impedimenta, quando expedire quis se vult à malo statu. *Elevatis sursum oculis dixit: Pater, gratias ago tibi. Docemur è Caelo petendum peccatori remedium. Gratias agit, tanquam pro accepto; quia certum erat.*

PUNCTUM VI.

Suscitat, voce magna clamans: *Lazare, veni for-* 43.
ras. Extulit vocem, quasi ad longè positum, et erat anima in Limbo. Item dedit specimen horribilis illius: *Cor. 15.*
tubae: Surgite, mortui, venite ad judicium. Obedivit 52.
imperio, et adhuc vincetus prodiit, non modò vivus, sed perfectè sanus, qui scelerat prius. Jubet solvi à discipulis, ut ipsi propius cernant miraculum. Est Lazarus
forma peccatoris, qui, subrahente se gratia, mo- forma
ritur; ac sepelitur, obrutus terrenis cupiditatibus, peccato.
et clauditur lapide obdurationis; et scelerat à scanda- 715.
lis praebitis. Pro hoc orant justi, et Christus, effica-
citate suae inspirationis et motionis, ad vitam revocat:
ut de nullius salute sit desperandum. Prodit ligatus 44.
instis; vitae prioris habitibus, quos deponit direc- Joan. 11.
tionem Patris spiritualis. Vel, excitatum per divinam
inspirationem, solvit à peccatis sacerdos. Nam etiam,
qui per contritionem revixerunt, debent absolvi in
sacramento Pœnitentiae.

MEDITATIO XLII.

De concilio contra Christum occasione suscitati Lazari. Joan. 11.

PUNCTUM I.

Invidia
œca. **QUEMADMODUM** odio et invidiâ perciti Judæi, ex bono Christi opere parant sibi venenum ad interitum. Nam qui interfuerant suscitacioni Lazari, ad pharisæos referunt. Unde coacto concilio, pontifices et pharisæi dicunt: *Quid facimus? quia hic homo multa signa facit? Et tam sunt cæci, ut id, unde omnes credituros in Jesum ominantur tanquàm in Messiam, ipsi nolint intelligere. Atque ita fiti justo Dei judicio, ut malum temporale quod metuunt, prædicant: Venient Romani, et tollent nostrum locum, et gentem.*

PUNCTUM II.

*. 49.
Superbia
alios. ar.
guil. **Sententia** Caiphæ pontificis: *Vos nescitis quidquam; nec cogitatis.* Ab arrogantia orditur, quasi solus sapiat; et tam insipiens fuit, ut, quod ad avertendam cladem à populo necessarium esse dixit, causa extiterit excidii. Sed quod ille proprio spiritu malè cogitaverat, Spiritus sanctus vertit in prophetiam; ut per illa ipsa verba prædiceret necessitatem Christi passionis ad totius generis humani salutem:

De concilio contra Christum. 389

Quia expedit vobis, ut unus moriatur homo pro populo, et non tota gens pereat. Joan. 11. 50.

PUNCTUM III.

Conspiratio in Christi necem. *Ab illo ergo die cogitaverunt interficere eum. Nec latuit Christum omnia scientem; et tulit, ut apud Jeremiam ipse loquitur: Tu autem, Domine, demonstrasti mihi, et cognovi. Tunc ostendisti mihi studia eorum. Et ego quasi agnus mansuetus, qui portatur ad victimam; et non cognovi, quia cogitaverunt super me consilia, dicentes: Mittamus lignum in panem ejus, et eradamus eum de terrâ viventium. Quomodo cognovit et non cognovit? Quia scivit; sed non ut vitaret, aut ulcisceretur. Ergo abiit in regionem juxta desertum, in civitate, quæ dicitur Ephrem, et ibi morabatur cum discipulis suis; qui permanebant cum eo in tentationibus ipsius. Ibi comparavit se ad appropinquantem jam horam suam.* *. 53.
Jesus
mansue-
tus cedit.
Jerem. 11.
v. 18. et 19.
Joan. 11.
54.

Quæ his sunt consequentia, habentur in quartâ Parte.

DE PARABOLIS CHRISTI.

MEDITATIO XLIII.

De sapiente et Stulto. Matt. 7. Luc. 6.

HÆC parabola dicta est à Domino post sermonem in Monte, propter variam dispositionem audientium.

PUNCTUM I.

Sapientem Christus nominat eum, qui audita non tantum credit, sed facit; stultum verò, qui, cum credat, contrarium facit. Nam quæ major est stultitia, quam, cum credas æternos ignes deberi peccanti, et Deum ubique præsentem omnia conspiciari, nihilominus ita agere, ac si Deus non videret, vel infernus non esset? Et talium stultorum infinitus est numerus in Ecclesiâ Dei. Quare hæc comparatur etiam stultis virginibus; non solum, prudentibus. Porrò flumina, venti, et pluvia, quæ quantunt domos, tam sapientum, quam stultorum, significant tria genera tentationum. *Flumina* è terrâ sunt; nempe caro nostra, et homines terreni, à quibus exercemur. *Venti* significant aereas potestates. Denique *pluvia* è Cælo veniens, illas tentationes, quæ ex speciali providentiâ Dei veniunt, etiam per

Stultus
alter agit
quam cre-
dat.

Flumi-
na, venti,
pluvia sig-
nant tres
tentatio-
nes.

homines alioqui zelosos, sed non secundum scientiam.

Rursùm, *flumina* sunt tentationes sensualitatis et avaritiæ, quæ dicitur *concupiscentia carnis*: *Venti*, curiositatis et vanitatis, quæ est *concupiscentia oculorum*: *Pluvia*, superbiæ et ambitionis; aliàs *superbia vitæ*. Præterea *flumina*, domus fundamenta subruunt; et sunt tentationes *incipientium*. *Venti* latera quatunt, surgentesque parietes; qui sunt *proficientes*. *Pluvia* in tecta decedit; in eos, qui culmen perfectionis tenent. Nullus quippe gradus à tentatione immunis.

PUNCTUM II.

Ædificare supra arenam, est contentum esse quòd credas, absque stabili proposito vivendi juxta fidem. *Arena* est cor variis affectionibus terrenis dissipatum ac dissolutum. Denique vires propriæ, et inconsistentia nostræ voluntatis, ac proprii judicii regula, sunt arena, nihil habens soliditatis ad sustinendum ædificium spirituale. Statua Nabuchodonosor, tametsi alioqui magnifica, quòd digitos haberet fustiles, percussa parvo lapide, corrui. Ita omnia lenta, et gratiæ ipsæ gratis datæ, et quicquid est speciosum, si carent soliditate fundamenti.

Arena
quid est?

Dan. 2. 31.

PUNCTUM III.

In petra ædificat, qui in fide vivat, quæ per dilectionem operatur; sicut optat Paulus: *Christum ha-*

Petra est
capitula.
Eph. 2. 17.

Mortificatio. *bitare per fidem in cordibus vestris; et ut sitis in caritate radicati et fundati. Petra est etiam intima sui cognitio, perveniens usque ad centrum proprii nihili; in quo tanquam terrâ, stabilis, immotaque, perseverat. Petra est etiam Christi gratia, cui fidendum, non sibi. Omnia possum in eo qui me confortat: Ut dicere possim: Quis me separabit à caritate Dei? Et: Portæ inferi non prævalebunt adversus me.*

Gratia.
Phil. 4. 3.
Rom. 8. 38.
Matth. 16.
18.

MEDITATIO XLIV.

De Semine. Luc. 8. Matth. 13. Marc. 4.

PUNCTUM I.

Luc. 8. 11. *SEMEN est Verbum Dei, ut ipse Dominus exposuit; idque, tum externum instructionis, tum internum inspirationis divinæ: et hoc maxime, quod est quasi vis seminalis in grano; quia sine interno, frustrâ jacitur externum. Qui seminat, est præcipue Deus, auctor bonæ inspirationis. Externum autem verbum, etiam hominis: et pii libri illud tanquam semen jaciunt. Terra est anima, secundum suas potentias. In memoriâ excipit pias cogitationes, sanctarumque rerum imagines: in intellectu, illustrationes cælestes ad divinâ penetranda; nec non consilia bona agendorum, et dictamina conscientie, vel arguentis quæ agit, vel probantis: in voluntate motiones varias ad bonum. Finis est, ut terra ipsa per-*

Finis
fructus
operum

ficiatur. Gratias agam, petam ut terram animæ meæ subigere, seminareque copiose velit.

PUNCTUM II.

Quod non omnis terra fructificat. 1. Non illa, ^{Via, cor durum.} quæ est *secus viam*; quo fit, ut partim semen conculcetur à prætereuntibus, partim à volucribus comedatur: *Hi sunt qui audiunt, deinde venit diabolus; Luc. 8. 12. et tollit verbum de corde eorum, ne credentes salvi fiant.* Nempe homines cor habentes pervium quibusvis cogitationibus et desideriis; qui non condunt intra se verbum, et exterius in superficie tantum excipiunt, ut solum non subactum; quales sunt viæ publicæ. 2. Est terra petrosa, quæ non habet humorem. ^{Devotio.} *Hi sunt qui... cum gaudio suscipiunt verbum... et in tempore tentationis recedunt.* Nempe homines bene propensi, sed instabiles, in quibus semen radices non agit; sicque orto sole tentationis, arescunt: quos S. Marcus *temporales* vocat; et sunt quasi nubes matutina, et quasi ros manè pertransiens. Porro sol lucet et adurit, quod signal duplex tentationis genus; unum à prosperitate, alterum ab adversitate rerum. Oportet autem se exhibere Dei servum in utràque fortunâ; atque ut ait Paulus, *per infamiam et bonam famam*, etc. 3. Est terra spinosa, ^{2 Cor. 6.} in quâ *simul exortæ spinæ semen suffocant. Et hi sunt qui... à sollicitudinibus et divitiis, et voluptatibus vitæ, eunt suffocantur, et non referunt fructum.* Tria ista, ^{8. Spinæ divitiæ, curæ, voluptates.} quæ blanda hominibus videntur, Christus vocat spi-

Luc. 8. 13.
Inconsistans.

Luc. 8. 14.

nas; nempe animum pungunt, et cruciant. O Deus! malimungi spinis tuæ coronæ; quæ licet carnem lacerent, spiritum sanant.

Nota, quod prima terra ne germinare quidem incipit; secunda non promovet, defectu succi; tertia succum habet, sed ob vepres non assurgit.

PUNCTUM III.

Matth. 13. 8 et 23. **TERRÆ** bonæ et fructiferæ sunt tres similiter gradus. Alia reddidit *tricesimum*, alia *sexagesimum*, alia *centesimum*; juxta tres gradus incipientium, proficientium, et perfectorum: vel, ut Patres exponunt, secundum status conjugii, calibatus, martyrum.

MEDITATIO XLV.

De Zizaniis. Matth. 13.

Matth. 13. 37. 38 et 39. **EXPOSIT** hanc parabolam ipse Dominus: *Qui seminat bonum semen, est Filius hominis. Ager autem est mundus, bonum verò semen hi sunt filii regni. Zizania autem filii sunt nequam. Inimicus autem, qui seminavit, est diabolus.*

PUNCTUM I.

Justi, semen. **Justi** sunt Christi semen, hoc est filii ab eo geniti in gratiâ: et ideo semen dicuntur, quia per eos alii gignuntur Christo. Filii autem regni dicuntur,

De Zizaniis.

quia, *si filii, et hæredes regni paterni.* Zizania similia sunt tritico in herbâ: cum autem creverint, nigrescunt, et nocent tritico. Quin obsunt edenti: visum lædunt, et provocant vomitum. Sic mali homines conveniunt cum bonis in naturâ; quin et in fide, et ritibus externis: at tetri intus sunt à peccatis, obsuntque utentibus eorum consuetudine, Deoque nauseam provocant. Prius seminatur triticum, postea zizania: quia boni prius fuerunt, quam mali, tum angeli, tum homines. Et nunc quos Christus regeneravit, inter eos mali à diabolo superducuntur, imò ex tritico conatur facere zizania; ex filiis Dei, filios diaboli. Et facit id, dormientibus hominibus; incuriis, et negligentibus suam salutem. Ubi *superseminavit.. abijt*; ut qui, jacto in alium lapide, abijt, et subducit se, nolens videri auctor. Idque est tantò perniciosius, quod *transfiguratur se in angelum lucis*; ut ex Deo videatur semen, nam ab initio non apparet tritico absimile. Sic mali homines, semen diaboli, bonis se initio accommodant, eademque simulant stadia: videlicet induunt vestimenta ovium. Abijt etiam diabolus; quia desistit à tentando, ut post intervallum invadat incautos periculosius.

PUNCTUM II.

Servi dicunt Patri-familiâs, *nonne bonum semen seminasti in agro tuo? Unde ergo habet zizania?* Post sententiam Evangelii à Christo factam, ac post abun-

Rom. 8. 17.

Zizania mali omnes.

Matth. 13.

25.

Damon

venit dor-

mientibus

hominibus.

2 Cor. 11.

14.

Admira-

tio de zi-

zaniis.

Matth. 13.

27.

dantiam gratiæ in omnes effusam, qui zelum habent Dei, mirantes dicunt: Undè tantum scandalum in agro dominico; et inter eos ipsos, qui sal et lux esse debuerunt, et inter illos, qui perfectionem proficuntur? Dicam etiã ego, et intra me: Undè tot imperfectiones, et peccata, quæ suffocant spiritum? Respondet Dominus: *Inimicus homo hoc fecit.*

Matt. 13. Deus tentator malorum est: diabolus autem tentator per excellentiam dicitur, et Satan, sive adversarius.

Juc. 1. 13. Cujus semen et filii sunt, qui ejus desideria perficiunt: nam qui facit peccatum, ex diabolo est. Sed et homo ipse peccator intelligi potest nomine inimici, qui animam suam perdit, propriã voluntate. Ergò et homo, sibi ipsi inimicus, hoc facit. In altero etiã sensu accipi potest superior interrogatio: Cùm tuus, Domine, sit ager et ipse seminaveris, quare silius superseminari zizania? Ad hunc sensum non respondet Christus Dominus, quia non oportet scrutari arcana divinæ Providentiæ. Illud est certum, et sufficit: absque magnâ et justâ ratione id non permittere; indèque multa bona elicere in salutem electorum.

Cur sinit zizania Deus crescere.

PUNCTUM III.

Matt. 13. 28. Hic est justorum zelus, qui potest esse intempestivus ex quatuor causis. 1. Si omnia simul velint eradicare, sive ex Ecclesiã, sive ex congregatione religiosâ, sive ex se ipsis: quod nequit fieri ordinariã lege.

lege. 2. Si ante tempus; quia malus sustentatus, fortè fiet triticum; et nimium conando, fortè perdes sanitatem. 3. Si, cum periculo eradicandi triticum, seu emendes malos, seu punias eosdem cum damno bonorum: quod accidit in bellis suscipiendis. 4. Si spiritu vindictæ; ut cùm apostoli petebant ignem mitti in Samaritanos, quòd non reciperent Christum. Respondit Dominus servis: *Non, ne fortè colligentes zizania, eradicetis simul cum eis et triticum.* Considera caritatem erga hominem. Nam angelos peccantes, quasi zizania statim extirpavit, ignique tradidit: homines autem sustinuit, dum in triticum, si vellent, verterentur. Parcit etiã zizaniis propter bonos; sicut cùm paratus fuit Sodomitis parcere, si vel decem reperirentur in eis justi. Quod magno solatio est bonis; et spem facit, quòd eis non oberrit inter malos conversari, et versari. Nihilominus quando, absque damno tritici, possunt zizania extirpari, Dominus id nequaquam vetat.

PUNCTUM IV.

Significat Dominus tempus collectionis: *Simile*, inquit, *utraque crescere usque ad messem.* Quo monemur, semper, in hac vitâ, futuros malos bonis permixtos; et quantumvis semper seminet diabolus zizania, nunquam defuturum triticum. Putabat Elias se relictum solum cultorem Dei, cùm audiit à Domino: *Et derelinquam mihi in Israel septem millia virorum, quorum genua non sunt incurvata ante Baal.* Deindè,

Deront. Compend. I.

Z

Utrique simul utrumque crescit, et lolium, et triticum; juxta crescent.
 Apoc. 22. illud: *Qui sordidus est, sordescat adhuc, et qui justus est, justificetur adhuc.* Sed triticum, ex Dei voluntate, et per ejus gratiam; zizania autem, ex permissione illius tantum. Messis tempus erit duplex; et particulare, in morte cujusque; et universale, post resurrectionem: quando angeli colligent de regno
 Judicium gen.rale.
 Matt. 13. *ejus omnia scandala*, et eos qui faciunt iniquitatem
 41. 42. *mittent in caminum ignis.* Colligent autem ea in fasciculos ad comburendum: ut ejusdem culpæ socios similiter cruciandos tradant; et quemadmodum fasciculi se mutuò accendunt, ita infelices illi sibi mutuò sint ad tormentum. Et ibi erit stetus et stridor dentium; dum præ rabie invicem excandescent, et in eos potissimum qui sibi damnationis occasio exilerunt. *Triticum autem, inquit, congregate in horreum meum. Tunc justi fulgebunt, sicut sol in regno Patris eorum.*

MEDITATIO XLVI.

De Grano Sinapis. Matth. 13.

PUNCTUM I.

Matt. 13. GRANUM Sinapis refert. 1. Christum. Nam est
 32. Granum *minimum*, nec specie, nec odore æstimabile; intus
 sinapis, tamen efficax et calefactivum, præsertim si teratur.
 Christus, *Ps. 21. 7. Ita Christus de se: Ego sum vermis et non homo.* At
 Coloss. 2. intus, secundum animam: In eo erant omnes thesauri
 9.

sapientiæ et scientiæ Dei; quin inhabitabat in eo omnis plenitudo Divinitatis corporaliter. Qui attritus in cruce vim suam exeruit, ut inflammaret omnes, et traheret omnia ad se. In Eucharistiâ est etiam minimus, quando in grani minimâ particulâ totus est: et manducatus accendit, et condit quamvis insulsa et ingrata. 2. Deinde refert justos, foris despectos, intus à caritate ferventes; qui persecutionibus vexati, virtutem suam produnt exemplo Christi. Hinc Ecclesia dicitur *Nigra, sed Formosa*. 3. Refert etiam eas virtutes, quibus regnum Cælorum acquiritur: quarum prima est fides in Christum, mundo despecta. Nam credere in Christum crucifixum, *Judæis quidem scandalum, gentibus autem stultitia habetur: Ipsis autem vocatis, Judæis, atque græcis est Dei virtus et sapientia.* Pariter octo illæ beatitudines à Christo pronuntiatae, judicio mundi minimè sunt tales; sed potius miseræ maximæ: at intus degustatæ deprehenduntur omninò tales. Denique *stulta mundi elegit Deus, ut confundat sapientes; et infirma... ut confundat fortia; et ignobilia mundi, et contemptibilia... et ea quæ non sunt, ut ea quæ sunt destrueret: ut non glorietur omnis caro in conspectu ejus.*

PUNCTUM II.

Quomodo granum hoc terræ mandatum germinet in arborem præ omnibus oleribus, ut ex uno plurima grana existant: ita Christus in terrâ mortificatus, evasit in caput hominum et angelorum, sortitusque est

Justi.

Cant. 1. 4
Virtutes.1 Cor. 1.
23.1 Cor. 1.
27.Simile:
Christus.

Phil. 2. 9. *nomen super omne nomen; et impletum est illud: In*
 1a. 4. 2. *die illa erit germen Domini in magnificentia et gloria,*
 A. apostoli. *et fructus terrae sublimis. Eodem modo apostoli eva-*
 serunt in magnas arbores, per multas tribulationes,
 sicut praedixerat eis Christus: factique sunt tot fide-
 lium patres. Similiter martyres, et confessores: at-
 que ego ipse potero. Idem accommodari potest ad
 ipsas virtutes. Nam fides crescit usque ad contem-
 plationem Dei; spes, usque ad praegustationem
 caelestium; caritas, usque ad unionem cum Deo
 perfectam; obedientia, sic ut Dei exequatur vo-
 luntatem, tanquam in Caelo; fiducia, ut montes
 transferat.

PUNCTUM III.

Matt. 13. 32. *Quod volucres caeli veniant, et habitent in ramis*
 32. *ejus. Christi quasi rami sunt, ejus praedicatio, con-*
 Ramis *silia evangelica, sacramenta, exempla actionum,*
 Christi, *miracula, et vitae ejus mysteria. In his ramis ha-*
 qui? *bitant, non magnae et rapaces aves, typus servo-*
 rum; sed parvae, hoc est, humiles animae, per
 contemplationem illuc evolantes: qualis erat, qua
 dicebat: *Sub umbra illius, quem desideraveram, sedi,*
 Cant. 2. 3. *et fructus ejus dulcis gutturi meo: Quis dabit mihi pen-*
 Pi. 54. 7. *nas... et volabo, et requiescam? Deinde, et sancti*
 viri, tanquam arbores, expanderunt ramos suos,
 praedicando, scribendo, vivendo; quos intuendo et
 imitando, proficere debemus.

MEDITATIO XLVII.

De Negotiatore Margaritarum. Matt. 13.

PUNCTUM I.

QUOD studia negotiantium sint varia pro diversi-
 tate rerum quas quaerunt. Alii enim bona tempo-
 ralia, alii scientias, alii politicas virtutes, tanquam
 margaritas, venantur. Christianus autem quaerere
 debet Christum, et, quae nos cum illo jungunt, vir-
 tutes. *Haec est generatio quaerentium eum, quaerentium* Pi. 23 6.
faciem Dei Jacob.

PUNCTUM II.

Quomodo quaerere oportet? Primò, incessanter
 petendo à Deo: *Petite, et dabitur vobis: Deinde, Matt. 7. 7.*
 studiosè meditando circa illa, ubi invenitur Chris-
 tus: Denique insistendo illis mediis quae inspirantur
 à Deo, et alioqui sunt idonea.

PUNCTUM III.

Bonus negotiator, *inventu una pretiosâ margarita,* Una et
 vendidit omnia quae habuit, et emit eam. *Una et pretiosa* pretiosa
 dicitur. Hæc est Christus; Deus homo; non plu- gemma
 res, sed unus: vel etiam caritas, *quod est vinculum* Christus
perfectiõis, in quo omnes vincuntur virtutes, et carita-
 quae nos unum facit cum Deo, et proximo, ut sit Col. 3. 14.
cor unum, et anima una. Dicitur inter concilia mar- Act. 4 32.

garitarum esse unum quasi dux, quo capto, facile reliqua capiuntur. Hæc est caritas: invenitur, cum planè penetratur illius excellentia; et cognita rapit ad se cor, ut parùm judicet, pro illà dare

Can. 8. 7. omnia; juxta illud: *Si dederit homo omnem substantiam domus suæ pro dilectione, quasi nihil despiciet eam.*

Examen. Inspice, quam margaritam quæras: an hanc pretiosam, an potiùs terrenam aliquam: deindè, quàm seriò quæras: denique quid, pro habendâ, dare velis; quanti eam æstimes.

PUNCTUM IV.

Religiosa
perfectio
Margarita.

Quòd hæc margarita pretiosa sit etiã perfectio religiosa, ad Christi imitationem: quæ una est, eminenter continens dilectionem duplicem, Jesu, et proximi; quasi lumen duplex oculorùm; de quibus ad sponsam dicit Dominus: *Vulnerasti cor meum, in uno oculorum tuorum. Unum dicit, cum sint duo: quia ut unus agunt, et quò unus vergit, etiã alter. Tales sunt actiones religiosorum, ex Dei et proximi caritate. Magni fiunt duæ margaritæ similes et pro inauribus appendi solent ad ornatum. Ita religiosam vitam ornant dilectio Dei, et proximi. Si intelligerent homines pretium ejus, omnes vellent sua divendere, pro eâ comparandâ. O intelligam ego! ô studeam copulare in unum, et duobus, quasi uno oculo, videre Deum et proximum!*

Can. 4. 9.

MEDITATIO XLVIII.

De Ove perditâ. Luc. 15. Matth. 18.

PUNCTUM I.

HOMO, qui habet oves, est Christus, qui propter illas descendit de Cælo, et mirabiliter eas gubernat. Novit singulas *nominatim*, suo caractere signat; ante eas vadit, præcedens exemplo; curat à scabie peccati, defendit à lupis infernalibus; pascua præbet pingua, doctrinæ, et sacramentorum: imò seipsum illis in cibum dat. O sic me gubernâ, et pasce! *Dominus regit me, et nihil mihi deerit.* Centum oves sunt generatim fideles; sed peculiariter electi, quos in numerato habet Deus: et scit, qui sunt ejus. *Hi vocem ejus audiunt*, obediens ejus præceptis; noverunt ipsum per fidem et contemplationem, sequuntur imitatione, gaudent illius pascuis; reddunt ei suam lanam, externa bona; lac etiã interiorum affectuum; et delicias à se abdicant propter ipsum; fetus item honorum operum, et carnem denique propriam, si opus sit mori illius causâ, ut vicem reddant: *Dilectus meus mihi, et ego illi.*

Pastor
Christus.

Joan. 10. 3.

Ps. 12. 1.
Oves, fideles.

Joan. 10. 16.

Can. 2. 16.

Ovis periens est peccator, ex cæta justorum, et obedientiâ pastoris, proprio suo arbitrio discedens. Nempè non intelligit, nec æstimat bona quæ sub illo habet; grave illi est audire vocem ejus;

Ovis perditâ, peccator.

dura reputat mandata illius, et difficile sequi euntem per vias asperas crucis, et mortificationis; retinet sibi lanam, lac, et fœtus, omnia in suum referens commodum. O quot sic errant usque ad præcipitium inferni! Omnes nos quasi oves erravimus, unusquisque in viam suam declinavit.

Isa. 53. 6.

Caritas
Christi
quæren-
tis.

Pastor bonus errantem quærit Ovem, totum genus humanum. Ideo in carne venit, triennium prædicavit, et tandem mortem subiit. Et cum propter omnes ea perfecit, studio tamen peculiari, per se ipsum quæsit eas, quæ tunc aberrabant; et nunc etiam quærit omnes per suos ministros, et oblata remedia, ac internas inspirationes. Et cum nihil suâ intersit, si pereant, quia nec lanam earum vestiri, nec nutrirî lacte, nec fœtu ditescere opus habet; referre tamen suâ ait: *Et illas oportet me adducere.*

Joan. 10.
16.

PUNCTUM II.

Matt. 18.
16.

Quid agit, cum invenerit? Matthæus ait: Si contigerit, ut inveniat eam: quo significatur, ipsas oves subducere sese, et occultare, ne inveniantur.

Psal. 118.
176.

O Domine, erravi sicut ovis quæ perit: quære servum tuum; ne desistas quantumvis ego fugiam, et me abscondam, sicut Adam; et tergiversari velim, sicut Caim. Inventam ovem non percussit baculo, non raptat, non tundit calce; sed lætus in humeros suos attollit. Docet, benignè excipiendos peccatores. In humeros imponit, quia peccata nostra ipse pertulit in corpore suo; et quia suâ gratiâ facit eis suave iter

1. Pet. 2.
24.Christus
perditum
reducit.

salutis. Quidni ego vicissim: Tollam jugum ejus, Matt. 11. 30. quod suave est, et onus ejus, quod est leve? Quin instituit publicam gratulationem: Convocat amicos et vicinos, angelos et justos; dicens illis: Congratulamini mihi, quia inveni ovem meam quæ perierat. Luc. 15. 6.

PUNCTUM III.

Epiphonema. Dico vobis, quod ita gaudium erit in Cælo super uno peccatore pœnitentiam agente, quam super nonaginta novem justis, qui non indigent pœnitentiâ. Quemadmodum si pater aliquis habeat plures filios sibi carissimos, ac ex eis unus ad mortem infirmetur, et præter spem convalescat; extraordinarium gaudium concipit ipse, et familia tota, quale non ex reliquis sanis: ita in hoc discam gaudere et gratulari de salute peccatorum, et non ut pharisæus murmurare. Ac si aliquando aberrem, vel ideò redire studeam, ut Deum et angelos lætificem: contra, averser peccatum, ne contristem. Gaudium de conversione. Luc. 15. 7.

MEDITATIO XLIX.

De Filio prodigo. Luc. 15.

PUNCTUM I.

DUO genera filiorum. Bonus est major natu, quia virtus antiquior vitio est, et confert senilem maturitatem, et prudentiam. Malus autem est junior, ab imprudentiâ et levitate animi: quam ostendit, pe-

Boni et
maii filii.

tendo à patre portionem suam, quasi Deus quidpiam alicui debeat; et præsumens, quòd possit per se eam gubernare. Adverte, quomodò Deus hominibus talenta distribuatur naturalia, nec non etiam supernaturalia dona, ut utantur pro libertate: *Deus enim ab initio constituit hominem, et reliquit illum in manu consilii sui*; ita tamen, ut bonum usum suggerat, et auxilium præbeat. Disce benè agi cum eo, qui in domo Patris cœlestis amat manere sub ejus gubernatione, nec præsumit seipsum regere, ut iste prodigus, qui in regionem longinquam abiit; elongatus à Deo per peccatum, et oblivionem sui creatoris, jacturamque faciens omnium acceptorum, dum inhæret creaturis: undè fit ut superbus degeneret in luxuriæ sordes. Cogitabo me ejusmodi fuisse, qui me subtraxerim à Patre, et mille peccatis per hoc involverim.

PUNCTUM II.

Fames. Miseriæ recedentis à Patre. 1. Fames, non panis, sed cibi spiritualis, in regione illà longinquà: non usus sacramentorum, non exhortatio, aut lectio pia, non exempla virtutum, non internæ à Deo consolationes. 2. Adhæret uni civium; diabolo, qui ad indigna servitia servientem abjicit. 3. Pascit porcos; in id tantum intentus, ut sensuales cupiditates expleat. Vel ipsos etiam demones pascit; qui turpitudinibus hominis, quasi cibus, oblectantur. 4. Neque miser satiatur; quia est hic cibus bestiarum,

Ezech. 15.
14.
Libertas
hominis.

Servitus
Pascere
dæmonem.

Inastibilibus voluptatibus.

non hominis. Misericordiæ divini est affligere peccantes, ut respiciant; sicut iste, doctus malis: *Sepiam, inquit, viam tuam spinis.* Contrà, est periculosa prosperitas peccatori: *Misereamur impio, ait Dominus, et non discet justitiam. Et quiescet indignatio in te, et auferetur zelus meus à te, et quiescam, nec irascar amplius.*

PUNCTUM III.

Resipiscit prodigus. Initium conversionis, reflectere super statum suum: *In se autem reversus; præventus gratiâ; quæ etiam peccatores non deserit. Redite, peccatores, ad cor. Et audite, duri corde, qui longè estis à justitiâ. Propè feci justitiam meam: non elongabitur, et salus mea non morabitur: tantum velitis.* Deindè promovet illud conversionem, si suum peccator statum cum statu justorum conferat, etiam minus perfectorum: *Quanti mercenarum in domo Patris mei abundant panibus! ego autem hic fame pereor. Atque id tantò efficacius fit, si ipse ex illis aliquando fuit: Vadam et revertar ad virum meum priorem, quia benè mihi erat tunc magis, quàm nunc. Et: Convertimini et videbitis, quid sit inter justum et impium, et inter servientem Deo, et non servientem ei. Præterea ex his sequitur propositum firmum et efficax, nixum agnitioni sui, et fiduciæ in Deum: Surgam et ibo ad patrem meum, et dicam ei: Pater... jam non sum dignus vocari filius tuus, fac me sicut unum de mercenariis tuis.* Tandem festinato opus est ad exequendum

Osee 1. 6.
Isa. 26.
10.
Ezech. 16.
42.

Gratia
præveniens.
Luc. 15.
17.
Isa. 46. 5.
12.

Adjuvans.
Luc. 15.
17.

Os. 2. 7.
Mal. 3.
18.

Propositum
efficax.

Luc. 15.
18 et 19.

Luc. 15. ^{20.} propositum; ut iste: *Et surgens venit ad patrem suum.*

PUNCTUM IV.

^{Ibid.} Excipitur à patre: *Cum adhuc longè esset, vidit illum pater ipsius, et misericordiâ motus est.* Cum adhuc in peccato esset, et respiscere cogitaret: imò ante hoc, (quomodo enim cogitaret, nisi Deo præveniente per gratiam?) jubet Christus reddi *stolam primam justitiæ; annulum in manus*, ad exercitium honorum operum; *calceamenta in pedes*, ad mortificationem pravorum affectuum; et convivio adhibet sui sacratissimi Corporis: atque hæc omnia agit significatione maximâ lætitiæ. Quid tunc filius, quando non inter mercenarios se receptum, sed in priorem statum, videt?

PUNCTUM V.

^{Invidia aliquorum.} Quod senior filius ægrè fert. Sic innocentes quidam solent indignari ob indulta dona peccatoribus; defectu videlicet humilitatis et caritatis: cum potius dicere deberent id, quod Moyses: *Quis tribuat, ut omnis populus prophetet, et det eis Dominus Spiritum suum!* Deinde, per hoc responsum senioris, voluit Christus declarare tantam esse misericordiam Dei erga peccatores, ut possit invidiam provocare in ipsis justis: tametsi illi, divina consilia venerantes, acquiescunt.

^{Num. 11. 29.} Et tandem obedientem filium mirificè solatur:

Fili! tu semper mecum es, et omnia mea tua sunt: quid ergo est, quod de stolâ et vitulo queraris? Tale est hoc, ac quod de ove perditâ: Majus gaudium Luc. 15. 7. *erit in Cælo, etc.* Nec ideò præjudicatur justis, qui non indigent penitentiâ.

MEDITATIO L.

De Saucio à latronibus. Luc. 10.

PUNCTUM I.

HOMO hic est quisvis Adæ filius, qui cum esset in gratiâ, et civis Jerusalem cœlestis, descendit in Jericho, (quod lunam significat), per affectum rerum caducarum. Hic incidit in latrones; hoc est, dæmones insidiatores, et apertos etiam invasores, qui mundi, et carnis nostræ ministerio utuntur, ad nos perdendos; nempe operâ mundanorum hominum, et nostris appetitionibus. Expoliant bonis: caritate, et aliis donis Spiritûs sancti, eam comitantibus; et nominatim, alium, aliâ virtute; aut castitate, aut patientiâ, etc., vel etiam ipsâ fide, ac spe; cum obesse quàm plurimum intendant, dicentes: *Exinanite usque ad fundamentum in eâ.* Et plagis impositis abierunt. Plagæ sunt, quæ ex peccato manent in potentis: obstructio intellectûs, debilitas voluntatis ad resistendum vitis, inordinatio passionum. *Semivivo relicto*: cum solâ fide, et lumine naturali. Hunc me fuisse cogitabo.

PUNCTUM II.

Qui non subre-
nunt.
Luc. 10.
32.

Qui sunt illi transeuntes? *Sacerdos et Levita* sunt, qui, licet in dignitate positi, non valent subvenire (tale vetus sacerdotium): vel qui propriis commodis intenti, non tanguntur aliorum miseriâ: vel qui satis esse putant, si ipsi periculum vitent suum. Denique nulla pura creatura potuit remedium afferre.

Samaritanus. Jesus.
Luc. 10.
33.

Samaritanus autem (quod significat custodem desertorum), est Filius Dei; qui ex cœlesti Jerusalem veniens in hunc mundum instabilem, et ut homo, ingrediens per vias communes, absque peccato, proque Samaritano in contemptum habitus, nostrî miserus est.

PUNCTUM III.

Appro-
pinqnat
peccato-
ri.
Luc. 10.
34.
Ligat vul-
nera.

Quid egit Samaritanus? 1. *Appropiavit ipse vulnerato*, cui non erant vires surgendi, vel accedendi ad medicum. Talis est peccator ex se; nec juvare se potest, nisi præventus gratiâ. 2. *Appropians, alligavit vulnera*; exterso cruore, cohibens ulteriorem fluxum; quod est ab affectu peccati cessare, non solum ab actu. 3. *Infudit oleum et vinum*; ex vasis sacramentorum, quæ de Cœlo attulit: oleum misericordiæ leniens, et vinum caritatis confortans. Tale etiam est Verbum Dei, partim blandè alliciens, partim perstringens, ut parturiamus Spiritum salutis. 4. *Ponens illum in jumentum suum*, (transferendo in se peccata nostra, et opportunitis auxiliis debiles

Infundit
vinum.

Tollit
peccata.

adhuc ex plagis sublevando,) ducit in stabulum; abducit ex viâ, et peccandi occasionibus subtrahit: inducitque in diversorium Ecclesiæ, vel etiam in tutum hospitium religionis; et curam ejus egit, tanquàm Pater amantissimus. Non deserit quos justificat.

5. Alterâ die, quando tempus fuit redeundi ad cœlum undè venerat, protulit duos denarios, et dedit stabulario, et ait: *Curam illius habe*; substituit sibi vicarios, et suppediavit sumptum ad curationem. 6. Duo denarii sunt scientia et potestas. Hortatur autem, ut non solum curam adhibeant necessariam, et quam ex officio tenentur; sed ut exquisitam, supraque debitum: id enim ipsis ad præmium fore. Tanta est Christi sollicitudo de incolumitate nostrâ. *Quid retribuam Domino pro omnibus quæ retribuit mihi?*

Et occa-
siones
peccati.

Luc. 10.
35.

Superio-
ribus.
commi-
tit.

Ps. 115.
12.

PUNCTUM IV.

Conclusio: *Quis horum trium videtur tibi proximus fuisse illi qui incidit in latrones? Qui fecit misericordiam in illum. Vade, et tu fac similiter.* Vult ut invicem id officium præstemus in necessitatibus, tam corporis, quàm animæ, pro nostrâ facultate; et se, in exemplum, insinuat redditurum: *Mensuram bonam et superfluentem.*

Christi
imitatio.
Luc. 10.
36, 37.

Luc. 6. 38.

Nota. Hæc parabola potest considerari, vel de genere humano percusso, et spoliato in Adamo per peccatum originale; vel de quovis peccatore, ratione peccati actualis proprii.

MEDITATIO LI.

De Servo debitore decem millium talentorum. Matth. 18.

PUNCTUM I.

Peccator
debitor.

TEMPUS rationis reddendæ est punctum mortis. Solet tamen citius præmonere nos Dominus, inspirando, vel morbo, vel aliter visitando. Et tunc melior spes est componendæ rationis; et interest ut in vitâ fiat, quod est misericordiæ tempus. *Decem millia talenta* deberi dicuntur, quando quis oneratus est peccatis. 1. Quia sunt contra decem præcepta; et quando etiam contra unum, *factus est omnium reus. Qui enim dixit: Non mœchaberis, dixit et: Non occides:* ac proinde in singulis offenditur legislator. 2. Quia sunt innumerabilia; et eò magis, si venialia adnumereres. 3. A gravitate, sunt instar talenti; quia contra infinitam Dei bonitatem, et eximia beneficia; et in conculcationem sanguinis Christi, et interitum animarum ab eo redemptarum, et destructiva donorum gratiæ. 4. Quòd nec pro uno potest homo satisfacere; cum per peccatum constituatur inimicus Dei, et debitum sit infinitum ab offensi dignitate. 5. A pœnâ; quâ dignus est, ut ipse, uxor, filii, et bona dividantur. Quis non exhorrescat peccatum?

Matth. 18.
24.

Jac. 2 10
et 11.

PUNCTUM II.

Patientiam habe in me, et omnia reddam tibi. Aptè ^{Matth. 18.} servus iste egit ad obtinendam remissionem. 1. Agnoscit sincerè debitum. 2. Humiliat se, *procidens ad pedes.* 3. Orat instanter, ut sibi detur tempus satisfaciendi. 4. Proponit, ac promittit se omne redditurum. Id fit intervenientibus meritis Christi, et gratiâ. Faciam similiter. Vide Domini bonitatem: *Misertus servi illius, dimisit eum, et debitum dimisit ei.* ^{Matth. 18.} Plus facit, quàm patebatur; revocatâ sententiâ de ipso, et cæteris vendendis: nec modò moram concedendo solutioni, sed planè condonando: utiquè quoad culpam et pœnam æternam, pro quibus satisfacere nequimus. Remittit etiam temporalem, pro contritionis fervore. Tam bonus et misericors Dominus est; quo nobis tam miseris valdè opus erat.

26.

Media
impe-
trandi ve-
niam.

27.

Omnia
Deus re-
mittit.

PUNCTUM III.

Idem servus, tanto beneficio affectus, *invenit unum* ^{Matth. 18.} *de conservis suis qui debebat ei centum denarios; et tenens suffocabat eum.* 1. Solet unus homo alteri esse debitor, quia facile contingunt offensiones, verbo, aut facto, pro humanâ fragilitate. Et habent inde justi materiam virtutis, ex corde orando: *Dimitte nobis, sicut et nos.* Sed ista debita, præ nostris erga Deum, instar sunt paucorum denariorum, respectu millenorum talentorum; et adeo etiam minora, quòd injuria ab excellentiâ offensi æstimetur; et quæ

28.

Plus Deo
debes
quàm tibi
proximi-
us.

Cru-
delitas
servi.

fit Deo , infinita. 2. Magna extitit servi crudelitas , quòd tam violenter invasit ; quòd supplicem , et iisdem verbis deprecantem repulit ; quòd trusit in carcerem ; quòd non habuit rationem Domini communis , et qui ipsi indulserat : cui sine dubio ingrata erat futura illa vis. 3. Dicitur , quòd *egressus* à Domino ista perpetravit ; extra illius positus conspectum. Sic nos , cum oblivioni Deum tradimus : quòd sit inspector , iudex , benefactor tam eximius.

Oblivio
Dei.

PUNCTUM IV.

Narratur factum Domino ; qui et severè animad-
Mat. 18. 31. vertit : *Conservi contristati sunt.* Sic justi ob injuriam proximi tristantur ; ex affectu in læsum , lædentis damnò , et Dei offensà ; *Conservi narraverunt Domino.* Et ille ipse dolor , quem concipiunt justis de talibus , clamor apud Deum. *Tunc vocavit illum Dominus suus.* Fit , ut , ob quædam peccata , Deus acceleret tempus reddendæ rationis. Et absque hoc , versari semper deberet ante oculos illud ultimum tempus , alioquin incertum. *Iratus... tradidit eum tormentibus , quoadusque redderet universum debitum.* Ita provocat iram Dei , et exacerbatur ingratitudo acceptæ remissionis ; quando propter Deum non exhibemus similem benignitatem proximis.

* 34.

PUNCTUM V.

* 35.
Injuria
cui con-
donanda.

Conclusio : *Sic et Pater meus cœlestis faciet vobis , si non remiseritis unusquisque fratri suo de cordibus ves-*

tris. Tanta est caritas Dei erga hominem , ut velit omnes similiter invicem se amare. Et indicantur quatuor causæ hoc faciendi. 1. Quia Pater cœlestis ita jubet. 2. Quia sumus fratres inter nos. 3. Quia unusquisque habet quod ab alio sibi remittatur. 4. Quia ipse Pater remittit nobis tantò majora. Accedit severitas divinæ ultionis , ni fiat.

MEDITATIO LII.

De Villico. Luc. 16.

PUNCTUM I.

HOMO dives est Deus ipse ; cujus sunt omnia Luc. 16. 1.
Deus di-
ves dat.
 tum quæ ad corporis vitam , et oblectationem faciunt ; tum bona gratiæ et gloriæ , quæ ad animam præcipuè spectant. *Villicus* est quilibet homo ; cui ita Deus bona corporis et gratiæ tribuit , ut rationem reddere debeat de illorum usu ; qui debet esse juxta Dei voluntatem. Quare dissipator est , qui secus illis utitur. *Diffamatur* autem de dissipatione , non ex rumore hominum , sed ex facto ipso , quod Deum non potest latere.

Homo
villicus.

PUNCTUM II.

Exigitur ratio à Villico , et exiitur officio : *Redde* Luc. 16. 7.
Accelerat
Deus jus-
titiæ diem
quando-
que.
rationem : jam enim non poteris villicare. Fit aliquando ut Deus , provocatus peccatis , prævertat tempus rationis reddendæ. Unde ait : *Ne impiè agas multum ,*

Eccel. 7. et noli esse stultus, ne moriaris in tempore non tuo. Contingit autem duobus modis; vel absque præmonitione, non dato tempore præparationis; vel dato: quod petebat David: Paucitatem dierum meorum nuntia mihi. Atque tunc Villico Dominus agri: Quid hoc audio de te? Quo dicto repræsentabat nobis universa peccata, et vitæ reuersionem. Idipsum dicit, in abscessu animæ Deus, quando non est amplius pœnitentiæ locus. Sed quàm terribile illud: Redde rationem villicationis tuæ; in quo quàm multa continentur! Venit nōx, quando nemo potest operari: et, omnes nos manifestari oportet ante tribunal Dei: ut referat unusquisque propria corporis, prout gessit; sive bonum, sive malum.

PUNCTUM III.

*Villici commentum. Non commendat Christus fraudem, sed industriam et studium consulendi sibi-met, quo incitari oportet: estque nobis ad confusionem, qui tam studiosi non sumus pro animæ salute. Quod ait: Fodere non valeo, ad asperum vitæ genus referri potest; et mendicare erubesco, ad vitam contemplativam; quæ est assidua oratio, et quasi mendicatio à Deo. Monet Christus, ut qui hæc sublimiora nequit, saltem benè aliis faciat quomodo potest, vel in corporalibus, vel in spiritualibus, juxta Pauli consilium: Exerce te ipsum ad pietatem: Tim. 4. *num... pietas... ad omnia utilis est, promissionem habens vitæ quæ nunc est, et futuræ. Divitias autem vocat Christus mammona iniquitatis, quamvis licitè ac-**

Reddes rationem
villicationis
tuæ
Joun. 9. 4.
2 Cor. 5.
10.

Confundit
nos villicus.
Tim. 4.
7 et 8.
Divitiæ
mammona.
Luc. 16. 9.

quisitas; quia iniqui tantum in eis felicitatem ponunt: Beatum dixerunt populum, cui hæc sunt; vel, quia fortè sunt instrumenta peccandi: Qui volunt divites fieri, incidunt in tentationem, et in laqueum diaboli, et desideria multa inutilia et nociva. Possunt tamen servire saluti. Undè ait Dominus: Facite vobis amicos de mammona iniquitatis; et Tobias: Fiducia magna erit coram summo Deo, omni facienti eleemosynam; et: Conclude eleemosynam in corde pauperis: et hæc pro te exorabit ab omni malo. Quare Paulus Timotheo: Divitibus hujus seculi præcipe non sperare in incerto divitiarum, sed in Deo vivo; divites fieri in bonis operibus, facile tribuere.

MEDITATIO LIII.

De Publicano et Pharisæo. Luc. 18.

PUNCTUM I.

AFFECTUS superbiæ in Pharisæo. 1. Quòd se putat perfectum. Undè nihil petit: nec veniam peccatorum; nec gratiæ augmentum, aut conservacionem. 2. Quòd prætextu gratiarum, commendat seipsum ab operibus bonis. 3. Quòd se præfert aliis. 4. Quòd exilia sua opera bona cum sceleribus aliorum confert: et opera tantum externa, quæ jaclantiæ causâ faciebat, uti sepulcrum dealbatum, intus plenum omni spurcitiâ. 5. Quòd contemnit alios, etiam eum, qui secum orabat, quem temerè judicat. Tam

Psalm. 141.
15.
1 Tim. 6.
9.

Tob. 4. 11.

Eccel. 29.
15.

1 Tim. 6.

17.

Aelus superbia.

Matt. 23.
27.

Apoc. 3. est cæca superbia. Talis ille, qui dicebat: *Dives sum et nullius ego; cui respondetur: Et nescis quia tu es miser, et miserabilis, et pauper, et cæcus, et nudus. Hi vident festucam in oculo fratris sui; trabem autem quæ in oculo suo est non considerant.*

PUNCTUM II.

Actus hu-
militatis.
Luc. 18.
13.

Humilitas publicani. 1. *A longè stans*, indignum se reputabat propinquare Deo; vel etiam Pharisæo. 2. *Nolebat nec oculos ad cælum levare*; præ pudore, ob sua peccata. 3. *Percutebat pectus suum*; ex animo contrito, et cupido satisfaciendi. 4. Veniam sibi petit, se solum considerans peccatorem. 5. Paucis orat; confidens de misericordiâ Dei, qui non exaudit in multiloquio: *Deus propitius esto mihi peccatori.*

PUNCTUM III.

7. 14.

Sententia Christi de utroque: *Descendit hic justificatus in domum suam, ab illo.* 1. Decernit Dominus, non ex verbis, sed ex affectu cordis utriusque. 2. Effectus superbiæ est, inanes reddere virtutes; humilitatis autem, destruere peccata, interveniente pœnitentiâ. 3. Universè: *Qui se exultat, humiliabitur, et qui se humiliat, exaltabitur.* Id verum in omni statu et conditione hominum. Contingit autem, tum in hac vitâ frequenter, tum maximè in alterâ, et verò tunc semper, ut qui in hac se humiliat, in illâ exaltetur.

MEDITATIO LIV.

De Operariis conductis. Matth. 20.

PUNCTUM I.

PATERFAMILIAS est Deus; qui licet amplum regnum possideat in Cælo et in terrâ, tamen eò dicitur Paterfamiliâs, quòd singulis itâ providet, ac de minutis itâ disponit, atque si parvæ præesset familiæ. Deindè, quia parabola sumitur à re domesticâ, familia est fidelium congregatio, et præcipuè justorum. Operarii autem sunt, qui eam excolunt: Prælati. Prælati et alii. Ubi nota quòd familia et vinea in idem recidunt: ac proindè fideles sunt vites, et filii-familiâs, seu Ecclesiæ filii. Undè David dicebat: *O Domine! quia ego servus tuus, et filius ancillæ tuæ. Ps. 135. 26.* Quin operarii dici possunt singuli fideles. Conducit operarios ipse Deus; quia *nemo venit ad Christum, nisi Pater traxerit eum.* Utilitur autem mediis: *Exiit primo mane: quia ex quo incipit lumen rationis lucere in hominibus, eos vocat; licet plerique detrectent.* Nec tamen omittit iterum atque iterum vocare, per omnes ætates. Et allicit alios ut mercenarios, spe præmii; alios intus corripiendo, et simul mercedem suam offerendo; alios denique, veluti jubendo, ut virtuosè occupentur. Amabo hanc sollicitudinem Patris pro salute hominum; dolebo quòd multi non obsequantur, et ego aliquando restiterim.

Exiit etiam primo mane mundi, vocare operarios; et in utrâque lege, naturæ, et scriptâ; et tandem factus homo. Rogabo, ut mittat operarios idoneos in amplas gentiliûm regiones, ad gloriam suam.

PUNCTUM II.

Christus
iudex.
Joan. 5. 27.

Redditio mercedis. 1. Committit eum Paterfamilias procuratori suo. Hic est Christus, cui Pater potestatem dedit iudicium facere, quia Filius hominis est. Et fit in cuiusque vitæ fine: nam vita est tanquam dies quæ præterit, comparata æternitati; undè David dicebat: *Mille anni, ante oculos tuos, tanquam dies hesterna quæ præterit*: et quia ita vivendum, ac si quotidie vocandi essemus ad mercedem percipiendam. 2. Nec unius horæ labor fraudatur mercede: quæ tamen æqualis non erit, quia reddet unicuique secundum opera ejus. 3. Magis fervor operis, quam diuturnitas æstimatur: quo fit, ut novissimi accipiant eundem denarium. Nam hi solent, cum majori humilitate et fervore, operari, se indignos mercede putantes: alii autem solent plus præsumere de suo merito. Hinc illi vocantur priores ad mercedem, in eo quasi accidentaliter honore cæteris prælati. Collige: Si unâ horâ tantum profecerunt, quid si ab initio venissent? Quàm beati id vellent, et primo mane paruisse vocanti, et totâ vitâ ferventer operati fuisse! Tu jam facito.

Ps. 89. 4.
Merces
Rom. 2. 6.
Novissimi primi.

PUNCTUM

PUNCTUM III.

Murmuratio priorum. Non murmurabunt sancti; sed per hoc Christus declarare vult, quanti sit meritum, et gloriæ apud Deum, ferventer egisse: tale nimirum ut cæteris sanctis ad invidiam foret, si ratio statûs pateretur. Deindè indicantur proprietates remissorum. 1. Præsumunt de suis operibus ob diuturnitatem; undè dicunt: *Hi novissimi unâ horâ fecerunt*; ferventes non ita. Et portant pondus diei et æstus: quia remissè operantibus onerosa sunt licet non gravia opera, contrâ, ferventibus levia, quæ alioqui gravia. 2. Exaggerant suos labores. 3. Sunt mercenarii, et queruli, tacitèque obmurmurant Deo et hominibus; quasi non, pro merito suo, honorentur et promoveantur in hac vitâ. At servidi, solo Dei amore operantes, nihil tale cogitant; sed quovis favore, divino et humano, reputant se indignos. 4. Illi sunt invidi, et obtreectant ferventibus, quasi novitiis: isti tacent, et optant omnes abundare divinis et humanis favoribus.

Murmura
remisso-
rum.
Matt. 20.
12.

PUNCTUM IV.

Conclusio: Sic erunt novissimi primi, et primi novissimi. Nam sunt, qui iudicio hominum habentur primi, et alii contrâ, novissimi; cum, iudicio Dei, secus sit: *Multi enim sunt vocati, pauci vero electi*: multi vocantur ad fidem, et gratiam, sed pauci ob-

Matt. 20.
16.

Multi
peccato-
res, pauci
justi.

DUFONT. Compend. I.

A a

diunt. Ita etiam, inter multos ad perfectionem vocatos.

MEDITATIO LV.

De Vineâ. Matt. 21.

PUNCTUM I.

Matt. 21. **PROVIDENTIA** Dei circa vineam Ecclesiæ suæ.
 33. *1. Sepem circumdedit ei; custodiam angelorum, qui arcent feras (dæmones,) à vineâ. Quin Dominus in circuitu populi sui.* Vallavit etiam eum præceptis, et maximis, tum præmiis propositis, tum pœnis.
 2. *Fodit in eâ torcular.* Hæc sunt sacramenta sanguinem Christi continentia, qui expressus est in torculari Crucis; undè sacramenta vim habent suam, ac imprimis Eucharistiæ mysterium. Lex etiam di-
 5. *Tim. 1. vina dici potest torcular, quia finis præcepti est caritas: optimum videlicet vinum, quod ipsius etiam Dei cor lætificat: quodque exprimitur studio mortificationis et humiliationis, quasi prælo.* 3. *Et ædificavit turrin.* Hæc est divini oculi omnia contentis
 Providentia Dei. **PROVIDENTIA:** Item, domus Dei, seu sacra ædes, in quâ invocatum est illius nomen: quod est *turrin fortissima*: Item sacra Scriptura, per quam elevantur corda nostra à terrenis; et quæ, ut *turrin David, quæ ædificata est cum propugnaculis: mille elypei pendent ex eâ, omnis armatura fortium, habet omnia præsidia contra adversarios, tum visibiles, tum in-*

Sacra-
menta tor-
cular.

Tim. 1.
5.

Turrin,
Providentia
Dei.
1 Paral.
26. 9.
Prov. 18.
10.
Cont. 3. 4.

visibiles, 4. *Et locavit eam agricolis.* Si sumus nos, ^{Locat nobis.} quisque pro suâ parte; pro animâ propriâ, et pro sibi commissis. *Locavit*, non vendit; quia dominium sibi retinet. Vult autem ut eam excolamus, itâ ut fructum afferat: fructus autem sibi reservat. 5. *Et peregrè profectus est*, ut liberè pro arbitrio agamus; perinde ac si ille abesset, nec inspiceret. Sic probat fidelitatem nostram.

PUNCTUM II.

Exactio fructûs: *Tempus fructuum est tota hæc vita:* Matt. 21. *Dum tempus habemus, operemur bonum ad omnes; et pro nobis et pro aliis: Misit servos suos ad agricolas, ut acciperent fructus.* ^{Galat. 6. 20.} Semper misit Deus hortatores; ^{Deus misit servos varios.} olim patriarchas et prophetas, et tandem Filium suum, quem similiter malè exceperunt: ut meritò queratur, *quid est quod debui ultra facere vineæ meæ?* ^{Luc. 5. 4.} Nec desistit adhuc urgere nos per servos suos, internasque motiones, quas repellimus. Et, dum peccamus, iterùm Filium Dei crucifigimus. Quin Filium in medio nostrum reliquit, in venerabili sacramento, ut saltem ejus respectu moveremur ad benè agendum. Sed nihil satis duro cordi.

PUNCTUM III.

Sententia in malos agricolas. Ipsimet pronuntiant: ^{Dei justa sententia.} *Malos malè perdet, et vineam suam locabit aliis agricolis, qui reddant ei fructum temporibus suis.* ^{Matt. 21. 41.} Tam sunt

judicia Dei justa, ut idem contra se proferant rei. Quanta etiam hominis malitia; qui, cum ita sentiat, non tamen sibi applicat ad emendationem! Tum Dominus approbans, ad ipsos applicat: *Ideo dico vobis, quia auferetur à vobis regnum Dei, et dabitur genti facienti fructus ejus.* Terribilis et justa sententia, quam executus est Dominus in populo suo. Exequitur etiam quotidie: dum aliis abnegantibus fidem, alios substituit; et regna ipsa, propter peccata, transfert ad alios. Ac si ego non respondero vocationi meæ, pro uno ingrato, plures sibi obsequentes suscitabit.

Matt. 21.
43.

MEDITATIO LVI.

De Invitatis ad nuptias et ad cœnam.

Matth. 22. Luc. 14.

Consentiunt ambæ parabolæ, et eodem spectant.

PUNCTUM I.

Matt. 22.
2.
Rex Deus
Filius
Christus.

SIMILE factum est regnum Cœlorum homini regi, qui fecit nuptias filio suo. Rex hic est Pater cœlestis, qui naturam humanam, Filio suo, in unitate personæ mirabiliter copulavit: utique vilem et deformem; sed copulatam insignivit omni lapide pretioso: Cur non potius angelicam? Quia humana magis indigebat. Et in hoc commendatur bonitas et caritas Dei. Neque

id modo: sed Filium suum, jam hominem factum, desponsavit Ecclesiæ, (animabus fidelibus,) in fide et caritate; ornans illam, ut decebat sponsam Filii Dei. Agnosce, ô anima, dignitatem tuam! Neque id beneficium voluit esse paucorum, aut tantum nobilium; sed planè omnium, absque exceptione gradûs et conditionis.

PUNCTUM II.

Instituit nuptialem cœnam, et misit vocare invitatos. In hâc cœnâ tria proponuntur fercula. Primum, doctrinæ cœlestis, quâ intellectus illustratur, et pas-<sup>Matt. 22.
3.</sup> citur. Secundum, præceptorum et consiliorum, quibus perficiendis voluntas impingatur, et mirificam capit delectationem. Tertium, sacramentorum, vitam præbentium, et nutrientium; quod maxime præstat Eucharistia, in quâ ipse sponsus sumitur, *omne delectamentum in se habens.* Ad hanc cœnam vocamur per prædicatores, et inspirationes, et alia media. Accurram avidè, ut tantis fruam deliciis.<sup>Sap. 16.
20.</sup>

PUNCTUM III.

Invitati prætendunt excusationes, quò minus veniant. 1. *Villam emi, et necesse habeo exire, et videre illam.* Hæc est superbia vitæ; vanitatis, et curiositatis studium. 2. *Juga boum emi quinque, et eo probare illa.* Hæc est sollicitudo nimia temporalium. 3. *Uxorem duxi, et ideo non possum venire.* Si con-

Impedi-
menta
tria.
Superbia.
Luc. 14.
18.
Avaritia.
Luc. 14.
19.
Luc. 14.
20.

Voluptas cessa carnis cura avocet, quid faciet inconcessa?
 Detrahen- 4. Reliqui verò tenuerunt servos ejus, et contumeliis af-
 tes prædi- fectos occiderunt. Hoc jam crimen inexpiabile. Fa-
 catoribus. ciunt hoc, qui benè consulentium et monentium ho-
 Matr. 22. norem, et famam gladio linguæ concidunt, eosque
 6. vellent perditos. In tales excandescit rex; et perdit
 Matt. 22. homicidas illos et civitatem illorum, remque adeò om-
 7. nem eversam succendit.

PUNCTUM IV.

Substituuntur alii convivæ. Non frangitur divina
 bonitas ingratitude spernentium ipsius cœnam;
 quamvis ex iis sint, qui minimè debuerant, quippè
 cultiores: sed pergit invitare abjectiores, qui, quòd
 in mundo parùm habent, liberiores sunt ab impe-
 dimentis veniendi. Jubet autem vocari *pauperes, ac*
 Obvios *debiles, et cæcos, et claudos,* et obvios quosque;
 vocat sine respectu *et compelli ad intrandum.* Non vult haberi ratio-
 respectu *et compelli ad intrandum.* Non vult haberi ratio-
 conditio- *nem, vel defectuum naturæ, vel etiam virtutis: quia*
 nis. *illi non obstant; ab his autem accedentes sanantur*
 Luc. 14. *per gratiam justificationis. Compelle intrare, dicit,*
 21. *ad vim gratiæ divinæ significandam, quæ etiam re-*
 7. 23. *belles ad se compellit voluntates: non cogens, sed*
fortiter, suaviter trahens, ut dum quis amore tra-
hitur. Denique vult domum, mensamque suam re-
pleri discumbentibus. Quare ne cadamus animo, ob
multorum pereuntium ruinas: potens enim est illas
reparare, suorumque numerum implere.

PUNCTUM V.

Rex discumbentes lustrat: *Et vidit ibi hominem* Sola fides non sufficit.
non vestitum veste nuptiali. Hæc est caritas et justi- Matt. 22. 11.
 tia, sine quâ non est accumbendum huic mensæ, præsertim Corporis Domini. Imò quicumque intra
 Ecclesiam est, et de bonis illius participat, si ad finem mundi aut vitæ suæ fuerit repertus absque
 caritate, quando Dominus visitatum venerit, expel- Deum nemo effugiet.
 letur foràs, et projicietur *in tenebras exteriores.* Sed quomodo inter tot, unus tantum inventus absque tali
 veste? Significatur, quod nemo effugiet divinos oculos, etiam si vel unicus sit inter innumerabiles:
 et tantum id esse malum, ut, si vel unicus ex omni-
 bus projiciendus foret, sufficeret ut omnes contremiscerent. Quid autem, quando contrà accidet,
 ut paucissimi salventur præ numero pereuntium?
 Deniquè quis ferat illam objurgationem? *Amice,* Matt. 22. 12.
quomodo huc intrasti, non habens vestem nuptialem? Confundet ma-
 unde tantum ausus? O quanta confusio futura est ios.
 tali, in præsentia angelorum et sanctorum! Et ad hæc *obmutescet:* quomodo enim excuset? Obmutes-
 cam ego nunc à propriâ conscientia redargutus, ac emendationem vitæ meditabor.

PUNCTUM VI.

Sententia in reum: *Ligatis manibus et pedibus,* Pœna.
mittite eum in tenebras exteriores. Pœna quadruplex. Matt. 22. 23.

1. Perpetui carceris, in quo vincietur. 2. Obstinationis, *ligatis pedibus*, ut nullos affectus bonos concipiat; et *manibus*, ne bona operetur: siquidem in hac vitâ mortali, fuit inordinatis passionibus obnoxius, et ad bona opera præpeditus. 3. Horribilium tenebrarum; quod visionis Dei clarâ luce privabitur, et iudicii lumen in illo tenebrescet; sed et corporeæ tenebræ offundentur, quando ignis ille infernalis uret, sed minimè lucebit. 4. *Ibi erit fletus et stridor dentium*: flebit damnatus, quia tanti boni iacturam fecit; et crucians malum, lacrymas exprimet irremediabiles.

MEDITATIO LVII.

De decem Virginibus. Matth. 25.

PUNCTUM I.

In Ecclesiâ sunt boni et mali, prudentes et insipientes; et utrique adventum Christi sponsi expectant, ad nuptias cum Ecclesiâ triumphante celebrandas. Fatuis similes sunt, qui lampades habent, sed non oleum, ad fovendum lumen. Veritates fidei tenent, sed non caritatem; lucent exterius per opera quædam, sed internâ virtute carent; sunt integri corpore, sed non spiritu; profitentur perfectionem, à quâ longè absunt. Quidni stultus sit, qui iudicem

omnia pervidentem, et præsertim interna requirentem, non aliter paratus expectat? Contraria omnia faciunt prudentes.

PUNCTUM II.

Moram faciente sponso, dormilaverunt omnes et dormierunt. Mora fit, quia boni et mali ferè sibi persuadent longiorem vitam, et, ut David loquitur, *annos æternos in mente habent.* Undè boni remissius vivunt, et mali peccant liberiùs; quod est dormire: *Surge qui dormis, et illuminabit te Christus.*

Item dormitio vocari potest ægritudo, aut senectus, aut alia causa disponens ad mortem; cujus imago quædam est ipse somnus. Privat enim usu delectabilium, ut mors; et quamvis repellatur, tandem obruit vigilantem. Cùm me ad somnum compono, mortis memoriam revocabo.

Mediâ autem nocte clamor factus est: Ecce sponsus venit, exite obviam ei: cùm minimè cogitatur, ex improviso. Proindè hanc vocem insonare auribus meis assiduè curabo. Venit autem ut sponsus, prudentibus; at stultis, ut iudex. Eandem vocem audire mihi videor, cùm ad sacram communionem accedo.

PUNCTUM III.

Adventus sponsi. Tunc surrexerunt omnes virgines illæ. Surgent fatuæ in adventum sponsi, et quasi ex somno gravi experrectæ circumspectent seipsas.

1. Perpetui carceris, in quo vincietur. 2. Obstinationis, *ligatis pedibus*, ut nullos affectus bonos concipiat; et *manibus*, ne bona operetur: siquidem in hac vitâ mortali, fuit inordinatis passionibus obnoxius, et ad bona opera præpeditus. 3. Horribilium tenebrarum; quod visionis Dei clarâ luce privabitur, et iudicii lumen in illo tenebrescet; sed et corporeæ tenebræ offundentur, quando ignis ille infernalis uret, sed minimè lucebit. 4. *Ibi erit fletus et stridor dentium*: flebit damnatus, quia tanti boni jacturam fecit; et crucians malum, lacrymas exprimet irremediabiles.

MEDITATIO LVII.

De decem Virginibus. Matth. 25.

PUNCTUM I.

In Ecclesiâ sunt boni et mali, prudentes et insipientes; et utrique adventum Christi sponsi expectant, ad nuptias cum Ecclesiâ triumphante celebrandas. Fatuis similes sunt, qui lampades habent, sed non oleum, ad fovendum lumen. Veritates fidei tenent, sed non caritatem; lucent exterius per opera quædam, sed internâ virtute carent; sunt integri corpore, sed non spiritu; profitentur perfectionem, à quâ longè absunt. Quidni stultus sit, qui iudicem

omnia pervidentem, et præsertim interna requirentem, non aliter paratus expectat? Contraria omnia faciunt prudentes.

PUNCTUM II.

Moram faciente sponso, dormitaverunt omnes et dormierunt. Mora fit, quia boni et mali ferè sibi persuadent longiorem vitam, et, ut David loquitur, *annos æternos in mente habent.* Undè boni remissius vivunt, et mali peccant liberius; quod est dormire: *Surge qui dormis, et illuminabit te Christus.*

Item dormitio vocari potest ægritudo, aut senectus, aut alia causa disponens ad mortem; cujus imago quædam est ipse somnus. Privat enim usu delectabilium, ut mors; et quamvis repellatur, tandem obruit vigilantem. Cùm me ad somnum compono, mortis memoriam revocabo.

Mediâ autem nocte clamor factus est: Ecce sponsus venit, exite obviam ei: cùm minimè cogitatur, ex improviso. Proindè hanc vocem insonare auribus meis assiduè curabo. Venit autem ut sponsus, prudentibus; at stultis, ut iudex. Eandem vocem audire mihi videor, cùm ad sacram communionem accedo.

PUNCTUM III.

Adventus sponsi. Tunc surrexerunt omnes virgines illæ. Surgent fatuæ in adventum sponsi, et quasi ex somno gravi experrectæ circumspectent seipsas.

et lampades suas ; quas stultæ deprehendent inconcinnas ad occurrendum sponso , et serò de oleo cogitabunt ; cumque irrisione mittentur ad vendentes ; qui nulli ibi erant , quandò omnis sublata erit auxilii occasio. Ergò nunc mihi prospiciam.

Justorum
exultatio.

At prudentes paratæ occurrent. O quàm sibi gratulabuntur ! quantà gessient lætitià à visione clarâ sponsi , à complexu et osculo beatificæ caritatis , à deliciis mensæ illius. Tunc lampas cujusque lucebit centupliciter , à lumine vultûs sponsi ; et flammæ emittet sincerissimæ caritatis , redundante oleo divinæ consolationis ; sine metu , et absque periculo extinctionis in æternum.

PUNCTUM IV.

Matth. 25. *Clausa est janua , tum prudentibus , quæ nunquam ab illâ felicitate excidere poterunt ; tum factuis , quibus nunquam patebit ingressus , objecto illo quasi pessulo inviolabili : Nescio vos. Conclusio Parabolæ est : Vigilate itaque , quia nescitis diem neque horam.*

8. 12.
Vigilate.
Matth. 25.
13.

MEDITATIO LVIII.

De Talentis. Matth. 25. Luc. 19.

PUNCTUM I.

QUÆ sunt ista talenta ? 1. Bona naturæ , tam corporis quàm animæ. 2. Bona externa , et acquisita , ut scientiæ , officia , honores. 3. Propria fidelium , sed communia cum malis ; ut fides , spes , jus sacramentorum. 4. Propria justorum : Caritas et dona quibus negotiantur , et merentur sibi incrementum gloriæ. 5. Gratis data , pro ædificatione Ecclesiæ , et animarum salute promovendâ.

Dator omnium est Deus , à quo recognoscenda sunt. Dantur autem non æqualiter , sed juxta triplicem mensuram in parabolâ expressam : *Quinque* , *Matth. 25. duo* , *unum* : de quo nemo queri potest , quia nulli Deus debet , et distribuit pro sapientiâ suâ. Dat autem secundum propriam cujusque virtutem , prout videt cuique convenire , respectu finis , propter quem dantur. Finis autem est salus et perfectio , tum nostra , tum proximorum , pro cujusque viribus. Dantur enim , ut negotiemur : *Negotiamini , dum venio* : quo prohibentur duo extrema , et cessatio , et profusio. Nam utendum est talentis ; nec temerè impendenda sunt cum periculo amittendi. O Domine , da mihi , non spiritum hujus mundi , sed spiritum , qui ex

Talenta
quinque.

Deus da-
tor.

Matth. 25.
13.

Dat , ut
negotie-
tur.

Luc. 19
13.

1 Cor. 2.
12.

Deo est, ut sciam quæ à Deo donata sunt mihi, ut illis bene utar, nec prætereat me dies sine lucro! Gratias autem agam pro acceptis; non inde superbiens, aut aliis me præponens: sed nec plura appetens, quam ejus visum est providentiæ.

PUNCTUM II.

Fervore
lucramur.

Usus talentorum. Qui duo, et quinque acceperant, totidem lucrati sunt. Par industria in talentis inæqualibus: ut nemo putet, minus sibi contendendum, quod pauciora acceperit. Imò Lucas ait: quòd *Luc. 19. una mna lucrata sit in alio quinque mnas, in alio decem: tantum valet conatus; sed non sine gratiâ: sicut Paulus: Abundantius illis omnibus laboravi, non ego autem, sed gratia Dei mecum.*

Luc. 19.
16 et 18.

1 Cor. 15.
10.

Minus
habentes
despe-
rauit.

Piger autem talentum fodit in terram. Nec excusat, quòd cæteris minus acceperat, quia et una mna potuit decem facere. Sed contingit ut, qui minus se habere vident, despondeant animum, ut pigritiæ se dedant; ac, si circa terrena se aliquid posse advertant, illuc omne applicent studium, posthabitis melioribus. Cæterum: *Cui multum datum est,*

Luc. 12.
48.
S. Gregor.
Homil. 9.
in Evang.

multum quaeretur ab eo. Cum enim augentur doni, rationes etiam crescunt donorum.

PUNCTUM III.

Matt. 25.
19.
Tempus
dat Deus.

Exactio rationum. 1. *Post multum temporis instituetur: ut nemo excusari possit defectu temporis ad negotiandum; et, quia iudicium generale erat differendum.*

ferendum. 2. Fiducia tunc boni negotiatoris, in fine nimirum mundi vel vitæ; cum dicere poterit: *Domine, ecce alia quinque superlucratum sum.* 3. Remuneratio: *Euge serve bone et fidelis.* O magnum à Deo testimonium! Bonus à vitâ; fidelis, ex usu donorum: *Quia super pauca fuisti fidelis, pauca, et parva sunt, præ cælestibus quæ rependam tibi.* *Intra in gaudium; absorbere prorsus gaudio, atque circumflue, inebriare ab ubertate domus meæ, et torrente voluptatis satiare.* 4. Eadem verba dicuntur ei, qui, duobus, duo lucratus est; quia, etsi talenta inæqualia, non item labor et industria; siquidem accepta duplicavit. Æstimatur autem meritum, ex comparatione ad gratiam, quæ fuit in utroque par. Et potuit etiam esse major cooperatio in eo qui minus habuit, undè plus acciperet præmii; ut is qui venit dicens: *Mna tua decem mnas acquisivit,* factus est *potestatem habens super decem civitates;* qui autem quinque tantum, totidem accepit. Vide, anima, quanti sit se venter cooperari gratiæ Dei.

Matt. 25.
20.
Remune-
ratio.

1. 11.

Ps. 35. 9.

Dilig. n-
tie rati-
haberi-
tur.

Luc. 19.
16 et 17.

PUNCTUM IV.

Excusatio pigri: *Scio quia homo durus es: metis ubi non seminasti.* Hæ sunt excusationes in peccatis: timores fingere, et pericula. Nequaquam austerus est, sed blandus; nec metit, ubi non seminavit; imò seminans multum, colligit ferè parum. Objurgatio pigri sanè terribilis coram angelis et sanctis.

Matt. 25.
24.
Servi pi-
gri mali-
tia.

Poenæ.

Matt. 25. 1. Compellat *Serve male et piger*; atque ex ipsius-
 26. met verbis eum redarguit: Cogitabas me esse ta-
 Repr. hensio. lem; et tamen neglexisti operari? 2. Jubet *ab eo*
 8. 28. *tolli talentum*: quod etiam in hâc vitâ contingit ob
 Privatio. desidiam; in alterâ autem irremissibiliter in perpetuum. Jubet autem dari *ei qui habet decem*; quòd ablatio talenti cedat in gloriam accidentalem honorum, applaudentium justo Dei iudicio. 3. Ejicitur *in tenebras exteriores*. Quòd si is, qui tantum non est usus, sic plectitur; quid ei futurum, qui fuerit abusus ad injuriam Dei?

FINIS TOMI PRIMI.

INDEX MEDITATIONUM

TOMI PRIMI.

Introductio totius operis.

CAPUT I. Quid sit oratio mentalis,	pag. 1
2. De modo colloquiorum,	3
3. De excellentiâ orationis,	6
4. De materiâ meditationis,	7
5. De ingressu ad orandum,	9
6. De difficultate meditandi, et distractionibus,	11
7. De extrinsecis adjumentis ad meditandum,	13
8. De examine meditationum,	14
9. De variis orandi modis,	16
10. De supplendo labore meditandi,	17
11. De extraordinarijs orandi modis,	19
12. De præscribendo tempore meditationi,	23
13. De usu sequentium meditationum,	25

I. PARS MEDITATIONUM.

De pertinentibus ad purgandam animam à peccatis.

Introductio,	26
Meditatio prima et fundamentalis. De ultimo fine hominis,	27
2. De triplici peccato, angeli, Adæ, et particulari,	32
3. De gravitate peccati ex multitudinem, et pugnantiâ cum ratione,	37

Matt. 25. 1. Compellat *Serve male et piger*; atque ex ipsius-
 26. met verbis eum redarguit: Cogitabas me esse ta-
 Repr. hensio. lem; et tamen neglexisti operari? 2. Jubet *ab eo*
 8. 28. *tolli talentum*: quod etiam in hâc vitâ contingit ob
 Privatio. desidiâ; in alterâ autem irremissibiliter in perpetuum. Jubet autem dari *ei qui habet decem*; quod ablatio talenti cedat in gloriam accidentalem honorum, applaudentium justo Dei judicio. 3. Ejicitur *in tenebras exteriores*. Quod si is, qui tantum non est usus, sic plectitur; quid ei futurum, qui fuerit abusus ad injuriam Dei?

FINIS TOMI PRIMI.

INDEX MEDITATIONUM

TOMI PRIMI.

Introductio totius operis.

CAPUT I. Quid sit oratio mentalis,	pag. 1
2. De modo colloquiorum,	3
3. De excellentiâ orationis,	6
4. De materiâ meditationis,	7
5. De ingressu ad orandum,	9
6. De difficultate meditandi, et distractionibus,	11
7. De extrinsecis adjumentis ad meditandum,	13
8. De examine meditationum,	14
9. De variis orandi modis,	16
10. De supplendo labore meditandi,	17
11. De extraordinarijs orandi modis,	19
12. De præscribendo tempore meditationi,	23
13. De usu sequentium meditationum,	25

I. PARS MEDITATIONUM.

De pertinentibus ad purgandam animam à peccatis.

Introductio,	26
Meditatio prima et fundamentalis. De ultimo fine hominis,	27
2. De triplici peccato, angeli, Adæ, et particulari,	32
3. De gravitate peccati ex multitudine, et pugnantiâ cum ratione,	37

4. De gravitate peccati ex vilitate hominis ,	pag. 39
5. De gravitate peccati ex Dei offensi excellentiâ ,	41
6. De gravitate peccati ex pœnis ,	43
7. De proprietatibus mortis ,	45
8. Ea quæ angunt moribundum ,	47
9. De judicio particulari ,	50
10. De corpore animâ destituto ,	54
11. Super verba illa : <i>Memento , homo , quia pulvis es , etc.</i> ,	57
12. De oblivione mortis , ex parabolâ divitis avari ,	59
13. De signis præcedentibus judicium universale ,	61
14. De corporum resurrectione , et præcedentibus sententiam ,	64
15. De Judicis sententiâ ,	69
16. De inferno ,	74
17. De pœnâ sensûs , et damni ,	78
Modus orandi pro puritate conscientiæ acquirendâ ,	81
18. De superbiâ ,	82
19. De vitio gulæ ,	86
20. De luxuriâ et castitate ,	88
21. De avaritiâ ,	92
22. De irâ ,	96
23. De invidiâ ,	99
24. De acediâ ,	101
25. De præceptis Decalogi ,	104
26. De quinque sensibus exterioribus ,	111
27. Circa internas animi potentias ,	113
28. De quotidiano examine conscientiæ ,	117
29. De examine particularis vitii ,	120
30. De sacramento Pœnitentiæ ,	123
31. De præparatione ad confessionem ,	127
32. De gratiarum actione pro absolutione ,	132
33. De præparatione ad communionem ,	135
34. De spirituali communione ,	139

35. De gratiarum actione post communionem ,	pag. 142
36. De purgatorio ,	146

II. PARS MEDITATIONUM.

Introductio ,	151
Fundamentum Meditationum. De Christo rege ,	154
Meditatio 1. De decreto incarnationis ,	157
2. De infinitâ caritate Dei in incarnatione ,	161
3. De electione Matris , et ejus conceptione ,	163
4. De nativitate , et vitâ beatæ Virginis ,	167
5. De tempore incarnationis , seu exhibitæ redemptionis ,	172
6. De missione Gabrielis ,	173
7. De expositione nuncii ad Virginem ,	176
8. De assensu Virginis ,	179
9. Executio incarnationis ,	181
10. De perfectionibus animæ Christi ,	184
11. De profectione beatæ Virginis ad Elisabetham ,	187
12. De ipsâ visitatione ,	188
13. De nativitate Præcursoris ,	194
14. De revelatione factâ Josepho dubitanti ,	196
15. De expectatione partûs ,	198
16. De profectione beatæ Virginis in Bethleem ,	200
17. De nativitate Christi ,	201
18. De nuncio ad pastores ,	203
19. De adoratione pastorum ,	205
20. De circumcissione Domini ,	207
21. De impositione nominis Jesu ,	209
22. De magorum profectione ,	211
23. De adoratione magorum ,	214
24. De purificatione Matris , et præsentatione Filii ,	216
25. De Simeone , et Annâ prophetissâ ,	218
26. <i> Applicatio sensuum ad prædicta</i>	221
27. De fugâ in Ægyptum ,	<i>Ibid.</i>

28. De cæde innocentium, et reditu ex Ægypto, p. 224	
29. De Christo inter doctores,	226
30. De inventione in templo,	228
31. De vitâ Christi ad annum trigesimum,	231

III. PARS MEDITATIONUM.

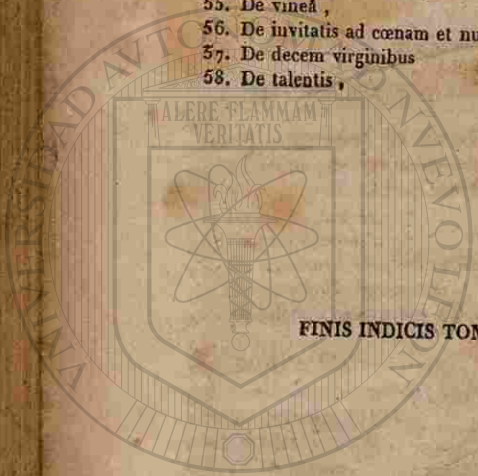
De vitâ Christi à baptismo ad passionem.

Introductio. <i>Caput 1.</i> De actionibus vitæ activæ,	234
2. De actionibus vitæ contemplativæ,	235
3. Vita activa opus habet contemplatione,	237
4. De moderandâ actione,	238
5. De uno necessario,	240
6. De præstantiâ vitæ contemplativæ,	241
7. De excellentiâ vitæ mixtæ,	242
8. Quomodò Christus conjunxerit utramque vitam,	243
<i>Meditatio 1.</i> Vita Præcursoris,	245
2. Testificatio Joannis de Christo,	248
3. De baptismo Christi,	251
4. De jejunio Christi,	255
5. De tentatione,	257
6. De vocatione apostolorum,	261
7. De generali vocatione hominum,	265
8. De resignatione ad sequendam vocationem,	272
9. De nuptiis in Cana Galilææ,	275
10. De electis è templo negotiatoribus,	279
11. De sermone Domini in monte. <i>Pars prior.</i> De octo Beatitudinibus,	282
12. <i>Pars posterior.</i> De triplici munere apostolico,	292
13. De legis Evangelicæ excellentiâ,	295
14. De oratione Dominicâ,	296
15. De missione discipulorum,	304

16. Decollatio sancti Joannis,	pag. 308
17. Miraculum quinque panum,	310
18. De sedatâ tempestate,	314
19. De ambulatione Christi supra mare,	315
20. De confessione Petri,	320
21. De transfiguratione,	324
22. Consecuta transfigurationem,	327
23. De petitione matris filiorum Zebedæi,	330
24. De Lazaro, et divite epulone,	334
25. De conversione Magdalenæ,	338
26. De Samaritanâ,	342
27. De adulterâ,	348
28. De Zachæo,	350
29. De Cananæâ,	354
30. De servo centurionis,	356
31. De hæmorrhossâ,	358
32. De piscinâ probaticâ,	360
33. De leproso sanato,	363
34. De decem leprosis,	365
35. De cæco apud Jericho,	367
36. De cæco nato,	369
37. De surdo et muto,	371
38. De dæmoniaco lunatico,	374
39. De filiâ archisynagogi,	378
40. De filio viduæ suscitato,	380
41. De Lazaro suscitato,	382
42. De concilio contra Christum,	388
43. De sapiente et stulto,	390
44. De semine,	392
45. De zizaniis,	394
46. De grano sinapis,	398
47. De negotiatione margaritarum,	401
48. De ovè perditâ,	403
49. De filio prodigo,	405
50. De Samaritano et Levitâ,	409

440 *Index Meditationum.*

51. De rege et servo debitore ,	pag. 412
52. De villico ,	415
53. De publicano , et Pharisæo ,	417
54. De operariis in vinea ,	419
55. De vineâ ,	422
56. De invitatis ad cœnam et nuptias ,	424
57. De decem virginibus	428
58. De talentis ,	431

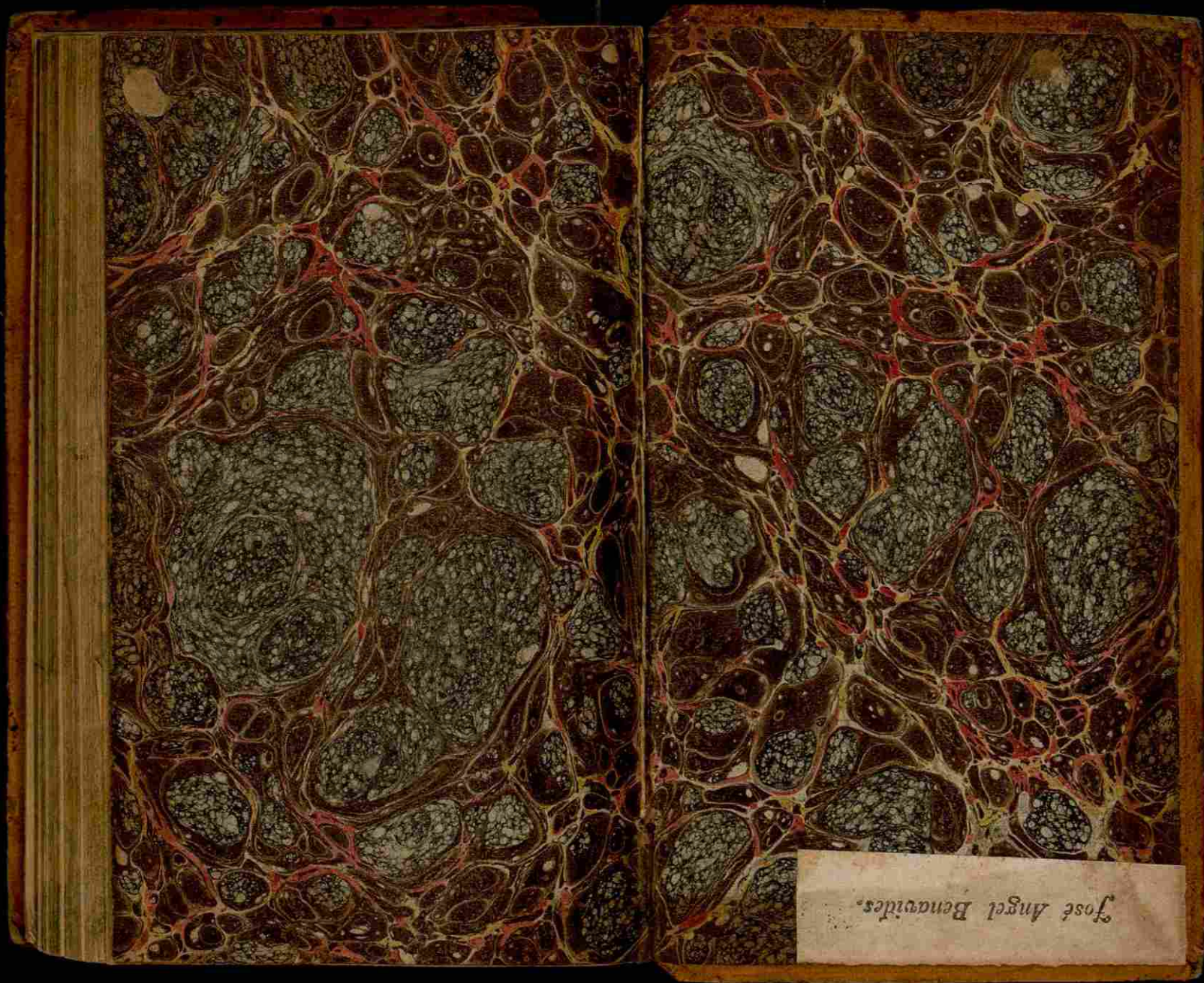
FINIS INDICIS TOMI PRIMI.

UANL

UNIVERSIDAD AUTÓNOMA DE NUEVO LEÓN

DIRECCIÓN GENERAL DE BIBLIOTECAS

Jose Angel Benavides.

UNIVERSIDAD AUTÓNOMA DE
COAHUILA DE BENITO JUÁREZ
CENTRO DE INVESTIGACIONES Y
ESTUDIOS GENERALES

NUEVA
BIBLIOTECA